

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YAKINÇAĞ TARİHİ ANA BİLİM DALI

**131 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1182-1195 / M.1768-1780, S.I-96)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KEMAL, KUBAT

Tez Danışmanı: Prof Dr., Bilgehan, PAMUK

GAZİANTEP
Temmuz 2012

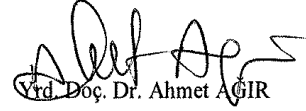
T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

131 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1182-1195 / M.1768-1780, S.1-96)

Kemal KUBAT

Tez Savunma Tarihi: 13.07.2012

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

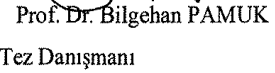

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AĞIR

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK
Tarih Ana Bilim Dalı Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK
Tez Danışmanı

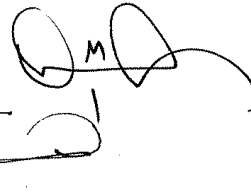
Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK (Danışman)

Doç. Dr. İbrahim ARSLAN

Yrd. Doç. Dr. Celal PEKDOĞAN

ÖZET

131 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1182-1195 / M.1768-1780, S.I-96)

KUBAT,Kemal

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

Temmuz 2012, 262 sayfa

Osmanlı tarihinin en önemli arşiv kaynaklarından bir tanesi de Şer'iyye Sicilleridir. Ait oldukları dönem ve yer hakkında oldukça önemli bilgiler veren Şer'iye Sicillerinden faydalanma konusu, bugün için belli başına bir problem olmaktadır. Bu durum ise sicillerden faydalanma konusunu belirli bir metoda bağlı kılmayı zaruri hale getirmektedir. İşte bu açıdan Türkiye'de bulunan bütün sicillerin fihristlerinin yapılması zorunludur. Bu çalışmamızda, Türk tarihi ve kültürü açısından büyük bir önem taşıyan Şer'i ye Sicillerinden sadece bir tanesinin fihrist ve tanıtımının yapılması suretiyle, bu alanda yapılan çalışmalara bir örnek teşkil etmesi amaçlanmıştır. Osmanlı Devleti'nin yerel mahkeme kayıtları olan Şer'iye sicilleri şehir tarihçiliğinin en önemli kaynakları olduğu gibi sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan son derece önemlidir. Bu çalışmada H.1182- 1195(M. 1768-1780) tarihlerini ihtiva eden ve 96 sayfadan oluşan 131 numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin sayfasının transkript ve değerlendirilmesi yapıldı. Sicilde yer alan belgelerin miras, , tereke kayıtları, alacak- verecek davaları, vasi ve vekil tayini, nafaka talepleri, tarla satışı, naibe tayini, gedik tımarı ve buyururdu gibi konularla ilgili olduğu görüldü. Neticede Gaziantep'in yaklaşık iki buçuk asır önceki durumunun anlaşılmasına katkı sağlandı. Ayrıca Müslüman ahalinin durumunun ve sosyal yapısının nasıl olduğu hakkında bilgi edinildi.

Anahtar kelimeler: Kadı, Şer'iyye Sicili, Gaziantep

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION and EVALUATION of 131 NUMBERED AYNTÂB ŞER'İYYE (REGILION AFFAIRS) REGÎSTER/RECORD (H.1182-1195 /1768-1780 AD. PAGES 1-96)

KUBAT, Kemal

Master graduate thesis, Department of History

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

June 2012, 262 pages

One of the most important archives resources of Ottoman history is Şer'iyye Registers. The issue of making use of Şer'iyye Registers, which gave important information about the period and place they belonged to, is today a major problem. This situation makes it obligatory to depend on a certain method while making use of the registers. Therefore, in this respect, it is obligatory to make the index of all the registers available in Turkey.

This study is aimed to set a pattern for the studies made in this field by presenting and making index of only one of the Şer'iyye Registers which has great importance for Turkish history and culture. Şer'iyye registries local court records of the Ottoman Empire is no doubt that the most important sources of urban historiography as well as social, cultural and economic history is one of the essential documents. In this study, H.1182-1195 (AD 1768-1780) which contain the dates and page page 96 of the 131 numbered Ayntab transcription and have been evaluated in the Register of Sharia. Documents contained in the register heritage, estate records, credit-to lawsuits, guardian and attorney, alimony claims, field sales, regent determination, grooming and buyuruldu breach was related to such matters. As a result,

approximately one and a half centuries of Gaziantep contribution to the understanding of the previous state was achieved. In addition, information about how the Muslim population from the state and social structure.this part are related to the issues like heritage, divorce and demand of Mahr estate records, pecuniary causes, appointment of guardian and a Proxy, claim of alimony, animal burglary, physical injury and massacre. As a consequence, it was tried to determine Gaziantep's social and economic status nearly one century ago. Furthermore, by collecting information about Muslim and non-Muslim people, information about how the demographic structure was obtained.

KeyWords: Kadi, Sharia Registers, Gaziantep

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti; arkasında zengin bir arşiv, sayısız eser ve müesseseler, dil, kültür ve siyasi tecrübe bırakarak yerini genç Türkiye Cumhuriyetine terk etmiştir. Bu engin mirasın sahipleri olarak geçmişimizi bilerek ve yarınlara atalarımızın yaptıkları büyük işlerin idrakinde olarak ümit ve heyecanla bakmak durumundayız. Çalışma alanı olarak seçilen Şer‘iyye Sicilleri, Osmanlı tarihi açısından vazgeçilemez arşiv malzemelerindendir. Kişilerin birbirleriyle, devletle, dinle ve toplumla olan ilişkilerinin büyük oranda yansıdığı bu belgeler, her geçen gün önemini daha da arttırmaktadır.

Bir hayli mesafe kaydedilen şehir tarihçiliğimizin gelişmesinde de Şer‘iyye sicillerinin son derece önemli bir yeri vardır. Şehirlerin idari, sosyal, kültürel ve ekonomik yapısının bütün teferruatıyla yer aldığı sicil defterleri sadece Anadolu toprakları için değil, diğer bütün coğrafi bölgeler için kıymetli bilgiler içermektedir.

Sayıları onbinlere varan bu defterler okunmalı ve günümüz insanının anlayacağı hale gelmesi sağlanmalıdır. Yüksek lisans tezine konu olan 131 numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili bu maksatla ele alınmıştır. Hicri 1182-1195, Miladi 1768-1770 tarihlerini kapsayan, yaklaşık 52 varaktan (209 sayfa) ibaret olan defterin tamamı transkript edilerek değerlendirilmesi yapılmıştır.

İdari açıdan yetkilerini kaybeden kâdı ve nâiblerin Tanzimattan sonraki görevlerinin bir hayli azaldığı görüldü. 131 numaralı Ayntâb Şer‘iyye sicilini oluşturan belgelerin neredeyse tamamının medenî hukuku ilgilendiren meseleler olması bu tesbiti doğrulamaktadır. Durum böyle olunca 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Şer‘iyye sicilleri, devletin işleyişiyle alakalı bilgiden çok İslam hukukunun sosyal hayattaki tatbikiyle ilgili bilgiler vermektedir. Özellikle evlenme-boşanma, mehir talepleri, veraset dâvâları ve vâsi tayinlerinde bu hukuk sisteminin bütün canlılığıyla tâvizsiz uygulandığı görüldü.

İçinde yaşadığımız şehrin yaklaşık birbuçuk asır önceki durumuna bakılması hedeflenen bu çalışmada yardımlarını esirgemeyen kendilerinden çok şey öğrendiğim Gaziantep Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı ve tez danışmanım hocam Prof. Dr. Bilgehan PAMUK’a ve Yrd. Doç Dr. Celal PEKDOĞAN’a teşekkürü bir borç bilirim.

Gaziantep

Kemal KUBAT

Termmuz 2012

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	İ
ABSTRACT.....	İİ
ÖNSÖZ.....	İİİ
İÇİNDEKİLER.....	İV
KISALTMALAR.....	V
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1.GİRİŞ.....	1
İKİNCİ BÖLÜM.....	3
LİTERATÜR BİLGİLERİ VE ŞER'İYYE SİCİLİ	
TRANSKRİPSİYONU.....	3
2.1. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE	
GÖREVLİLERİ.....	3
2.1.1. Tanzimat'tan Önceki	
Dönem.....	3
3 2.1.2 Tanzimattan Sonraki Dönem Ve Şer'iyye Mahkemelerinin	
kaldırılması.....	4
4.2.1.3.Kadı.....	4
2.1.4. Kadıların	
Yardımcıları.....	6
2.1.4.1. Müfti.....	7
2.1.4.2. Naib.....	8
2.1.4.3. Muhzır.....	8

2.1.4.4. Subaşı.....	8
2.1.4.5. Mübaşir.....	9
2.1.4.6. Müşavir.....	9
2.1.4.7. Katip ve Hademe.....	9
2.1.4.8. Kassam.....	10
2.1.4.9. Vekil.....	10
2.1.4.10 Şühudü'l- hal (Şahitler).....	11
2.2. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN MAHİYETİ VE ÖNEMİ.....	15
2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE BELGE TÜRLERİ.....	15
2.3.1. Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler.....	15
2.3.1.1 İ'lamlar ve Özellikleri.....	15
2.3.1.2. Hüccetler (Senedat-ı Şer'iyye) ve Özellikleri.....	18
2.3.1.3. Ma'ruzlar Ve Diğerlerinden Farkları.....	19
2.3.1.4. Müraseleler.....	21

2.3.1.5. Vakfiyeler.....	21
2.3.2. Başka Makamlardan Yazılan Ve Sicile Kaydedilen Belgeler.....	21
2.3.2.21. Padişah'tan Gelen Emir Ve Fermanlar.....	21
2.3.2.2 Sadrazam, Beylerbeyi Ve Kazasker Buyru'duları.....	22
2.3.2.3. Tezkireler Ve Temessükler.....	22
2.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİYLE İLGİLİ YAPILAN BAZI ÇALIŞMALAR	23
2.5. GAZİANTEP'İN COĞRAFİ KONUMU VE KISA TARİHÇESİ.....	23
2.6. AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	30
2.7. 131 NUMARALI AYNTAB ŞERİYYE SİCİLİNİN GENEL DURUMU.....	35
2.8. 131 NUMARALI AYNTAB ŞERİYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU.....	35
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	180
MATERYAL VE YÖNTEM.....	180

3.1. 131 NUMARALI AYNTAB ŞERİYYE SİCİLİNİN

TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN

YÖNTEM..... 181

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM..... 182

BULGULAR VE

TARTIŞMA..... 183

4.1. MAHKEME SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ VE KADININ

ROLLERİ..... 184

4.2. 131 NUMARALI AYNTAB ŞERİYYE SİCİLİNE GÖRE

1867- 1780 YILLARINDA AYNTAB ŞEHRİ..... 185

4.2.1.2 İDARİ YAPI..... 186

4.2.2.2 XVIII. YÜZYILDA GAZİANTEP ŞEHRİNDE AİLENİN

OLUŞUMU..... 187

4.2.2.3. MİHR..... 188

4.2.2.4.EV EŞYALARI..... 189

4.2.2.5 AİLE FERTLERİ..... 213

SONUÇ..... 220

KAYNAKÇA..... 240

EKLER..... 254

ÖZGEÇMİŞ..... 258

KISALTMALAR

Adı geçen eser	a.g.e.
Adı geçen makale	a.g.m.
Aynı yer	a.y.
Ayntâb Şer‘iyye Sicili	A.Ş.S.
Basım tarihi yok	ty.
Cilt	c.
Dil Tarih Coğrafya Fakültesi	DTCF
Hicrî	H.
İslam Tarih, Sanat ve Kültür	
Araştırma Merkezi	IRCICA
Rûmî	R.
Milâdî	M.
Milli Eğitim Bakanlığı	MEB
Osmanlı Tarihi Araştırma Merkezi	OTAM
Üniversite	Üniv.
Sayfa	s.
Sayfa sayısı	s.s.
Sayı	S.

Sosyal Bilimler Dergisi	Sos. Bil. Der
Tarih Araştırmaları Literatür Dergisi	TALİD
Türk Dil Kurumu	TDK
Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı	TDAV
Türk Tarih Kurumu	TTK
Türkiye Diyanet Vakfı	TDV
İslam Ansiklopedisi	DİA
İslam Ansiklopedisi	İA
İslam Araştırma Merkezi	İSAM
Ve diğeri	vd.

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1. GİRİŞ

Tarih; sadece geçmişte yaşanan ve tekrar eden olaylar yumağı değildir. İnsanlık tarihinin en büyük savaşlarından biri olan Haçlı Seferlerini anlamak için Avrupa'nın ortaçağdaki ekonomik yapısının iyi bilinmesinin gerektiği gibi, Türk tarihinin en önemli devletlerinden biri olan Selçukluların kuruluş macerâsındaki Oğuzların sosyal ve ekonomik yapısının bilinmeden Selçukluların neden Anadolu'ya geldiği açıklanamaz. Bunun gibi Selçuklunun ve Osmanlının kıyı kentlerini fethetmeleri, Oğuz boylarının Balkanlara kadar olan iskân politikası, İstanbul'un fethi, Coğrafi keşifler, Fransız İhtilali, ABD'nin ortaya çıkışı ve Dünya Savaşları gibi olayların ardında ya ekonomik sebepler ya da sosyal olgular bulunmaktadır. Buradan hareketle Osmanlı Devleti'nin tarihinin iyi anlaşılmasında hiç şüphesiz bu sosyal ve ekonomik yön hayati önem haizdir.

Osmanlı Devleti arkasında milyonlarca ehemmiyetli arşiv vesikası bırakmıştır. Bu belgeler içinde Şer'iyye Sicillerinin son derece önemli bir yeri vardır. Ne yazık ki bu sicillerin büyük bir kısmı henüz değerlendirilememiştir.

Gerek tasnifteki hatalar, gerekse kayıp olan ciltler ve ulaşılamayan belgeleri düşünürsek henüz katalog çalışmaları bile tam manada tamamlanamamıştır. Dolayısıyla sosyal ve ekonomik tarihimiz gerçek anlamda henüz yazılmamıştır. Bu doğrultuda yapılan yüksek lisans çalışmasında Ayıntâb Şer'iyye Sicillerinden biri olan 131 numaralı defter konu edinildi. Yaklaşık 52 varaktan ibaret olan bu defterin tamamının transkript ve değerlendirilmesi yapıldı. Amacımız yaşadığımız bölgenin yaklaşık ikibuçuk asır önceki sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını kavramaktır.

Çalışmanın ilk kısmındaki girişten sonra, ikinci kısmında Şer'iyye Mahkemeleri ve Siciller hakkında ayrıntıya girilmeden genel literatür bilgisi sunuldu. Ulaşılabildiği kadar şer'iyye sicilleriyle ilgili çalışmalar belirtildi. Halkın içinde olduğu birçok olayın yansıdığı bu mahkemelerin işlevi, görevlileri ve tarihi gelişim süreci üzerinde duruldu.

Ayrıca asıl çalışılan alan olan Gaziantepin konumu ve kısa tarihçesi belirtilerek Ayntâb Şer‘iyye Sicilleri hakkında bilgiler verildi ve çalışılan 131 numaralı defterin tamamının transkripti yapıldı.

Üçüncü kısımda ise materyal ve yöntemler belirtildi. Çalışmanın dördüncü kısmında elde edilen bilgi ve bulgular değerlendirilip, bu bilgiler ışığında Ayntâb’ın 1768-1780 yıllarını kapsayan dönemde idari, adli, sosyal ve ekonomik yapısı incelendi. Çalışmanın son kısmına orijinal belgelerden örnekler eklendi .

LİTERATÜR BİLGİLERİ VE ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

2.1. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE GÖREVLİLERİ

2.1.1. Tanzimat'tan Önceki Dönem

Osmanlı Devleti'nin kurulduğu dönemden XIX. yüzyılın ortalarına kadar hukukî ihtilafların çözüm yeri şer'î mahkemeler olmuştur. Bu mahkemeler dil, din, ırk farkı gözetmeksizin herkesin müracaat ettikleri yerler olarak kâdı veya nâib idaresindeydiler. Osmanlı Devleti'nde örfî dâvâlara bakmakla görevli bulunan özel bir mahkeme hiçbir zaman mevcut olmamıştır. Esasen bu uygulama önceki İslam devletlerinin hukuki geleneklerine de uygun düşmektedir. Dolayısıyla şer'î mahkemeler, yalnız şer'î hukukun alanına giren dâvâları değil aynı zamanda örfî hukukla ilgili konuların da mercii idi. Merkezden gelen hüküm ve fermanlar ile bunların derlenmesi yoluyla oluşturulan kanunnameler kâdılarına gönderilir ve tatbik edilmesi istenirdi¹.

Osmanlı Devletindeki şer'î² mahkemelerde hukuki bütün meseleler Hanefî mezhebi üzerine hal edilirdi. Şer'î mahkemelerden başka da mahkeme yoktu³. Osmanlı mahkemesi daha önceki ve çağdaşı İslâm devletlerinde görülen örneklerle nispetle gelişmiş bir yapı arz ederdi. Her şeyden önce Osmanlı mahkemesinin görev ve yetki alanı genişlemiştir; hem şer'î hem de örfî dâvâlarda tek yetkili mahkeme konumundadır. Gayr-i Müslimlerle ve bilhassa din adamlarıyla ilgili bazı dâvâlar ve hâzineye intikal etmiş mirasçısız terekeye yönelik bir kısım istihkak dâvâları bir tarafa bırakılacak olursa Osmanlı mahkemesinin görev ve yetki alanına girmeyen herhangi bir hukuki ihtilaf yok gibidir⁴. Osmanlı Devleti'nde Şer'iyye mahkemeleri Emevi, Abbasi, Selçuklu ve Memlûk devletlerinde görülen adli yapının en gelişmiş ve en son halkasını oluşturmaktadır. Şer'iyye mahkemeleri Osmanlı adliye teşkilatının omurgasıdır⁴.

Nikâh, izdivaç, miras taksimi, yetim ve mal-i gaibin muhafazası, vasi tayin ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine riayet edilmesinin nezareti, cürüm ve cinayet ve sair bütün dâvâlar, hülâsa şer'î ve hukukî bütün muamelat kadılar

¹M. Akif Aydın. (1994). Osmanlı'da Hukuk. Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, Editör Ekmeleddin İhsanoğlu, (IRCICA) Yayınları. c.I, İstanbul, ss.391-395.

²M. Akif Aydın. (2005). Türk Hukuk Tarihi, 5. Baskı, Ufuk Yayınları, İstanbul, s. 83

³İsmail Hakkı Uzunçarşılı.(1988).Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı. TTK, Ankara, s.83

⁴M.Akif Aydın.(2003). "Mahkeme". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, Güzel Sanatlar Matbaası, c.XXVII, Ankara, s.342.

tarafından⁵ bu mahkemelerde görülürdü.

Şer‘iyye mahkemelerine Gayr-i Müslimler de müracaat edebilirdi. Lâkin Gayr-i Müslimlerin ve müste‘menlerin anlaşmazlıkları genel olarak cemaat ve konsolosluk mahkemelerinde giderilirdi⁶.

Şer‘iyye mahkemelerinin özellikle ilk dönemlerde belli bir makam binası yoktu. II. Mahmud döneminde şer‘iyye mahkemeleri ve kâdılar hususunda önemli değişiklikler yapılmıştır. 1837 yılında İstanbul Kâdısı’nın makamı Bab-ı Meşihât’taki boş odalara taşınmış ve ilk kez resmi bir mahkeme binasında yargı görevi ifa edilmeye başlanmıştır. Yine aynı yılda kâdılar şeyhülislamlığa bağlandı. Bu arada kâdılardan idari ve mahalli idare yetkileri de alındı. Bu durum 1913 yılına kadar devam etti⁷.

2.1.2. Tanzimat’tan Sonraki Dönem ve Şer‘iyye Mahkemelerinin Kaldırılması

1839 yılında Gülhâne Hatt-ı Hümayun’u ile başlayan Tanzimat döneminde, her konuda olduğu gibi şer‘iyye mahkemeleri konusunda da önemli gelişmeler olmuştur. Bu düzenlemede en çok üzerinde durulan unsur hukukî meselelerdir. Bu nedenle hukukî düzenlemeler hızlıca yapılmıştır. Tabi ki bundan en çok şer‘iyye mahkemeleri etkilenmiştir.

Şer‘iyye mahkemeleri, Osmanlı devleti’nde Tanzimatın ilanına kadar asli genel mahkemelerdi (Mehâkim-i Umûmiye) ve hukuk, ceza, idare, askeri, maliye gibi her çeşit dâvâya bakarlardı.

Bu tarihten itibaren Fransa örneğine göre yeni mahkemelerin kurulması bunların vazife sahalarını gitgide daraltmış; nihayet İkinci Meşrutiyet’ten sonra şer‘iye mahkemeleri asli ve genel mahkemeler olmaktan çıkmışlardır. Böylece Müslüman halk bakımından şer‘iyye mahkemeleri de Avrupa’daki kilise mahkemelerinin (veya Osmanlı ülkesindeki ruhani meclislerin) konumuna düşmüştür⁸. XIX. yüzyılın ilk yarısına gelinceye kadar şehirlerin idaresi bütünüyle

⁵Uzunçarşılı. a.g.e. s. 108 Cemaat mahkemeleri; Osmanlı devletinin Müslüman olmayan halkının din ve mezhep yönünden

bağlı bulundukları cemaatlerin mahkemeleri idi. Bunlar kendi cemaatlerine bağlı kimseler arasında Medeni halleri ve ihtilafları örf ve adetlerine göre görmekteydi. Konsolosluk mahkemeleri ise kapitülâsyonlardan faydalanan yabancı devletlere mensup kimseler arasında çıkan ihtilafları görürlerdi.

⁶Enver Z. Karal. (1995). Osmanlı Tarihi. c.VI, TTK. Yayınları, Ankara, s. 130-131

⁷Ahmet Akgündüz vd.(1988).“Şer‘iye Sicilleri” Mahiyeti Toplu Katologu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, c.I, İstanbul, s. 77.

⁸Ekrem Buğra Ekinci.(2004). Tanzimat ve Sonrası “Osmanlı Mahkemeleri”, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, s.237.

kadırlara ait olup, uhdelerinde adliyenin yanı sıra mülki, idari, mali ve beledi vazifeler de vardı. Bir başka deyişle kâdırlar bulundukları kazanın hem hâkimi, hem kaymakamı, hem noteri hem de belediye reisiydi. Bu işlerini doğrudan ve yerine göre naipleri vasıtasıyla yerine getirmekteydiler. Sultan II. Mahmud zamanında memleket idaresinde merkeziyetçiliği daha da artırıcı reformlara girişildi. Bu arada taşra idarecilerinin o zamanlar revaçta olan fen bilgilerine aşına olması aranmaya başlamıştı. 1826 yılında merkezde ihtisab nezareti ve taşrada İhtisab müdürlükleri kuruldu. Şehirlerin belediye ve asayiş ile alakalı işleri bunlara verildi. Şehrin imar ve iskânla alakalı işleri 1831’de kurulan Ebniye-i Hassa müdürlüğüne, vakıflara dair işler peyderpey 1826’da kurulan Evkaf Nezaretine, taşraların mali ve idari işler ise 1840’da bunlara gönderilmeye başlanan muhassıllara verilince kâdırların fonksiyonları gitgide azalmış oldu. Zamanla kendilerinde yalnızca adli işler kaldı⁹.

1867 yılında şer’iyye mahkemeleri dışında bir takım idarî ve adlî mahkemeler kuruldu ve bunların görevleri belli alanlara inhisar ettirildi. 1867 tarihli Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Nizâmnâmesi ile aile, miras, vakıf, şahsa karşı işlenen suçlar ve cezaları gibi hukuk-ı şahsiye dâvâları dışındaki hususlar, şer’iyye mahkemelerinin yetki alanından çıkarıldı ve aynı tarihli Şûray-ı Devlet Nizâmnâmesi ile de şer’iyye mahkemelerinin idari yargı yetkileri tamamen ellerinden alındı. Nizâmiye Mahkemeleri, 1870 yılındaki bir nizâmnâme ile kurulunca Osmanlı adliyesindeki birlik bozuldu ve iki adlî mahkeme ayrı ayrı sahalarda yargı görevini yürütmekle görevlendirildi. 1876 tarihli Nizâmnâmelerle kurulan havale ve icra cemiyetleri de kendi sahaları ile ilgili yetkileri şer’iyye mahkemelerinin elinden almışlardır. 1871 yılındaki Nizâmnâme ile Nizamiye Mahkemeleri yurt çapında teşkilâtlandırılınca, şer’î konular dışındaki bütün yargı yetkileri bunlara devredildi ve hatta taşralarda kısmen vazifesiz kalmış olan kâdırlara Nizamiye Mahkemelerinin reisliği tevcih edilmeye başlandı¹⁰. 1873 yılında şer’iyye mahkemelerinin bir üst mahkemesi mahiyetinde bulunan ve yüksek bir şer’î mahkeme olan Meclis-i Tetkikat-ı Şer’iyye kuruldu. Bu meclis, fetvâhânedan kendisine havale edilecek olan dâvâ ve meseleleri bir temyiz mahkemesi olarak inceleyecekti. Hükümlere aykırılığı söz konusu ise, durumu gerekçeleriyle beraber Şeyhülislâm’a arz edecekti. Şer’iyye mahkemelerinin üstünde bulunan Fetvâhane-i Ali de, şer’iyye mahkemelerinin kararları hususunda temyiz ve istinaf yetkilerine sahip yüksek bir mahkeme olarak 1875 yılında kurulmuştu. Zaten burada halledilemeyen dâvalar, Meclis-i Tetkikat’a havale edilecekti.

1913 'de Kanun-u Muvakkat ile şer'iyeye mahkemelerinin teşkilât ve görevleri yeniden düzenlendi. Bu düzenleme önemli yenilikleri ihtiva ediyordu. Mülâzemet usulü ve sınırlı süreli kâdılık düzeni tamamen kaldırıldı. Kâdılık için en az 25 yaşını doldurma şartı getirildi ve 1885'de Mektebi Nüvvâb, 1908'de Mekteb-i Kuzât ve 1909'da ise Medreset'ül Kuzât adını alan hukuk fakültesinden mezun olmayanların hâkim olamayacağı hükme bağlandı. Bu arada 1914'te Islâhı Medâris Nizâm-nâmesi ile Dar'ül-Hilâfet'il-Âliye adıyla yüksek bir dini okul açıldığını da kaydedelim. Ve nihayet 1916 yılında kazaskerlik ve evkaf mahkemeleri de dâhil olmak üzere bütün şer'iyeye mahkemeleri, Adliye Nezâreti'ne bağlanmış ve Temyiz Mahkemesi'nde şer'iyeye adıyla yeni bir daire teşkil olunmuştur.

Mondros Mütârekesinden sonra 1919 tarihli kararname ile tekrar Şeyhülislâmlığa bağlanan şer'iyeye mahkemeleri, 1917 tarihli Usûl-i Muhâkeme-i Şer'iyeye Karamâmesi ile sıhhatli bir yapıya kavuşturulmuştur. TBMM'nin teşkilinden sonra 4 sene daha aynı kararname uygulanmış ise de, 1924 tarihli Mahâkim-i Şer'iyeye'nin ilgasına ve Mahâkimin Teşkilatı'na ait Ahkâmı Muaddil Kanun ile bu mahkemelere son verilmiştir¹¹. Şer'iyeye mahkemeleri binlerce defter ve karar/dâvâ örnekleriyle yerini batı tarzında ki modern mahkemelere bıraktı.

2.1.3. Kâdı

Şer'iyeye mahkemelerinde en büyük göreve sahip bir unvan olarak kullanılan "kâdı" kelimesi, Arapça "kazâ" kökünden türetilmiştir. Kâdı sözlükte hüküm, karar, hâkimlik mânâlarını içerir.

Osmanlılar kendilerinden önceki İslâm devletlerinin geleneklerine uyarak kâdı tayininde çok titiz davrandılar. Zira İslâm'a göre adaletle hükmetmek bu dinin en önemli prensiplerinden biridir. Bu bakımdan Osmanlılar herhangi bir kimseyi değil her yönüyle tanınmış âlim ve güvenilir kimseleri bu makama getiriyorlardı.

Hâkim tayin etmek, devlet otoritesinin varlığının aslî sembolü olduğu için, ilk kâdının Osman Gâzi zamanın meşhur âlimlerinden Dursun Fakih olduğu kabul edilir. İlk zamanlarda en büyük kâdılık İznik ve sonra Bursa kâdılığı olup, fethedilen yerlerde de ikinci ve üçüncü derecelerde kâdılıklar ihdâs olunmuştu. Kâdılarla idare edilen mahallere İslâm tarihindeki geleneğe uyularak kaza denilmiş ve bu isim günümüze kadar gelmiştir. Kâdı, idarî ve hukukî bütün hükümlerin yürütücüsü demek olup, aynı zamanda hükümetin emirlerini de yerine getiren bir makamdı.

Kâdılara *hâkimü 'ş-şer'* ve daha sonra kısaca hâkim de denilmiştir. Kâdının hüküm verdiği yere *meclis-i şer'* denirdi. Kâdı olabilmek için öncelikle yüksek dinî ilimler ile devrin fen bilgilerinin okutulduğu medreselerin yüksek kısmından mezun olmak şartı vardı. Bunun yanında, asgarî olarak şâhidlik yapabilecek vasıfları taşıması gerekirdi. Nitekim Mecelle'de “Hâkimin evsâfı beyânmdadır” başlığı altında, “Hâkimin, hakîm, fehîm, müstekîm, emîn, mekîn, metîn; mesâil-i fıkhiyyeye ve usûl-i muhakemeye vâkıf ve deâvi-yi vâkıayı onlara tatbikan fasl ve hasma; ayrıca temyiz-i tâmmeye muktedir olmalıdır” diyor. Kâdı olabilmenin şartları şunlardır:

⁷Ahmet Akgündüz vd.(1988).“Şer‘iye Sicilleri” Mahiyeti Toplu Katoloğu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, c.I, İstanbul, s. 78.

⁸Ekrem Buğra Ekinci.(2004). Tanzimat ve Sonrası “Osmanlı Mahkemeleri”, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, s.238

1-Kâdı, âkil, bâliğ ve hür olmalıdır. Çocuğun, delinin ve kölenin kâdılığı muteber değildir.

2-Kâdı, ancak Müslümanlardan olabilir. Ancak Hanefî mezhebinde zımmilerin kendilerine hâkim olarak tayin edilmeleri mümkündür. Nitekim Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'tan sonra nizâmiye mahkemelerinde Gayr-i Müslimler âzâ olarak bulunmaktaydı.

3-Kâdı, erkek olmalıdır. Kadınlar, Hanefî mezhebine göre ancak hadd ve kısas türünden cezâ dâvâları dışında mâlî haklara dair hususlarda hâkimlik yapabilirler.

4-Kâdı, âdil olmalıdır. Âdil, hasenâtı seyyiâtına galip kimse demektir. Ancak Hanefî mezhebine göre fâsığın hâkim olarak tayini muteberdir. Çünkü kendisi fâsık da olsa, hukuka uygun hükmetmek mecburiyetindedir. Aksi takdirde hükmü bozulup, kendi de azlolunur.

5-Kâdı'nın göz, kulak gibi his uzuvlarının sağlam olması lâzımdır. Kâdının hükmettiği kimselerin konuştuğu lisanı bilmesi elbette aranan bir keyfiyettir, ancak şart değildir. Tercüman vâsıtasıyla tarafları ve şâhidleri dinlemek mümkündür.

Kâdının mahallî örfleri nazara alması mecburiyeti, beraberinde mahallî lisanları da bilmeyi gerektirir. Osmanlı kâdıları öncelikle Türkçe ve Arapçadan başka, çoğu zaman vazife yaptıkları mahallin lisanında bilirdi.

6-Kâdının, ilim sâhibi olması aranır. Kâdılar, medrese tahsili görüp icazet alarak kazasker konağında mülâzemet defterine ismini kaydettirenlerden tayin olunurdu. Medreseden çıkıp kazasker divanına mülâzemet edenler, müderris olmak istemeyip kâdılık etmek isterlerse, doğrudan doğruya kazâ kâdılıklarına tâyin edildikleri gibi; bir müddet müderrislik edip sonra kâdı olmak isteyenler de müderrisliklerinin derecesine göre kazâ, sancak ve eyâletlerden birinin kâdısı olurlardı. Rumeli ve Anadolu kazaskerleri başlangıçtan 150 akçelik kâdılikiara kadar olan terfileri, bizzat; bundan yukarısını ise sadrıâzam vasıtasıyla padişaha arzederlerdi. XVI. asırdan sonra Şeyhülişlâmlık, bir takım üst rütbeli kâdıları tâyin etme salâhiyetini kazanmış; XVII. asırdan sonra ise kazaskerlerin tayininde de rol oynamaya başlamıştır. Bir yere tayin edilen kâdıya hukukî kararları icrâya mezun olduğuna dair padişahın tuğrasını taşıyan berat verilir ve aynı zamanda bağlı olduğu kazaskerden de mühürlü mektup alarak vazifesine giderdi. Kâdıdan, berat harcı olarak da bir miktar vergi hazîne ve kazasker nâmına tahsil olunurdu. Bazen bu miktar kâdının ilk aylığına kadar çıkmakta ve müelliflerde kâdılıkların satıldığı zannını uyandırmıştır. Avrupa'da hâkimlik ve yüksek rütbeli memuriyetler, en yüksek parayı verene ihale

edilirdi. .⁹

Tanzimat Dönemi ve daha doğrusu II. Mahmut ve onu takip eden dönem, yargı organları açısından da yeniden düzenlemelere sahne olan bir devredir. Tanzimat'tan önce Osmanlı ülkesindeki yargı gücünü tek başına denecek kadar müstakil olarak kullanan şer'îye mahkemelerinin, daha doğrusu kâdılarının bu yetkileri II. Mahmut'tan itibaren daraldı. Bununla beraber 1837 yılında İstanbul Kâdısınmakamı, Bâb-ı Meşihat'taki boş odalara taşındı ve ilk defa resmî bir mahkeme binasında yargı görevini ifaya başladılar.

1838 yılında kadıların yetkilerini kötüye kullanmalarını önlemek ve mevcut usulsüzlükleri oltadan kaldırmak amacıyla Tarık-i İlmîye dair Ceza Kanunnâme-i Hümayunu yürürlüğe konmuştur. İlk yıllardan beri kâdılar kazaskerlere ve kazaskerler de padişahın mutlak vekili olan sadrazamlara bağlı ve onların namına Şer'î hükümleri icra edegeldikleri halde, kazaskerler Tanzimat'ın başında Şeyhülislâmlığa bağlanmış ve şeyhülislâmlar Meclis-i Vükelâ'ya alınmıştır. 1837 yılında kazaskerlikler birer mahkeme olarak Bâb-ı Meşihat'a nakledilmiş ve bütün kâdılar şeyhülislâma bağlanmıştır¹⁰.

12 Mart 1917 tarihli kanunla kazaskerlik, muhallefât ve evkaf mahkemeleri de dâhil olduğu halde, bütün şer'î mahkemeler ve ona bağlı olan daireler Adliye Nezaretine devredilmiş, 8 Nisan 1924 tarih ve 469 nolu şer'⁴ i mahkemelerin ilgasına dair kanunla adı geçen mahkemelerin bütün görevleri asliye mahkemelerine tevdi olunmuş ve bu tarihten sonra Türkiye'de kâdılık ünvanına son verilmiştir¹¹.

2.1.4. Kadıların Yardımcıları

Günümüz adliyesinde nasıl ki hâkimden başka görevliler varsa Osmanlı adliye teşkilatında da kâdıdan başka görevliler bulunmaktaydı. Bunların çoğu kâdının yardımcısıydı.

2.1.4.1. Müfti

Müfti, bir hukukî mesele hakkında vârid olan suale İslâm hukuku kâideleri çerçevesinde cevap veren kimsedir. Bunlar kâdıllara bağlı olmamakla beraber, kadıların müşâviri durumundaydı. Müftiler, şeyhülislâmın arzı ve veziriâzâmm telhisi (üst yazısı) ile padişah tarafından tayin olunurdu. Bazı yerlerde kâdılık, müftilik veya müderrislik tek şahısta birleşebilirdi. Müfti bulunmayan kazâlarda

⁹Akgündüz. a.g.m. s.94

¹⁰Akgündüz. a.g.m. s.94

¹¹Mardin, a.g.m. s. 45

bunun vazifesini kadı yapardı. Taraflar mahkemeye gitmeden müftiye mürâaatla ihtilaflarını kolay ve ucuz yoldan halledebilecekleri gibi; mahkemeye gittikten sonra da müftiden fetvâ alıp mahkemeye ibraz edebilirlerdi. Öte yandan kâdı da bir hukukî ihtilafın çözümünde tereddüde düşerse, müftiden fetvâ sorabilir; aldığı cevaba göre hareket ederdi¹².

2.1.4.2. Nâib

Naibin lügat mânası vekil demektir¹³. Osmanlı hukukunda iki manaya gelir. Birincisi bütün kâdılar, sultanın vekilleri olduklarından bunlara da nâib ve bunun çoğulu olan nüvvâb denilir. İkincisi ise kâdıların kendi yerlerine dâvâya bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslara denir ki kastedilen mânâ budur¹⁴. Kâdı, eğer kendisine bu salâhiyet verilmişse, kendi yerine veya kazâ mahallinin muhtelif köşelerine nâib adıyla bir vekil vazifelendirebilir. Osmanlı Devleti'nde tekâüt maaşı mahiyetinde bazı uzak kazâlara tayin olunan yüksek rütbeli kâdılar, buraya gitmeyerek yerlerine nâib gönderirlerdi. Buna *arpalık nâibi* denirdi. İstanbul, Şam, Bağdad gibi büyük merkezlerde, kâdılar işlerinin çokluğuna mebni, vekâleten tâli derecede ehemmiyetli dâvâları dinlemek üzere nâib vazifelendirirdi. Buna *bâb (kapı) nâibi* denirdi. Bunların maaşlarını kâdı verdiği gibi; hükümlerinden de kâdı mesuldü. Nâibler, kâdının olmadığı zamanlarda yerine bakabildikleri gibi; keşif gibi bir işi yürütmek üzere muvakkaten tayin olunabilirlerdi. Kâdı adlî vazifesinin dışındaki işlerini yürütmek üzere de nâib tâyin edebilirdi. Nitekim *gece nâibi*, geceleyin vukua gelen adlî işlerin ilk soruşturmalarını yapar; seyyar *ayak nâibi* de kâdının çarşı-pazarla alâkalı işlerini yürütürdü. Osmanlılarda Hanefî kâdılar tayin edildiği halde; diğer Sünnî mezheplerden halkın ekseriyette olduğu yerlerde bu mezheplerden nâibler Hanefî kâdısına bağlı olarak vazife yapardı. Hanefî kâdısı, tarafları başka mezhepteki bazı dâvâları (âile hukuku gibi), talep hâlinde, dâvâlinin mezhebinden nâiblere havâle ederdi. Demek ki nâibler bazen kâdının yerine geçer; bazen de işlerin çokluğu veya kazâ mahallinin genişliği sebebiyle kâdıların yardımcı olurdu¹⁵.

2.1.4.3. Muhzır

Muhzır; Arapça huzura getiren demektir. Şer'i mahkemelerde kullanılan

¹²Ekinci, a.g.e. s.376.

¹³Mehmet Zeki Pakalın.(1993). "Nâib", Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, c. II, MEB Yayınları, İstanbul, s. 644

¹⁴Akgündüz vd. a.g.e. c.I, s.72

¹⁵Ekinci, a.g.e. s.377

tâbire mukabil hukuk ve ceza mahkemelerinde mübâşir denilir¹⁶. Dâvâcı ve dâvâlıları mahkemeye celbeden ve icabı halinde bu günkü emniyet görevlilerinin ve savcının bazı görevlerini ifa eden memurdu . Bunlar bazen mahkeme kâtibliği vazifesi de yaparlardı. Tanzimat'tan sonra nizâmiyye mahkemelerinde muhızrların yerini mübâşirler almıştır. Bunlar, mahkemenin idare ve inzibatı ile tebliğ ve celb işlerine bakardı.

2.1.4.4. Subaşı

Subaşı asker başı anlamına gelmektedir. Osmanlı Devletinde ise bu kelime şehrin korunması anlamına gelir. Subaşı keyfî olarak tasarrufta bulunamaz; kâdmın hükmüne göre hareket ederdi. Devletin otorite zayıflığında zaman zaman subaşmm reayaya baskı yaptığı görülmüştür¹⁷.

Mahkeme kararlarının yerine getirilmesini merkezde *çavuşlar*, taşrada ise merkezden tayin olunan *subaşilar* yapardı. Küçük kabahatler hâricinde, mahkeme kararı olmaksızın subaşınm cezâ vermeye salâhiyeti yoktu. Subaşı, şehir ve kazaların zâbıta ve polis müdürü idi. Kol gezerek suçluları takip eder ve mahkemeye çıkarır; pazar ve mahallelerin âsâyışını temin ve temizliğini teftiş eder; kaldırımları tâmir ettirir; yıkılmaya yüz tutmuş evlerin yıktırılması için mimarbaşına haber verirdi. Ayrıca bir takım örfî vergileri toplardı¹⁸.

2.1.4.5. Mübâşir

Arapça bir işe başlayan, başlayıcı demektir. Mahkemelerde celp ve tebliğ işlerinde kullanılan memurlara verilen addır¹⁹.

Bu manada muhızr ile eş anlamlıdır ve bunlar bazen çavuşların vazifelerini de yaparlardı. Bazen de sorgu hâkiminin görevlerini yaptıkları görüldü²⁰.

2.1.4.6. Müşâvir

Kâdıların icabı halinde fetva istedikleri ve danıştıkları ulemâya denirdi. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında ve özellikle 1913 tarihli Hükâm-ı Şer' ve Mehâkim-i Şer' iye Kanun-u Muvakkati ile Kazaskerlikler, İstanbul, Evkaf, Galata ve Üsküdar kâdılıklarıyla vilâyet merkezlerinde işi çok olan şer'î mahkemelerde ihtiyaca göre bir veya iki müşâvir kadroları ihdas edilmişti. Müşâvirler kâdılık yapabilecek vasfa sahip şahıslar arasından seçildiği için bazı kâdılıkların müşâvirleri

¹⁶Pakalın. a.g.e. s. 572

¹⁷İlber Ortaylı.(1979). Türkiye İdare Tarihi, Ankara, s. 198-199

¹⁸Ekinci, a.g.e. s.378

¹⁹Pakalın. a.g.e. s. 592

²⁰Akgündüz vd. a.g.e. s. 74

tek başına hüküm verme yetkisine sahipti²¹.

2.1.4.7. Kâtip ve Hademe

Şer⁴ıye mahkemelerinde önemli bir görev olan kâtipliğe, güvenilir, sağlam, dâvâları tutanağa geçirmede ve ilamları tanzim usulünde (sakk-ı şer‘)mâhir olan şahıslar getirilirdi. Kâtibin en Önemli vazifesi, tarafların iddealarını ve şahitlerin beyanlarını doğru olarak zabta geçirmektir. Mahkeme kâtiplerinin tayininde kâdının arzı şarttı. Geçici olarak berât-ı şerif almadan bu görevi ifa edenler, daha sonra berât ile göreve getirilirlerdi. XVIII. yüzyılda yerli halktan kâtip tayin edilmemesine gayret gösterildiğini yapılan araştırmalar ortaya koymaktadır. 1913 tarihli Hükâm-ı Şer‘ ve Mehâkim-i Şer⁴ıye Kanunu her mahkemede bir başkâtip ile yeteri kadar kâtibin bulundurulmasını hükme bağlamıştı²².

Hademeler ise mahkeme işlerinde ilgili evrakların getirilmesi, duruşmagüvenliğinin sağlanması ve benzeri ayak işleriyle meşgul olurlardı. Hademellersadece dâvâlardan değil, defter tanzimi ve benzeri cihetlerden de ücret alırlardı .

2.1.4.8. Kassam

Ölülerin miraslarını taksim işiyle uğraşan şer‘î memurlar hakkında kullanılır bir tabirdi. Arapça kassam; “terekeyi taksim eden şer‘î memur; kısım kısım ayıran, veren” diye izah edilmiştir²³. Osmanlı adlî teşkilâtında iki sınıf kassam vardı. Birincisi kazasker kassamları, ikincisi ise şer‘î mahkemelerin bulunduğu yerlerde mevcut olan kassamlardı. Kassamların belli maaşları yoktu. Taksim ettikleri terekenin belli bir payını resm-i kısmet adı altında tahsil ederlerdi²⁴. Vefat edenlerin terekelerini vârisler kendi aralarında karşılıklı rızâ ile istedikleri gibi taksim edebilirlerdi. Vârisler anlaşamazsa veya aralarında yetim veya gâib varsa, yahud mûris askerî bir şahıs ise, bu takdirde taksim mahkemece şer‘î miras hukukuna göre yapılırdı. Kassam olmayan yerlerde bu işi bizzat kâdi yapardı .Tanzimattan sonra kassamlık kaldırılmış, sadece İstanbul kassamlığı görevine devam etmiştir.

2.1.4.9. Vekil

Şahıslar dâvâlarını bizzat takip edebilecekleri gibi, vekil marifetiyle de yürütebilirlerdi. Tanzimat’tan sonra nizâmıyye mahkemelerinde dâvâ takip etmek üzere dâvâ vekili ve muhâmi adıyla avukatlar vazife yapmaya başladı. Dâvâ

²¹Akgündüz vd. a.g.e. s. 75

²²Akgündüz vd. a.y.

²³Pakalın. a.g.e. s. 209

²⁴Akgündüz vd. a.g.e. s. 76

vekilleri, fıkhn husûmete vekâlet hükümlerine göre faaliyet gösterirdi. Taraflar mahkeme huzurunda hazır bulunmadıkça dâvâ görülemezdi. Gâib olup, mahkemede hazır bulunmayan kimsenin yerine, kâdı bir vekil-i musahhar tayin eder, dâvâya böylece bakılırdı²⁵.

2.1.4.10. Şühûdü'l-hâl (Şahitler)

Mahkemelerde, âdil karar verildiğini ve aleniyeti tesbit maksadıyla, en az iki kişi hazır bulunurdu. Bunlara şühûdü'l-hâl(hâl şahidleri) denirdi. Dâvâyı dinler; gerektiğinde kâdı tarafından kendileriyle istişârede bulunulabilir; fakat karara asla katılmayarak, dâvânın cereyanı ile verilen hükmün birbirine mutâbık olduğuna dair hazırlanan i'lâmı imzalardı. Bunların hazır bulunmadığı veya hükmü imzalamadığı dâvâ muteber sayılmazdı. Şühûdü'l-hâl, beldenin ileri gelenlerinden veya dâvânın alâkadarlarından olabilirdi. Mahkemeye müdahale ve rey verme gibi hakları olmamakla beraber, kâdının âdil karar vermesinde oldukça tesirleri vardı. Bir başka deyişle kâdı, bunların huzurunda ve göz göre göre adaletle aykırı bir hüküm veremezdi. Bunlar, Avrupa ve bilhassa Anglo-Sakson hukuk sistemindeki jüriye benzetilirse de, statülerinin farklı olduğu âşikârdır. Şühûd, jüriden farklı olarak, hâdiseyi tesbit edemez ve karara katılamazdı .

2.2. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN MAHİYETİ VE ÖNEMİ

Şer'î mahkemelerin muamelâtına müteallik şer'î hüküm ve kararlar havi tuttukları ve ekserisi eni dar ve boyu uzun olan defterlere sicillât-ı şer'îyye denilirdi²⁶. İlk dönemlere ait Şer'îyye Sicil Defterleri genelde pek az farklarla aynı özelliklere haizlerdi. Ancak Tanzimat'tan sonraki Şer'îyye Mahkemelerine ait sicil defterlerinde, şahitleri tezkiye eden şahısların isim ve adresleri de yazıldığı ve verilen kararların gerekçeleri daha geniş tutulduğu için ilam ve hüccetler daha çok yer kaplamış ve dolayısıyla bu dönemdeki Şer'îyye Sicil Defterleri de eskilerinden daha büyük ve hacimli olmuştur²⁷. Bütün sicil defterlerinin başında genellikle dili Arapça olan dibace yani bir giriş kısmı vardır. Burada şer'î hükümlere ve bunları vaz'eden Allah ve Peygamberine saygı arz edilmekte, daha sonra sicili tutan hâkimin ismi ve vazife unvanı kaydedilmektedir. Çoğu kere sicili tutan kâdının tayin berat veya buyrultusu da defterin başına yazılmaktadır .

Şer'îyye sicillerinde fermanlar, beratlar, hüccetler, vakfiyeler gibi birçok

²⁵Ekinci, a.g.e. s.378

²⁶Uzunçarşılı. a.g.e. s.16

²⁷Akgündilz. a.g.m. s.100

belge türü mevcuttur. Bu vesileyle bölgede yaşanan olaylar hakkında fikir sahibi olmak mümkün hale gelmektedir. Ayrıca bölgenin beledi ve inzibatî işleri, muhtelif yasaklar, ordu için asker ve zahire toplanması, halktan vergi toplanması, bölgede yetişen ürünler, şehir ve kasabaların takribi nüfus tayini, salgın hastalıkların yanında aile hayatı ile ilgili hususlar da bu defterlere kaydedilirdi . Bunlara ilave olarak sicillerin önemini artıran diğer hususlar da şunlardır:

1. Şer'îyye Sicilleri suret olarak geçmiş bulunan çeşitli fermanlar, beratlar, mektuplar, divan tezkireleri vb. diğer resmi kayıtlar, eski nizamların iç yüzlerini ortaya koyan en müspet belgelerdir.
2. Şer'îyye Sicillerinde birçok devlet adamı, müderris, âlim, şair, sanatkâr ve mimar adları geçer. Her ne kadar, bu kişilerin biyografisine dair kaynaklarda geniş açıklamalar bulunmuyorsa da hal tercümelerini yazmak veya yazılmış bulunan kimseler hakkındaki bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmekle bu kayıtlar bizlere en sağlam ipuçlarını verebilir.
3. Siciller mimari tarih açısından da oldukça önemlidir. Zira ayakta olsun, olmasın eski sanat abidelerinin varlığını ortaya koyarlar.
4. Sicillerde geçen kişi adları, kasaba, köy, mahalle, semt adları mühim bir yekûn teşkil eder. Bunlardan kadın, erkek adlarıyla ünvan ve lakaplar dil bakımından incelemeye değer konulardır. Eskiden oturlan veya oturulmayan yerler köy, kasaba, mahalle, semt, mezra ve özellikle aşiret ve cemaat adlarını ihtiva eden kayıtlar, iskân tarihimiz için paha biçilmez belgelerdir.
5. Tımarların kimlere ne suretle tevcih edildiklerine dair beratlarla, bu tımarların kadılar huzurunda ve artırma yolu ile mültezimlere verilmelerine veya sipahileri marifetiyle tapuya bağlanmalarına, vakıflara ait emlak ve akarlarında aynı şekilde kiraya verilmelerine dair rastlanan kayıtlar, devletin işleyiş tarzını ortaya koyduğu için büyük bir önem taşımaktadır.
6. Sicillerde rastlanılan narh kayıtları, esnaf teftişine dair kısa fakat açık zabıtlar, o zaman ki belediye kaide ve nizamlarını açıkça ortaya koyması bakımından, iktisat tarihi açısından önem taşır.
7. Dâvâ konuları, mahkemelerin çalışma biçimleri, İslam hukukunun tatbiki gibi konuları ihtiva etmesi bakımından da, hukuk tarihi açısından da

öneme sahiptirler²⁸.

Şer‘iyye sicillerinin mahkemece tutulup muhafaza edilmesi hukuki bir ihtiyaçtan doğmuştur. Kâdî, î‘lâm ve hüccetlerin bir nüshasını hak sahiplerine vereceğinden, evrak üzerinde sahtekârlık yapılma ihtimali ortaya çıkar. Hâlbuki î‘lâm ve hüccetleri ve bunlarla ilgili resmi yazıları, kendi koruması altında olan defterlere kaydettiği takdirde, ihtiyaç halinde onlara müracaat edilebilecektir. Şer‘iyye sicillerinin korunmasına dikkat edilmiş olmakla beraber zamanla bunların önemli bir kısmının kaybolduğu ve bugün mevcut bulunan Şer‘iyye Sicillerinin esas mevcut yekûna göre çok az sayıda olduğu acı bir gerçektir . Ne yazık ki, bu önemleri takdir edilene kadar, anlatılanlara göre, bir kısmı ısınmak amacıyla sobalarda yakılmış, bir kısmı çöpe atılmış ve bir kısmı da tabiat şartlarının tahrip ediciliğine maruz bırakılarak yok edilmişlerdir. Bu tahribattan kurtulanların belli bir kısmı da ıslanma, nemlenme ve kurt yenmesine uğrama sebebiyle hasar görmüştür. Bunlar yetmiyormuş gibi, koruma maksadıyla sonradan ciltlenirken de bir kısmının yazılarına dikkatsizlik sebebiyle zarar verilmiştir. Neticede bazı defter serileri ya tamamen yahut kısmen yok olmuştur. Bir kısmı da çöplüklerden toplanmış veya başka sebeplerle özel şahısların eline geçmiştir. Nihayet Maarif Vekâleti 3 Kasım 1941 tarihli ve 4018/2182 sayılı kararı ile muhtelif yerlerde bulunan sicillerin müze ve kütüphanelere devredilmesini sağlamıştır. Karar uyarınca şer‘iyye sicilleri ait oldukları illerin kütüphanelerinde veya müzelerinde ve Topkapı Sarayı Müzesi’nde muhafaza edilirken, bu ilk karardan yarım asır sonra 1991 yılında siciller Kültür Bakanlığı’nın kararı ile İstanbul Şer‘iyye Sicili Arşivi’ndekiler [İŞ S A] hariç olmak üzere Ankara’da Milli Kütüphanede toplanmıştır. İstanbul ve çevresi mahkemelerine ait siciller halen İstanbul Müftülüğü Şer‘iyye Sicilleri Arşivi’nde muhafaza edilmektedir. Bu arada İnönü Üniversitesi’nde Osmanlı Araştırmaları Merkezi [OSAM], Kayseri Erciyes Üniversitesinde de Kayseri Tarih Araştırmaları Merkezi [KAYTAM] kurulmuş olup, bu merkezler, kendi yörelerine ait şer‘iyye sicil defterlerinin fotokopilerini alıp araştırmacılara açık hale getirmişlerdir. Keza Konya ve Trabzon Şer‘iyye Sicillerinin fotokopileri de ayrı ayrı Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ve Konya Müzesi’nde ve Trabzon Halk Kütüphanesi’nde araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Muhtemelen diğer illerde de benzer uygulamalar vardır²⁹.

²⁸İbrahim Yılmazçelik, a.g.m. s.458.

²⁹Fethi Gedikli.(2005). “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicilleri”. Türkiye

Siciller üzerine ilk çalışmalar 1930 larda dönemin Halkevi dergilerinde yapıldı. 1935'te İ. Hakkı Uzunçarşılı'nın “Şer'i Mahkeme Sicilleri” ve 1938'de T. Mümtaz Yaman'm yine “Şer'i Mahkeme Sicilleri” başlıklı Ankara Halkevi dergisi *Ülkü'de* yayımlanan ve sicillere dikkat çeken yazıları bu alanda ilklerdendir. Uzunçarşılı, sicillerin dört yüz yıllık Türk tarihinin aydınlatılmasındaki son derece önemli katkısına dikkat çekmekte; Yaman ise sicilleri *hazine-i evrak* mesabesinde bir memba' olarak tavsif ederek bu membam Osmanlı tarih ve kuramlarını anlamadaki yerine işaret etmektedir. Uzunçarşılı aynı yazısında sicilleri Batı'daki kilise arşivleri ile mukayese ederek onların, bulundukları mahallin sosyal, ekonomik ve siyasî tarihleri için en güçlü ve en güvenilir kaynaklar olduğunu iddia etmektedir. Bir şehirde yaşayan insanların bizzat kendi fiil ve hayatlarını aktaran kaynak olmasına ise, sicillerin belki de en çok vurgulanan hatta onları devlet arşivlerinden ayıran bir özelliği olarak, birçok tarihçi tarafından dikkat çekilmektedir³⁰.

Sicil çalışılması gerektiğine dair yapılan bu vurgu ile sicil çalışmalarında niceliksel bir artış meydana gelmiştir. Örneğin Bursa'da çıkan *Uludağ* dergisi başta olmak üzere bazı dergilerde o bölgeye ait sicillerden kayıtlar neşredilmiştir. Halit Ongan'ın 1958 ve daha sonra 1974 tarihinde *Ankara Sicilleri* /-//başlığı ile özetleyip indeks ilave etmek sûretiyle neşrettiği siciller ise bu alanda ilk kapsamlı neşir faaliyeti olarak değerlendirilebilir. Bu ilk dönem neşir faaliyetlerini bir tarih çalışması olarak görmenin yani bir tarihsel kurgu içerisinde sicillerin kullanıldığını iddia etmenin zor olduğu, bunların sadece sicilleri transkribe ederek gündeme getirme fonksiyonu icra ettikleri söylenebilir. Tarih kurgusu içerisinde sicilleri kaynak olarak ele alanlardan biride Halil İnalcık'tır. 1943'te “Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak” ve 1953-54'te “15. Asır Türkiye İktisadi İctimâi Tarihi Kaynakları” başlıklarıyla yayımladığı makaleleri ile hem sicillerin kullanılma alanlarına vurgu yaparak Bosna ve Bursa sicillerinden örnekler neşretmiş hem de bunları çeşitli başlıklar altında gruplandırıp mevcut bilgiler ile birlikte değerlendirmeyi amaçlamıştır. İnalcık'ın 1960'ta yayımladığı “Bursa I: XV. Asır Sanayi ve Ticaret Tarihine Dair Vesikalar” makalesi bu açıdan, yani iktisat tarihi kurgusu yaparken sicillerin ve devlet arşivlerinin birlikte kullanılması bakımından

Araştırmaları Literatür Dergisi, C.3, S.5, İstanbul, s.s. 187-188.

³⁰Yunus Uğur. (2003) Mahkeme Kayıtları (Şer'îye Sicilleri): Literatür Değerlendirmesi ve Bibliyografya. TALİD c. I, S. I, s.s. 305-344

iyi bir örnektir. Fakat burada sicillerin iktisat tarihi yazılabilecek bir kaynak olarak değil de pratik hayatı yansıtmaları açısından merkez arşivlerinden ve diğer kaynaklardan ortaya çıkan bilgileri test edici bir unsur olarak kullanıldığı ifade edilmelidir. Ayrıca İnalçık, şehirlerin canlı talihine kaynaklık etmesi açısından son derece önemseydiği sicillerin mutlaka kullanılması gerektiğini belirtmektedir. Siciller içerisinde yer alan kayıtlardan *tereke* kayıtlarını da tanıtan İnalçık, bu tür kayıtların servetin dağılım ve içeriğini, ölenlerin sosyal konumlarını, ürünlerin miktar, fiyat ve çeşitlerini verdiğini ve dolayısıyla fiyatlar, para, kredi, meslekler ve meslek gereçleri gibi alanlarda tarihçilere son derece zengin bilgiler sağladığını ifade etmektedir³¹.

2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE BELGE TÜRLERİ

Şer'iyye sicillerindeki belgeler genel olarak iki gruba ayrılabilir. Birincisi bizzat kadı veya nâib tarafından yazılan kayıtlardır. Bunlar İlâmlar, hüccetler, ma'ruzlar, mürâseleler gibi belgelerdir. İkincisi ise kâdının kendisi tarafından yazılmamasına rağmen görevi icabı sicillere suretlerinin kaydedildiği padişah, sadrazam, beylerbeyi, kazasker ve değişik makamlardan gönderilen belgelerdir. Bunlar ise fermanlar, buyrultular, tezkereler, temessükler gibi belgelerden oluşmaktadır.

2.3.1. Kâdı Tarafından Kaleme Alman Belgeler

2.3.1.1. İ'lâmlar ve Özellikleri

Arabça “ilm” kökünden gelen İlâmın kelime mânâsı bildirme, anlatma, ifham³² demektir. Hukuk terimi olarak ise i'lâm bir dâvânın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade eder. Ancak, Osmanlı diplomatiğinde kâdıların şer'î mahkemeye intikal eden dâvâ kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar için de İlâm tâbiri kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek üzere üst makama yazılan İlâmlar, arz mâhiyetindedir. Onun için burada mahkeme kararını ihtivâ eden ilâmlardan bahsedilecektir³³.

³¹Uğur, a.g.m. a.y.

³²Şemseddin Sami. (1992). İlâm, Kâmûs-i Türkî, İstanbul, s. 132; Ferit Devellioğlu. (2002).

İ'lâm. Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat. Aydın Kitabevi, Ankara, s.426

³³Mübahat S. Kütükoğlu. (1998). Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). Kubbealtı Neşriyatı. No:35, İstanbul, s. 345

Her İlâm belgesi, dâvâcının iddiasını, dayandığı delilleri, dâvâcının cevabını ve defî söz konusu ise definin sebeplerini, son kısımda verilen kararın gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları ihtiva eder³⁴. İ'lam belgelerini diğer Şer'iyye Sicil kayıtlarından ayıran en önemli özellik, hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Hâkimin kararını ihtiva eden her belge i'lamdır; hüccet, ma'ruz veya bir başka belge çeşidi değildir. Ancak örfî anlamda altında kâdının imza ve mührünü taşıyan her belgeye, hükmü ihtiva etsin etmesin i'lam denilmiştir, bu sebeple Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki birçok ma'ruz i'lam diye kayda geçirilmiştir³⁵.

İlamın temel özellikleri:

a) Hâkimin imza ve mührü, hüccetlerin tam tersine i'amlarda alt tarafta yer alır. İ'amlarda hâkimin mühür ve imzalarının belgenin altında yer alacağı, hem konuyla ilgili eserlerde, hem de hukukî düzenlemelerde açıkça belirtilmiştir. Uygulamada da buna uyulmuştur. Aksi iddialar, belgelerin birbirine karıştırılmasından ileri gelmektedir. İmza, hâkimin kendi eliyle yazdığı ismi ile künyesinden ibarettir. Mühür ise aynen imza gibi hâkimin ismini, babasının ismini ve bazen de kısa bir dua cümlesini ihtiva eder.

b) Taraflar ve dâvâ yeri, formüle edilmiş ifadelerle tanıtılır. Bu kısım hüccetlerden farksızdır. Hamda evvela dâvâcının adresi, adı, babasının adı yazılır. Eğer dâvâcı başka bir beldeden ise memleketi belirtilir ve dâvânın görüldüğü yere ne için geldiği halen nerede oturduğu kaydedilir. Dâvâlnın ise sadece adı, varsa meşhur olduğu unvanı ve babasının adı yazılır. Adrese pek temas edilmez.

c) Dâvâcının iddiası yani dâvâ konusu da eksiksiz olarak zikredilmelidir. Dâvâcının zabta geçirilmiş olan ifadeleri incelenmeli, mükerrer olanlar ve i'lamı ilgilendirmeyen kısımlar çıkarılmalı ve dâvâcının muhtelif celselerde ileri sürdüğü iddia ve ifadeleri bir yerde toplanmalıdır. Kısaca i'lamın bu kısmında eksiksiz ve fazlasız olarak dâvâcının iddiası yer almalıdır.

d) Dâvâlnın cevabı yani karşı dâvâsı, defî ve itirazları da zikredilecektir. Burada şu noktaların hatırlanması gerekir: Dâvâlı, dâvâcının iddiasını ya kabul veya reddeder. Yahut iddiayı hükümsüz bırakacak şekilde karşı dâvâ (defî) açar. Bu üç şekilden her biri Hamlarda belirtilir.

³³

Abdülaziz Bayındır. (1986). İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması), İslami İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, c. I, İstanbul, s.3

³⁵Akgündüz. a.g.m. s. 107

e) İ'lamda yer alması gereken hususlardan birisi de kararın gerekçesi demek olan isbat vasıtalarıdır, (esbab-ı sübûtiyesi) İddiayı isbat edecek vasıta demek olan delil, i'lamda genellikle "gıbbe's-sual ve akıbe'Mnkâr müdde'ı-i mezburdan müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukda." ifadesiyle istenir.

f) Bütün bunlardan sonra hâkim, iTâm metninin sonunda, dâvânın isbat vâsıtalarına göre ayrı ayrı kalıp ifadelerle kararını açıklar. Eğer iTâmdaki isbat vâsıtası ikrar ise hâkim kararını ifade için "ilzâm" ibaresini kullanır, "red ve teslim etmek üzere merhum Ali Ağa'ya ilzâm olunduğu" gibi.

Eğer dâvada isbat vâsıtası şahitlik ise bu durumda kararda "tenbih" ifadesi kullanılır, "def ve teslime vekil-i merhum Ahmed'e tenbih olunduğu." gibi.

Her ikisinde de "hükmolundu, kazâ olundu" ve benzeri ifadeler de kullanılabilir. Bütün bunlar "hâkimin hükmettim, iddia olunan şeyi ver demek gibi sözlerle dâvâ konusu şeyin dâvâlıya ilzam kılınması" demek olan ve "Kazâ-i ilzam" yahut "kazâ-i istihkak" denilen karar çeşidi için kullanılan ifadelerdir. Hâkimin dâvâcıyı "hakkın yoktur" "münâzaa etmemelisin" gibi sözlerle dâvâdan men'ettiği ve "kazâ-i terk" denilen kararlarda ise "muarazadan men" olunduğu, "bi vech-i şer'î muârazadan men olunduğu" gibi ifadeler kullanılır. Kullanılan bu tabirlerin tesbitiyle Hamlar, diğer Şer'îyye Sicili kayıtlarından kolaylıkla ayırt edilebilir³⁶.

Kâdılar verdikleri kararları padişaha veya onun mutlak vekili addedilen sadrazama i'lâm etmek zorundadırlar. İşte bu sebeple, özellikle XVII. asrın sonlarından itibaren nâmların karar kısmında "huzur-ı âlilerine i'lâm olundu", "tenbih olunduğu huzur-ı düsturânelerine iTâm olundu" veya "Mehmed Çavuş iltimasıyla huzur-ı âlilerine i'lâm olundu." "El-Emrû li men lehül-emr" ifadeleri kullanılmaya başlanmıştır ve yine bu sebebledir ki söz konusu tarihten itibaren ilâmların başında "Ma'rûz-ı Dâ'î-i Devlet-i Aliyeleridir ki", "Ma'rûz-ı Dâ'î-i Devâm-ı Ömürleridir ki" veya benzeri ifadeler kullanılmış ve bazen de i'lamların başında sadece "Ma'rûz" ifadeleri zikredilmiştir.

g) Tarih, ya Arapça olarak yazıyla yazılır veya bugünkü tarih atma şekillerine benzer bir şekilde yazılır. İlâmlarda daha ziyade "fî 28 Şa'bânî'l- Muazzam Sene 1169" stili kullanılırdı.

h) İlâmlarda hüccetlerde olduğu gibi sonda ve şuhud'l-hâl başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir. İsbat vâsıtası şahitlik ise i'lamın içinde

³⁶Akgündüz. a.g.m. s.s. 108-111

veya sonunda şahitlerin ismi yazılabilir. İlk dönemlerde tıpkı hüccetler gibi i'âmlarda da sonda şahitlerin yazıldığını görüyoruz. Son zamanlarda ve özellikle ikrar veya yemine dayanan i'âmlarda şahitler hiç zikredilmemektedir. Konusu şikâyeteye bağlı suçlar olan ilâmlarda vâki'dir. Kısaca bu konuda ilâmların hüccetlerden farklı olduğu, hatta son dönemlere ait Sicillerde altında şahitler olanların hüccet, olmayanların ise i'lam olduğuna karar verilebilir. Ancak bu, ilâmların altında şahitlerin hiç zikredilmeyeceği manasına da alınmamalıdır .

İ'amlar konularına göre genellikle şu isimlerle anılırlar. Borç ikrarı, alacağın ispatı, karşı tarafa yemin teklifi (tahlif), alacağın te'cili, kefalet, havale ve istihkak, muhayyerlik hakkı, hürriyetin isbatı, icare, vakıf, evlenme ve boşanma, ta'zir cezası, iffete iftira (kazf), içki içme (şirb) ve zina cezası (hadler), bina keşfi, maktulün keşfi, diyet, alacak, kısas, müslüman olma veya dinden çıkma (irtidad), sulh, Ramazan ayının tesbiti, hırsızlık suçu ve cezası (hadd-i sirkat) ve benzerleri. O halde yukarıdaki konulardan birine dair olup da kâdının kararını ihtiva eden bütün belgeler i'lamdır³⁷.

2.3.1.2. Hüccetler (Senedât-ı Şer'iyeye) ve Özellikleri

Arabça asıllı bir kelime olan “hüccet”; delil, vesika, sened manalarına gelir. Osmanlı diplomatiğinde ise şer'⁴¹ mahkemeler tarafından verilen, fakat ilâmdan farklı olarak, hüküm ihtiva etmeyen; sadece kâdı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dâir kâdının tasdikini ihtivâ eden bir belgedir. Hüccetler çok çeşitli hususların tesbiti için tertib edilmiş olup kâdılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabûl edilebilir³⁸. Tanzimat'tan sonraki Osmanlı mevzuatında hüccet tabiri yerine senet mefhumu da kullanılmıştır. Şer'î hüccetlere Senedat-ı Şer'iyeye denmiştir. Ancak bu mana hüccetin hukuk terimi olarak zikredilen manasıdır. Halkın dilinde, hükmü ihtiva etsin etmesin üst tarafında hâkimin imza ve mührünü taşıyan her belgeye hüccet denegeîmiştir. Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki kayıtlar, bu son manaya göredir³⁹. Hüccetler, kâdı huzurunda tesbiti yaptıran şahsın eline verildikten başka şer'iyeye sicillerine de işlenirdi. Bunlarda yapılan tesbitlere göre, alım-satım, kira, nafaka, vekâlet, vasiyet, kefalet, şehâdet, ferağ, borç, hibe, rüşdün isbatı, nezir, keşif, sulh, irsaliye v.s. konularda

³⁷ Akgündüz. a.g.m. s. 111

³⁸ Bayındır, a.g.e. s. 12

³⁹ Akgündüz. a.g.m. s. 102

hüccetler bulunmaktadır⁴⁰.

Hüccetlerin özellikleri:

Hüccetlerin genel özelliklerinden önce şu hususun bilinmesinde zaruret vardır: İslam hukukunda maddi müeyyidenin yanında bir de manevi müeyyide vardır. Bu sebeple, Şer'î açıdan kesin delille sabit olan bir hukukî durum, niza'konusu olmayacağından mahkemeye de intikal etmez. çok nadirdir. İşte bir mahkemenin hüccet tanzim edip ilgilinin eline vermesi ve birsuretinini de Sicil defterine kaydetmesi demek, o konuda, bazı istisnai durumların dışında hukukî çekişmenin vaki olmayacağı ve olsa da mahkemenin hücceti elinde bulunduranın lehinde karar vereceği manasım taşır. Mahkemelerde verilen hüccet, karşı taraf aleyhine verilmiş bir karar gibidir. Mesela bir evin satın alındığını gösteren hüccet, o evin alıcısı aleyhine açılacak dâvâlarda kullanılabilecek kesin delil anlamına gelir. Hüccete rağmen karşı tarafın itirazı ve tecavüzü üzerine yargılama konusu olmuş olaylar, Sicillerde yok değildir, ancak azınlıktadır. Bu gerçek anlaşılırsa, Şer'îyye Sicillerindeki kayıtların çoğunluğunu neden hüccetlerin teşkil ettiği daha iyi anlaşılır. Zaten tarifi yapılan yazılı belgeye hüccet denilmesinin sebebi de budur⁵³.

HÜCCET METİNLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ ŞUNLARDIR:

Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kâdının imzası ve mührü mutlaka bulunur. Hâlbuki Sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Bunlarda kadıların imza ve mühürleri; sadece sicilin baş tarafında veya kâdının başladığı tarih baş kısmında kaydedilir. Göreve başlama tarihi de yazılır. Bazen sicile kaydedilen hüccet suretlerinin başında da kâdının imzasının yer aldığı görülür. Tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde açıklanır. Hüccetin konusunu teşkil eden mal veya hak, bütün tafsilatıyla tanıtılır. Hukukî muamelenin şekli, şartları ve varsa teslim ve tesellüm işlemleri beyan edilir. İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği ve konunun dâvâ ve çekişme konusu yapılmayacağı te'yiden belirtilir. Lehine ikrar yapılan taraf da ikrar beyanını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir. Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih yıl, ay, gün ve bazen de günün belli bir dilimi halinde mutlaka zikredilir.

⁴⁰Kütükoğlu. a.g.e s. 350

Ve hüccetin altına mutlaka “Şuhûd-ı l-hal ” veya “şuhûd-ı muhızır” başlığı ile hukukî muameleye şahit olanların isimleri ve unvanları kaydedilir⁵⁴.

2.3.1.3. Ma‘rûzlar ve Diğerlerinden Farkları

Şer’iyye Sicillerinde hüccet ve ilamlardan farklı ve genellikle ifade ve şekil itibarıyla i‘lamlarla karıştırılagelen bir belge çeşidi de ma‘rûzlardır. Ma‘rûz kelime anlamı itibarıyla arz edilen şey demektir. Terim olarak ise biri asıl diğeritâli olmak üzere iki manası mevcuttur. Tali manası şudur: İ‘lamların birçoğu icra makamına hitaben yazılarak onlara arz edildiğinden İlamlara da ma‘rûz adı verilebilmektedir. Mesela İstanbul Müftülüğü Şer‘î Siciller arşivindeki hususi Ma‘rûz defterleri birer İlamat defterleridir. Zaten kataloglarda da İlamat defteri olarak kayda geçirilmiştir. Ancak bu ma‘rûzların içinde asıl anlamıyla ma‘rûz olanlar da vardır. XVII. asırdan sonra çoğu ilamlar "Ma‘rûz-ı Dâ‘î-i Devlet-i Alîyeleridir ki," diye başlamaktadır. Bazı araştırmacılar, özellikle ceza hukukuna ait olan ve başında ma‘rûz diye yazılı bulunan i‘lamları, nâibler tarafından kâdıların arz edilen soruşturma zabıtları olarak vasıflandırmalardır. Bu yerinde bir tesbit değildir. Zira bunlar ceza hukukuna ilişkin mahkeme İlamlarıdır ve naibler tarafından icra makamlarına arzedilmiş kararlardır. Zira önemli kararların icra makamına arz edilmesi usulü, Fatih’in Kanunnamesi’nde yer aldığı gibi, Osmanlı Devleti’nin son zamanlarına kadar aynı an’ane sürdürülmüştür. Takvim-i Vekayi’nin her sayısında irade-i seniyyeye arz edilip tasdik edilen kısas kararlarına rastlamak her zaman mümkündür. Ayrıca sakk-ı şer‘î kitaplarındaki i‘lam örnekleriyle ma‘rûz diye kaydedilen ilamlar tıpatıp benzerlik arz etmektedir. Ma‘rûzun farklı bir belge olarak asıl mânâsı, kâdı tarafından kaleme alındığı halde O kâdının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kâdının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlardır. Halkın icra makamına yahut kâdıya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine de denir. Kısaca astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını havi yazılı belge ve kayıtlardır. Buna ma‘rûz dendiği gibi ariza veya arz da denir ve genellikle çoğulu olan ma‘rûzat kelimesi kullanılır⁴¹. Kâdı ma‘rûzlarda şu konuları ilgili icrâ makamlarına arz eder: Vezirler, çevredeki kâdılar veya müftülerin hüsn-i hâlini arz ederek bunların taltifini talep edebilir (hüsn-i hal maruzları); şaki ve benzeri kimselerin su-i halini arz ederek gereğinin yapılmasını talep eder (su-i hâl

⁴¹Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 37

ma'rûzları); boşalan görevleri icra makamına bildirir (cihet-i mahlûle ma'rûzları); ferağ edilen veya kaldırılan görevleri (cihetleri) arz eder (cihet-ı mefrûğa ve merfua ma'rûzları); merkezi idareden kendisine gönderilen emirlerin ulaştığını bildirir; mülazemete dâhil olan kâdı ve âlimlerin durumunu arz eder; tutukluların salıverilmesi, vali ve kâdılarının vefatı veya berat talebi gibi muhtelif mevzuların arzım ihtiva edebilir⁴².

2.3.1.4. Mürâseleler

Kelime olarak, mektuplaşmak, haberleşmek mânâsına gelir⁴³. İstılahı olarak kâdılar tarafından bir husus hakkında yazılan resmî kâğıtlara mesela, merkezden gelen ferman veya buyruldu üzerine, herhangi bir sanığın yakalanması için mahallin voyvodasına veya kethüdasına resmî bir yazı yazabilirler. Yahut tayin edildikleri kâdılık görevini yine resmî bir yazı ile herhangi bir nâibe devredebilirler, İşte şer'iyeye sicillerinde yer alan ve kâdının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitâben kaleme aldığı yazılı belgelere "mürâsele" veya "mürâselât" adı verilmektedir. Mürâseleler genellikle ya sanığın mahkemeye celbi isteğini hâvi mürâseleler veya değişik konulara dair mürâseleler olabilirler⁴⁴.

2.3.1.4.5

Vakfiyeler

Terim olarak vakıf, bir kimsenin, Allah'a yakın olmak gayesiyle, menkul veya gayr-i menkul mal veya mülkünü dînî ve sosyal bir gaye için tahsis etmesidir⁴⁵. Vakfiye ise vakf edilen şeyin vasıfları ve vakf edilme şartlarını ihtiva eden ve kâdı tarafından tasdik edilen bir belgedir. Vakfiyelerde, vakıf gelirinin devamlı olması ve vakfedilen şeyin tam mülkiyete haiz olması gibi özellikler de aranırdı. Bu şartların mevcut olması halinde vakıf sahibi, vakf ettiği şeylerin listesini ve şartnamesini bütün ayrıntılarıyla kaydettirdiği bir vakıfname ya da vakfiye tanzim ettirirdi.⁴⁶

2.3.2 Başka Makamlardan Yazılan ve Sicile Kaydedilen Belgeler

2.3.1 Padişah'tan Gelen Emir ve Fermanlar

Padişah'tan gelen emir ve fermanlar iki ana grupta toplanabilir. Birincisi:

⁴²Akgündüz. a.g.m. s. 112

⁴³Pakalın. a.g.e. c.II. s. 621

⁴⁴Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 38

⁴⁵Bahaeddin Yedivildiz. (1982). "Vakıf" .İA, c. XIII. s. 153-154

⁴⁶Kütükoğlu. a.g.e. ss. 359-360

Padişahın kendisine İslam hukuku tarafından tanınan yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olarak kaleme aldığı ve Şer‘iyye Sicillerinde “evamir ve feramin” diye zikredilen hükümlerdir. Padişah ya ihtilaflı olan bir Şer‘î meselede mevcut görüşlerden birini tercih ettiğini kâdıya bildirir; ya Şer‘î hükümlerin icrasını te‘yid için yazılı emir gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici kaideleri Divân-ı Hümayûn'un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kâdılara bildirir.

Şer‘iyye Sicillerinde bulunan ve İstanbul kâdılığında yapıldığı gibi bazen kendileri için hususi defterler tutulan bu kayıtlar, Osmanlıhukukunun da başta gelen kaynaklarından. Müstakil bir defter tutulmadığı zaman, bazen Şer‘iyye Sicillerinin başına, bazen ortasına, bazen de diğer kayıtlardan ayrılması için ters olarak sicillere kaydedilir. İkincisi: Yine padişahın sadır olan, ancak birinci gruptaki gibi umumu değil hususi şahısları ilgilendiren ve vazife tevcihi, tımar tefvizi, ticaret beratı ve benzeri konulara ilişkin olarak kaleme alınan ferman, berat ve nişanlardır. Bilindiği gibi Osmanlı Devleti'nde kadılık, imamlık, hatiplik, miri arazi mutasarrıflığı veya benzeri görevler, kazaskerlik ve sadrazamlık gibi makamların inhası ve padişahın ferman ve beratları ile şahıslara tevdi ‘ edilmektedir. İşte bu ferman ve beratların bir sureti ilgili yerdeki Şer‘iyye Sicillerine mutlaka kaydedilmektedir. Ayrıca bazı şahıslara verilen muafiyet ve ticaret beratları da bu grubun içinde yüklü bir yer tutmaktadır⁴⁷.

2.3.2.1.Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazasker Buyrulduarı

Türkçe “buyurmak” mastarından yapılmış bir isim olan buyruldu, Osmanlı diplomatiğinde sadrazam, vezir, defterdar, kadıasker, kapdan paşa, beylerbeyi, vs. yüksek rütbeli vazifelilerin, kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir, ⁴⁸Osmanlı Devletinde Padişah'tan sonra şer‘î ve kanunî hükümleri icra ve takip ile görevli olan makam, padişahın bir anlamda mutlak vekili sadrazamlardır. Sadrazamlar padişahın emrine dayanarak, bazı hususları kâdılara hatırlatabilirler. İşte Şer‘iyye Sicillerinde bulunan kayıtlardan biri de sadrazamların yazılı emirleri demek olan buyruldulardır⁴⁹ve buyruldu denince genelde bunlar akla gelir.

⁴⁷ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s.s. 39-42

⁴⁸ Kütükoğlu. a.g.e s. 197

⁴⁹ Akgündüz-Heyet. a.g.e. C.I. s. 44

2.3.2.2 Tezkireler ve Temessükler

Şer'iyye Sicillerinde yer alan ve kadıların dışındaki makamlar tarafından kaleme alınan bir diğer belge çeşidi de tezkireler ve temessüklerdir. Osmanlı diplomatikasında, daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlararası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkire denmektedir.

kaydedilirdi. Zira bu emirleri icra edecek olan makam ilgili mahallin kâdılarıydı. İcra için de sicile kayıt şarttı⁵⁰.

Sözlükte bir işe sıkı tutunmak, ihtimam ile tutunmak⁵¹ demek olan temessük kelimesinin terim olarak birçok manaları mevcuttur. Borç için alınan senede temessük dendiği gibi, muahede ve sulhname gibi şeylerde devlet veya muahedeyi yapan gerçek yahut hükmi şahıslar tarafından verilen mühürlü kâğıtlara da denir. Şer'iyye Sicillerinde temessükün manası ise şudur: Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Yani temessük, tasarruf vesikası demek olur ki, sonraları tapu tabiri bunun yerine geçmiştir.

Yetkili makam ve şahıslar, sahib-i arz denilen tımar ve zeamet sahipleri, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhassıllar veya muhasebe kalemlerinden biri olabilir. Mesela bazı vakıflara ait temessük belgeleri belli bir zaman dilimi içinde darbhane-i amire nezareti tarafından verilmiştir⁵².

⁵⁰Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 46

⁵¹Pakalın. a.g.e. c.III. s. 453

⁵²Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 48

2.4. GAZİANTEP'İN COĞRAFİ KONUMU VE KISA TARİHÇESİ

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu'nun en büyük il merkezlerinden biri olup Fırat nehrine karışan Sacur Çayı'nın yukarı kollarından Aymleben (Alleben) deresinin üzerinde, Halep'in kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın (Ayntab Yaylası) merkezinde, deniz seviyesinden ortalama 900 m. yükseklikte, engebeli bir arazide, tepeler üzerine kurulmuştur. Ayntab şehri ve bölgesi, en eski devirlerden beri uygun iklim ve mevki sebebiyle iskâna açık bir saha olarak bilinmektedir⁵³.

İlkçağa ait belli başlı kaynak ve araştırmalarda Ayntab adına rastlanmamaktadır. Bununla birlikte Ayntab'ın 12 km. kuzeyinde bulunan Ayntab-Maraş yolu üzerindeki Dülük'ün (Doliche) oldukça eski bir mevki olduğu bilinmektedir. Antik devirlerde iktisadi ve siyasi bütün faaliyetlerin yoğun bir şekilde sürdüğü Kuzey Suriye ile Mezopotamya'yı İç Anadolu'ya bağlayan yolların geçtiği yerler o devirde Dülük bölgesi olarak anılmaktaydı. Yine Eski ve Ortaçağlarda Fırat nehrini takip ederek Mezopotamya'dan gelen kervanların zamanla bu nehri terkettikleri Birecik ve Maraş arasında bir kavşak noktası da Dülük adıyla bilinmekteydi. Bu kavşak aynı zamanda Urfa-Maraş ve Halep yollarının da kesiştiği yeri teşkil ediyordu. Bugün de Dülük adıyla anılan yere Asurlular; Babiğü, Bilabhi, Doluk; Romalılar Dolichenus, Doulichia, Doliche; Bizanslılar ise Tolunbh demektedir. Bilindiği kadarıyla Anadolu'nun ilk önemli devleti olan Hititler, M.Ö. 1800-1200 yıllarında hüküm sürmüş ve sınırları Dülük çevresinide içine almıştı. Hititlerden sonra bölgeye Asurlular hâkim olmuşlardır. Asurluları yenerek yaklaşık 300 yıl Anadolu'ya hükmeden İranlıların elinde olan Dülük bölgesi daha sonra Büyük İskender'in kontrolüne geçti. Roma İmparatorluğu Anadolu'ya sahip olduğunda ise bu devletin sınırları içerisinde yerini aldı. Roma'nın devamı olan Bizans İmparatorluğu döneminde ise şehrin Arap-İslam ordularına kaptırılmasına kadar önemli bir sınır şehri olarak mücadelelerin merkezinde yer aldı. Bizanslılar VI. yüzyılın ortalarında Ayntab kalesini yaptırdılar. Şehir bu tarihlerden sonra kale çevresinde tekrar oluşmaya başladı .

Bölge ilk olarak Hazreti Ömer döneminde İslâm topraklarına dâhil edilmiştir⁵⁴. Hz. Ömer devrinde (634-644) Suriye cephesi komutanı Ebu Ubeyde bin

⁵³Hüseyin Özdeğer. (1996). Gaziantep. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. Güzel Sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul, s. 466

⁵⁴İsmail Altınöz. (1999). Dulkadir Eyâleti'nin Kuruluşunda Ayntab Şehri (XVI. Yüzyıl). *Gaziantep*₅

Cerrah'm uç komutanlarından İyaz bin Ganem; Dülük, Menbic, Rabân ve Telbaşar kalelerini vergi ödemeleri koşuluyla savaşız olarak ele geçirdi. Böylelikle Şam'dan Fırat'a kadar olan bölge Müslüman Arapların kontrolüne geçti. Arap fetihleri bölgenin stratejik ve politik coğrafyasını değiştirdi. .

Araplar ve Bizans arasındaki mücadele ilerleyen süreç içerisinde de devam etti. Dört halife devrinden sonra Ayntab havalisi, Emevî idaresine geçti. VIII. yüzyılın ilk yarısında Emevî halifesi Yezid bin Muaviye, Ayntab havalisindeki Menbic'i cünd (ordugâh şehir) haline getirdi. Abbasîlerin ortaya çıkmasıyla bir anda Emevî- Abbasî mücadelesi patlak verdi. Her iki tarafın üstünlük kurmak için sergiledikleri mücadele ortamından Ayntab ve havalisi olumsuz etkilendi. Bu arada fırsatı değerlendiren Bizans, uzun bir aradan sonra VIII. yüzyılın ortalarında bölgeyhâkim oldu .

Abbasî halifesi Harun Reşid zamanında tekrar alınan Ayntab, Abbasîlerin zayıflamasıyla yine Bizansın eline geçti.İşte Ayntâb isminin bu dönemlerde şekillendiği tahmin edilmektedir. "Hantab", "Entab", "Antaph", "Hatab", "Hamtab", ve "Kal'a-i Fûsus" olarak eski dönemlerde geçen ismin bu dönemde ve sonraları Ayntâb olarak zikredildiği bilinmektedir⁵⁵.

Arap coğrafyacılarının eserlerinden anlaşıldığına göre ilk Ayntâb adının Araplarca verildiği ileri sürülmektedir. Şehrin adı, Selçuklu ve Osmanlı döneminde Ayntâb, Cumhuriyet döneminde Ayntâb ve Ayntab, 8 Şubat 1921'den itibaren Gazi Ayntâb ve 1928'den sonrada Gaziantep olmuştur⁵⁶.

Türklerin Anadoluya yönelik harekâtları sırasında Türkmenlerden meydana gelen ordusuyla Afşin, Fırat'ı geçerek Ayntab'ın kuzeybatısındaki Karadağ'da karargâh kurup geniş fetih harekâtına başladı ve 1067'de kuvvetleriyle önce Ayntab ve Raban(günümüzde Araban)'ı aldı, sonra da Antakya Dukalığı arazisine girdi.

Küçükdağ, Y. (Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep, s. 102.

⁵⁵M.Oğuz Göğüş. (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep. Gaziantep; Hulusi Yetkin. (1968). Gaziantep Tarihi ve Dâvâları. Gaziantep; Hüseyin Özdeğer. (1996). Gaziantep. DİA. Güzel sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul; H. Özdeğer. (1982). XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Ayntab'ın Sosyal ve Ekonomik Durumu, İstanbul; Rifat Ergeç. (1999). "Gaziantep Kalesi", Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep; İsmail Altmöz. (1999). Dulkadir Eyâleti'nin Kuruluşunda Ayntab Şehri (XVI. Yüzyıl). Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep; Mehmet Önder. (1996). Şehirden Şehire Anadolu, Ankara; Cemil Cahit Güzelbey. (1959). Gaziantep Folklorundan Notlar, c.I. Gaziantep; Burhan Bozgeyik. (1996). Her Yönüyle Gaziantep Tarih/Kültür/Folklor, İstanbul; Nusret Çam. (2006). Türk Kültür Varlıkları Envanteri, Ankara.

⁵⁶Celal Pekdoğan. (2003). An tep'de Türk-Ermeni ilişkileri: 1895-1922. Avrasya Stratejik Araştırmaları, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü Yayını, Ermeni Araştırmaları 1. Türkiye Kongresi Bildirileri, C.III, Ankara, ss. 143-162; Mehmet Solmaz. (2002). Gaziantep'in Adaşı ve Fahri Hemşerisi: Atatürk Gaziantep'te, Gaziantep, s. 81.

Pek çok ganimet ve esir topladı. Afşin bu fetihleriyle Suriye bölgesinde Türk hâkimiyetini kesinleştirdi. Alparslan'dan sonra fetihlere girişen Süleyman Şah 1084 yılında Antakya'yı yeniden aldı, bu suretle Halep ve civarıyla Ayntab kendiliğinden Süleyman Şah'm idaresine girdi. Nitekim Haçlılar Suriye'ye geldiklerinde Ayntab bölgesi Suriye Selçuklularının idaresindeydi. Haçlı kuvvetlerinin bu bölgeye yerleşmesiyle Ayntab önce 1098 yılında Urfa Kontluğu kuran Bovdovin de Bovlogne'a daha sonra Maraş Kontluğu'na tabi oldu. Haçlılar zamanında Ayntab ve Telbaşir bölgenin önemli müstahkem mevkiyeriydi. Haçlı seferleri şiddetini kaybedince I. Mesud'un damadı olan Atabeg Nureddin Mahmut Zengi 1149 yılında düzenlediği bir sefer ile Ayntab, Telbaşir ve Azaz'ı geri aldı ise de kuvvetleri mağlup oldu. Bunun üzerine Sultan Mesud, oğlu Kılıçarslanla beraber Kuzey Suriye'ye sefer yaptı ve Maraş'ı kuşatarak aldı; ordusu Telbaşir Önünde Jocelin kuvvetleriyle karşılaştı, fakat Franklar savaşa cesaret edemediler. Bundan sonra Sultan Mesud Kılıçarslan ile beraber 1150 yılında Haçlıların işgalinde bulunan Göksün, Behisnî, Göynük, Raban ve Ayntab şehir ve kalelerini zaptetti. I. Mesud'un ölümü (1155) üzerine Atabeg Nureddin Mahmut Zengi Ayntab ve Raban'ı Selçuklulardan aldı. II. Kılıçarslan Nureddin'den adı geçen şehirleri iade etmesini istediye de Nureddin bunu reddederek saldırılarını sürdürdü. Bunun üzerine Kılıçarslan 1157 yılında kuvvetli bir ordu ile gelerek O Ayntab'ı kuşattı; surlarını tahrip ederek şehri ele geçirdi⁵⁷.

Anadolu'yu sarsan Moğol istilasını önce bu bölgede etkili oldu. 1259'da Hülagü Suriye seferine çıkıp Halep'i alınca Baycu Noyan'm 1258'de başlattığı harekât tamamlandı ve Ayntab bölgesi Moğolların eline geçti. Ancak az sonra Memluk Sultanı Kutuz, Moğollarla mücadeleye girişerek 1260 yılında Aynicalut'ta onları yendi. Böylece Halep ve Ayntab bölgesi Memlûklü nüfuzu altına girdi. Moğolları tamamen Kuzey Suriye'den uzaklaştırmak isteyen I. Baybars 1277 yılında Ayntab'ten geçerek Elbistan ovasında Muinüddin Süleyman Pervane idaresindeki Selçuklu-Moğol ordusunu mağlup ederek Kuzey Suriye'yi Moğol baskısından kurtardı. Bundan sonra Ayntab ve çevresi Memlûk Sultanlığı ile Maraş ve Elbistan'a hâkim olan Dulkadıroğulları arasında ihtilaf söz konusu oldu. Dulkadır Beyliği'nin kurucusu olan Zeynüddin Karacabey Dulkadır ulusunu bir beylik haline getirmiş, aynı zamanda Bozokların ve Halep Türkmenlerinin de reisi olmuştur. Ayntab ve çevresi ise daha fazla Dulkadırlı Türkmenleri ile meskûndü. Bu yüzyılda Dulkadır-

⁵⁷ Özdeğer. a.g.m. s. 466

Memlûk çatışmaları bölgeyi derinden etkiledi⁵⁸.

Çatışmalar devam ederken bölgeye gelen Timur ve ordusu şehri yıktı ve yağmaladı. Bu tahribattan sonra şehir tekrar Memlûklülerin eline geçti. Ayntab'ın çilesi bitmemişti. 1420'li yıllardan sonra Akkoyunlu, Karakoyunlu, Dulkadirli ve Memlûklü arasında gidip geimeler devam etti. Ayntab ancak Osmanlı Devleti hâkimiyeti döneminde nisbeten huzur buldu.

Yavuz Sultan Selim İran seferi sırasında ve sonrasında geniş bir propagandaya girişerek Sünnileri Osmanlılar tarafına davet etti. Şam ve Halep Naibleri yanında Ayntab Naibi de bu davete olumlu cevap verdi. Nitekim Osmanlı ordusu Memlûk topraklarına doğru ilerleyerek Behisni üzerinden gelip Ayntab yakınlarındaki Merbûzan suyu kenarında ordugâh kurduğu sırada Memlûkler'in Ayntab Naibi Yunus Bey Osmanlı hizmetine girdi. Yavuz Sultan Selim 20 Ağustos 1516 da Ayntab'e gelerek üç gün konakladı. Bu suretle Ayntab Osmanlı devletine katılmış oldu⁵⁹. Sultan Selim Ayntab'te kaldığı süre içerisinde şehrin 50 km. kadar güneyinden geçen ve Memlûk rejiminin sonunu getiren Merc-i Dabık Savaşının planlarını hazırladı⁶⁰. Osmanlı idaresi sırasında Ayntab'te önemli bir olay meydana gelmemiştir. Yalnız diğer Anadolu şehirleri gibi burası da XVII. yüzyıldan itibaren zaman zaman Celali saldırılarına uğramıştır. Yöredeki bazı nüfuzlu mütegalibeninetkisi altına girdi.

Şehir Haziran 1839 da kısa bir süre için Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa kuvvetleri tarafından işgal edildi⁶¹.

18. yüzyıla geldiğimizde bu bölgedeki Arap ve Kürt aşiretlerinin saldırıları daha da sıklaştı. Arap aşiretlerinden Muvaliler, Aneze aşireti, Binisait aşiretleri ile Rışvan aşireti ve Ketiken aşireti bu saldırıları gerçekleştiren aşiretlerin en önemlileriydi.

18. yüzyılda bu aşiret saldırılarına bir de yeniçerilerin taşkınlıkları eklenmişti. Bu sırada yeniçeriler iyiden iyiye bozulmuş, evleri, dükkanları basmaya, halkın mal, can, ırzına, tecavüz etmeye başlamışlardı. Yeniçerilikle hiçbir ilgisi bulunmayan kişiler yeniçeri olduklarını iddia etmeye başlamışlardı. Antep'te birçok sahte yeniçeri türemişti. Seriyecilerinde bu yeniçeri taşkınlıklarını gösteren pek

⁵⁸Özdeğer. a.g.m. s. 467

⁵⁹Özdeğer. a.g.m. a.y.

⁵⁹Leslie Peirce. (2005). Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntab Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet), Ülkün Tansel (çev.), İstanbul. Tarih Vakfı Yayınları, s. 26

⁶¹Özdeğer. a.g.m. a.y.

çok belge mevcuttur. Şeriye sicillerindeki 3 Mart 1790 tarihli bir belgeye göre Antep'te üç yeniçeri bölüğü vardı. Bu bölüklerden birer temsilci Antep ileri gelenleri önünde bundan böyle uygunsuz, kanunlara aykırı hareket etmeyeceklerini böyle hareket eden arkadaşlarının da yakalanıp cezalandırılacaklarına dair söz vermişlerdi.⁷⁹ Yine Haziran 1792 tarihli bir belgeye göre de Antep esnafı ile Yeniçeriler arasında bir anlaşma sağlanmasına çalışılmıştı. Antep'te 18. ve 19. yüzyıllarda birçok önemli ayaklanma meydana gelmişti. Bunların çoğuna da yeniçeriler sebep olmuşlardı. Antep'teki yeniçeri taşkınlıklarından Asım Tarihi'nde de bahsedilmektedir. 1788 yılında Arabistan cenneti diye anılan Antep'te Ayan sayılan Battal Paşazade Nuri Mehmet Paşa Antep'e eskisi gibi iyi birdüzen getirmek için çalışır. O devirlerde (1788) Ayıntap'ta Yeniçeri zümresinden üç orta olup bunlar halkı rahatsız etmekte eşkiyalık, soygunculuk ve çeşitli yolsuzluklar yapmaktadırlar. Ayrıca Bektaşiler de halka saldırarak rahat ve huzuru bozmaktadırlar. Yeniçerilerin ve Bektaşilerin bu asayişsizliklerinin ortadan kaldırılması için Nuri Mehmet Paşa asker toplamış, askerın giderlerini karşılamak için de Antep'in zenginlerinden öbür dünyada ödenmek üzere borç almıştı. Maraş, Kilis ve Cerit halkı da bunu uygun görerek devletten sefer yapılmak üzere 500 süvari istemişlerdi. Padişah ordusunda sadrazam olan Koca Yusufda bunu uygun görerek o havalinin muhafazası için 300 süvari ile Antep'e geldi. Nuri Paşa o zaman Antep kaymakamı idi. Bu olay üzerine Nuri Paşa'yı çekemeyenler onu idam ettirdiler. 17. ve 18. yüzyıllarda Antep'te sanayi ve ticaret hızla gelişti. Esnaf birlikleri, medreseler, köy, aşiret ve oymak örgütleri çok düzenli çalıştılar. Vakıflar yoluyla birçok medrese, kitaplık, han, hamam, cami, bedesten gibi topluma yararlı tesisler meydana getirildi. Transit ticaret önem kazandı. Esnaf kuruluşlarının çok düzenli çalıştığını ve şehirde yabancı tabiyetli bir tüccarlar grubu faaliyeti ve buna bağlı olarak yabancı konsoloslukların bulunduğunu şeri mahkeme sicillerinden öğreniyoruz.

Ondokuzuncu yüzyılın ortalarından itibaren içte ve dışta görülen büyüme dalgasından Ayntab de nasibini aldı. Yeni gelişmeler Ayntab'ın fiziki, sosyal ve demografik yapısını etkiledi. Şehirde yaşayan Hristiyan ve Yahudiler her geçen gün sayılarını arttırdılar..

Bu şehirde XIX. yüzyılın sonlarına doğru tatsız olaylar yaşanmaya başladı. 6 Kasım 1895 yılında Ermeniler İle Türkler arasında "Balta Harbi" gerçekleşti. Çatışma esnasında onlarca insan öldü. Ermeni çetebaşları Halep'e sürüldü. XIX.

yüzyılın ilk çeyreğinde Ayntab şehri, 86.600 kilometre kare yüz ölçümü ve 995.800 nüfusu olan Halep Vilâyeti'nin önemli şehirlerindendi. Şehir tepelerle çevrili sığ bir vadi üzerinde uzanmaktaydı. Verimli ziraat arazileri olduğu gibi zengin fıstık ve meyve bahçeleri bulunmaktaydı. Ayntab Türk şehirlerinde pek fazla görülmeyen canlılığa sahip olduğu gibi taş binalarıyla temiz bir şehir görünümüne sahipti. 50.000-60.000 nüfusa sahip şehrin üçte birini Ermeniler teşkil etmekteydi. 1908' de Ayntab'te 69.841 Müslüman, 13.937 Gregoryen Ermeni, 4.577 Protestan, 849 Yabancı, 675 Musevi, 470 Katolik Ermeni, 336 Latin, 54 Ortodoks, 9 Süryani yaşamaktaydı. Büyümeye devam eden Ayntab'ın 1914 yılında toplam nüfusu, 110.810 idi⁶².

I. Dünya Savaşının akabinde 17 Aralık 1918'de İngilizlerin işgaline maruz kaldı. Yaklaşık bir yıl süren işgalin ardından anlaşma gereği 1919 yılının Ekim ayında Fransızlar, Ayntab'e geldiler. 5 Kasım 1919' da Ayntab Fransızlar tarafından resmen işgal edildi. Gerek Fransızların ve gerekse onlarla beraber hareket eden Ermenilerin baskı ve zulümleri halkın direnişine yol açtı. Ayntab-Kilis hattında işgale karşı büyük bir savunma başladı. Şahin Bey'in şehit edilmesinden sonra Ayntab'te şehir içi çatışmalar gerçekleşti. 1 Nisan 1920' den 7 Şubat 1921 e kadar Ayntab halkı, Fransız kuvvetlerine karşı büyük bir direniş gösterdi. Fransızlar, 9 Şubat 1921' de şehre hâkim oldular. Türkiye Büyük Millet Meclisi kendi imkânlarıyla işgale direnen Ayntab'e 8 Şubat 1921'de Gazilik unvanı verdi. Fransızlar, Ankara Antlaşmasının ardından 25 Aralık 1921'de şehri boşalttılar ve böylece işgal sona erdi⁶³.

2.6. AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Ayntâb'a ait çok sayıdaki Şer'iyye sicil defteri, tasnif edilerek toplam 174 defter haline getirilmiştir. Bu defterler, Gaziantep Müzesi'nde iken katalog çalışmaları tamamlanmıştır. Buna göre; Ayntâb'a ait ilk sicil belgeleri; Kanuni Sultan Süleyman döneminde H. 938/M. 1531-1532 tarihlerine ait 1 numaralı defterde, son sicil belgeleri ise 1327/1909-1910 tarihlerine ait ve 160 numaralı defterde kayda alınmıştır. Bugün diğer illere ait defterlerle beraber Ankara'daki Milli Kütüphanemden alınarak İstanbul'daki Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde muhafaza

⁶² Pamuk, a.g.e. s. 64

⁶³ Pamuk, a.g.e. s. 65

edilen Ayntâb Şer'yye Sicilleri, mikrofilm olarak araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır .

Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri ile ilgili üniversiteler dışında, hukukçu Cemil Cahit Güzelbey ve Hulusi Yetkin gibi bazı gönüllü araştırmacılarında fedakârane yaptıkları çalışmalar mevcuttur.

Bu çalışmalardan ulaşılanlar şunlardır:

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1886-1909. C 153-160. Fasikül 1. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1841-1886. C 144-152. Fasikül 2. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1828-1838. C 142-143. Fasikül 3. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey-Hulusi Yetkin. (1970). Gaziantep Şer'i Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C. 81-141. M. 1729-1825. Gaziantep.

Galip Eken. (1988). 113 Ayntab Şer'yye Sicili: Transkripsiyon ve Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Fuat Yıldırım. (1995). 108 Nolu Ayntab Şer'yye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Elâzığ.

Adnan Arslantaş. (1997). 141 Nolu Ayntab Şer'yye Sicilinin Transkripsiyon ve Katalogu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.

Ahmet Yılmaz. (1997). 19. Yüzyılı İlk Çeyreğinde Şer'yye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayntâb'm İktisadi ve İçtimai Durumu. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Zeynel Özlü. (1999). 120 Nolu Ayntab Şer'yye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Hüseyin Çınar. (2000). 18. Yüzyılın ilk Yarısında Ayntâb Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Zeynel Özlü. (2002). Kassâm Defterlerine Göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Handan Bozkurt. (2002). 17 Nolu Ayntab Şer'yye Sicili. Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.

Rabia Sultan Timbil. (2003). 19 Nolu Ayntab Şer'yye Siciline Göre Mülk Satışları.

Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya Yüksel

Babanınoğlu. (2004). 155 Nolu Ayntab Şer'yye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Ayşe Erkmen - Havva Yıldız. (2005). 156 Nolu Ayntab Şer'yye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Nalan Özel. (2006). 23 Nolu Ayntab Şer 'yye Sicilinin Transkripsiyon ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.

Hüsniye Güner (2006). 21 Nolu Ayntab Şer 'yye Sicilinin Transkripsiyon ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.

Mehmet Ali Yıldırım. (2006). 152 Nolu Ayntab Şer'yye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Serhat Kuzucu. (2006). 123 Nolu Ayntab Şer⁴iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Faruk Yılmaz. (2007). 151 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Cuma Çam. (2008). 11 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kars.

Zemzem Yüçetürk. (2009). 98/3 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Neşe Toğrul. (2010). 129 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Adem Çalışkan. (2011). 159 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Mehmet Karasakal. (2011) 109 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Murat Eryetgin. (2011) 141 Nolu Ayntab Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Ayrıca bu yüksek lisans tezinde 131 numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin tamamı okunup değerlendirilmesi yapılmıştır.

Ayıntab Şeri'ye Sicil Defteri

Defter No: 131

Sayfa: 2

Hüküm: 1

Konusu: *Gürgeni Osman oğlu Hacı Abdurrahman'ın verâseti.*

Ve bihi nesta'ın

Gürgeni Hacı Abdurrahman merhûmun,

Medîne-i Ayıntab kazasında vâki' Korkün nâm karye ahâlîlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Abdurrahman ibn-i Osman'ın verâseti zevce-i metrûkesi Fatıma bint-i Mustafa ile ve anası Meryem bint-i Ali'ye ve sulbi kebîr oğulları Osman ve Ali'ye ve sağîr oğlu Hasan'a ve sulbiye sağîre kızı Emine'ye ve haml-i mevkûfuna münhasıra.

Fî 4 Cemâziye'l-âhir sene 1182

Karye-i mezbûrede bağ 600 peykeli Kıymet: 50 guruş	Def'a karalık bağ 200 peykeli Kıymet: 15 guruş	Bir re's siyah merkep ve ma'a supa 15 guruş	Öküz 4 adet 60 guruş	Keçi 4 adet 10 guruş
Penbe mevrû' Kıymet 10 guruş	Menzil ve ahur der- karye-i mezbûre, 25 guruş	Hınta 10 keyl 33 guruş	Bulgur 3 kile 10,5 guruş	Şa'îr, 2 kile ve darı, 1 kile 6 guruş
Kuru üzüm 3 guruş	Döşek, 3 adet Yorgan, 3	Palaz kilim 4 adet	Tut kazan ve ma'a takım	Leğençe 1 adet

	adet Yasdık, 3 adet 10 guruş	10 guruş	7 guruş	1,5 guruş
İbrik 1 adet 1 guruş	Sahan 7 adet 3 guruş	Ve lengeri 2 adet 1 guruş	Tencere 1 adet 2 guruş	Haşa 4 adet 3 guruş
Çift demiri, 2adet ve sapan, 2 adet 5 guruş	Tüfenk ve silah 1 adet 4 guruş	Nısf hisse bargîr kısrak 12 guruş	Saman levha 8 guruş	Sülüs hisse cırır 4 guruş
Arkası esvâbı ve hırdevât-ı menzil 5 guruş	Cem'an yekûn: 310 guruş			

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 3 guruş	İskât ve kefâret 5 guruş	Resm-i kısmet 7 guruş, 3 rub'	Kâtibiye 3 guruş	Muhzîriyye 1,25 guruş
-------------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------

Cem'an yekûn: 20 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 290 guruş.

Hisse-i zevce 36 guruş, 12,5 para	Hissetü'l-ümm 48,5 guruş	Hissetü'l-ibn Osman 45 guruş, 26 para	Hissetü'l-ibn Ali 45 guruş, 26 para
Hissetü'l-ibn Hasan 45 guruş, 26 para	Hissetü haml-i mevkûf 45 guruş, 26 para		Hissetü'l- bint Emine 23,5 guruş, 13 para

Sayfa: 2

Hüküm: 2

Konusu: *Tarla-yı Cedid mahallesinden İmamoğlu Mehmed'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Tarla-yı Cedîd mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İmamoğlu akrabasından Mehmed ibn-i Mustafa'nın verâseti zevce-i metrûkesi Zeyneb bint-i el-Hâc Ebudderda ile sulbi kebîr oğulları İmam Hüseyin ve Mustafa ve Osman ve Hacı Emin'e münhasıra.

Fî 3 Cemâziye'l-âhir sene 1182

Menzil der- mehalletü'l- mezbûre 80 guruş	Beylerbeyi kurasında bağ 400 peykeli 30 guruş	Hınta 10 kile 35 guruş	Darı 2 kile 3 guruş	Merkeb 1 re's 12 guruş
Sini 1 adet 2 guruş	Satıl 1 adet 2 guruş	Hamam leğeni 1 adet 2,5 guruş	Tencere 3 adet 6 guruş	Teşt 1 adet 5,5 guruş
Hoşâb tası 6 adet 2,5 guruş	Kapaklı tâbi 1 adet 1 guruş	Kebîr tas 1 adet 3 rub'	Süzek 1 adet 2 guruş	Sağîr kefçe 1 adet 1,5 guruş
Saplı tas 2 adet 1,5 guruş	Sahan sağîr 24 adet 6 guruş	Lengeri 6 adet 3 guruş	Sağîr satıl 1 adet 1 rub'	Tut kazgan 1 adet 4 guruş
Kil leğeni 1 adet 2 guruş	Bulgur 2 kile 7 guruş	Üzüm ve ceviz ve mercimek ve nohud, 5 guruş	Sağîr güğüm ve tâbe 3 guruş	Kilim 2 adet 5 guruş
Köhne halı	Döşek, 3 adet	Arka esvâbı	Tahta anbar	Şalvar

1 adet 2 guruş	ve yorgan, 3 adet ve yasdık, 2 adet 8 guruş	10 guruş	2 adet 3 guruş	1 adet 2 guruş
Kerestelik ağaç 7,5 guruş	Der-zimmet-i Sazgani Bekir 2 guruş	Sazgani Hacı Ali 7 guruş	İbrahim şehirli Deli Mustafa 2,5 guruş	Zimem-i nâs bâ-defter 3 guruş

Cem'an Yekûn: 270,5 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve sâir mûcib-i vasiyet, 40 guruş	Resm-i kısmet 6 guruş, 30 para	Kâtibiye 1,5 guruş	Çukadâra 1 guruş, 10 para	Muhzıra ve çavuşa 2 guruş
---	--------------------------------------	-----------------------	---------------------------------	---------------------------------

Yekûn: 50,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 220 guruş

Hisse-i zevce 27,5 guruş	Hissetü'l-ibn Hüseyin 48 guruş, 154 akçe	Hissetü'l-ibn Mustafa 48 guruş, 154 akçe	Hissetü'l-ibn Osman 48 guruş, 154 akçe	Hissetü'l-ibn Hacı Emin 48 guruş, 154 akçe
-----------------------------	---	---	---	---

Sayfa: 3

Hüküm: 3

Konusu: *Turan köyünden Cuma oğlu Kara Hüseyin'in verâseti.*

Ayıntab kazasında Turan karyesinde bundan akdem fevt olan Kara Hüseyin ibn-i Cuma'nın verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Ali ile sulbi kebîr oğulları Abdullah ve Mehmed'e münhasıra.

Fî 6 Cemâziye'l-âhir sene 1182

Karye-i mezbûrede Hacı Sarioğlu ile müşterek rub' hisse bağ, 50 peykeli 10 guruş		Devecioğlu ile müşterek rub' hisse bağ, 150 peykeli 30 guruş		Karye-i mezbûrede erik eşcârı Hacı Hindoğlu ile müşterek rub' hisse 40 guruş
Bir re's kır kısarak 25 guruş	Nısf hisse siyah kısarak 15 guruş	Öküz 2 adet 30 guruş	Hinta 5 kile 17 guruş	Nohud 3 kile 10 guruş
Bulgur 4 kile 14 guruş	Şa'îr 4 kile 8 guruş	Mercimek 2 kile 3 guruş	Sahan 4 adet 1 guruş, 30 para	Tas 1 adet 0,5 guruş
İbrik 1 adet 1 guruş	Kapak ma'a tencere 1 adet, 1 guruş	Sağîr tut kazan 2 adet 2 para	Sağîr teşt 1 adet 1 guruş	Yorgan döşek 5 guruş
Pekmez 3 guruş, 10 para	Çift demiri, 1 Sapan, 1 3 guruş	Kilim 2 adet 3 guruş	Haşa 1 adet 1,5 guruş	Saman 5 guruş
Mezrû' penbe 5 guruş	Hırdevât-ı menzil 5 guruş	Yekûn: 245 guruş		

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 10 guruş	Resm-i kısmet 6 guruş, 5 para	Kâtibiye 3 guruş	Çukadâra, muhezıra 2 guruş, 30 para	Kahveciye 15 para
--------------------------------	--	---------------------	--	----------------------

Yekûn: 22,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 222 guruş, 30 para

Hisse-i zevce Ayşe 27 guruş, 30 para	Hissetü'l-ibn Abdullah 97,5 guruş	Hissetü'l-ibn Mehmed 97,5 guruş
---	---	---------------------------------------

Hurrire bi-ma'rifeti nemmekahü'l-fakîr ileyhi sübhânehu ve ta'âlâ Ömer en-nâibi Mısırî be-medîne-i Ayıntab

Sayfa: 3

Hüküm: 4

Konusu: *Ehli Cefâ mahallesinden vefât eden Hasan oğlu İbrahim ve eşi Emine'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim ibn-i Hasan'ın verâseti zevce-i mezbûre Emine bint-i İbrahim ile sulbi kebîr oğulları Mehmed'e ve Mustafa'ya münhasıra olup ve tashîh-i mes'elesi on sehim i'tibâr olunup iki sehim zevcesi mezbûre Emine'ye ve on sehim dahi oğullarına yedişer sehim isâbet edüp kable'l-kısmet mezbûre Emine dahi müteveffîye olup verâseti sulbi kebîr oğlu muhterem Ali ile ve mezbûr oğulları Mehmed ve Mustafa'ya münhasıra olup ve tashîh mes'lesi üç sehim itibâr olunup birer sehim her bir oğullarına isâbet eylediği lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduğdan sonra mukaddem müteveffâ-yı mezbûr İbrahim'in terekesi ve ba'dehu zevce-i müteveffîye Emine mezbûrenin terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 10 Cemâziye'l-âhir sene 1182

Menzil peykeli 130 guruş	Kilim 1 adet 2,5 guruş	Teşt 3 adet 8 guruş	Sini 1 adet 2 guruş	İbrik 2 adet 2 guruş
Tencere, 2 adet 2 guruş	Tut kazan, 1 adet 3 guruş	Süzek, 1 adet 1 guruş	Sahan, 7 adet 3 guruş	Sağır leğençe, 1 adet, 1 guruş
Tut tası, 1 adet ve saplı tas, 1 adet 1,5 guruş	Köhne tas 1 adet 2 guruş	Sağır satıl 1 adet 1 guruş, 10 para	Döşek, 2 adet ve yorgan, 2 adet 6 guruş	Sumaklık 5 guruş
Katremiz 2 adet 1 guruş	Sanduk 1 adet 2 guruş	Balta 1 rub'	Cem'an yekûn: 173,5 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Deyn-i mihr-i müsbet zevce-i mezbûre Emine 30 guruş	Resm-i kısmet ve hizmet 3,5 guruş
---	--------------------------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 140 guruş

Hisse-i müteveffîye-i zevce Emine, 17,5 guruş	Hissetü'l-ibn Mehmed 61 guruş, 10 para	Hissetü'l-ibn Mustafa 61 guruş, 10 para
--	---	--

Müteveffîye-i mezbûre Emine'nin dahi ba'de'l-münâsaha terekesidir ki beyne'l-verese taksîm ve zikr olunur.

Defterde zikr olunan zevci zimmetinde mihriyle er	Saçak ve hamam leğeni 1 adet 4 guruş	İbrik, 1 adet Tepsi, 1 adet 1 guruş	Satıl, 1 adet ve sahan, 2 adet 1 guruş, 30 para	Tencere 1 adet 2 guruş
--	---	---	--	------------------------------

hakkı 47,5 guruş				
Leğençe 1 adet 2 guruş	Yorgan, 3adet Döşek, 2 adet Yasdık, 1 adet 11,5 guruş	Salamlık 1 guruş	Alaca ehtari 1 adet 3 guruş	Ve mavi kaftan 1 adet 2 guruş
Münakkaş aba don 3 adet 3 guruş	Beyaz sâde ve iplik 1 guruş	Çarşeb, 3 adet ve münşife, 2 adet 4 guruş	Keten gömlek 1adet 1 guruş	Mâderim gömlek 1 adet 2 guruş
Parça beyaz çember 1,5 guruş	Tüglü yasdık 5 adet 1 guruş	Beyaz yaşmak 2 adet 1,5 guruş	Çenber değirmi 5 adet 2,5 guruş	Köhne çenber ve kalpak 1 guruş
Çuka bohça 4 adet 1,5 guruş	Mazmahor turâbında bağ 200 peykeli 10 guruş	Kem ayar kuşak 1 adet 2 guruş	Çizme ve çıkırık 1 guruş	Cem'an yekûn: 110 guruş, 1 rub'

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât 12 guruş, 10 para	Resm-i kısmet 2 guruş, 30 para	Kâtibiye 2 guruş	Çukadâra ve muhezıra 1 guruş, 30 para
---	--------------------------------------	---------------------	--

Cem'an el-ihracât: 19 guruş, 10 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese:

Hissetü'l-ibn Mehmed Anasından: 30 guruş	Hissetü'l-ibn Mustafa Anasından: 30 guruş	Hissetü'l-ibn Ali 30 guruş
---	--	-------------------------------

Babasından: 61 guruş, 10 para	Babasından: 61 guruş, 10 para	
----------------------------------	----------------------------------	--

Sayfa: 4

Hüküm: 5

Konusu: *Tarla-yı Cedîd mahallesinden vefât eden Seyyid Mehmed Çelebi'nin kızı Şemsi'nin verâseti.*

İbtidâ fî zemeni Mar'âşî Müftizâde Ömer Efendi eyyedehullâhü ta'âlâ

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Cedîd mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Şemsi bint-i es-Seyyid Mehmed Çelebi'nin verâseti zevci es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Ahmed ile babası mezbûr es-Seyyid Mehmed Çelebi'ye ve vâlidesi Cennet Hatun'a ve sağîr oğlu es-Seyyid Mehmed'e ve sağîre kızı Ayşe'ye münhasıra oldukdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin terekesi ma'rifet-i şer' ve verese-i kibâr ma'rifetleriyle tahrîr ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur, fi's-sânî min Şa'bânü'l-mu'azzam sene hamsîn ve tis'în ve mi'ete ve elf.

[1195]

Altun gerdanlık 12 guruş	Altun kulak küpesi, 10 guruş	Alaca entari 5 guruş	Cedîd bez kaftan 16 guruş	Gömlek, 3 adet 3 guruş
Hamam münşifesi 3 adet, 3 guruş	Hamam döşemesi 2 adet, 3 guruş	Sürmâ'î entari 5 guruş	Sarı entari 1 adet, 6 guruş	Mâvi cebe 5 guruş
Cedîd yemeni 17 adet, 15 guruş	Çatkı, 2 adet 1,5 guruş	Siyah peşkun 3 guruş	Altunbaş 5 guruş	Kuşak kolanı 1 adet, 2,5 guruş
Çarşeb, 3 adet 5 guruş	Sırmalı gömlek	Don ve havlı 6 guruş	Def'a gömlek 6 adet, 15	Munakkaş don 3 adet, 6 guruş

	2 adet, 3 guruş		guruş	
Burusa don 6 adet, 10 guruş	Çarşeb, 2 adet 4 guruş	Çatma yasdık 10 adet, 10 guruş	Munakkaş bohça 10 adet, 30 guruş	Sepet 1 guruş
Yorgan, 2 adet 6 guruş	Döşek, 2 adet 8 guruş	Yasdık, 2 adet 2 guruş	Sahan, 10 adet 3 guruş	Tas, 5 adet 2 guruş
Lengeri, 5 adet 2,5 guruş	Tabak ve ibrik 3 guruş	Hamam leğeni 2 guruş	Kil leğeni 30 para	Ayna 1 guruş
Şam'dân 1 guruş	Peçe yaşmak 2 guruş	Sağır sini 1 adet, 2,5 guruş	Altun kolbağı 20 guruş	Mihr-i mü'eccel 200 guruş
Karz der-zimmet-i zevc alâ mûcibi ikrârihî, 100 guruş		Cem'an yekûn: 668,5 guruş Yalnız altı yüz altmış sekiz buçuk guruş		

Minhe'l-ihracât:

İskât ve keffârât ve kabir 35 guruş, 1 rub'	Resm-i kısmet 16 guruş, 3 rub'	Kâtibiye 2 guruş	Çukadâra 2,5 guruş	Çavuşa, 1 guruş Muhzırâna 1 guruş
---	---	---------------------	-----------------------	--

Cem'an yekûn: 58,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 610 guruş

Hisse-i zevc	Hisse-i eb	Hisse-i ümm	Hisse-i ibn-i	Hisse-i bint-i
--------------	------------	-------------	---------------	----------------

152,5 guruş	101 guruş, 80 akça	101 guruş, 80 akça	sağır 169 guruş, 52 akça	sağîre 84 guruş, 86 akça
-------------	-----------------------	-----------------------	--------------------------------	--------------------------------

Küsr-i bâkî: 2 akça

Sayfa: 5

Hüküm: 6

Konusu: *Tarla-yı Atîk mahallesinden vefât eden Taşçı Ramazan oğlu Ali'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Atîk mahallesinden iken bundan akdem vefât eden Taşçı Ramazan oğlu Ali'nin verâseti zevcesi Rahime ile sulbi kebîr oğulları Mehmed Emin ve Mehmed ve sağır oğlu Ali ve sağîre kızı Fatıma'ya münhasıra şod.

Fî 8 Şa‘bân sene 1195

Menzil der- mahalle-i mezbûre 300 guruş	Karaca Mahmud'da bağ 800 adet, 60 guruş	Kadı değirmeninde bir çukur, 3 guruş	Beylikde dört divar mağara 2 guruş	Sağır tencere 2 adet 3 guruş
Leğençe 1 adet 1 guruş	Sağır sini 1 adet 1 guruş	Sahan 5 adet 1 guruş, 1 rub‘	Satıl 1 guruş	Tas 2 adet 1 guruş
Yorgan ve döşek ve yasdık 5 guruş	Arka esvâbı 1 guruş	Katremîz 2 adet 2 guruş	Hırdevât-ı menzil 1,5 guruş	Cem‘an yekûn 383 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfî ve iskât bâ-vesiyyet,	Mihr-i li-zevce 50 guruş	Oğlu Mehmed Emin'e deyn,16	Mahalleye deyn 3 guruş
---	-----------------------------	-------------------------------	---------------------------

18 guruş		guruş	
Resm-i kısmet 2 guruş, 1 rub‘	Kâtibiye 1,5 guruş	Çukadâra 2 guruş	Muhzıra 0,5 guruş

Cem‘an Yekûn: 121 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm: 262 guruş.

Hisse-i zevce 32 guruş, 3 rub‘	Hisse-i ibn 65,5 guruş	Hisse-i ibn 65,5 guruş	Hisse-i ibn 65,5 guruş	Hisse-i bintü'l- mezbûre 32 guruş, 3 rub‘
--------------------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	--

Sayfa: 5

Hüküm: 7

Konusu: *Ehl-i Cefâ mahallesinden vefât eden Sapıkısaoğlu Hacı Mehmed'in oğlu Osman'ın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Ehl-i Cefâ mahallesinden iken bundan akdem vefât eden Sapıkısa oğlu Osman bin Hacı Mehmed'in verâseti zevcesi Rahime bint-i Mehmed ile sulbi sağır oğlu Abdurrahman'a ve sulbiye sağire kızları Fatıma ve Hanım ve Ümmügülsüm'e münhasıra oldukdan sonra ma‘rifet-i şer‘le terekesi tahrîr ve taksîm defteridir ki zikr olunur.

Fî evâhiri Ramazan sene 1195

Keleşoğlu ittisâlinde menzil ve hâriciye oda 400 guruş	Musallilizâde Vakfı kahvehâne ta‘mîrine 200 guruş	Sağır sini 1 adet 2 guruş	Sağır satıl 2 adet 2 guruş	Katremîz 1 adet 0,5 guruş
Sağır tencere 4 adet 6 guruş	Tâbe 0,5 guruş	Süzek 1 guruş	Sahan 12 adet 3 guruş	Şam‘dân 1 guruş
Kapaklı tas	Şerbet tası	Fener	Döşek	Yorgan

4 adet 2 guruş	6 adet 2 guruş	1 adet 1 guruş	4 adet 10 guruş	3 adet 6 guruş
Meşrebe 2 adet 3 guruş	Yaşdik 6 adet 2 guruş	Minder 2 adet 2 guruş, 1 rub‘	Maşraba 1 rub‘	Sanduka 2 adet 1 guruş

Cem‘an yekûn: 645,5 guruş

Minhe'l-ihracât:

Resm-i kısmet 16 guruş	Kâtibiye 2 guruş	Çukadâra 2,5 guruş	Muhzıra 1 guruş
---------------------------	---------------------	-----------------------	--------------------

Yekûn: 31,5 guruş

Sahhül-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 634 guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre 78 guruş	Hisse-i ibn Abdurrahman 218 guruş, 48 akça	Hisse-i bint Fatıma 109 guruş, 24 akça
Hisse-i bint Hanım 109 guruş, 24 akça 1	Hisse-i bint Ümmügülsüm 109 guruş, 24 akça	

Sayfa: 8

Hüküm: 8

Konusu: *İsbatırın köyünden Mustafa oğlu Hüseyin'in katırını gasp eden Şehreküstü mahallesinden Hüseyin oğlu Ali'nin katırı veya bedeli olan yetmiş kuruşu Hüseyin'e teslim etmesi gerektiğine dair.*

Medîne-i Ayıntab'a tâbi‘ İsbatırın karyesi ahâlisinden râfi‘u hâze'l-kitâb Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Şehreküstü ahâlisinden el-Hâc Ali ibn-i Hüseyin mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan bir buçuk sene mukaddem işbu mezbûr el-Hâc Ali

başına delibaşı kisveti giyüp zümre-i mezbûra dâhil ve ibâdullâhın emvâlini gasb etmeği âdet etmiş idi, ol esnâda benim dahi yetmiş guruş kıymetli bir re's sade sarı katırımı yedimden nehâren gasb etmekle suâl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr el-Hâc Ali cevâbında fi'l-hakîka tarih-i mezbûrda başına delibaşı kisveti alup zümre-i merkûma dâhil olacak olup ma'an gezdiğini ikrâr lâkin zikr olunan katırı kendi bi-nefsihi gasb eylediğini inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mehmed bin el-Hâc Kerim ve Osman bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i şer'a hâzırân olup isrû'l-istişhâd fi'l-hakîka bir buçuk sene mukaddem işbu mezbûr el-Hâc Ali süvâri delibaşı olmak hasebiyle müde'î-i mezbûrun yetmiş guruş kıymetlü bir sarı mâde katırını yedinden bizim huzûrumuzda kendisi bi-nefsihi cebren ahz u gasb eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yi şehâdet-i şer'îyye eyledikde ba'de't-ta'dîl vve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince mevsûf-i mezkûr katırın aynı mevcûd ise aynını müstehlek ise kıymet-i mezkûresi olan yetmiş guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslime merkûm el-Hâc Ali'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 18 Şevvâl sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed bin Ahmed. Molla Hüseyin, Molla Hasan bin Mustafa, Ömer bin Ali

Sayfa: 8

Hüküm: 9

Konusu: *Yahni mahallesinden Kara Hacı Mustafa'nın küçük oğlu Mehmed'in işlerini yürütmek üzere büyük kardeşi Ahmed'in vasi tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Yahni mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Kara el-Hâc Mustafa'nın sulbi sağır oğlu Mehmed'e kibel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağır-i mezbûrun kebîr karındaşı râfî'u hâze'l-kitâb Ahmed vesâyete evlâ ve vesâyeti sağır-i merkûma enfa' olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle hâkim-i muvakkı'-i sadr-ı kitâb tubâ lehu ve hüsne me'âb hazretleri merkûm karındaşı saîr-i merkûma vasî nasb u ta'yîn edüp ol dahi kabul ve merâsimini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylemeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' aşar min şehri Şevvâlü'l-mükerrem sene hamse ve tis'in

ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed bin Abdullah, Neccâr Usta Ahmed, Neccâr es-Seyyid Halil, Molla Hüseyin Mikdadzâde, es-Seyyid Mehmed bin Ali

Sayfa: 8

Hüküm: 10

Konusu: *Tövbe mahallesinden Ahmed oğlu Abdi'nin işlerini yürütmek üzere annesi Hacı İbrahim kızı Silver'in vasi tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Tövbe mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fatıma bint-i el-Hâc Abdi'nin terekesinden Abdi bin Ahmed nâm sağıre isâbet ve intikâl eden mâl-ı mevrûsunu hıfz ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer' den bir vasî lâzım ve mühim olmağn sağır-i mezbûrun vâlidresi râfî'atü hâze'l-kitâb Silver bint-i el-Hâc İbrahim nâm hatun vesâyet-i merkûme uhdesinden gelüp ve vesâyeti sağıre enfa' olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsne mâ'âb hazretleri mezbûre Silver'i oğlu sağır-i mezbûreye vasî nasb u ta'yîn edüp ol dahi kabul ve merâsimini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylemeğın mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî 13 Cemâziye'l-uhrrâ sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Molla Hüseyin bin Yusuf, Abdullah bin Mehmed, Ömer bin Halil

Sayfa: 9

Hüküm: 11

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden Korkakoğlu Hacı Hüseyin'in kardeşi ve çocuklarının vasisi olan İbrahim Ağa'nın İlbeyli Aşiretinden Ebubekir Ağa ile oğlu Mehmed Ağa'dan alacak talebi.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Korkakoğlu el-Hâc Hüseyin'in karındaşı ve evlâd-ı sigârının vasî-i mansûbları olan râfî' u hâze'l-kitâb İbrahim Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde İlbeylî aşiretinden Mehmed bin Ebubekir Ağa mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp karındaşıım müteveffâ-yı mezbûrun işbu merkûm Mehmed Ağa ve babası Ebubekir Ağa zimmetlerinde cihet-i selem-i şer' den iki yüz gurus hakkı olup bundan akdem yüz on gurusunu teslim ve bâkî doksan gurusunu tarih-i kitâbdan üç sene

mukaddem şurût-ı seb'a-i mu'ayyenede ta'dâdile vesâyetim hasebiyle işbu mezbûr Mehmed'e müceddeden doksan batman kahveye selem-i şer'î eyledim ve yedime işbu temessükü i'tâ edüp hâlâ müsellemin-fihî mezkûr zimmetinde olmağla hâlâ vesâyetim hasebiyle taleb ederim suâl [olunup] edâya tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Bekir Ağa-zâde Mehmed cevâbında fi'l-hakîka mukaddemâ cihet-i selem-i şer'îden zimmetlerinde olan iki yüz guruşdan bâkî doksan guruşunu mezbûr İbrahim Ağa kendüye müceddeden selem-i şer'î edüp ve hâlâ bâ-temessük zimmetinde olduğu bi't-tav'is-sâf ikrâr ve i'tirâf etmekle alâ-mûcibi ikrârihi müsellemin-fihî mezkûr doksan batman kahveyi vasî-i mezbûr İbrahim Ağa'ya edâ ve teslime mezbûr Mehmed bin Ebubekir Ağa'ya tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî 24 Ramâzânü'l-mübârek sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed bin Hüseyin, Ömer bin Yusuf, Molla Mehmed bin Ahmed, Hıdır bin Ahmed

Sayfa: 9

Hüküm: 12

Konusu: *Karasakal mahallesinden Hacı Mustafa'nın, Hacı Mehmed'e yüz elli kuruş borç verdiğini tescil ettirmesi.*

Medîne-i Ayıntab'da Karasakal mahallesi ahâlisinden râfi'ü hâze'l-kitâb el-Hâc Mustafa ibn-i nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre ahâlisinden Arpacı Küçük Ahmed oğlu Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem kendi malından işbu merkûm el-Hâc Mehmed'e yüz elli guruş yüz elli batman kahveye şurût-ı seb'a ta'dâdı ve doksan bir gün va'de ile selem-i şer'î eyledim şerîki Kara Tatar Ahmed dahi kefil-i bi'l-mâl olup hâlâ zimmetinde olmağla taleb ederim suâl olunup edâya tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkûm Hacı Mehmed cevâbında fi'l-hakîka iki sene mukaddem müdde'î-i mezbûr kendi malından yüz elli guruş yüz elli batman kahveye şurût-ı seb'a ta'dâdıyla doksan bir gün va'de ile bana selem-i şer'î eyledi ve şerîkim dahi kefil-i bi'l-mâl oldu ve hâlâ müsellemin-fih-i mezkûr kendi deynimdir deyü merkûm Küçük Mehmed oğlu el-Hâc Mehmed ikrâr ve i'tirâf etmekle alâ-mûcibi ikrârihi müsellemin-fih-i mezkûr yüz elli batman kahveye müdde'î-i mezbûr el-Hâc Mustafa'ya edâ ve teslime merkûm el-Hâc Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a

bi't-talep ketb olundu.

Fî Şevâli'l-mükerrem sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Molla Hasan bin Ahmed, Mustafa bin Hıdır, Ali bin Osman, Yusuf bin Mehmed

Sayfa: 9

Hüküm: 13

Konusu: *Barnah köyünden Hacı Hasanoğlu İbrahim'in, Dedeoğlu Mustafa, İbrahim, Ahmed, İsmail ve Karaboğazoğlu Ali aleyhine açtığı zarar ziyan davasının reddedildiği.*

Ayıntab kazasında vâki' Barnah nâm karye ahâlisinden Hacı Hasan oğlu demekle ma'rûf İbrahim bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezbûre ahâlisinden ashâb-ı hâze'l-kitâb Dedeoğlu Mustafa ve İbrahim bin Kara Mehmed ve Ahmed bin İsmail ve Karaboğazoğlu Ali nâm kimesneler mahzarlarında da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp karye-i mezbûre turâbında akar kenarında kâ'imü'l-usûl bin kavak eşcârının [s. 10] taşra kabuğunu soyup ol vecihle kuruyup ve bin yüz tekek bağımın üzümünü kat' ve yüz gurusluk karpuz bostanımı depeleyüp itlâf etmeleriyle suâl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl merkûmûn Mustafa ve İbrahim ve Ahmed ve Ali husûs-ı mezbûru bi'l-küllîye inkâr eyledikde müdde'î-i mezbûr İbrahim'den müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ba'de'l-istimhâl ve'l-imhâli's-şer'î ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edüp istihfâf dahi etmemekle müdde'î-i mezbûr bilâ beyyine bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin bin Ömerzâde, Yusuf bin Halil, Molla Osman bin Ebubekir, Molla Ahmed bin Mehmed

Sayfa: 10

Hüküm: 13

Konusu: *Tarla-yı Atık mahallesinden Hacı Hıdır'ın kızı Hatice'nin vasisi olan övey kız kardeşi Ayşe'nin azl edilerek yerine Seyyid Davud Ağa'nın tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Atîk mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden el-Hâc Hıdır ibn-i İbrahim'in sulbiye sağîre kızı Hatice'ye bundan akdem övey kız karındaşı Ayşe bint-i Mehmed vasî nasb ve hüccet olunup lâkin mezbûre vesâyet umûrunu rü'yetde kâsıra ve hiyâneti zâhir olmağın vesâyetden azl ve ihrâc olunup yerine akrabasından râfî'ü hâze'l-kitâb Seyyid Davud Ağa ibn-i Ali Ağa nâm kimesne vesâyet uhdesinden gelüp dindâr ve müstakîm olduğı zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslümîn haber vermeleriyle hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsne me'âb hazretleri mezbûr es-Seyyid Davud Ağa'yı müceddeden vasî nasb u ta'yîn edüp ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabul ve merâsimini edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid İbrahim ve Mehmed bin Hüseyin ve Molla Yusuf bin Ali ve Ahmed bin Yakub

Sayfa: 10

Hüküm: 14

Konusu: *Tarla-yı Cedid mahallesinden Berber Seyyid Osman'ın küçük oğlu Seyyid Mehmed'in işlerini yürütmek üzere vâlidesi Emine Hatun'un vasi tayin edilerek talebiyle ihtiyaçları için günlük dokuz akça nafaka tahsisi.*

Mahalle-i Tarla-yı Cedîd ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Berber es-Seyyid ibn-i es-Seyyid Osman'ın sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Mehmed'e ve vâlidesi Emine bint-i Abdurrahman nâm hatun vasî nasb şod ve talebiyle beher yevm dokuz akça nafaka takdîr şod.

Fî yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm es-Seyyid Ebubekir Efendi, Bulaşıkzâde Ahmed Efendi, Hacı Nasır İmamı, Çulcu İsmail, Ahmed binr Mehmed

Sayfa: 10

Hüküm: 15

Konusu: *Şehreküstü mahallesinde Keleşo oğlu hanesinde vefât eden Mehmed kızı Fatıma'nın oğlu Mehmed'in işlerini yürütmek üzere Hacı Hüseyin kızı Fatıma'nın vasî tayin edilerek çocuğun ihtiyaçları için günlük*

dokuz akça nafaka tahsis edildiği

Mahalle-i Şehreküstü'de Keleşo oğlu hânesinde iken fevt olan Fatıma bint-i Mehmed'in sadrı sağır oğlu Mehmed'e Fatıma bint-i el-Hâc Hüseyin vasî nasb şod ve beher yevm dokuz akça nafaka takdîr şod.

Fî yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Çil Kadir oğlu Mustafa, Osman bin el-Hâc Hüseyin, Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Ahmed bin Yusuf

Sayfa: 11

Hüküm: 16

Konusu: Çukur mahalleli Kuyucu Ali'nin verâseti.

Medîne-i Ayıntab'da Çukur mahalle ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Kuyucu Ali Beşe ibn-i Ali'nin verâseti sulbi kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızları Fatıma ve Ahsen'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun metrûkâtı ma'rifet-i şer' ve vereseleri ma'rifetleriyle tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm deteredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî evâ'ili şehr-i Zilka'de sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Menzil der-mahalle-i mezbûre 600 guruş	Sam karyesinde harâbe bağ 1000 peyke, 40 guruş	Hacer karyesinde harâbe bağ 330 peyke, 30 guruş	Halı 2 adet 15 guruş	Sağır seccâde 1 adet 1,5 guruş
Sahan 12 adet 4 guruş	Lengeri 6 adet 3 guruş	Tas 6 adet 2 guruş	Teşt 2 adet 6 guruş	Tut kazganı 1 adet 4 guruş
Tencere 2 adet 4 guruş	Sağır teşt ve leğençe, 1 adet 4 guruş	El leğeni 1 adet 1,5 guruş	Sahan 2 adet 1 guruş	Yan halı 1 adet 3 guruş
Köhne boz kilim 3 adet	Haşe 1 adet	Cicim 2 adet	Kebîr ve sağır satıl, 2 adet	Yorgan 3 adet

Ve munakkaş kilim 1 adet, 12 guruş	1 guruş	4 guruş	3 guruş	9 guruş
Döşek 3 adet 12 guruş	Minder 3 adet 1,5 guruş	Yün yasdık 3 adet 3 guruş	Kebîr ve sağîr fener, 2 adet 1,5 guruş	Mevcûd hinta 2 keyl 20 guruş
Harar 1,5 guruş	Bir re's boz merkeb 10 guruş	Cedîd neftî çuka biniş, 1 adet 10 guruş	Şam alacası entari 1 adet 6 guruş	Cedîd meskî kaftan, 2 adet 6 guruş
Müsta'mel içlik 1 adet 1,5 guruş	Rafta çanak ve fincan 1,5 guruş	Mahalle ahâlisi zimmetlerinde 100 guruş	Der-zimmet-i Cemal 10 guruş	Hırdevât-ı menzil 10 guruş

Cem'an yekûn: 942,5 guruş

Minhe'l-ihracât:

İşkât-ı salât ve kefarât 10 guruş	Resm-i kısmet 23,5 guruş	Kâtibiye 2,5 guruş
Çukadâriye 4 guruş	Muhzırâna 1 guruş	Serdâr çavuşuna 0,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 901 guruş

Hisse-i ibnû'l-merkûm Mehmed 450 guruş, 60 akça	Hisse-i bintü'l-mezbûre Fatıma 225 guruş, 30 akça	Hisse-i bintü'l-mezbûre Ahsen 225 guruş, 30 akça
---	---	--

Sayfa: 11

Hüküm: 17

Konusu: *Bey mahallesinden Serrâc Usta Ahmed'in oğlunun oğulları Mehmed, Hüseyin ve Ahmed'in kendilerine miras olarak intikal eden mallarını*

korumak ve işlerini yürütmek üzere Mustafa oğlu Ali'nin vasi tayin edildiği.

Medîne-i Ayıntab'da Bey mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Serrâc Usta Ahmed ibn-i Hüseyin'in oğlunun oğulları Mehmed ve Hüseyin ve Ahmed evlâd-ı Hasan'a cedleri müteveffâ-yı mezbûrdan isâbet ve intikâl eden mâl-ı mevrûslarını hıfz ve umûrlarını tesviye için savb-ı şerî'at-i mergûbeden bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sığâr-ı mezbûrünün halleri râfî'u hâze'l-kitâb Ali bin Mustafa nâm kimesne vesâyet-i merkûmeye enfa' ve vesâyeti sığâr-ı mezbûrûna evlâ olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle hâkim-i muvakki'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsne me'â hazretleri mezbûr Ali'yi sığâr-ı mezbûrûna vasî nasb u ta'yîn edüp ol dahi kabul ve merâsimini edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî gurre-i Zilka'de sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Serrâc Mısırlı İbrahim, Hacı Mustafa bin Ahmed, Güllüzâde Osman bin Ali

Sayfa: 12

Hüküm: 18

Konusu: *İbnikör mahallesinden Gazzâzoğlu Seyyid Mehmed'in oğlu Seyyid Mehmed'e intikâl tarlanın bedeliyle Topoğlu Hacı Mehmed'e vasisi tarafından satıldığı.*

Medîne-i Ayıntab'da İbnikör mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Gazzâz es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Ali Çelebi'nin sulbi sağır oğlu es-Seyyid Mehmed'in ceddi ve zikr-i âtî da'vâya makeddemâ ve hâlâ vasî-i mansûbu olan Ebubekir Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Taşlakı sükkânından râfî'u hâze'l-kitâb Topoğlu el-Hâc Mehmed mahzarında bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûre fenâsında Sarıgüllük nâm mahalde vâki' kıbleten tarîk-i âmm ve şimâlen Ömer ve şarken Zenbilcioğlu ve garben Kuşoğlu es-Seyyid Mehmed tarlaları ile mahdûd tahmînen on tümengi bedri müstev'ib-i gayr-i musakka bir kıt'a tarla makeddemâ müteveffâ-yı mezbûrun hayatında mülkü olup ba'de vefâtihî oğlu sağır-ı mezbûra intikâl eyledikde işbu mezbûr Topoğlu müteveffâ-yı mezbûra yüz elli

guruş hayatında selem etmişdim meblağ-ı mezbûr mukâbili bey'-i bi'l-vefâ ile bana bey' eyledi deyü tarih-i kitâbdan on ay mukaddem benden da'vâ ben dahi rehniyeti gayr-i meşrû' deyü def'e tasaddî eyledikde bey'-i kat'î ve izn-i sâhib-i arz etmeğin ile iştirâ eyledim deyü da'vâ edüp dahi mezbûrun bey' vâki' olmadı deyü ikrârını ben isbât ve hüccet-i şer'îyye etmişdim tarih-i kitâbdan on gün mukaddem benden tarîk-i âhar ile yine tarla-yı mezkûru meclis-i şer'de da'vâ eyledikde yedimde olan mazmûn-i hüccet-i şer'îyye mücebince def' ve şer'an men' olundukda beynimizde muhâsamât-ı vefîre cereyân edüp âhir'ül-emr kat'an li'n-nizâ' ve sa'yen li'lyetîm müceddeden şirâyâ tâlib olunup iki yüz yetmiş guruşa mezkûru benden iştirâ ve meblağ-ı mezbûrun yüz elli guruşunu müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olan yüz elli guruş selemine takâz ve yüz yirmi guruşu bana nakden verüp ben dahi bi'l-izni'-ş-şer'î ulemâ ve sulahâ mahzarlarında bi'l-vesâye kendüye izn-i sâhib-i arz etmeğin ile bey' eyledim fî-mâ-ba'd tarla-yı mezkûr merkûm Topoğlu Hacı Mehmed'in mülküdür hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun gıbbe't-tasdîki'-ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî 24 Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü es-Seyyid Mehmed Efendi Müfti hâlâ, Arab es-Seyyid Yusuf Efendi, es-Seyyid Ali Efendi Kâtib-i Fetvâ, Kanaboğazoğlu Osman, Ba'dîzâde es-Seyyid Mehmed Efendi

Sayfa: 12

Hüküm: 19

Konusu: *Ammu mahallesinden Afşar kızı olarak bilinen Hacı Ali'nin kızı İbiş'in, Aliyünneccar mahallesinden Debbâğ Mustafa aleyhine açtığı alacak davasının reddedildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesi sâkinelerinden Afşar kızı denmekle ma'rûf İbiş bint-i el-Hâc Ali nâm hatun zâtı ba'de't-ta'rîfi'-ş-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Ali Enneccâr mahallesi ahâlisinden râfi'u hâze'l-kitâb Debbâğ Mustafa ibn-i el-Hâc Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp işbu mezbûr Mustafa'ya tarih-i kitâbdan beş sene mukaddem yüz doksan guruş selem eyledim ve yedime temessük verdi hâlâ dahi zimmetinde olmağla taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûm Mustafa cevâbında mukaddemâ mezbûr

İmiş ve vâlidesiyle beynimizde ahz u i'tâ olmak hasebiyle beni mübâşir ile tahvîf ve yedimden temessük aldıktan sonra tarih-i kitâbdan iki ay mukeddem beni voyvoda ağaya ahz u habs etdürüp sâlifü'z-zikr Ali Enneccâr mahallesinde vâki' menzirim seksen guruşa ve ceste ceste nakd yüz on guruş cem'an yüz doksan guruşunu alup temessük-i mezkûru şakk ve zimmetini ibrâ eyledikde deyü def'le mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Mustafa'dan def'-i mezkûruna beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mehmed bin el-Hâc Mustafa ve Halil bin Mehmed ve Ömer Mehmed bin Hüseyin ve diğer Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şahâde meclis-i şer'a hâzırân olup isrû'l-istişhâd fî'l-hakîka tarih-i kitâbdan iki ay mukeddem işbu mezbûre İmiş işbu Debbâğ Mustafa'yı voyvoda ağaya haps ve Ali Enneccâr mahallesinde vâki' menzilini seksen guruşa [s. 13] ve ceste ceste dahi nakd yüz on guruş cem'an yüz doksan guruş alup temessükü şakk ve bizim huzûrumuzda zikr olunan yüz doksan guruşa mûta'allıka âmme-i de'âvîden mezbûr Mustafa'nın zimmetini ibrâ eyledi biz bu husûsda şehâdet ederik deyü her biri edâ-i şehâdet eyledikde şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince mezbûre İmiş bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî evâsıtı Şevvâl sene hamse ve tis'in ve mi'ete ve elf .

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed bin Ahmed, Ahmed bin Yusuf, es-Seyyid Osman bin Osman, Hüseyin bin Mustafa, Osman bin Mehmed, Halil bin Mehmed

Sayfa: 13

Hüküm: 20

Konusu: *Dîvân-ı hümayûn hocalarından Yusuf Efendizâde Mehmed Emin Efendi'nin vekili Sadrazam çukadır Sarı Mehmed tarafından, Bayacılar Şeyhi Hacı Mehmed'den iki yüz elli kuruş alacağı olduğu iddiasıyla açtığı da'vâ neticesinde Hacı Mehmed'in borcunu daha önce ödediğini ispat etmesi üzerine davanın reddedildi.*

Hâlâ Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-karâr Dîvân-ı hümayûn hâcegânından merkûm Yusuf Efendi-zâde sa'âdetlü Mehmed Emin Efendi tarafından zikri âtî meblağı taleb ve da'vâya vekîl-i şer'îsi olup âhar husûslara dahi bâ-fermân-ı âlî taraf-ı Devlet-i Aliyye'den mübâşir tayin buyurulan çukadârân-ı hazret-i sadr-ı a'zamîden Sarı Mehmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Ayıntab kal'ası müstahfızînlerinden Boyacılar şeyhi denmekle ma'rûf râfî'u hâze'l-kitâb el-Hâc Mehmed mahzarında

üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp müvekkilim mûmâ-ileyh Emin Efendi'nin babası merhûm Yusuf Efendi hayatında mahmiyye-i İstanbul'da işbu merkûm Şeyh Hacı Mehmed iki yüz elli guruş alup bir kıt'a temessük verüp meblağ-ı mezbûr oğlu müvekkilim mûmâ-ileyh Emin Efendi'ye isâbet ve intikâl etmekle suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûm Şeyh Hacı Mehmed cevâbında merkûm Yusuf Efendi hayatında Ayıtabî Battal Ağazâde müteveffâ el-Hâc Mehmed Ağa beyinlerinde nice ahz u i'tâ olmak hasebiyle mukeddemâ ben İstanbul'a gider olduğumda Battal Ağazâde bana Yusuf Efendi iki yüz elli guruş vermek için bir kıt'a mektup vermişidi ben dahi mektubuyla vardığımda meblağ-ı mezbûru bana verüp ve Ayıntab'da Hacı Mehmed Ağa'ya teslim eyle deyü bana emr etmişidi ben dahi emrine binâen Ayıntab'a geldiğimde meblağ-ı mezbûru Yahudi Sarraf Nito'ya teslime Hacı Mehmed Ağa dahi emr ve yedime işbu memhûr tezkireyi i'tâ edüp ben dahi emr-i şerîfüm ile tamamen Nito'ya teslimimden sonra Yusuf Efendi'den aldığı iki yüz elli guruşu ben aldım deyü tasrîhan yedime işbu memhûr bir kıt'a dahi temessükü verdi ol vecihle meblağ-ı mezbûr Hacı Mehmed Ağa'nın makbûzu olup benim zimmetim berî oldukdan sonra mûmâ-ileyh Emin Efendi bir def'a Muhsinzâde Mehmed Ağa ve bir def'a Nakîbzâde el-Hâc Mehmed Ağa'yı vekî edüp merkûmûmân dahi meclis-i şer' de benden bi'l-vekâle da'vâ eylediklerinde ber-vech-i muharrer zimmetim berî olduğunu temessükât ibrâzıyla isbât ve şer'an men' oyundular deyü takrîr-i meşrûhuna muvâfık ve mührü mutâbık iki kıt'a halâs tezkiresi ibrâz eyledikde ulemâ ve sulahâ ve a'yân ve eşrâf fî-nefsü'l-emr hal minvâl-i muharrer üzre olup meblağ-ı mezbûru Hacı Mehmed Ağa hayatında ahz u kabz eylediği muhakkak ve verdiği iki kıt'a memhûr temessüklerin mühürleri mutâbık ve ma'mûlû'n-bihdir deyü alâ vechi's-şehâde tevâtür haber vermeleriyle mûmâ-ileyh Sarı Mehmed Ağa bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. fî evâhiri Şevvâl sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: fahru'l-ulemâ Seyyid Mehmed Efendi hâlâ, fazîletlü Hüseyin Efendi Şühedâzâde, Molla Osman tâbi'-i mûmâ-ileyh, Müftîzâde Süleyman Efendi, Mîralay Davud Ağa

Sayfa: 14

Hüküm: 21

Konusu: Çukur mahallesinden Menzilci Seyyid Mehmed Çelebi'nin verâseti.

Medîne-i Ayıntab'da Çukur mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Menzilci es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Osman Çelebi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnet-i Abdüsselam ile sulbi kebîr oğulları es-Seyyid el-Hâc Mustafa ve es-Seyyid Mehmed Sadık ve es-Seyyid Mehmed Şerif ve sulbiye kebîre kızları Rahime ve Ümmühani'ye ve sulbiye sağîre kızı Hadice'ye şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun metrûkâtı ma'rifet-i şer' ve verese-i kibâr ma'rifetleri ve sağîre-i mezbûrenin mansûbe vasîsi ma'rifeti ile tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî gurre-i Zilka'de sene hamse ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Menzil der-mahalle-i mezbûre hâriciye, dâhiliye 600 guruş	Asırcık nâm mahalde harâbe bağ, 500 peyke 15 guruş	Sahan 66 adet 15 guruş	Lengeri 12 adet 6 guruş	Tas 14 adet 7 guruş
Şam'dân 3 adet 2 guruş	İbirk 2 adet 4 guruş	El leğeni 1 adet 2 guruş	Mum iskenbesi 1 adet 0,5 guruş	Sağır sini 1 adet 3 guruş
Kumaş yorgan 4 adet 12 guruş	Döşek 2 adet 10 guruş	Yün yasdık 11 adet 11 guruş	Mertebe 3 adet 6 guruş	Mertebe yüzü 3 adet 1,5 guruş
Bez entari 2 adet 4 guruş	Köhne çakşur 1 adet 1 guruş	Sarık yeşil 2 adet 4 guruş	Velense 1 adet 1 guruş	Köhne kürk 1 adet 2 guruş
Beyaz içlik 2 adet 1 guruş	Rafda çanak ve fincan 3 guruş	Kilim munakkaş 2 adet 7 guruş	Sağır yan halı 1 adet 2 guruş	Kebîr sini 1 adet 10 guruş
Tencere 3 adet	Sağır tencere 3 adet	Lengeri 2 adet	Sahan 8 adet	Leğençe 1 adet

9 guruş	4 guruş	1 guruş	4 guruş	1 guruş
Teşt 1 adet 3 guruş	Süzek 1 adet 0,5 guruş	Taba 1 adet 0,5 guruş	Havan 1 adet 0,5 guruş	İbrik 2 adet 3 guruş
Kevgir kepçe 1 adet 1 guruş	Kebîr kazgan 5 adet 20 guruş	Satıl 2 adet 2,5 guruş	El leğeni 1 adet 1,5 guruş	Sağır sini 1 adet 2 guruş
Badiye 2 adet 10 guruş	Şam'dân 1 adet 30 para	Yan hali 6 adet 20 guruş	Yün yasdık 6 adet 10 guruş	Minder 7 adet 7 guruş
Döşek 2 adet 6 guruş	Yorgan 2 adet 6 guruş	Tünek menzili 1 adet 80 guruş	Odada yan hali 2 adet 5 guruş	Hışır yasdık 8 adet 10 guruş
Kahve ibriği 2 adet 1 guruş	Minder 3 adet 1,5 guruş	Hallâc dükkanı ta'miri, 3 adet 100 guruş	Ma'sara kazganı kebîr ve sağır 2 adet, 50 guruş	İki re's doru tay 80 guruş
Zahîre-i beyt 40 guruş	Hırdevât-ı menzil 20 guruş	Sim bıçak 1 adet, 5 guruş	Köhne sâ'at 5 guruş	Cem'an yekûn 1248 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve kefarât 15 guruş	Resm-i kısmet 31 guruş	Kâtibiye 3 guruş	Çukadâra 3 guruş	Muhzırâna 1 guruş
---	------------------------------	---------------------	---------------------	----------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 1196 guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre 149,5 guruş	Hisse-i ibnû'l- mezbûr Mustafa 232 guruş, 66 akça	Hisse-i ibnû'l- mezbûr Mehmed Sadık 232 guruş, 66 akça	Hisse-i ibnû'l- mezbûr Mehmed Şerif 232 guruş, 66 akça
Hisse-i bintü'l- mezbûre Rahime 166 guruş, 33 akça	Hisse-i bintü'l- mezbûre Ümmühani 166 guruş, 33 akça	Hisse-i bint Hadice 166 guruş, 33 akça	

Sayfa: 15

Hüküm: 22

Konusu: *Ehl-i Cefa mahallesinden Alıcıoğlu Mehmed Ali'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Ehl-i Cefâ mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Alıcıoğlu Mehmed Ali ibn-i Mehmed Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i Köle İbrahim'e ve sulbi kebîr oğlu Ali ve sağîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızları Halime ve Hadice'ye ve sağîre kızı Ayşe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun metrîkâtı ma'rifet-i şer' ve verese-i kibâr ma'rifeti ve sağîre-i mezbûrenin vasîsi ma'rifetiyle tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî evâ'ili şehri Zi'l-ka'de sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Menzil der- mahalle-i mezbûre 60 guruş	Bir re's boz merkeb 5 guruş	Kurade teşt 1 adet 1,5 guruş	Kurâde ibrik 1 adet 1 guruş	tencere 1 adet 1,5 guruş
Sağîr leğençe 1 adet 2 guruş	Sağîr satıl 1 adet 0,5 guruş	Hoşâb tası 4 adet 1,5 guruş	Süzek 1 adet 1 guruş	Saplı tas 1 adet 0,5 guruş
Sağîr sini 1 adet, 1 guruş	Şam'dân 1 adet, 0,5 guruş	Sağîr sahan 25 adet,5 guruş	Lengeri 3 adet, 1,5 guruş	Sağîr tut kazganı 1 adet, 2

				guruş
Yorgan 1 adet, 2 guruş	Minder 1 adet, 0,5 guruş	Yasdık 1adet, 0,5 guruş	Keçe köhne 1 adet, 0,5 guruş	Boz köhne kilim 1 adet, 1,5 guruş
Köhne parça halı 0,5 guruş	Boz aba 1 adet, 2 guruş	Zerdehane sanduka 2adet, 2 guruş	Bıçkı ve balta ve keser, 1,5 guruş	Bir re's keçi ve bir oğlak, 3 guruş
Hırdevât-ı menzil 1 guruş	Cem'an yekûn 98 guruş			

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve kabir 15 guruş	Resm-i kısmet 2,5 guruş	Kâtibiye 30 para	Çukâdâriye 1 guruş	Muhzırâna 0,5 guruş
---	-------------------------------	---------------------	-----------------------	------------------------

Cem'an yekûn: 20 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 19,5 [78] guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre 9 guruş	Hisse-i ibnü'l-merkûm 19,5 guruş	Hisse-i ibnü'l-merkûm Mehmed 19,5 guruş
Hisse-i bintü'l-mezbûre Halime 9 guruş, 3 rub'	Hisse-i bintü'l-mezbûr Hadice 9 guruş, 3 rub'	Hisse-i bintü'l-mezbûr sağîre Ayşe: 9 guruş, 3 rub'

Sayfa: 15

Hüküm: 23

Konusu: Kayserili olup Ayntab'de iki kapılı handa vefât eden zimmi Cırık oğlu

Livan'ın verâseti.

Fî'l-asl Kayseriye mütemekkinlerinden olup medîne-i Ayıntab'da iki kapulu handa müsâfîren sâkin iken bundan akdem hâlik olan Livan veled-i Cırık nâm zimmînin verâseti sağır oğlu Yorgi ve kebîre kızı Saltana ve sağîre kızları Anesti'ye ve Gülistan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra hâlik-i mesfûrun terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sigâr-ı mersûmûna vasî nasb olunan yeyeni küçük Yovan'a teslîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 13 Zi'l-ka'de sene 1195

İki re's doru bargir 100 guruş	Yorgan, döşek, yasdık 7 guruş	Munakkaş kilim 1 adet 4 guruş	Köhne mâvi çukaya kaplı kürk 10 guruş	Siyah çuka yağmurluk 5 guruş
Simli kılıç 10 guruş	Tüfenk 1 adet 10 guruş	Leğençe ve lengeri ve tas 1,5 guruş	İbrik ve meşlah 2 guruş	Sağır tencere 1 adet 2 guruş
Taba 1 adet 0,5 guruş	Kahve takımı 1 guruş	Alaca entari 1 adet 5 guruş	Mavi şalvar 1 adet 5 guruş	Beyaz iplik kuşak 1 adet 1 guruş
Köhne cebe 1 adet 2 guruş	Keten gömlek 1 adet 1 guruş	Köhne çuka 1 adet 2 guruş	Beyaz zıbun 1 adet 1 guruş	Köhne cepken 1 adet 2 guruş
Mevcûd duhan 1 batman 1 guruş	[s. 16] Papuç ve çizme 1,5 guruş	Hurç 1 adet 2 guruş	At başlığı ve kolan 1 guruş	Cem'an yekûn 277 guruş

Minhe'l-ihracât:

Mesfûru hafraya ilkâya masârîf 22,5 guruş	Resm-i kısmet 7,5 guruş	Kâtibiye 1,5 guruş
Çukâdâra	Muhzırâna	Dimitraki zimmiye

2 guruş	3 rub‘	3 rub‘
---------	--------	--------

Cem‘an yekûn: 35 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 242 guruş

Hisse-i sağır oğlu 96 guruş, 96 akça	Hisse-i bint Saltan 48 guruş, 48 akça	Hisse-i bint Anesti 48 guruş, 48 akça	Hisse-i bint Gülistan 48 guruş, 48 akça
---	--	--	---

Sayfa: 16

Hüküm: 24

Konusu: *Şhreküstü mahallesinden maktûlen vefât eden Halil oğlu Mustafa'nın kâtil zanlısı Molla Hüseyin'in küçük oğlu Mehmed'e açılan davada kan bedeli olarak bir mushaf, bir kılıç ve iki yüz kuruş nakit para karşılığında anlaştıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da Şhreküstü mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem ber-vech-i âtî maktûlen fevt olan Mustafa bin Halil ibn-i İbrahim nâm sağırın verâseti babası mezbûr Halil ve vâlidesi Fatıma bint-i Mustafa nâm hatuna münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra merkûmân Halil ve Fatıma zâtı be‘de't-ta‘rîf meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûrede sâkin râfi‘u hâze'l-kitâb Dergezenli Molla Hüseyin bin Hasan mahzarında her biri bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitâbdan beş ay makeddem oğlumuz maktûl-i mezbûr nehâren mahalle-i mezbûrede sokakda gider iken mezbûr Molla Hüseyin'in sağır oğlu Mehmed'e tesadüf eyledikde mezbûr Mehmed'in yedinde tüfek olmağla seni vurayım mı deyü tufengi teveccüh etdirdikde bi-kazâ'illâhi ta‘âlâ atılıp oğlumuza kurşun isâbet ve fevt olmuşidi mezbûrun oğlu dahi sabi olmak hasebiyle babasından velâyetine binâen beş gün makeddem oğlumuzun dem ve diyetini talep ve da‘vâ eylediğimizde mezbûr Molla Hüseyin dahi inkâr edüp beyyineye havâle ve imhâl-i şer‘iyle imhâl olunduğumuzda kat‘â beyyinemiz olmayup beynimizde da‘vâ-yı mezkûr cereyânında beynimize müslimûn ve muslihûn tavassut ve an-inkârın bir Mushaf-ı şerîf ve bir sîm kılıç ve iki yüz guruş nakd üzerine bizi inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde her birimiz sulh-i mezkûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş nakdi ve Mushaf-ı şerîf ve kılıcı mezbûr Molla Hüseyin

yedinden alup oğlumuz maktûl-i mezbûrun dem ve diyetine müte'allıka âmm-i de'âvî ve husûmât ve eyman-ı mütâlebâtıdan sağır-i mezbûrun ve babası işbu mezbûr Molla Hüseyin'in zimmetlerini her birimiz ibrâ-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî Zi'l-ka'de sene hamse ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü Müfti Efendi hâlâ, Kadızâde es-Seyyid Ahmed Efendi, Şeyhzâde es-Seyyid Mehmed Efendi ve Yusuf Efendi

Sayfa: 17

Hüküm: 25

Konusu: *Kürkçiyân mahallesinden vefât eden Seyyid Hacı Hasan'ın kızı Hatice'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Kürkçiyân mahallesi sâkinelerinden bundan akdem vefât eden Hadice bint-i es-Seyyid el-Hâc Hasan'ın verâseti Sadri kebîr oğlu es-Seyyid Osman'a ve sadriye kebîre kızları Ayşe ve Fatıma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhîr ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin terekisi ma'rifet-i şer' ve vereseleri ma'rifetleriyle tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 12 Zi'l-ka'de sene 1195

Der-zimmet-i oğlu mezbûr Osman 150 guruş	Altun bilezik 22 guruş	Sim kuşak 10 guruş	Sağır sini 1 adet 2 guruş	Leğençe 1 adet 1,5 guruş
Satıl 1 adet 1,5 guruş	Lengeri 14 adet 7 guruş	Kahve tepsisi 0,5 guruş	Saplı tas 0,5 guruş	Şerbet tası 12 adet 6 guruş
Sahan 26 adet 12 guruş	Cem tası 0,5 guruş	Kil leğeni ve tepsi 1 guruş	Sağır tencere 5 adet 10 guruş	Tuç havan 0,5 guruş

Bâdiye 3 adet 10 guruş	Süzek 0,5 guruş	Zerdehâne sanduka 2 adet, 3 guruş	Sağır ma'sare kazganı 15 guruş	Sağır yan halı 3 guruş
Hamam leğeni 4 guruş	Köhne kilim 5 adet 14 guruş	Def'a kilim 1 adet 1 guruş	Kefgîr 1 adet 0,5 guruş	İbrik 1 adet 1 guruş
Beyaz çârşeb 1,5 guruş	Hamam peştemalı 3 adet 2 guruş	Mitil yorgan 4 adet 5 guruş	Döşek 1adet 2 guruş	Yasdık 3 adet 1,5 guruş
Sağır kefgir 0,5 guruş	Cedîd bez kaftan 1 adet 2,5 guruş	Müsta'mel entari 3 guruş	Kahve ibriği 2 adet 0,5 guruş	Sanduka 7 adet 3 rub'
Katremîz 4 adet 4 guruş	Hırdevât-ı menzil 2 guruş	Cem'an yekûn 302 guruş, 3 rub'		

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve ve kabir ve iskât ve keffârât 30 guruş, 3 rub'	Resm-i kısmet 7,5 guruş	Kâtibiye 1,5 guruş
Çukâdâra 2 guruş	Nakîb Çavuşuna 3 rub'	Muhzırâna 3 rub'

Cem'an yekûn: 42 guruş, 3 rub'

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 260 guruş

Hisse-i ibnü'l-merkûm es- Seyyid Osman, 130 guruş	Hisse-i bintü'l-mezbûre Ayşe 65 guruş	Hisse-i bintü'l-mezbûre Fatıma 65 guruş
--	---	---

Sayfa: 17

Hüküm: 26

Konusu: *Cabi mahallesinden vefât eden Ahmed kızı Ayşe'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Cabi mahallesi sâkinelerinden bundan akdem vefât eden Ayşe bint-i Ahmed'in verâseti zevci es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Mehmed ile babası mezbûr Ahmed'e ve ceddesi Ayşe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olmağla verese iltimâsıyla terekesi tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki zikr olunur.

Fi's-sâlis aşar Zi'l-ka'de sene 1195

Mîhr-i mu'ahhar der-zimmet-i zevc-i mezbûr es-Seyyid Ali, 80 guruş		Sîm saçbağı 3,5 guruş	Kem ayar kuşak 2,5 guruş	Müsta'mel hatâyî entari, 8 guruş
Sürmâi bez kaftan 4 guruş	Hünkârî kaftan 3 guruş	Münakkaş bohça 1 adet, 3 guruş	Keten gömlek 3 guruş	Merdüm don 2 adet, 4 guruş
Def'a don 2 adet, 2 guruş	Çiçekli don 1 adet, 2 guruş	Köhne hatâyî cebe 2 guruş	Yemeni, 2 adet 1 guruş	Al çatkı 3 rub'
Yaşmak 1,5 guruş	[s. 18] Çarşeb, 1 adet 1,5 guruş	Kettân münşife 1 adet 1 guruş	Havlı 1 guruş	Münşife 1 adet 0,5 guruş
Hamam peştemalı 1 adet 1,5 guruş	Müsta'mel bohça 1 adet 3 guruş	Yemeni bohçası 1,5 guruş	Kırmızı bohça 1 guruş	Tekleme yasdık yüzü, 4 adet 1 guruş
Çatma yasdık 3 rub'	Sahan 4 adet 1,5 guruş	Kil leğeni 0,5 guruş	Hamam tası 0,5 guruş	Çizme 1 guruş
Kalpak 2 guruş	Köhne yemeni 4 adet, 1 guruş	Köhne kaftan 1 adet, 1,5 guruş	Döşek çarşebi 0,5 guruş	Yargan, 6 adet 4 guruş

Döşek 6 adet 4 guruş	Yüz yasdığı 2 adet 1 guruş	Der-zimmet-i zevc-i mezbûr 7 guruş	Der-zimmet-i babası mezbûr 12 guruş	İplik 1 guruş
----------------------------	----------------------------------	--	--	------------------

Cem'an yekûn: 169,5 guruş

Minhe'l-ihracât:

İskât-ı salât ve kabir 13 guruş, 1 rub'	Resm-i kısmet 4 guruş, 1 rub'	Kâtibiye 1 guruş	Çukâdâra 1,5 guruş	Muhzırâna 0,5 guruş
--	--	---------------------	-----------------------	------------------------

Cem'an yekûn: 20,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 149 guruş

Hisse-i zevc es-Seyyid Ali 74,5 guruş	Hisse-i ebü'l-mezbûr Ahmed 49 guruş, 80 akça	Hisse-i cedde-i mezbûre Ayşe 24 guruş, 100 akça
---	--	---

Sayfa: 18

Hüküm: 27

Konusu: *Ayntab Kalesi mustahfızı Mehmed'in, Karacamahmud mezraası ve diğer yerlerdeki bin dört yüz akçalık gedik timarını kendi isteğiyle Kethüdâzâde Seyyid Hacı Mehmed Efendi'ye sattığı.*

Ayntab sancağında ve nâhiyesinde mezra'a-i Karacamahmud ve gayriden bin dört yüz akça gedik timar ile Ayntab Kal'ası mustahfızlığına bâ-berât-ı âli-şân mutasarrıf olan Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kal'a-i mezbûre mülâzımlarından râfi'ü hâze'l-kitâb Kethüdâzâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i el-Hâc Hüseyin Efendi mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp timar-ı mezkûru kal'a-i merkûme dizdârı ve bi'l-cümle neferâtı ma'rifetleriyle kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârım ile mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi'ye bedel-i ferâğ-ı makbûza ferâğ-ı mu'teber ile ferâğ ve kasr-ı yed edüp yedimde olan işbu berât-ı âli-şânı meclis-i şer'-de teslim eyledim fî-mâ-ba'd timar-ı mezkûrda kat'â alakam kalmadı dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî

14 Zi'l-ka'de sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Abdüsselam oğlu es-Seyyid Mehmed, oğlu es-Seyyid Mehmed, Canbaz Hacı Hüseyin, Hacı Hasanzâde Molla Mehmed

Sayfa: 18

Hüküm: 28

Konusu: *Bey mahallesinden vefât eden Serrac Seyyid Mustafa'nın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Bey mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Serrâc es-Seyyid Mustafa ibn-i el-Hâc Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Ömer ile sulbi kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Hüseyin'e ve sulbiye kebîre kızı Hadice ve sağîre kızları Emine ve Fatıma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi ma'rifet-i şer' ve verese-i kibâr iltimâsı ve sağîrlerin vasîleri ma'rifetleriyle tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki zikr olunur. Fî 14 Zi'l-ka'de sene 1195

Menzil der- mahalle-i mezbûre 250 guruş	Gülbin karyesinde bağ 100 guruş	Değirmi hamdehor tencereleri, 6adet 20 guruş	Tut kazganı 3 guruş	Teşt 3 guruş
Tencere 2 adet 4 guruş	İbrik 1 adet 2 guruş	Sağır sini 1,5 guruş	Pirinç sağır mangal 1 guruş	Sahan 17 adet 5,5 guruş
Lengeri 5 adet 3 guruş	[s. 19] şerbet tası 5 adet 2 guruş	Fener 1 adet 1 guruş	Kahve tepsisi 1 adet 0,5 guruş	Müsta'mel bez kaftan, 2 adet 4 guruş
Köhne çuka cebe 2 guruş	Cedîd bez kaftan 1 adet 3 guruş	Merdüm gömlek 2 adet 1 guruş	Merdüm don 1 adet 3 rub'	Köhne binış 1 adet 1 guruş

Kavuk 1 guruş	Yorgan 1 adet 2 guruş	Döşek 2 adet 5 guruş	Yasdık 1 adet 1 guruş	Kahve ibriği 1 adet 1 guruş
Köhne kilim 2 adet 3 guruş	Cedîd kilim 1 adet 4 guruş	Köhne yan halı 1 adet 2 guruş	Serrâc eşyası dükkanında serrâca müte'allık, 20 guruş	Zahîre-i beyt 20 guruş
Hırdevât-ı menzil 5 guruş	Cem'an yekûn: 477 guruş, 1 rub'			

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve keffârât, 25,5 guruş	Resm-i kısmet 11,5 guruş	Kâtibiye 1,5 guruş
Çukadâra 2 guruş	Nakîb Çavuşuna 1 guruş	Muhzırâna 0,5 guruş

Cem'an yekûn: 42 guruş, 1 rub'

Sahhül'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 430 guruş, yalnız dört yüz otuz guruşdur.

Hisse-i zevce-i mezbûr Emine 53 guruş, 3 rub'	Hisse-i ibnü'l-mezbûr es Mustafa 107,5 guruş	Hisse-i ibnü'l-mezbûr es Hüseyin 107,5 guruş
Hisse-i bintü'l-mezbûre Hadice 53 guruş, 3 rub'	Hisse-i bintü'l-mezbûre Emine 53 guruş, 3 rub'	Hisse-i bint-i sağîre Fatıma 53 guruş, 3 rub'

Sayfa: 19

Hüküm: 29

Konusu: Çukur mahalleden vefât eden Vanas'ın oğlu Kazancı Yagop'un verâseti.

Medîne-i Ayıntab'da Çukur mahallede mütemekkin iken helâk olan Kazancı Yagop veled-i Vanas'ın verâseti avratı Maryam bint-i Manik ile sulbi kebîr oğulları Karabet ve Artin ve Kivork'a ve sulbiye kebîre kızları Ağbesa ve diğer Maryam'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra hâlik-i mesfûrun terekesi ma'rifet-i şer' ve vereseleri iltimâsıyla tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi'l-hâmis aşar min şehri Zi'l-ka'de sene 1195

Menzil der-mahalle-i mezbûre 200 guruş	Gerceyn karyesinde bağ, 300 peyke 40 guruş	Semavende Salacor başında bağ, 600 peyke 40 guruş	Sağır lengeri 10 adet 3 guruş	Tıhnatan karyesinde nısf hisse bağ, 500 peyke, 30 guruş
Sağır mu'sire kazganı, 1 adet 2 guruş	Sağır sini 1 adet 3 guruş	Sahan 10 adet 3 guruş	Leğençe 1 adet 1 guruş	Süzek 1 adet 0,5 guruş
Şerbet tası 4 adet 1,5 guruş	Tencere 1 adet 2 guruş	Kebîr test 1 adet 3 guruş	Köhne halı 3 parça 11 guruş	Şakka kilim 1 adet 1,5 guruş
Köhne kilim 1 adet 0,5 guruş	Köhne çuval 4 adet 1 guruş	Kalaycıya müte'allık eşya 5 guruş	Yorgan 3 adet 9 guruş	Döşek 2 adet 6 guruş
Hışır yasdık 4 adet 1 guruş	Sanduka 3 adet 1,5 guruş	Kavuk 1 adet 0,5 guruş	Zahire-i beyt 10 guruş	Siyah merkeb 1 adet 3 guruş
Hırdevât-ı menzil 2 guruş	Cem'an yekûn: 389 guruş, 1 rub'			

Minhe'l-ihracât:

Mesfûru hafraya ilkâya masârîf 30 guruş	Resm-i kısmet 10 guruş	Kâtibiye 1,5 guruş
Çukâdâra 2 guruş	Muhzırâna 3 rub‘	Cem‘an yekûn: 44 guruş, 1 rub‘

[s. 20]

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 345 guruş, yalnız üç yüz kırk beş guruşdur.

Hisse-i zevce-i mersûme 43 guruş	Hisse-i ibnü'l-mersûm Karabet 75 guruş, 56 akça	Hisse-i ibnü'l-mersûm Artin 75 guruş, 56 akça
Hisse-i ibnü'l-mersûm Kivork 75 guruş, 56 akça	Hisse-i bintü'l-mersûme Ağbese 37,5 guruş, 28 akça	Hisse-i bintü'l-mersûme Maryam 37,5 guruş, 28 akça

Sayfa: 20

Hüküm: 30

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden Seyyid Hacı Hüseyin'in oğlu Seyyid Mustafa'nın babalarından ve analarından intikâl eden mirastaki hissesini iki yüz elli kuruşa kardeşi Seyyid Mehmed Çelebi'ye sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesi ahâlisinden es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Hüseyin meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde li-beveyn karındaşı râfî‘u hâze'l-kitâb es-Seyyid Mehmed Çelebi mahzarında bi't-tav‘i's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki‘ kıbleten ve şarkan Molla Ebubekir ve garben ba‘zan Çulcu Mehmed ve ba‘zan Dergezenli Ahmed ve şimâlen tarîk-i âmm ile mahdûd dâhiliye bir fevkânî ve iki tahtânî menzil ve bir matbah ve üç hazîne ve bi'r-i mâ' ve havlu-yı mu‘ayyene ve hâriciye bir fekânî oda ve bir ahur ve havlu-yı mu‘ayyeniye müstemil babamız Karaoğlan Hacı Hüseyin'den müntakil olup nisfiyyet üzere müşâ‘an benimle karındaşım işbu mezbûr es-Seyyid Mehmed Çelebi'ye ta‘yîn ve bey‘-i câ‘i'z-zikrin sudûruna değîn müştereken mutasarrıf olmuşidik hâlâ tarafından îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile

ben nısf hisse-i mezkûremi karındaşım merkûma iki yüz elli guruşa bey' ve teslim ve temlik eyledim ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu karındaşım mezbûr yedinden tamamen ahz u kabz edüp babamızdan ve vâlidemizden intikâl eden mâl-ı mevrûsumuzu beynimizde makeddemâ iktisâm ve istifâ-yı hak eylediğimize binâen babamız ve vâlidemiz mirâsına müte'allıka ve gabn ve tağrîre müte'allıka zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ eyledim fî-mâ-ba'd menzil-i mezkûrun dâhiliye ve hâriciyesinde kat'â alakam kalmadı tamamen mezbûr Seyyid Mehmed Çelebi'nin mirâsen ve şirâ'en mülküdür hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî 18 Zi'l-ka'de sene hamse ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Bakkâl Teneki, Ali Efendi tâbi'-i Müfti Efendi, Altunbaşoğlu Ömer Ağa, Bakkâl Yusuf, Ahmed Efendi

Sayfa: 20

Hüküm: 31

Konusu: *Cevzbahçe mahallesinden Haydaroğlu Hacı Ahmed'in oğlu Mehmed ile kız kardeşi Safiye'nin Hızır'ın bostanında olan iki sehim hisselerini Molla Ebubekir ve Molla Abdülhamid'e iki yüz yirmi beş kuruşa sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da Cevzbahçe mahallesi ahâlisinden Haydaroğlu denmekle ma'rûf Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesne kendi nefesine asâleten ve kız karındaşı Safiye bintü'l-mezbûr Hacı Ahmed tarafından bey'-i câ'i'z-zikre vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olmağla vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şehreküstü mahallesi ahâlisinden râfi'ü hâze'l-kitâb Molla Ebubekir ve Molla Abdülhamid ibn-i Hacı Ali mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp fenâ-i şehirde Balhar nâm mahalde vâki' Sandak-ı Sinan denmekle ma'rûf kıbleten ve garben hark-ı balhar ve şimâlen ve şarkan tarîk-i âmm ile mahdûd Hızır'un bostanında olan on iki sehimde iki sehim hissemizi tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz birer sehim hisselerimizi iki yüz yirmi beş guruşa merkûmân Molla Ebubekir ve Molla Abdülhamid'e bey' ve teslim ve temlik eyledik merkûmân dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm [s. 21] ve temellük eylediklerinden sonra her birinden iki yüz yirmi beş

guruşu tamamen her birimiz ahz u kabz ve gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetlerini ibrâ eyledik fî-mâ-ba'd bostan-ı mezkûrun on iki sehimde bir sehmi mezbûr Molla Ebubekir'in ve bir sehmi dahi mezbûr Molla Abdülhamid'in mülk-i müşterâlarıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî 20 Zi'l-ka'de sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed bin Mustafa, Hüseyin bin Hızır, Molla Ali Efendi, Mehmed bin Hüseyin

Sayfa: 21

Hüküm: 32

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Hacı Hüseyin'in kızı Fatıma'nın vârislerinden Hatice'nin mirastaki hisselerini övey kardeşi Mehmed Ali'ye sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Şehreküstü mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fatıma bint-i el-Hâc Hüseyin'in verâseti zevci Mustafa bin Abdüllah ile sulbi kebîr oğlu Mehmed Ali ve sadriye kebîre kızı Hadice bint-i Yusuf'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Hadice zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i enverde li-ümm karındaşı râfî'u hâze'l-kitâb merkûm Mehmed Ali mahzarında tâyi'aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp vâlidemiz müteveffîye-i mezbûrenin terekesi ma'rifetimiz ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunup işbu defter-i kassâm nâtik olduğu üzre bana on altı guruş bir rub' hisse ta'yîn olunmuşidi ben hisse-i mezkûremi tamamen karındaşım merkûm Mehmed Ali'ye yedinden ahz u kabz ve istîfâ-yı hak edüp vâlidemiz mîrâsına müte'allıka âmme-i de'âvîden mezbûr Mehmed Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî evâhiri şehr-i Zi'l-ka'de sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bostancı Hacı Ahmed, Hacı Ümmetoğlu Molla Ahmed, Du'âcızâde Molla Emin, Hasan Ağa

Sayfa: 21

Hüküm: 33

Konusu: *Yahni mahallesinden vefât eden Dergezenli Seyyid Hacı Mehmed'in ve ortağı kardeşinin oğlu Seyyid Mahmud'un verâseti ve çocuklarına vasi tayini.*

Medîne-i Ayıntab'da Yahni mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Dergezeneli es-Seyyid el-Hâc Mehmed nâm kimesne hayâtında karındaşı oğlu es-Seyyid Mahmud ibn-i es-Seyyid Şeyh Şehabeddin ile kisb ve san'atda müttehid ve zikri âtî gerek akâr ve gerek zimem ve tekmîl şabhâne beyinlerinde nisfîyet üzre muşâ' ve müşterek olup bir sene murûrunda mezbûr es-Seyyid Mahmud dahi fevt oldukda müşterek olan tereke ber-vech-i âtî ma'rifet-i şer'le tahrîr ve duyûnlarından fazla kalan her birinin veresesine taksîm olunmağla evvelâ mezbûr Hacı Mehmed'in verâseti zevcesi Hadice bint-i el-Hâc Mustafa ve sulbi sağîr oğlu Ali'ye ve kebîre kızı Fatıma ve sağîre kızı Ayşe'ye munhasıra ve mezbûr es-Seyyid Mahmud'un verâseti zevceleri Fatıma bint-i Seyyid Mehmed ve Hadice bint-i el-Hâc Mustafa'ya ve sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Hasan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olmağın ber-vech-i âtîzîkr olunur.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Zi'l-ka'de sene 1195

Nısf menzil 50 guruş	Ataokunda bağ 50 guruş	Isbatırın'da harâbe bağ, 10 guruş	Yine Ataokunda âhar kimesne ile müştereğk bağın nısfı, 15 guruş	
Sahan 11 adet 3 guruş	Sağîr leğençe 2 adet 2 guruş	Sağîr ve kebîr satıl 2 adet 2,5 guruş	Süzek 0,5 guruş	Lengeri 2 adet 1 guruş
Kebîr leğençe 1 adet 2 guruş	Tabe 1 adet 0,5 guruş	Tencere 2 adet 5 guruş	Teşt 3 adet 10 guruş	Su tası ve kapak 1 guruş
Tut kazganı 3 guruş	Bakır mangal 1,5 guruş	Çivit kızıl boya 3 kantar 180 guruş	Köhne kilim 4 adet 8 guruş	Yorgan 2 adet 6 guruş

Döşek 2 adet 6 guruş	Yasdık 2 adet 2 guruş	Siyah merkeb bir re's 20 guruş	Handa ayine 35 adet 23 guruş	Yine handa sahan 20 adet 5 guruş
Yine handa lengeri ve tepsi 5 guruş	İplik alaca 2 guruş	Dizlik 7 adet 2 guruş	Mazı 2 para	Çuval 1 guruş
Kurşun 5 batman 15 guruş	Kına 5 batman 2 guruş	Fındık kilimi 1 adet 1 guruş	Dükkanda attâriye eşyası 43 guruş	Der-zimmet-i Andonoğlu 14 guruş
[s. 22] Der- zimmet-i Safrazlı Mısdık, 30 guruş	Der-zimmet-i Kalaycı Küçük 12 guruş	Keçi kuşak 6 adet 20 guruş	Meşlah siyah aba 10 adet 20 guruş	Humus peştemalı 5 adet 15 guruş
Çivit kızıl boya 0,5 kantar 30 guruş	Cem'an yekûn: 640 guruş		Meblağ-ı mecmû'dan müteveffâ-yı merkûm Hacı Mehmed nısf hissesi 320 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 10 guruş	Mihr-i müsbet Hadice 100 guruş	Kızı Fatıma'ya vâlidesi mihri 50 guruş
Resm-i kısmet 3,5 guruş	Çukâdâra 3 guruş	Muhzır ve çavuşa 1,5 guruş

Cem'an yekûn: 168 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese Hacı Mehmed: 152 guruş

Hisse-i zevce 19 guruş	Hisse-i ibn Seyyid Ali	Hisse-i bint Fatıma	Hisse-i bint Ayşe 33 guruş, 1 rub'
---------------------------	---------------------------	------------------------	---------------------------------------

	66,5 guruş	33 guruş, 1 rub	
--	------------	-----------------	--

Bâlâda mastûr terekenin nısfıdır ki müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mahmud'un hissesi olup ber-vech-i âtî duyûn-ı müsbetesine verilüp veresesine bir nesne kalmamışdır. 320 guruş

Techîz- ü tekfîn ve iskât 20 guruş	Mihr-i müsbet li- zevceci Fatıma, 100 guruş	Mihr-i müsbet li- zevceci Hadice, 100 guruş	Deyn-i müsbet Hıyamlı el-Hâc Hamza 100 guruş
---------------------------------------	---	---	---

Cem'an Yekûn: 320 guruş

Seyyid Mahmud'un sağır oğlu Hasan'a vâlidesi Fatıma bint-i Seyyid Mehmed'e vasî nasb ve hüccet-i şer' iyye olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Attâr Molla Ahmed, Dergezenli Ahmed, Dergezenli Hacı Ahmed, Boyacı İmamı Molla Mehmed

Seyyid Mehmed'in sağır oğlu ve sağîre kızı Ayşe'ye vâlideleri Hadice bint-i el-Hâc Mustafa vasî nasb şod.

Şuhûdü'l-hâl: es-sâbikûn

Sayfa: 22

Hüküm:34

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Hacı Mehmed'in oğlu Mehmed Emin ile kardeşi Ahmed'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Şehreküstü mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Mehmed Emin ibn-i el-Hâc Mehmed'in verâseti zevcesi Zeyneb bint-i Mustafa ile vâlidesi Satı bint-i Ahmed'e ve gâib li-ebeveyn karındaşı el-Hâc Ali ve diğer li-ebeveyn karındaşı Ahmed'e ve kız karındaşı Emine'ye münhasıra ve ba'dehu mezbûr Ahmed dahi fevt olup verâseti mezbûre Satı ve karındaşı mezbûr Hacı Ali ve kız karındaşı mezbûre Emine'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffiyân-ı mezbûrân Mehmed Emin ve Ahmed zikri âtî terekeye nısfiyet üzre ile'l-evkât müşterek olmalarıyla ma'rifet-i şer'le tahrîr ve her birinin hissesi ve ba'zı müstakil malı kendi veresesine taksîm defteredir ki

zıkr olunur. Fî 15 Zî'l-Hicce sene 1195

Nurgana turâbında Nur Ali Ağa bostanında rub‘ hisse sumak eşcârı 10 guruş		Cevizlibağ nâm mahalde iki sümün hisse havar eşcârı 4 guruş		Sahan 10 adet 3 guruş
Tas 3 adet 1 guruş	Tencere 2 adet 2,5 guruş	Leğençe 1 adet 1,5 guruş	Taba 1 adet 0,5 guruş	Buğday anbarı 1 adet 3 guruş
Sanduka 2 adet 1 guruş	Yorgan 2 adet 4 guruş	Döşek 2 adet 5 guruş	Yasdık 2 adet 1 guruş	Cedîd kilim 1 adet 6 guruş
Yan halı köhne 2 adet 1 guruş	Beybağı nâm mahalde bağ 350 peyke, 5 guruş	Yine mahall-i mezbûrda iki sümün hisse bağ 10 guruş		[s. 23] İbrik, 1 adet 1,5 guruş
Sağır satıl 1 adet, 1 guruş	Zahîre-i beyt 26 guruş	Yağ 1 guruş	Ceviz 1 guruş	Mâvi kaftan 1 adet, 3 guruş
Gömlek, 1 adet Ve don, 1 adet 2,5 guruş	Kuşak ve fes 3 guruş	Gömlek köhne 2 adet 1,5 guruş	Köhne mâvi entari 1,5 guruş	Çuval 1 adet 1 guruş
Boz aba 1 guruş	Tutlu sulukda Somak, 10 guruş	Anka esvâbı 20 guruş	Hırdevât-ı menzil 1,5 guruş	Cem‘an yekûn 136 guruş

Hisse-i Mehmed Emin: 68 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve kabir	Resm-i kısmet 5,5 guruş	Kâtibe, çukadâra ve muhzıra	Mihr-i li-zevceti mezbûre Zeyneb
--------------------------------------	----------------------------	--------------------------------	-------------------------------------

20 guruş		1,5 guruş	40 guruş
----------	--	-----------	----------

Cem'an yekûn: 52,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 5,5 guruş

Hisse-i zevce Zeyneb, 82 akça	Hisse-i Ümm Satı 110 akça	Hisse-i Ahmed 186 akça	Hisse-i ahi Hacı Ali, 186 akça	Hisse-i uht Emine 93 akça
Küsr-i bâkî 3 akça	Hisse-i Ahmed an- mâlı müşterek 68 guruş	Bey bağından hisse 10 guruş	Gömlek ve entari 3 guruş	Kuşak ve fes 3 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 5 guruş, 1 rub'	Resm-i kısmet 1 guruş, 1 rub'	Kâtibe 0,5 guruş	Çukâdâra ve muhezıra 1 guruş
------------------------------------	----------------------------------	---------------------	------------------------------------

Cem'an yekûn: 8 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 5,5 guruş

Hisse-i ümm Satı 12 guruş, 80 akça	Hisse-i ahi el-Hâc Ali 43 guruş, 26 akça	Hisse-i uht Emine 21 guruş, 12akça	Küsr-i bâkî 10 akça
---------------------------------------	--	---------------------------------------	------------------------

Sayfa: 23

Hüküm:35

Konusu: *Kürtünciyan mahallesinden vefât eden Seyyid Molla Süleyman'ın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Kürtünciyan mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden es-Seyyid Molla Süleyman ibn-i Kasım Beşe'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Hüseyin ile ve sulbiye kebîre kızı Ayşe'ye ve li-bebeveyn kız karındaşı Kerime'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi ma'rifet-i şer' ve vereseleri

ma'rifetleriyle tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Der-zimmet-i es-Seyyid Ali 38 guruş	Der-zimmet-i Mustafa merkeb bahası, 15 guruş	Sağır tencere 2 adet 4 guruş	Leğençe 1 adet 1 guruş	Sahan 3 adet 1 guruş
Lengeri 1 adet 30 para	Tas 2 adet 1 guruş	Sağır satıl 1 adet 0,5 guruş	Yorgan 2 adet 4 guruş	Döşek 1 adet 2 guruş
Yasdık 1 adet 1 guruş	Köhne kilim 2 adet 5 guruş	Tut kazganı 1 adet 4 guruş	Teşt 1 adet 4,5 guruş	Kebîr kazgan 1 adet 4 guruş
Zahîre-i beyt 30 guruş	Hırdevât-ı menzil 5 guruş	Cem'an yekûn 121 guruş		

Minhe'l-ihracât:

Resm-i kısmet 5 guruş, 1 rub'	Kâtibe 1,5 guruş	Çukâdâra 1,5 guruş	Muhzırâna 30 para
----------------------------------	---------------------	-----------------------	----------------------

[s. 24]

Cem'an yekûn: 9 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese:

Hisse-i zevce mezbûre Fatıma 14 guruş	Hisse-i bintü'l-mezbûre Ayşe 56 guruş	Hisse-i uhtü'l-mezbûre Kerime 42 guruş
---	---	--

Müteveffâ-yı mezbûr hayâtında menziline yüz beş guruşa zevcesi Fatıma'ya bâten bey' ve semenini elli guruş mihr ve elli beş guruş deynine takâz eylediği şuhûd-i udûl ile sâbit olduğu bu mahalle şerh verildi.

Sayfa: 24

Hüküm:36

Konusu: *Kayseri mahallesinden vefât eden Seyyid Hacı Mehmed'in kızı Ayşe'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Kayseri mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Ayşe bint-i es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in verâseti sadriye kebîre kızı Rukiye ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid el-Hâc Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhîr ve mütehakkık olduğdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin terekisi ma'rifet-i şer' ve verese ma'rifetleriyle tahrîr ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî evâsıtı Zi'l-Hicce sene 1195

Sülûsân hisse menzil der- mahalle-i mezbûre 120 guruş	Mürtebe 1 adet 3 guruş	Köhne kilim 2 adet 5 guruş	Yorgan 2 adet 4 guruş	Döşek 3 adet 7 guruş
Hışır yasdık 10 adet 2,5 guruş	Sağır tencere 1 adet 1,5 guruş	Kil leğeni 0,5 guruş	Sağır sahan 5 adet 1 guruş	Şam'dân 1 adet 0,5 guruş
Cem taşı 0,5 guruş	Yün yasdık 2 adet 1 guruş	Köhne gömlek 2 adet 0,5 guruş	Köhne don 1 adet 0,5 guruş	Alaca don 1 guruş, 1 rub'
Sanduka 3 adet 3 guruş, 1 rub'	İznik çanak ve fincan 2 guruş	Cem'an yekûn: 154 guruş		

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât	Resm-i kısmet	Kâtibe 1 guruş	Çukâdâra 1,5 guruş	Muhzırâna 0,5 guruş
-----------------------------	------------------	-------------------	-----------------------	------------------------

25 guruş, 5 para	3 guruş, 3 rub‘			
------------------	-----------------	--	--	--

Cem‘an yekûn: 32 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 122 guruş, yalnız yüz yirmi iki guruşdur.

Hisse-i bintü'l-mezbûre Rukiye 61 guruş	Hisse-i ahi'l-mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed 61 guruş
--	---

Sayfa: 24

Hüküm:37

Konusu: *Yahni mahallesinden vefât eden Berber Mehmed'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Yahni mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Berber Mehmed ibn-i Ali'nin verâseti zevcesi Ayşe bint-i Ahmed ile sulbiye kebîre kızları Ayşe ve Hadice ve Yümün'e ve li-ebeveyn kız karındaşları diğer Ayşe ve Emine'ye münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâyı mezbûrun terekisi ma‘rifet-i şer‘ ve verese-i kibâr ma‘rifetleriyle tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 20 min Zi'l-Hicce sene 1195

Menzil der-mahalle-i mezbûre 50 guruş	Tencere 2 adet 2 guruş	Taba 0,5 guruş	Tas 1 rub‘	Sahan 3 adet 3 rub‘
Kurâde leğençe 1 rub‘	Sağîr teşt 3 guruş	Acem leğençesi 1,5 guruş	Köhne kilim 2 adet, 4 guruş	Yorgan 2 guruş
Döşek 1 adet 2 guruş	Yasdık 1 adet 0,5 guruş	Zahîre-i beyt 20 guruş	Nısfıye altun 9 adet 13 guruş	Nakid akça 21 guruş, 1 rub‘
Berber çarhı 2adet, 4 guruş	Sac 1 guruş	Cırcır 0,5 guruş	Sağîr sini 1 guruş	Berber iskemlesi

				1 guruş
Buğday anbarı 1 guruş	Aba 1 guruş	Bileği ve ustura 0,5 guruş	Köhne aba 0,5 guruş	Balta 0,5 guruş
Hirdevât-ı menzil, 1 guruş			Cem'an yekûn: 133 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât 10 guruş	Mihr-i müsbet li-zevceti Ayşe 30 guruş	Resm-i kısmet 2,5 guruş
Kâtibe 1 guruş	Çukâdâra 1,5 guruş	Muhzıra 0,5 guruş

Cem'an yekûn: 45 guruş

Sahhü'l-bâkî [li't-taksîmi beyne'l-verese]: 88 guruş, yalnız seksen sekiz guruşdur.

Hisse-i zevce 11 guruş	Hisse-i bint Ayşe 19 guruş, 66 akça	Hisse-i bint Hadice 19 guruş, 66 akça
Hisse-i bint Yümün 19 guruş, 66 akça	Hisse-i uht Ayşe 9 guruş, 20 akça	Hisse-i uht Emine 9 guruş, 20 akça

Sayfa: 25

Hüküm:38

Konusu: *Tarla-yı Cedîd mahallesinden vefât eden Hacı Musluoğlu Seyyid Osman'ın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Cedîd mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Musulu oğlu denmekle ma'rûf es-Seyyid Osman ibn-i es-Seyyid Abdullah'ın verâseti zevcesi Fatıma bint-i Ahmed ile sulbi kebîr oğulları es-Seyyid Muslu ve es-Seyyid Abdullah ve sağîr oğlu Osman'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi ma'rifet-i şer' ve verese-i kibâr ma'rifetleriyle tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi'l-ısrîn min Zi'l-Hicce sene 1195

Menzil der- mahalle-i mezbûre 300 guruş	Eskici bâzârında nısf dükkan 50 guruş	Nurvana'da nısf hisse bağ 6 guruş	Yine Nurvana'da muskî arz etmeğin 30 guruş	Sağır sini 1,5 guruş
İbrik 1 guruş	Tas 0,5 guruş	Sahan 2 adet, 1 guruş	Tencere 1 adet, 1,5 guruş	Tabe 0,5 guruş
Köhne kilim 2 adet 2 guruş	Köhne yan halı 0,5 guruş	Yorgan 1 adet 2 guruş	Döşek 1 adet 2 guruş	Yasdık 1 adet 1 guruş
Zerdehâne sanduka, 2adet 2 guruş	Arka esvâbı 2 guruş	Hıdevât-ı menzil 2,5 guruş	Cem'an yekûn: 307 guruş	

Minhe'l-ıhrâcât:

Techîz ü tekfîn ve iskât 11 guruş, 1 rub'	Resm-i kısmet 7,5 guruş	Kâtibe 1,5 guruş
Çukâdâra 1 guruş, 3 rub'	Çavuşa 0,5 guruş	Muhzıra 0,5 guruş

Cem'an yekûn: 23 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 284 guruş, yalnız iki yüz seksen dört guruşdur.

Hisse-i zevce-i mezbûre Fatıma 35,5 guruş	Hisse-i ibnü'l- mezbûr Muslı 82 guruş, 100 akça	Hisse-i ibnü'l- mezbûr es-Seyyid Abdullah 82 guruş, 100 akça	Hisse-i ibnü'l- merkûm es-Seyyid Ali 82 guruş, 100 akça
---	--	---	--

Sayfa: 25

Hüküm:39

Konusu: *Kozlucu mahallesinden Ali Efendizâde Seyyid Mehmed Sadık Efendi ve kardeşi Seyyid Hacı İshak Efendi'nin, Tuğlu Hamam'daki hisselerine Tarla-yı Atîk mahallesinden Bademzâde Seyyid Hacı Abdullah Ağa'ya sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da Kozluğu mahallesi ahâlisinden Ali Efendi-zâde denmekle ma'rûf fahru'l-ulemâ şerâfetlü es-Seyyid Mehmed Sadık Efendi ve karındaşı fazîletlü es-Seyyid el-Hâc İshak Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Tarla-yı Atîk mahallesi ahâlisinden Bademzâde denmekle ma'rûf râfi'ü hâze'l-kitâb es-Seyyid el-Hâc Abdullah Ağa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi mahzarında her biri bi't-tav'îs-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûrede vâki' Tuğlu Hamam denmekle meşhûr tahdîd ve tavsîfden müstağnî hamamın on iki sehim itibarıyla bir sehmi nısfıyyet üzre ale'l-iştirâk bey'-i câ'i'z-zikrin sudûruna değin beynimizde mülkümüz olmağla tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile beş yüz guruşa işbu merkûm es-Seyyid el-Hâc Abdullah Ağa'ya bey' ve teslîm ve temlîk eyledik ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru tamamen ahz u kabz edüp gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ eyledik fî-mâ-ba'd zikr olunan hamamın on iki sehimde bir sehmi mezbûr el-Hâc Abdullah Ağa'nın mülk-i müştêrâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fî evâsıtı Zi'l-Hicce sene1195

Şuhûdü'l-hâl: Kenan-zâde Mehmed Ağa, İmam Fazlı Efendi, Güllüzâde Emin Efendi, Güzel Mustafa Ağa, Yökerlizâde Hacı Mehmed Ağa

Sayfa: 26

Hüküm:40

Konusu: *Ayıntab'de iki kapılı handa ikamet eden Gürünlü Bahadırlioğlu Sargiz'in, hanın işleticileri olan Seyyid Abdurrahman ve Seyyid Salih aleyhine açtığı kayıp eşya davasında iddalarının asılsız olduğu gerekçesiyle taleplerinin reddedildiği.*

Hâlâ kasaba-i Gürün'de sâkin Bahadırlioğlu denmekle ma'rûf Sargiz nâm zimmî tarafından vekâlet iddi'â eden Gürün ahâlisinden olup medîne-i

Ayıntab'da iki kapulu handa müsâfîren sâkin diğêr Sargiz nâm zimmî meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hân-ı mezbûrun müste‘cirleri râfî‘u hâze'l-kitâb es-Seyyid Abdurrahman Efendi ibn-i es-Seyyid Molla Ali ve es-Seyyid Salih ibn-i el-Hâc İbrahim mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edüp müvekkilim mersûm Sargiz dört yük keten bana irsâl edüp katırcılar hân-ı mezkûr havlusuna bırakup ba‘dehu dört yük keten sirka olunmağla suâl olunup mûcib-i şer‘îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkûmân es-Seyyid Abdurrahman Efendi ve es-Seyyid Salih Çelebi cevâblarında mersûm Sargiz hân-ı mezkûrda sâkin olmak hasebiyle katırcılar kendüye getürüp teslîm eylemişdir biz kat‘â haberdâr olmadık hattâ bundan akdem odabaşidan dahi da‘vâ sadedinde olup bilâ beyyine men‘ olundu ve keten hıfzdır kusûr kendüden vâki‘ olup kat‘â bizim odabaşının yükleri görüp ve mekân ta‘yîn etdiklerimiz yokdur dediklerinde gıbbe'l-istintâk mersûm Sargiz cevâbında fi'l-hakîka yüklerin hâna duhûlünde mezbûrların haberleri olmayup teslîm yahud ta‘yîn-i mekân misillü mûcib-i damân olur fa‘illeri bulunmayup mücerred müste‘cir olmak ile damân lâzım gelmeyen kavî-i şerîf üzre mersûm Sargiz şer‘an men‘ birle mâ-vaka‘a bi't-talep ketb olundu. Fî evâ‘ili Ramazân sene 1195

Şuhûdü'l-hâl: Bakkâl es-Seyyid Mustafa, Bakkâl es-Seyyid İbrahim Çelebi, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh-i Bedesten, es-Seyyid Hüseyin Çelebi Tütüncü, es-Seyyid Mahmud Çelebi Attâr, Hamamcı Allahverdi

Sayfa: 26

Hüküm:41

Konusu: *Kanalıcı mahallesinden vefât eden Seyfeddinoğlu Veli Ağa'nın hanımı Hacı Osman kızı Hatice ve vekili olan kardeşi Seyyid Molla Mehmed'in, Hatice'nin kayınpederi Hacı Ali aleyhine açtıkları verâset ve alacak davasının reddedildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Kanalıcı mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Seyfeddinoğlu Veli Ağa denmekle ma‘rûf Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Ali'nin zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i el-Hâc Osman Efendi nâm hatunun karındaşı ve tarafından zikr-i âtî da‘vâya vekîl olduğu Mehmed bin Ali ve es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid Molla Mehmed ibnü'l-merkûm el-Hâc Osman Efendi meclis-i şer‘-i şerîf-i

enverde müteveffâ-yı mezbûrun babası râfi‘u hâze'l-kitâb el-Hâc Ali mahzarında bi'l-vekâle üzerine da‘vâ ve müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda iki bin guruş alacağı olup ve iki yüz keyl buğday ve üç memdûh at ve zî-kıymet arka esvâbı ve evâni-i nühâsiye ve'l-hâsıl yedi bin guruş hayâtında mâlik olup ba‘de vefâtihî babası merkûm Hacı Ali zabt etmekle suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûm el-Hâc Ali cevâbında evvelâ oğlum benim ıyâlimde olup sâniyen serdengeçdi ağası olmak hasebiyle hakkında emr-i âlî sudûruyla firâr eyledikde bindiği atlar ve arkasında olan esvâb ve indinde olan nukûd fevt olduğu dağlarda kalup Ayıntab'da dahi benim kendi mâlik olduğum yağma ve hânem tahrîb ve mebâlig-i kesîre tahrîm olunduğum meşhûr-i âfâkdır deyü bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe dahi ibrâz etmekle vekîl-i merkûmdan mezbûr Hacı Ali yedinde müstakil oğlunun olmak üzre emti‘a-i sâire ve emvâl-i bâkiyeye beyyine taleb olundukda izhâr-ı acz edüp mezbûr Hacı Ali'den sıdk-ı metâlibine beyyine taleb olundukda fî-nefsü'l-emr hâl linvâl-i muharrer üzre olup evvelâ müteveffâ-yı mezbûr babası ıyâlinde ve ba‘dehu ber-vech-i muharrer yağma ve tahrîb ve tahrîm olunduğunu ahâli-i vilâyetden bî-garaz cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr haber vermeleriyle müdde‘î-i mezbûr es-Seyyid Molla Mehmed ber-vech-i fetvâ-yı şerîfe bî-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ-vaka‘a bi't-talep ketb olundu. Fî 2 Muharrem sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Çavuş Osman Çelebi, es-Seyyid Şeref Çelebi, Mehmed bin Hüseyin, Ahmed bin Mustafa

Sayfa: 26

Hüküm:42

Konusu: *Tevbe mahallesinden vefât eden Mehmed kızı Kerime Hatun'un verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Tevbe mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Kerime Hatun bint-i Mehmed Beşe'nin verâseti zevci Mehmed Emin ibn-i Molla Ali ile sağîr oğlu Mehmed'e ve kebîre kızları Rahime ve Askalan ve

vâlidesi Ümmühani bint-i Abdullah'a münhasıra. Fî 16 min Muharrem sene 1196

Nısfıye sikke altunu 50 adet, 75 guruş	Köhne çuka cebe 4 guruş	Mihr-i alâ-ikrârî'z- zevc 100 guruş	Bez entari 2 guruş
Köhne alaca entari 3 guruş	Beyaz zıibun 0,5 guruş	Sahan, 5 adet 2 guruş	Hamam esvâbı 3 guruş

Cem'an yekûn: 189,5 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve kabir 3 guruş	Resm-i kısmet 4 guruş, 3 rub'	Kâtibe 1 guruş
Çukâdâra 1 guruş, 1 rub'	Muhzırâna 0,5 guruş	Cem'an yekûn: 39,5 guruş

[s. 27]

Sahhül'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 150 guruş, yalnız yüz elli guruşdur.

Hisse-i zevc 37,5 guruş	Hisse-i ümm 25 guruş	Hisse-i ibn Mehmed 43 guruş, 3 rub'	Hisse-i Askalan 21 guruş, 105 akça	Hisse-i bint Rahime 21 guruş, 105 akça
----------------------------	-------------------------	--	---	---

Sayfa: 27

Hüküm:43

Konusu: *Seng-i Nakkâş mahallesinden vefât eden Hacı Ebüdderda'nın kızı Zeyneb'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Seng-i Nakkâş mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Zeyneb bint-i el-Hâc Ebüdderda'nın ibn-i Ömerî olmak üzere Durak ve Mehmed nâm kimesneler iltimâslarıyla müteveffiyenin terekesi tahrîr ve defter mezbûrâna teslim olunduktan sonra Durak Beyoğlu Mustafa Bey nâm kimesne müteveffiyenin karındaşı oğlu olduğunu mezbûrân muvâcehelerinde şuhûd-i urûl ile

isbât ve hüccet-i şer'îyye olunmağın defter-i evvelde mastûr eşyâyı merkûmândan red ve mezbûr Mustafa Bey'e teslim defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 20 min Muharrem sene 1196

Altun duvak 70 guruş	Sîm ağızlık kuşak 10 guruş	Sağır sini, 2 adet 4 guruş	Leğençe, 1 adet 1 guruş
Hamam leğeni 2,5 guruş	Kahve ibriği, 3 adet 1 guruş	Süzek, 1 adet 0,5 guruş	Sağır satıl, 2 adet 2 guruş
El leğeni, 1 adet 1,5 guruş	Sağır tencere, 3 adet 4 guruş	Tabe, 2 adet 1 guruş	Hamam tası, 2 adet 1,5 guruş
Şam'dân, 1 adet 0,5 guruş	Lengeri, 5 adet 2,5 guruş	Sahan, 8 adet 3 guruş	Tas, 6 adet 2 guruş
İbrik, 1 adet 1 guruş	Kepçe, 1 adet 0,5 guruş	Kebîr tencere, 1 adet 2 guruş	Eski kaftan, 1 adet 2 guruş
Yan halı 12 guruş	Kahve tabesi 1 guruş	Orta halı 25 guruş	Def'a halı, 2 adet 13 guruş
Köhne şakka kilim 2 adet, 3 guruş	Mürtebe, 1 adet 2 guruş	Yorgan, 1 adet 2,5 guruş	Döşek, 2 adet 5 guruş
Yasdık, 2 adet 1,5 guruş	Beyaz çarşeb, 2 adet 3 guruş	Peçe 2 guruş	Donlk bez 2 guruş
Münşife, 1 adet 0,5 guruş	Köhne gömlek, 2 adet 1 guruş	Boğça ve mürtebe yüzü 1 guruş	Katremiz, 3 adet 1,5 guruş
Rafda fincan ve çanak 1,5 guruş	Sepet ve sanduka 1 guruş	Su tası ve sahan 0,5 guruş	Sağır teşt 2,5 guruş
Sîm mintan 0,5 guruş	Def'a köhne halı 1 adet, 6 guruş	Cem'an yekûn: 201,5 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Durak Bey yediyle makeddemâ olan masârîf techîz ü tekfîn ve resm-i kısmet ve kâtibe ve hizmet, 50 guruş	Mahalleye avâriz-ı mevkûfe 20 guruş
---	--

Cem'an yekûn: 70 guruş

Sahhü'l-bâkî li-ibn el-Hâc Mustafa Bey

131,5 guruş, Yalnız yüz otuz bir buçuk guruşdur.

Sayfa: 28

Hüküm:44

Konusu: *Ayntab nâibliğine Ömer Efendi'nin tayini.*

Bârekallâhü ta'âlâ

İzzet-me'âb şerî'at-nisâb fahru'l-kuzât nâ'ibimiz mevlânâ Ömer Efendi kâmyâb,

Ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki hâlâ ber-vech-i mansıb mutasarraf olduğum medîne-i Ayıntab'ın niyâbeti husûsu bin yüz doksan altı Safaru'l-hayri guresinden cenâbınıza ibkâ olunmuşdur gerekdir ki ahâlisi miyânında icrâ-yı ahkâm-ı mustafaviyede sa'y ve ihtimâm edüp kısmetini dahi kemâ-fi's-sâbık rü'yet edüp alâ mâ-farazallâh beyne'l-verese tevzî' ve taksîm edüp câdde-i şerî'atdan ser-i mü inhirâf ve meyle cevâz göstermeyesiz ve's-selâm

El-fakîr Şeyhzâde Hâfız Hasan

El-kâdî be-mahrûse-i Ayıntab

Sayfa: 28

Hüküm:45

Konusu: *İbn-i Eyüb mahallesinden vefât eden Mehmed kızı Emine'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da İbn-i Eyüb mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Emine bint-i Mehmed'in verâseti zevci Ahmed Ağa ibn-i Davud ile Komori oğulları el-Hâc Mustafa bin Yusuf ve diğer Yusuf bin Abdullah'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin terekesi verese iltimâslarıyla tahrîr ve beyne'l-verese ma'rifet-i şer'le taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunurs

Fi'l-yevmi's-sâmin min Safarü'l-hayr sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf

Menzil der- mahalle-i mezbûre 150 guruş	Asarcık nâm mahalde nısf bağ 25 guruş	Semâvendde ceviz 5 guruş	Tockada sülüs ceviz 4 guruş
Sahan, 25 adet 12,5 guruş	Çinçında nısf ceviz 10 guruş	Altun kulak küpesi 12 guruş	Sağır leğençe, 2 adet 2 guruş
Sağır ve kebîr lengeri 8 adet, 4 guruş	Hoşâb tası, 5 adet 2 guruş	Saplı tas 0,5 guruş	Kefgir ve kepçe 1 guruş
Abdest ibriği 1 guruş	El leğeni 1,5 guruş	Sağır bâdiye 2 guruş	Süzek 0,5 guruş
Hamam leğeni, 1 adet 3 guruş	Maşraba 0,5 guruş	Sağır satıl 1 guruş	Tencere, 4 adet 9 guruş
Sağır sini, 1 adet 1 guruş	Kebîr satıl 2 guruş	Taba 0,5 guruş	Yorgan, 5 adet Döşek, 5 adet 30 guruş
Yün yasdık, 3 adet 3 guruş	Köhne çatma yasdık 8 adet, 4 guruş	Zerdehâne sanduka 2 adet, 4 guruş	Mürtebe, 1 adet 5 guruş
Eskeme bohça, 6 adet 8 guruş	Köhne yasdık yüzü 2 adet, 1 guruş	Sağır sepet ve hırdevât 1,5 guruş	Münşife, 2 adet 2 guruş
Havlu, 1 adet 1 guruş	Keten gömlek, 2 adet 4 guruş	Diz donu 1 guruş	Çiçekli entari 8 guruş
Şikârî entari 6 guruş	Cedîd çiçekli kaftan 10 guruş	Cedîd kalpak 3 guruş	Mâvi gömlek 2 guruş
Üçlü meskî 2 guruş	İstanbul oyası, 3 adet	Köhne çatki 0,5 guruş	Yemeni, 2 adet 2 guruş

	6 guruş		
Sepet 1 guruş	Minder, 3 adet 1 guruş	Beyaz içlik 1 guruş	Peçe ma'a bağ 10 guruş
İşleme havlu 1 guruş	Merdüm gömlek 1 guruş	Yaşmak 0,5 guruş	Köhne gömlek, 2 adet 2 guruş
Diz donu, 2 adet 2 guruş	Asdar ve keten parçası 2 guruş	Ayine 1 guruş	Beyaz enktari 1,5 guruş
Keten gömlek, 1 adet 2 guruş	Alaca don 3,5 guruş	Neftî bez 1,5 guruş	Perçemli çuka cebe 5 guruş
Alaca entari 5 guruş	Yasdık yüzü 0,5 guruş	Saç bağı 1 guruş	Bez parçası 0,5 guruş
Köhne şâli cebe 1,5 guruş	Köhne keten gömlek 1 guruş	Bir top bez 2 guruş	Hamam münşife 1 guruş
Makrama ve sağır bohça, 3,5 guruş	Mülhaka 1 guruş	Çirişkâri 1 guruş	Yüz yasdığı 1 guruş
Köhne kaypak ve yemeni, 3 guruş	Köhne arka esvâbı 5 guruş	Çarşeb 1 guruş	Münşife, 2 adet 2 guruş
Kuşak kinnabı 1 guruş	Köhne zili 6 guruş	Şakka kilim, 1 adet 2 guruş	Köhne cebe 1 guruş
Köhne halı 3 guruş	Altun hâtem, 2 adet 8 guruş	Hırdevât-ı menzil 5 guruş	

Cem'an yekûn: 445,5 guruş, yalnız dört yüz kırk beş buçuk guruşdur.

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve keffârât bâ-vasiyyet 40 guruş	Resm-i kısmet 11,5 guruş	Kâtibe 2 guruş
Çukâdâra	Muhzıra	Cem'an yekûn:

3 guruş	1 guruş	57,5 guruş
---------	---------	------------

Elli yedi buçuk guruşdur

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 388 guruş

Hisse-i zevc mezbûr Ahmed Ağa 194 guruş	Hisse-i ibn-i ahi el-Hâc Mustafa 97 guruş	Hisse-i ibn-i ahi Yusuf 97 guruş
---	---	-------------------------------------

Sayfa: 29

Hüküm:46

Konusu: *Cevizlice mahallesinden vefât eden Kebapçı Musa'nın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Cevizlice mahallesinde ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Kabapçı Musa ibn-i Osman'ın verâseti zevcesi Ayşe bint-i Yusuf Beşe ile vâlidesi Ümmühani bint-i Hamza ve li-ebeveyn er karındaşı Mehmed ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatıma'ya münhasıra şod. Fî 13 min Safaru'l-hayr sene 1196

Karye-i Beylerbeyi'de bağ 20 guruş	Der-zimmet-i karındaşı mezbûr Mehmed 40 guruş	Nakd zer-i mahbûb 20 adet 60 guruş	Nisfiye altun 5 adet 7,5 guruş
Kebîr tencere 2 adet, 10 guruş	Leğençe 1 adet, 2 guruş	Sağır sini 1 adet, 3 guruş	İbrik, 1 adet 1 guruş
Sahan, 33 adet 11 guruş	Lengeri, 10 adet 5 guruş	Na'lbekî ve tepsi 2 guruş	Cem taşı 3 guruş
Çorba taşı, 1 adet 1 guruş	Sağır tencere, 1 adet 1,5 guruş	Tabe, 3 adet 1,5 guruş	Kebab şişi, 40 adet 2 guruş
Köhne puşi 5 guruş	Yorgan, 1 adet 3 guruş	Döşek, 1 adet 3 guruş	Yasdık, 1 adet 1 guruş
Köhne kilim, 1	Hamam leğeni, 1	Sağır sini, 1 adet	Şam'dân

adet 2 guruş	adet 4 guruş	1 guruş	0,5 guruş
Arka esvâbı 11,5 guruş	Zahîre-i beyt 30 guruş	Cem'an yekûn: 231,5 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Mihr-i müsbet li-zevce-i mezbûre, 50 guruş	Helva bahası bâ-vasiyyet 10 guruş	Resm-i kısmet 4 guruş
Kâtibe 2 guruş	Çukâdâra 3,5 guruş	Muhzırâna 1 guruş

Cem'an yekûn: 96,5 guruş

Sahhü'l-bâkî: 162 guruş yüz altmış iki guruşdur.

Hisse-i zevce Ayşe 40 guruş, 60 akça	Hisse-i ümm-i mezbûre Ümmühani, 27 guruş	Hisse-i ah-i mezbûr Mehmed 63 guruş
Hisse-i uht-i mezbûre Fatıma 31 guruş, 60 akça		

Sayfa: 29

Hüküm:47

Konusu: *Ayntab'ın bütûn ileri gelenleri mahkemede kadı huzurunda şehir kethüdâsı olan Güzel Mustafa ile hesap görerek kendilerine dört bin kuruş borçlu olduklarını tescil ettirdikleri.*

Medîne-i Ayıntab'da zîb-i efzâ olan ulemâ-i kirâm ve zevi'l-ihtirâm ve a'yân ve eşrâfiyân ve e'imme ve hutebâ ve sâdât ve ahâli bi-ecma'ihim meclis-i şer'-i hafîr-i lâzîmü't-teşrîfde sâbıkâ şehir kethüdâsı olan râfi'ü hâze'l-kitâb Güzel Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp işbu merkûm bir müddetden berü şehir kethüdâsı olup şehir ve kurâlara ba'zan sâliyâne ve ba'zan masârîf vâki' olup ahzu ü i'tâ işbu mezbûrun yedinden sarf olup bu ana değin ahz ü i'tâ edüp bizlere bir hesâb ver deyü merkûmdan hesap isteyüp mezbûr dahi kaç mâh

mutasarrıf oldu ise tarih-i kitâbdan sekiz mâh makeddem bir def'a ve yine tarih-i kitâbdan dört [mâh] makeddem bir def'a dahi hisâbını rü'yet eyledikten sonra ve tarih-i kitâbdan iki mâh makeddem dahi bizlere ahz ü i'tândan hesâb ver dey ürü'yete tâlib oldukda mezbûr dahi kaç [mâh] mutasarrıf olduysa müceddeden hesâbımızı verüp bizim kendünün zimmetinde bir para ve bir akça kalmayup bi't-tamam ve'l-kemâl hesâbımızı rü'yet ve fî-mâ-ba'd işbu mezbûrda bizlerin ve ahâlinin zimmetlerinde sahhü'l-bâkî dört bin guruş hakkı olup vermeye dahi iktidârımız olmadığından nâşi hâlâ zimmetlerimizdedir takrîrimiz tahrîr ve cânib-i şer' den yedine hüccet-i şer' iyye i'tâ olunsun dediklerinde hıfzan li'l-makâl mâ-vaka'a bi't-talep ketb ve i'tâ olundu.

Hurrire fî evâ'ili Muharremü'l-harâm sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü Hasan Efendi, es-Seyyid el-Hâc Mehmed emîn-i alay, Müfti el-Hâc Mehmed Efendi, Kâtib es-Seyyid Mehmed Efendi, es-Seyyid es-Seyyid İbrahim Ağa

Sayfa: 30

Hüküm:48

Konusu: *Ayntab nâibliğine vekâleten Seyyid Osman Efendi'nin tayini.*

İzzet-me'âb fazîletlü karındaşım es-Seyyid Osman Efendi el-mu'azzez ba'de's-selâm inhâ olunur ki;

İşbu bin yüz doksan altı senesi mâh-ı Safaru'l-hayrın beşinci günü tarihiyle hasbe'l-iktizâ Âsitâne-i aliyyeye râhî olduğuma binâen tarafımızdan Ayntab niyâbeti size tefvîz ve sipâriş olunmuşdur, in-şâ'allâhü ta'âlâ kazâ-i mezbûrede siz nâ'ibü's-şer' olup beyene'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-i şer' iyye edüp vâki' olan kısmet-i askeriyeyi görüp ve beyne'l-ahâli taksîm-i bi'l-verese edesiz ve's-selâm.

Mine'l-fakîr Müftizâde Ömer

El-müvellâ hilâfeten be-medîne-i Ayntab

Sayfa: 30

Hüküm:49

Konusu: *Ammu mahallesinden vefât eden Emir Zekeriyaoğlu Seyyid Mehmed'in küçük kızları Ümmühani ve Hadice'nin nafaka ve ihtiyaçları için günlük beşer akça tahsis edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Emir Zekeriyaoğlu es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Hasan'ın sulbiye sağîre kızları Ümmühani ve Hadice'nin ammileri es-Seyyid Hasan Çelebi talebiyle her birine külle yevm beşer akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr ve hüccet-i şer'iyeye olundu.

Fî 25 min Safer sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Turnacıoğlu Mustafa, Yunus bin Yahya ve oğlu Hasan

Sayfa: 30

Hüküm:50

Konusu: *Aşağıda isimleri yazılı kişilerin mahkeme binasının döşemelerini ve gerektiğinde tamiratını ve malzemelerini temin etmeyi ittifakla taahhüt ettikleri*

Fazîletlü es-Seyyid Mahmud Efendi	Hâlâ Müfti fazîletlü Mehmed Efendi	Ve fazîletlü el-Hâc Hüseyn Efendi
Fazîletlü Za'îfî Mehmed Efendi	Fazîletlü Şâfi'î el-Hâc Mehmed Efendi	Arabzâde es-Seyyid Mehmed Efendi
Ve Kara Hasan Efendi	Tahtalı İmamı es-Seyyid Mehmed Efendi	Vâ'iz Ali Efendi
Kal'a İmamı Ebubekir Efendi	Kâtib Mustafa Efendi	Battâlî Ağazâde şerâfetlü es-Seyyid Mehmed Sadık Ağa
Şerâfetlü es-Seyyid Abdurrahman Ağa Kamalakzâde	Ve fahru'l-akrân Voyvoda Hasan Efendi	Ayinecizâde Ali Efendi
Münib Efendi dâmâdı Abdullah Efendi	Fâzılzâde es-Seyyid Ahmed Efendi	Şeyhzâde es-Seyyid Mehmed Ağa
Nurvanalizâde es-Seyyid Mehmed Efendi	Afşarzâde Ömer Efendi	Ve gayrihim mine'l- huzzâr

Bi-ecma'ihim bi'l-ittifâk mukaddem sâdır olan emr-i âlî mûcibince mahkeme-i şerîfenin döşemesini gelen efendiler döşemek üzere kayd-şod ve ba'zan ta'mirât ve termîmât ve malzemesini kendü göndermek üzere bu mahalle kayd olunmuşdur.

Sayfa: 30

Hüküm:51

Konusu: *Ali Enneccâr mahallesinden vefât eden Abdülaziz oğlu Mehmed'in küçük oğlu Mehmed'in işlerini yürütmek üzere annesi Mehmed Sadık kızı Ayşe'nin vasî tayin edilip talebiyle ihtiyaçları için günlük altı akça nafaka tahsîs edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Ali Enneccâr mahallesinde fevt olan Mehmed bin Abdülaziz'in sağır oğlu Mehmed'e vâlidesi Ayşe bint-i Mehmed Sadık vasî nasb olunup talebiyle beher yevm altı akça nafaka takdîr şod. Fi's-sânî min Rebî'u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Mısırlıoğlu Mehmed, Malaycıoğlu Seyyid Hacı Mehmed, Aşçı Bekir Beşe oğlu Ahmed, Muhzır Mehmed

Sayfa: 31

Hüküm:52

Konusu: *Tarla-yı Atık mahallesinden vefât eden Timuroğlu Seyyid Hacı Mehmed'in küçük kızları Fatıma ve Emine'nin işlerini yürütmek üzere kardeşleri Seyyid Mehmed vasî tayin edilip talebiyle ihtiyaçları için günlük sekizer akça nafaka tahsîs edildiği.*

Tarla-yıAtık mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Timuroğlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in sulbiye sağîre kızları Fatıma ve Emine'ye kebîr karındaşları es-Seyyid Mehmed nâm kimesne vasî nasb şod ve talebiyle her birine beher yevm sekizer akça nafaka takdîr şod.

Şuhûdü'l-hâl: Kenan-zâde Mehmed Ağa, Çiftçioğlu es-Seyyid Mehmed Çelebi, Hacı İsmail oğlu Hasan Natır, es-Seyyid Abdülkadir Natır ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 31

Hüküm:53

Konusu: Şehreküstü mahallesinden vefât eden Hacı Mehmed'in kızı Ümmühani'nin verâseti.

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Ümmühani bint-i el-Hâc Mehmed'in verâseti zevci el-Hâc Halil bin Yusuf ile li-ebeveyn er karındaşları es-Seyyid el-Hâc Mustafa ve es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Mehmed Ali'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffât-ı mezbûrenin terekisi verese iltimâslarıyla tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Safaru'l-hayr sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Ali Enneccâr mahallesinde menzil 30 guruş	Hamam leğeni 1 adet 2 guruş	Sağîr satıl 1,5 guruş	Sahan 9 adet 3 guruş
Lengeri ve tepsi 1,5 guruş	Su tası 0,5 guruş	Kebîr sahan 1 adet, 1 guruş	Munakkaş kilim 1 adet, 4 guruş
Parça halı 1 guruş	Yorgan, 4 adet 10 guruş	Döşek, 3 adet 10 guruş	Yasdık, 2 adet 2 guruş
Hışır yasdık, 6 adet 1,5 guruş	Yeşil atlas entari 10 guruş	Alaca, 1 top 5 guruş	Keten makreme 2 adet, 0,5 guruş
İhrâm münşife 2 adet, 3 guruş	Beyaz çarşeb, 2 adet 3 guruş	Mâvi çarşeb, 1 adet 2 guruş	Döşek çarşebi 1 guruş
Yeşil çuka cebe 4 guruş	Kalpak 1,5 guruş	Yemeni, 3 adet 1,5 guruş	Peçe ma'a bağ 5 guruş
Beyaz entari 2 adet, 2 guruş	Kaftan, 3 adet 6 guruş	Sîm ağızlık kuşak 20 guruş	İbrik 1 guruş
Boğça, 2 adet 1 guruş	Sanduka, 2 adet 1 guruş	Der-zimmet-i zevc-i mezbûr alâ ikrârihi	Mihr-i mu'ahhar 30 guruş

		30 guruş	
Der-zimmet-i Hacı Fazlı karındaşında 30 guruş	Der-zimmet-i Leblebici Osman 20 guruş	Sağır tencere 1,5 guruş	Diz donu 2 adet 2 guruş
Köhne entari 2 adet, 2 guruş	Çuka cepken 2 guruş	Nakd-i mevcûd 20 guruş	Yaşmak 0,5 guruş Köfte satırı 0,5 guruş

Cem'an yekûn: 274 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve kabir bâ-vasiyyet 40 guruş	Resm-i kısmet 6,5 guruş	Kâtibe 1 guruş	Çukâdâra 1 guruş	Muhzıra 0,5 guruş
--	----------------------------	-------------------	---------------------	----------------------

Cem'an yekûn: 49 guruş

Sahhü'l-bâkî: 225 guruş

Hisse-i zevc-i mezbûr 112,5 guruş	Hisse-i ahi el-Hâc Mustafa 37,5 guruş	Hisse-i ahi es-Seyyid Osman 37,5 guruş
Hisse-i ahi es-Seyyid Mehmed Ali 37,5 guruş		

Sayfa: 31

Hüküm:54

Konusu: *İbn-i Eyüb mahallesinden vefât eden Gazzâz Hacı Hüseyin'in oğlu Yusuf'un kızları Zeyneb, Askalan ve Emine ve diğer dğlu Molla Hüseyin'in kızları Ayşe, Ümmügülsüm, Arzı ve Emine'nin kendilerine intikâl aynı mahalledeki evlerini Ali Molla'ya sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da İbn-i Eyüb mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Gazzâz el-Hâc Hüseyin'in sulbi oğlu Yusuf nâm müteveffânın zevcesi Askalan ve sulbiye kızları Zeyneb ve Emine taraflarından zikri âtî bey'î ikrâra vekîl olduğu

Molla Ahmed bin Hasan ve el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mehmed şehâdetleriyle sâbit karındaşları Mahalli Beşe nâm kimesne vekâleten ve mezbûr Gazzâz el-Hâc Hüseyin'in diğ̈er oğlu müteveffâ Molla Hüseyin'in sulbiye kebîre kızları Ayşe ve Ümmügülsüm ve Arzı ve Mine taraflarından dahi ber-vech-i âtî vekîl olduğu şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle sâbit es-Seyyid Ebubekir ibn-i es-Seyyid el-Hâc Ebubekir nâm kimesne dahi vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ali Molla ibn-i Kara Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-vekâle [s. 32] ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan ba'zan Menlâ Mehdi ve ba'zan Taşçı es-Seyyid Abdullah ve bir taraftan Mahalli Beşe ve bir taraftan dehlîz ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki peykeli bir fevkânî beyt ve iki tahtânî beyt ve iki matbah ve bir kılar ve bir mağaza ve iki hazine ve iki tabaka ve iki bi'r-i mâ' ve havlu-yı mu'ayyeneyi müştemil menzil müteveffâ-yı evvel Gazzâz el-Hâc Hüseyin'den müntekil olup el-hâletü hâzihî müvekkilerimiz mezbûrât Askalan ve Zeyneb ve Emine ve Ayşe ve Arzı ve Mine ve Ümmügülsüm hisse ta'yîn olunmağla yedlerinde mülkleri olmağın bir sene mukaddem tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört yüz guruşa işbu merkûm Ali Molla'ya bey' ve tamamen meblağ-ı mezbûru alâ-kadri'l-hısas merkûm Ali Molla yedinden ahz u kabz ve gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ ve iskât eylediler dediklerinden sonra merkûm Ali Molla dahi mahalle-i mezbûre ahâlisinden râfi' u hâze'l-kitâb Berber el-Hâc Mehmed ibn-i Abdülaziz mahzarında bi't-tav'is-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp ber-vech-i muharrer iştirâ eylediğim mahdûd-ı mezkûr menzili cemî' müştemilâtı ile ben dahi hâlâ işbu merkûm Berber el-Hâc Mehmed'e dört yüz on beş guruşa bâten bey' ve tamamen kabz-ı semen edüp kezâlik gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ eyledim dedikden sonra merkûm Mahalli Beşe tav'an ikrâr-ı tâm ve ifâde-i merâm edüp bi-kazâ'illâhî ta'âlâ babam mîrâsından ben mahrûm olup lâkin ammim Molla Hüseyin'den müntakıl hissem olmağla binâen-aleyh mukeddemâ ben dahi hissemi mezbûr Ali Molla'ya bey' etmişidim hâlâ menzil-i mezkûrda kat'â alâkam yokdur hasebmâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fi't-tâsi' min Rebî'u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Müfti Efendi, Karındaşı Salih, Molla Bekir oğlu Molla Mehmed, Hamza Ali oğlu Molla Mehmed, Burcluoğlu es-Seyyid Hasan, Davud Ağa ibn-i Ali Ağa, Karındaşı Seyyid Mehmed Ağa, Hacı Babalioğlu, Taşçı Abdurrahman ve oğlu Arab Mehmed, Südcü Hasan oğlu es-Seyyid Mehmed

Sayfa: 32

Hüküm:55

Konusu: *Câbi mahallesinden vefât eden Ahi Baba Seyyid Ali Çelebi'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Câbi mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Ahi Baba es-Seyyid Ali Çelebi ibn-i es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Elife bint-i Mehmed ile sulbi sağîr oğlu Ömer'e ve sulbiye kebîre kızı Ümmühani ve sağîre kızları Zeyneb ve Emine ve Fatıma ve Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 6 Rebî'u'l-evvel sene 1196

Kendi sâkine olduğu menzilin arsası vakf olmağla binâsı, 100 guruş		Ortabölük nâm mahalde Hızır Murat Bostanı kendi hissesiyle 35 mesere, 100 guruş	
Müsta'mel halı 7 guruş	Kebîr tencere 1 adet, 3 guruş	Döşek, 2 adet 5 guruş	Yorgan, 2 adet 5 guruş
Yasdık, 2 adet 2 guruş	Teşt, 1 adet 5 guruş	Tut kazganı 5 guruş	Leğençe, 1 adet 1 guruş
Sahan, 10 adet 3 guruş	Lengeri, 8 adet 3 guruş	Şerbet tası, 2 adet 3 guruş	Sağîr tencere, 1adet 1,5 guruş
Fener, 1 adet 1 guruş	Köhne kilim 1 guruş	Köhne yan halı 1 guruş	Cicim 2 guruş
Demir mangal 1 guruş	Rafda çanak ve fincan 5 guruş	Sanduka, 4 adet 2 guruş	Sağîr bâdiye 2 guruş
Kurâde tüfenk 2 guruş	Arka esvâbı 5 guruş	Hırdevât-ı menzil 2 guruş	Cem'an yekûn: 268 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve keffârât ve kabir 20 guruş	Resm-i kısmet 6 guruş, 3 rub‘	Kâtibe 1 guruş, 1 rub‘	Çukâdâra 1,5 guruş	Muhzıra 0,5 guruş
--	----------------------------------	------------------------------	-----------------------	----------------------

Cem‘an yekûn: 30 guruş

Sahhü'l-bâkî: 238 guruş

Hisse-i zevc 29 guruş, 3 rub‘	Hisse-i ibn-i sağır Ömer 59,5 guruş	Hisse-i bint Ümmühani 29 guruş, 3 rub‘
Hisse-i bint Zeyneb 29 guruş, 3 rub‘	Hisse-i bint Emine 29 guruş, 3 rub‘	Hisse-i bint Fatıma 29 guruş, 3 rub‘
		Hisse-i bint Ümmügülsüm 29 guruş, 3 rub‘

Sayfa: 33

Hüküm:56

Konusu: *Tarla-yı Cedîd mahallesinden Mekükçüoğlu Molla Ebubekir'in aynı mahallede bulunan berber dükkanını Dizdâr Hacı Ali Ağa'ya sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Cedîd mahallesi ahâlisinden Mekükçüoğlu denmekle ma‘rûf Menlâ Ebubekir ibn-i Hüseyin Efendi nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hâlâ dizdâr-ı kal‘a râfî‘u hâze'l-kitâb şerâfetlü el-Hâc Ali Ağa mahzarında bi't-tav‘i's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki‘ Câmi‘-i Şerîf kapusu karşusunda bir taraftan Emir Ali Hanı dâhilinden olan boyacı dükkanı ve bir tarfdan Zeyneb nâm hatun menzili ve bir taraftan dehlîz ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb berber dükkanı tamamen bey‘-i câ‘iz-zikrin sudûruna değin yedimde mülküm olmağla hâlâ tarafeynden icâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile işbu mûmâ-ileyh el-Hâc Ali Ağa'ya altmış dört guruşa bey‘ ve teslîm ve temlîk eyledim ol dahi iştirâ ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış dört guruşu tamamen yedinden ahz u kabz edüp gabn ve tağrîr da‘vâsından zimmetini dahi ibrâ eyledim fi-mâ-ba‘d mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer‘î mâ-vaka‘a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sânî aşar min Rebî‘u'l-evvel sene sitte ve tis‘în ve mi’ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmâm es-Seyyid Ebubekir Efendi, Hacı Muhyiddinzâde Seyyid Mehmed Ağa, Süleyman Efendizâde es-Seyyid Mehmed Çelebi, Hacı Zeyneloğlu

Mehmed Çelebi

Sayfa: 33

Hüküm:57

Konusu: *İbn-i Eyüb mahallesinden vefât eden Fellâhoğlu Abdi'nin küçük oğulları Mustafa ve Mehmed'in işlerini yürütmek üzere amcaları Kara Mustafa vasî tayin olunup talebiyle çocukların ihtiyaçları için günlük altı akça nafaka tahsîs edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da İbn-i Eyüb mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Fellâhoğlu Abdi ibn-i Ali'nin sulbi sağır oğulları Mustafa ve Mehmed'e ammileri Kara Mustafa vasî nasb olunup talebiyle her birine yevmî altı akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunup hüccet-i şer'îyye olunmuştur. Fî 16 Rebî'u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Şerâfetlü Kara Menlâ Mehmed Efendi, fahru'l-akrân Serdâr Çolak Mehmed Ağa, Odobaşı Terlemezoğlu Menlâ Mehmed, Mazmahorluoğlu Mehmed Beşe

Müteveffâ-yı mezbûrun sağır oğlu Abdurrahman'a ve sağîre kızı İmiş'e doyaları Öksüz Beşe oğlu Mehmed kezâlik vasî nasb olunup talebiyle yevmî her birine altı akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve tamdîr olunmuştur. Fi't-târihi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: şâhidûne's-sâbikûn

Sayfa: 33

Hüküm:58

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden Harikoğlu Hacı Abdullah'ın aynı mahallede bulunan evinin evinin bir bölümünü oğlu Mehmed Ali'ye sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesi ahâlisinden Harikoğlu denmekle ma'rûf Hacı Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sulbi oğlu râfî'u hâze'l-kitâb Mehmed Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' kıbleten Taybaş menzili ve şimâlen vakf menzil ve garben Hacı Mehmed menzili ve şarkan tarîk-i âmm ile mahdûd menzilimin dâhilinden vâki' üç pençereli bir tahtânî ve bir fekânî beyt ve bir matbah ve bir küçük peykeli tabaka ve bir abacı dükkanı işbu oğlum Mehmed Ali'ye iki yüz guruşa bâten bey' ve teslîm ve

temlik edüp ol dahi kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz edüp ba'zı duyûnuma îfâ eyledim ve gabn ve tağrîr da'vâsından işbu merkûm Mehmed Ali'nin zimmetini îbrâ ve iskât eyledim keyfe mâ-yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâdis aşar min Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Sallasırt Menlâ Ali, Mehmed Sa'id Efendi İmâm, el-Hâc Hasan Efendi birâder-i Müfti Efendi ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 34

Hüküm:59

Konusu: *Tarla-yı Atık mahallesinden Koyuncuoğlu Seyyid Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Karabet oğlu Manik'e sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Atık mahallesi ahâlisinden Koyuncuoğlu denmekle ma'rûf es-Seyyid Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden râfî'u hâze's-sıfır Manik veled-i Karabet nâm zimmî mahzarında tâyi'aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir fevkânî ve bir tahtânî beyt ve bir ahur ve bir matbah ve bir havz-ı mâ' ve bi'r-i mâ' ve havlu-yı mu'ayyeneyi müştemil menzil mülk-i müşterâm olup hâlâ işbu zimmî Manik'e iki yüz otuz guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlik ol dahi kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz guruşu mesfûr yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz ve gabn ve tağrîr da'vâsından işbu mesfûrun zimmetini îbrâ-i âmm-ı kâtî'u'n-nizâ'la îbrâ ve iskât eyledim fî-mâ-ba'd menzil-i mezkûr işbu mesfûrun mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi'l-yemi's-sâmin aşar min Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Timuroğlu es-Seyyid Mustafa, oğlu es-Seyyid Mustafa, Karakoçoğlu es-Seyyid Mehmed, Bedestancı Yusuf ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 34

Hüküm:60

Konusu: *Hayikbaba mahallesinden vefât eden Seyyid Molla Hüseyin'in küçük kızları Ayşe, Hatice , Fatıma ve Mintaha'nın işlerini yürütmek üzere anneleri Seyyid Abdurrahman kızı Rukiye'nin vasi tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Hayikbaba mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden es-Seyyid Menlâ Hüseyin ibn-i es-Seyyid Mehmed'in sulbiye sağîre kızları Ayşe ve Hadice ve Fatıma ve Minteha'ya vâlideleri Rukiye bint-i es-Seyyid Abdurrahman vasî nasb u ta'yîn ve cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye olundu.

Fî 23 min Rebî' u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Şah Velizâde es-Seyyid Mehmed Efendi, Birâderi es-Seyyid Abdüşşekur, Mü'ezzin Menlâ İbrahim, Beycan oğlu Mustafa

Sayfa: 34

Hüküm:61

Konusu: *Kürtünciyan mahallesinden Seyyid Ahmed'in oğlu Seyyid Mustafa ile amcasının oğullarına ait olan bostanlarını Tarla-yı Atık mahallesinden Bademzâde hanımı Asiye Hatun'a sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da Kürtünciyan mahallesi ahâlisinden es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Ahmed ve ammizâdeleri Abdülkerim, es-Seyyid Ahmed ve sed Salih ibn-i diğer Abdülkerim ve es-Seyyid Abdullah bin diğer Abdülkerim ve es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Mehmed nâmûn kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Tarla-yı Atık mahallesi sâkinelerinden râfi'atü hâze'l-kitâb Bâdemzâde avratı Asiye Hatun tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi es-Seyyid Süleyman Efendi mahzarında tâyi'aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûre fenâsında Mağarabaşı denmekle ma'rûf mahalde vâki' Mevkepçe bostanı denmekle ma'rûf lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd hazravât bostanından cümlemize irsen yetmiş meşâre bostan intikâl edüp bu ana değin mülk-i merûsumuz olmağla hâlâ mezbûre Asiye Hatun'a zikr olunan hazravât bostanını iki yüz guruşa bâten bey' ve teslîm ve temlîk edüp ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu alâ-kadri'l-hısas bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz ve gabn ve tağrîr da'vâsından mezbûre Asiye Hatun'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti' u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik fî-mâ-ba'd bostan-ı mahdûd-ı mezkûre asiye Hatun'un mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıfe olsun dediklerinde gibbe't-

tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis min Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kenanzâde Mehmed Ağa, Güllüzâde es-Seyyid Emin Efendi, Güllüzâde es-Seyyid Abdullah, Yögrükzâde el-Hâc Mehmed Ağa

Sayfa: 34

Hüküm:62

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Fazılzâde Seyyid Ahmed Efendi'nin kızları Hatice ve Zeliha'nın mallarını korumak üzere kardeşleri Seyyid Yusuf Efendi'nin vasi tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesi ahâlisinden bundan akdem fevt olan Fazılzâde es-Seyyid Ahmed Efendi'nin sulbiye kızları Hadice ve Zeliha'ya babasından intikâl eden mâl-ı mevrûsların hıfz için kıbel-i şer'den bir vasî lâzım olmağla li-ümm karındaşları es-Seyyid Yusuf Efendi evlâ olmağın hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb mûmâ-ileyh efendiyi mezbûretâna vasî nasb edüp ol dahi kabul etmeğın mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Fi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü el-Hâc Mehmed Efendi hâlâ müfti, es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi kâtib-i müfti, es-Seyyid Ali Efendi kâtib-i müfti efendi, Menlâ Ali tâbi'-i müfti efendi ve gayrihim

Sayfa: 35

Hüküm:63

Konusu: *Çukur mahallesinden vefât eden Karcı Ebubekiroğlu Seyyid Mehmed'in vârisleri tarafından kendilerine intikâl eden aynı mahalledeki evi Tokathzâde Ömer Çelebi'ye sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da Çukur nâm mahalle ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Karcı Ebubekiroğlu denmekle ma'rûf es-Seyyid Mehmed'in zevcesi ve sağîre kızı Ayşe'nin vasîsi olan diğér Asiye bint-i Ahmed nâm hatunun zevc-i sâni'si ve tarafından zikr-i âtî ikrâra vekîl Fazlı Dede ibn-i Murtaza Ağa ve Halil bin Abdullah

şehâdetleriyle sâbit Kal'alı el-Hâc Ahmed vekâleten ve vâlidesi Ümmühani Hatun asâleten ve kebîre kızı Hadice dahi asâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden zikr-i âtî menzile vâzı'u'l-yed olan Tokathioğlu denmekle ma'rûf râfi'u hâze'l-kitâb es-Seyyid Ali Çelebi ibn-i es-Seyyid Mehmed mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mezbûr Karcıoğlu es-Seyyid Mehmed ve karındaşı es-Seyyid Mustafa müte'âkıben fevt oldukda duyûn-ı kesîresi zâhir ve sâbit olup mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd menzilin bey'i lâzım geldikde ma'rifet-i şer'le beyne'n-nâs müzâyede ve vâlidesi işbu Ümmühani Hatun ve sâir kibâr meclis-i şer'a gelüp ahâli-i mahallenin vekîlleri işbu Menzilecizâde es-Seyyid Mustafa Ağa'ya iki yüz elli guruşa bey' merkûme dahi işbu Tokatlızâde Ömer Çelebi'ye iki yüz yetmiş iki guruşa bey' ve kabz-ı semen edüp ol hinde bey'-i mezkûr ma'rifet-i şer'le bi'l-münâsaha ve ale't-tafsîl işbu hüccet-i şer'îyye olmuşıdi lâkin semeninden bir mikdâr mahalle avârızından deynine verilmekle hisse-i eytâma noksâniyet tertîb eyledi deyü ve dahi a'zâr-ı vâhiye ile müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed'in zevcesi ve kızları da'vâ sadedinde olduklarında beyinlerin muslihûn ve müslimûn tavassut ve ahâli-i mahalleye merhameten kırk guruşu dahi verüp mezbûretân dahi bedel-i sulh kırk guruşu tamamen ahz u kabz edüp menzil-i mezkûra müte'allıka âmm-i de'âvî ve husûmâtıdan bi'l-cümle ahâli-i mahallenin ve işbu mezbûr Tokathioğlu es-Seyyid Ömer Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep. Fi's-sâdis ve'l-ışrîn min Rebî'u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Çavuş es-Seyyid Osman Çelebi ve es-Seyyid Hayreddin Çelebi, el-Hâc Şeref Kethüdâ-yı Nakîb

Sayfa: 35

Hüküm:64

Konusu: *Ammu mahallesinden vefât eden Faşoğlanoğlu Seyyid Hüseyin'in oğlu Seyyid Mustafa'nın işlerini yürütmek üzere annesi Mustafa kızı Fatıma'nın vasi tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Faşoğlanoğlu es-Seyyid Hüseyin bin es-Seyyid Mehmed'in sağır oğlu es-Seyyid Mustafa'ya vâlidesi Fatıma bint-i Mustafa vasî nasb ve hüccet-i şer'îyye

olundu.

Fî 28 min Rebî' u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Şeyh-i Bedestân es-Seyyid Mehmed Çelebi, Sahâfzâde Menlâ Mehmed, Molla Emin Kethüdâ-yı Mahalle, Bakkâl Mustafa, Seyyid İbrahim bin İbrahim, Abdullah oğlu Yusuf, Hasan bin Hasan, Ağalızâde İsmail Çelebi, Emiroğlu Seyyid Mustafa

Sayfa: 35

Hüküm:65

Konusu: *Şhreküstü mahallesinden Mustafa kızı Emine'nin, kendisi ve çocuklarını terk eden kocası Rişvan Hasan aleyhine açtığı nafaka davasında kendisine ve çocuklarına günlük yirmi dört akça nafaka tahsis edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Şhreküstü mahallesi sâkinelerinden râfî'atü hâze'l-kitâb Emine bint-i Mustafa nâm hatun zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm edüp zevcim Rişvan Hasan ve firâşından hâsıl Mustafa ve İbrahim nâm sağırları bilâ nafaka terk ve inâd etmekle ahâlî-i mahalleden suâl ve yedimde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince kadr-i ma'rûf nafaka bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka mezbûr Rişvan Hasan mezbûreyi ve sağırân-ı mezbûrânı inâden bilâ nafaka terk eylediğini zeyl-i rakîmde muharreru'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle hâkim-i muvakkı'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsne me'âb hazretleri külle yevm mezbûre Emine'ye on iki akça ve sağırândan her birine altı akça cem'an yevmî yirmi dört akça nafaka bahâ farz ve takdîr edüp meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde zevci ve sağırânın babaları mezbûr Hasan'a rucû'a mezbûre Emine'ye izin verilmeğin mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâmin ve'l-ışrîn min Rebî' u'l-evvel senesitte ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmam es-Seyyid Mehmed Efendi, Altubaşoğlu Ömer Ağa ve Oğlu es-Seyyid Mustafa, Soranlı Hallo ve Karındaşı Haho ve Bakkâl Mehmed,

Karaoğlanoğlu Bakkâl Mustafa

Sayfa: 36

Hüküm:66

Konusu: *Ammu mahallesinden vefât eden Faşoğlanoğlu Seyyid Hüseyin'in hanımı Mustafa kızı Fatıma'nın talebiyle küçük oğlu Mustafa'nın ihtiyaçlarını karşılamak üzere aynı mahallede bulunan evdeki hissesini Seyyid Mehmed Çelebiye doksan kuruşa sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Faşoğlanoğlu es-Seyyid Hüseyin bin Seyyid Mehmed'in zevcesi ve sağîr oğlu Mustafa'nın vâlidesi ve bâ-hüccet-i şer'îye vâsiyesi olan Fatıma bint-i Mustafa nâm hatun ba'de't-ta'rîfi's-şer'î meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde mahalle-i mezbûre ahâlisinden râfi'ü hâze'l-kitâb es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Mehmed mahzarında asâleten ve vesâyeten ve tâyi'aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûrun duyûn-ı kesîresi zâhir ve sağîr-i mezbûrun nafakaya ihtiyâcî bâhir olup menkûlâtı vefâ etmemekle akârâtının bey'i lâzım gelmeğin mahalle-i mezbûrede vâki' kıbleten Küçük emir ve şarkan ba'zan Halimzâde ve ba'zan Sahhâfzâde Ebubekir ve garben Küfşeker Usta Mehmed menzilleri ile mahdûd bir fevkânî ve bir tahtânî beyt ve bir kilar ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havlu-yı mu'ayyeneyi müştemil menzilin nısfı müteveffâ-yı mezbûrun ve nısf-ı âharı kız karındaşı Zeyneb Hatun'un olmağla beyne'n-nâs bi'l-izni's-şer'î bey'a arz etmeğin ve müzâyede ve ragabât-ı nâs inkitâ'ında nısf-ı mezkûr doksan guruşda mezbûr Mehmed'in üzerinde karârdâde olup ziyâde ile tâlib-i âharı olmayup ve el-yevm semen-i misli olduğunu ve sağîrin nafakaya ihtiyâcî olduğunu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle hâlâ tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile asâleten ve vesâyeten hisse-i mezkûru merkûm es-Seyyid Mehmed Çelebi'ye doksan guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr doksan guruşu bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz edüp ve gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ eyledim fi-mâ-ba'd menzil-i mezkûrun nısf-ı şâyi'î mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Hurrire fi's-sâmin ve'l-ısrîn min Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şeyh-i Bedestân es-Seyyid Mehmed Çelebi, Sahâfzâde Menlâ Mehmed, Molla Emin Kethüdâ-yı Mahalle, Bakkâl Mustafa, es-Seyyid İbrahim bin Seyyid İbrahim, Abdullah oğlu Yusuf, Hasan bin Hasan, Ağalızâde İsmail Çelebi, Emiroğlu Seyyid Mustafa

Sayfa: 36

Hüküm:67

Konusu: *Tarla-yı Atîk mahallesinden vefât eden Basmacızâde Seyyid Salih'in, aynı mahallede bulunan evi ile bağının borcuna karşılık Borluzâde Seyyid Mehmed Efendi'ye vârisleri tarafından satılıp kalan paranın teslim alındığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Atîk mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Basmacızâde es-Seyyid Salih ibnü'l-merhûm Şeyh Abdurrahman'ın verâseti zevceleri Ayşe bint-i Eyüb ve Zeyneb bint-i Mehmed Adil ile sulbi kebîr oğlu Hâfız es-Seyyid Menlâ Yusuf ve kebîre kızları Asiye ve Emine ve Aviş'e ve vâlidesi diğer Emine bint-i münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Hâfız Menlâ Yusuf kendi nefesine asâleten ve ceddese diğer Emine ve kız karındaşı Asiye taraflarından vekîl olduğu Timurzâde es-Seyyid Mehmed Çelebi ve el-Hâc Süleyman bin Ali şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten ve zevce-i mezbûre Ayşe dahi kezâlik kendi nefesine asâleten ve kızları mezbûretân Emine ve Aviş taraflarından vekîle olduğu şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten ve mezbûre Zeyneb tarafından kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan karındaşı Hâfız Mustafa ibn-i Mehmed Adil Efendi vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde râfi'ü hâze'l-kitâb Borluzâde es-Seyyid Mehmed Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede Alaybeyi Câmi'-i şerîfi hizâsında vâki' kıbleten tarâk-i âmm ve şarkan Kenanzâde ve şimâlen Basmacı eş-Şeyh Abdülaziz ve garben Adil Efendi veresezi menzilleriyle mahdûd ve müştemilâtı bir fevkânî beyt tahtı oda ve kibleye nâzır bir tahtânî beyt ve bir matbah ve bir havz-ı mâ' ve havlu-yı mu'ayyeneyi müştemil menzili dört yüz guruşa ve Mazmahor karyesinde Alcılık nâm mahalde vâki' iki taraftan Fetaoğlu Ebubekir ve bir taraftan Topal Ali veresezi ve bir taraftan tarîk ile mahdûd bin beş yüz tekek bağı dahi altmış guruşa tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî

bey'-i bâd-ı sahîh-i şer'î ile merkûm es-Seyyid Mehmed Efendi'ye bey' ve teslîm ve temlik eyledik ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm eyledikten sonra ve semenleri olan meblağ-ı mezbûr dört yüz altmış guruşun yüz elli guruşu yüz elli keyl buğdaya selem-i şer'î olmak üzere müteveffâ-yı mezbûr mûrisimiz Seyyid Salih'in merkûm es-Seyyid Mehmed Efendi'ye deyni olup ve cümlemiz mukırr olmağla vereseye merhameten re's-i mâla râzı olmağın semen-i mezkûrun yüz elli guruşuna sulhan takâs olunup bâkî üç yüz on guruşu alâ kadri'l-hıssas her biri tamamen ahz u kaz ve gabn ve tağrîr da'vâsından her birimiz es-Seyyid Mehmed Efendi'nin zimmetin ibrâ-i âmm ile ibrâ eyledik fî-mâ-ba'd mahdûdeyn-i menzil ve bağ merkûmun mülk-i meyerâsıdır ve hakk-ı sırfıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî evâhiri Rebî'u'l-evvel sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Kenanzâde Mehmed Ağa, Menlâ Ali tâbi'-i Müfti Efendi, Selemecioğlu İbrahim, Bardakçioğlu Seyyid Mehmed, Koyuncuoğlu Berber Seyyid Ahmed, Kısacık Müftizâde Seyyid Mustafa, Boyacıoğlu Osman, Bakkâl Seyyid Emin, Bakkâl Mehmed Şerif, Adilzâde Menlâ Mehmed Emin, Bakkâl Hacıoğlu Mustafa

Sayfa: 37

Hüküm:68

Konusu: *Kayacık mahallesinden vefât eden Ali Oğlu Topal Hacı Mehmed'in amcasının oğlu oldukları iddiasıyla verâset talep eden Ovalıoğlu Seyyid Hasan ve Seyyid İbrahim'in amcaoğlu oldukları kabul edilip fakat miras taleplerinin reddedilerek muarazadan men edildikleri.*

Medîne-i Ayıntab'da Kayacık nâm mahalle ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Zonba Ali denmekle ma'rûf Topal el-Hâc Mehmed bin Ali'nin halası evlâdı olmak üzere iddi'â eden Ovalıoğlu denmekle ma'rûf es-Seyyid Hasan ve es-Seyyid İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun ibn-i ammileri olmak üzere terekesine vâzı'u'l-yed olan ashâb-ı hâze'l-kitâb Göncü Ebubekir ve Abdülgaffar ve Süleyman mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i

kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Topal el-Hâc Mehmed bizim ibn-i hâletemiz olup terekesi bize intikâl eder iken merkûmûn fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed ederler suâl olunsun dediklerinde gıbbe's-suâl merkûmûn cevâblarında biz müteveffâ-yı mezbûrun asabiye nesebiye cihetinden ibn-i ammi olup beyne'l-ahâli ibn-i am olduğumuz meşhûr ve mütevâtir olduğundan gayri müteveffâ-yı mezbûr Topal Hacı Mehmed'in li-ebeveyn karındaşı Hacı Musa tarih-i kitâbdan on sekiz sene makeddem fevt oldukda zâhirde bizden gayri vâris-i ma'rûfu olmayup ol hinde hâkimü's-şer' olan efendi bizden ibn-i am olduğumuza beyyine taleb eyledikde biz dahi ale't-tafsîl ve beyân ve tevâtüren isbât ve terekesine vâzı'-ı yed olduğumuzdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mehmed zuhûr edüp istihkâkda bizden makeddem olmağla terekesini mezbûra teslîm etmişdik işbu yedimizde olan fetevâ-yı şerîfe mantûkunca makeddem huzûr-ı hâkimde nesebimizi isbât ve hâlâ tevâtüren dahi beyân ederiz deyü def'le mukâbele ve bir kıt'a fetevâ-yı şerîfe ibrâz edüp mazmûn-ı münîfde Zeyd fevtinden on sekiz sene makeddem Amr ve benim ammizâdem deyü ikrâr ve nesebin alâ-vechi't-tafsîl ledâ hâkimü's-şer'î's-şerîf beyân-ı tâm eyleyüp hâkim-i şer' vech-i meşrûh üzre isbât-ı nesebe binâen Amr'ın nesebde Zeyd'e ammizâde olmasıyla hükm ile hükm-i mezbûr nâfiz olur mu? Cevâb- ı bâ-savâbında olur ve nüfize hükmuhu aleyhimâ beyyineten ev ikrâren temevvele deyü Mültekâ el-Ebhardan sûret-i mezbûrede Amr'ın nesebde Zeyd'e ammizâde olmasıyla hâkim-i şer' hükm eyledi ve vech-i meşrûh üzre hükmü beynimizde şâyi' oldu deyü adl-i müşâ'lar şehâdet eyleseler şehâdet-i merkûme câ'iz olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olur ve iştehere indenâ câzet şehâdetühümü't-takvâ ve lâ-yeşhedü bimâlem-yu'âniyehu ille'n-neseb Mültekâ el-ebhardan nukûl îrâd buyurulmağın bermûceb-i fetevâ-yı şerîfe merkûmûn Ebubekir ve Abdülgaffar ve Süleyman'dan beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı müslimînden bî-garaz kimesneler es-Seyyid Ebubekir ve el-Hâc Hasan ve Mustafa ve Abdullah ve es-Seyyid el-Hâc Ahmed Efendi ve Menlâ Mehmed bin Hüseyin ve Menlâ Ali bin Menlâ Mehmed ve Süleyman bin Musa ve Yahya bin Ali ve Menlâ Mehmed bin Ahmed ve Hasan bin İlyas ve Mehmed Emin ibn-i Ali ve Mehmed Selim ibn-i Abdullah ve sâirleri meclis-i şer'a hâzırûn olup isre'l-istihbâr fi'l-hakîka tarih-i kitâbdan on sekiz sene makeddem müteveffâ-yı mezbûr Topal el-Hâc Mehmed'in li-ebeveyn karındaşı Hacı Musa fevt oldukda işbu merkûmûn ale't-tafsîl ibn-i ammi olduklarını hâkimü's-şer' huzûrunda ve bizim mahzarlarımızda tevâtüren isbât edüp vâris oldukdan sonra Topal Hacı Mehmed zuhûr ve merkûmlardan irse akdem olmağla kendi Hacı

Musa'nın malını zabt edüp ol vecihle merkûmların isbât-ı nesebleri ma'lûmumuzdur deyü tevâtüren şehâdet etmeleriyle ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe müdde'iyân-ı merkûmân zevi'l-erhâmdan olmak iddi'âlarıyla ibn-i ammi makeddem olmağın şer'an mu'ârazadan men' ve ibn-i ammi olduklarına hükm-i şer'î olunup mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Hurrire fî evâhiri şehr-i Rebî'u'l-evvel sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: fahru'l-ulemâ fazâletlü Mehmed Efendi müfti hâlâ, el-Hâc Hüseyin Efendi müfti sâbıkâ, fahru'l-akrân şerâfetlü es-Seyyid Abdurrahman Ağa Kamalakzâde, Şerâfetlü es-Seyyid İshak Ağa, Şerâfetlü es-Seyyid Mehmed Sadık Ağa, Voyvoda Hasan Ağa, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh-i Bedestân, Mü'ezzin Menlâ Mehmed, Dellâkzâde Menlâ Osman, Gergerîzâde Yahya Ağa, Menlâ Ebubekir Mikdad oğlu, Çiğdelizâde Musa Ağa, Muhzırbaşı Ahmed Ağa, Çarpılık Şeyhi Murtaza Dede ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 37

Hüküm:69

Konusu: *Ehl-i Cefa mahallesinden vefât eden Hacı Yusuf'un küçük oğulları Mustafa ve Süleyman'ın işlerini yürütmek üzere kardeşleri Mehmed'in vasî tayin edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da Ehl-i Cefâ mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Hacı Yusuf'un sulbi sağîr oğulları Mustafa ve Süleyman'a kendi karındaşları Mehmed vasî nasb olunup hüccet-i şer'îyye verilmiştir. Fî 23 Rebî'u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: İmam es-Seyyid Ali Efendi, Bulguroğlu Hacı İbrahim, Muhzır Ömer, es-Seyyid Ömer bin Ali

Sayfa: 37

Hüküm:70

Konusu: *Zincirli mahallesinden Göbekçi Emiroğlu Seyyid Ahmed'in, Kürtünciyan mahallesi civarında bulunan Dikmetaş adlı yerde bulunan bostandaki hisselerini Seyyid Hacı Hüseyin'e sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Zincirli mahallesi ahâlisinden Göbekçi Emir oğlu

denmekle ma'rûf es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Ebubekir Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Şarkıyan mahallesi ahâlisinden râfi'ü hâze'l-kitâb Canbâz es-Seyyid el-Hâc Hüseyin bin Hüseyin mahzarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûre fenâsında Kürtünciyan mahallesi kurbünde Dikmetaş nâm mahalde vâki' bir taraftan vakf bostan ve bir taraftan Mısırlı el-Hâc Halil bostanı ve iki taraftan tarîk ile mahdûd üç yüz meşâre Hazravât bostanı benimle karındaşlarım işbu es-Seyyid Mehmed Emin ve Kör Mehmed beynimizde islâsen mülk-i mevrûsumuz olup bundan akdem mezbûr Kör Mehmed sülûs hissesini bana bey' ve kabz-ı semen edüp ol vecihle bostan-ı mezkûrun sülûsânı benim [s. 38] ve sülûsü karındaşım işbu mezbûr Mehmed Emin'in yedimizde irsen ve şirâ'en mülkümüz olmağla hâlâ tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bostan-ı mahdûd-ı mezkûrun tamamını işbu merkûm el-Hâc Hüseyin'e bin dört yüz guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eyledik ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruşu merkûm es-Seyyid el-Hâc Hüseyin yedinden tamamen ahz u kabz ve islâsen beynimizde iktisâm edüp gabn ve tağrîr da'vâsından işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hüseyin'in zimmetini ibrâ eyledik dedikden sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin dahi fi'l-hakîka ben dahi vech-i muharrer üzre sülûs hisse mülk-i mevrûsumu bey' ve meblağ-ı mezbûr bin dört yüz guruşdan sülûsünü ahz u kabz eyledim fi-mâ-ba'd bostan-ı mahdûd-ı mezkûrun tamamı işbu mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâlis mir Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid el-Hâc Emin Efendi Güllüzâde, Menzilcioğlu Hacı Mustafa, Adilzâde Hâfız Efendi, el-Hâc Hindioğlu Abdulgani, Göbekçi ,emirzâde Dede Çelebi, Karındaşı Mehmed Çelebi, Kara Mutâf Menlâ Ebubekir, Na'alband Ebubekir, Haffâf Abdürrezzak, Üzümcülüzâde Ahmed Ağa, Sufî Hoca, Dağıstânî Mehmed Efendi, Gerçekenli Veli Çelebi, Basmacızâde Menlâ Abdullah, Neccâroğlu Küfşeker Mehmed, İdriszâde Ali Efendi, Turuçcuoğlu Mehmed Çelebi Bekkâl

Sayfa: 38

Hüküm:71

Konusu:*Kayseri mahallesinden Hacı Mustafa oğlu Hacı Abdullah'ın Hacı Gogoş değirmeni üstündeki bostanını vakf edip mütevelliliğine Ayntab nâibi Müftizâde Seyyid Osman'ı tayin ettiği.*

Mâ-fîhi mine'l-vakf ve't-tescîl vaka'a abdül-fakîr mahkemetün bi-sihhatihi ve lüzûmihi âlimen bi'l-hilâfî ve ene'l-fakîr ilellâhi'l-ganiyyi Müftizâde es-Seyyid Osman en-nâ'ibi be-medîne-i Ayıntab gufıra lehümâ.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemin ve's-salâtü ve's-selâmü alâ-hayri halkihi Mahummedün ve âlihi ve sahbihi ecma'în emmâ ba'd medîne-i Ayıntab'da Kayseri mahallesi ahâlisinden sâhibü'l-hayrât el-Hâc Abdullah ibn-i el-Hâc Mustafa meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde zikr-i âtî vakfa li-ecli't-tescîl mütevellî nasb edüp azlı kendi yedinde olmağı şart eylediği Mustafa Efendi mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûre fenâsında Hacı Gogoş değirmeni fevkinde vâki' kıbleten Gerçekenlizâde mülkü ve şarkan Bazzâde el-Hâc Ali Efendi mülkü ve garben Boyacı Cami'-i şerîfi vakfı ve şimâlen Kara Akar harkı ile mahdûd yüz otuz meşâre Hazravât bostanı vakf-ı câ'i'z-zikre gelinceye değin silk-i mülkümde münselik olmağın li-vechillâhi ta'âlâ vakf u habs eyledim ve şöyle şart eyledim ki beher sene mâh-ı muharremü'l-harâmda hâsılâtı hesâb olunup me'ûnet ve masârıfı ihrâc olundukdan sonra on guruş dahi ihrâc olunup meblağ-ı mezbûr on guruş ile menziline tabh ve it'âm-ı fukarâ olunup zikr olunan on guruş masrûf-ı ta'âm verildikten sonra bâkîsinden dahi senevî üç guruş ücret-i mütevellî verilüp fazla her ne kalur ise mâdâm ben hayatda oldukça mutasarrıf olup şart-ı mezkûra ri'âyet ve fazlaya mutasarrıf olam vefâtımdan sonra evlâd-ı zükûrum batnen ba'de batnin beyinlerinde ale's-seviye iktisâm ve rûhum için hayır du'âya ikdâm edeler ve mütevellî olan batn-ı vâhidede mevcûd evlâd-ı zükûrumun sinen ekberi mütevellî ola evlâd-ı zükûrum münkariz olur ise kezâlik batnen ba'de batnin evlâd-ı inâsım fazla-ı vakfı beyinlerinde ale's-seviye iktisâm edeler ve evlâd-ı inâsımın dahi sinen ekberi mütevellîye ola ne'ûzü billâhi ta'âlâ evlâdım bi'l-küllîye münkariz olur ise medîne-i mezbûrede vâki' Tahtalu Câmi'-i şerîfi Evkâfına ilhâk oluna ol dahi mürûr-ı eyyâm ile münhedim ve mün'adım olur ise mutlakâ Medîne-i Münnevvere şerrefehallâhü ta'âlâ ed-dâreyn fukarâsına it'âm-ı mezkûrdan fazlası irsâl oluna deyü şart ve ta'yîn

ve bostan-ı mezkûru mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye teslîmden sonra vâkıf-ı müşârun-ileyh âğâz-ı kelâm edüp vakf-ı akâr inde'l-imâmü'l-a'zam gayr-i lâzım olmağın vakfiyetden rucû' murâd ederim deyü hâkim-i muvakkı'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehü ve hüsne me'âb huzûrunda murâfa'a ve hükme tâlib oldukda hâkim-i müşârun-ileyh esbeğallâhü ni'amehu alyeh hazretleri cânib-i vakfı evlâ görüp âlimen bi'l-hilâf imâameyn-i hüâmameyn kavlı-i sedîdleri üzre sihhat ve lüzûmuyla ba'de'l-hükm vâkıf-ı mûmâ-ileyh merkûm Mustafa Efendi'yi tevliyetden azl ve kendi mütevellî olmak üzre vakfiyyete karar verüp min-ba'd nakz ve nakîzi muhâl oldu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'in ve mi'ete ve elf min hicreti men-lehü'l-izzı ve's-şeref

Şuhûdü'l-hâl: İmam Seyyid Mehmed Efendi, el-Hâc Müftizâde Kâtib Mustafa Efendi, İskenderoğlu Hüseyin Efendi, Mısırlıoğlu Menlâ İsmail, el-Hâc Yunus oğlu Seyyid Menlâ Cafer, Yahya Çelebi oğlu Menlâ Mehmed, el-Hâc Ali oğlu Menlâ Emin ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 39

Hüküm:72

Konusu: *Tarla-yı Atık mahallesinden Hacı Mehmed kızı Fatıma'nın, aynı mahallede bulunan evdeki hissesi ile bostandaki hissesini oğlu Seyyid Mustafa Çelebi'ye sattığı.*

Medîne-i Ayıntab'da Tarla-yı Atık mahallesi sâkinelerinden Fatıma bint-i el-Hâc Mehmed nâm hatun tarafından zikr-i âtî bey'ı ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i Mustafa ve Menlâ Emin ibn-i Menlâ Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan es-Seyyid el-Hâc Mahmud ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müvekkile-i mezbûrenin sadrî oğlu râfi'ü hâze'l-kitâb es-Seyyid Mustafa Çelebi ibn-i el-Hâc Mustafa Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' merhûm Hamamcı Temiroğlu es-Seyyid el-Hâc Mehmed'den müntakıl lede'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-müştemilât on iki sehimde iki sehmi ve Korağzı nâm mahalde vâki' ma'lûmetü'l-hudûd Kubadoğlu Hacı Mehmed'den müvekkilem mezbûre Fatıma Hatun'a bi'l-irsi's-şer'î intikâl etmekle tarafeynden îcâb ve kabulü

hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile zikr olunan menzilden iki sehim hisseyi iki yüz guruşa ve bostan-ı mezkûrdan iki sehim hisseyi dahi iki yüz guruşa oğlu işbu merkûm Mustafa Çelebi'ye bey' ve teslîm ve temlîk eyledi ol dahi kabul ve tesellüm ve temellük eyledikden sonra meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr dört yüz guruşu bi't-tamam ve'l-kemâl oğlu mezbûr es-Seyyid Mustafa Çelebi yedinden ahz u kabz ve gabn ve tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ eyledi dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâdis min Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Du'âcıoğlu Menlâ Mustafa, Misâfiroğlu Menlâ Ömer, Hallâclar Seyhi Menlâ Ahmed, Çiftçi Emiroğlu Seyyid Mehmed, Cellâd Hacı Süleyman, Babası Ali

Sayfa: 39

Hüküm:73

Konusu: *İbn-i Şeker mahallesinden başka yerde vefât eden Tabîb Ahmed Çelebi'nin damadı Mehmed Efendi'nin ve daha sonra vefât eden Tabîb Ahmed Çelebi'nin Hanımı Ahmed Çelebi'nin kızı Hatice Hatun kendi hissesini ve diğer vârisler adına vekâleten diğer hisseleri Ciceli Tozo Hüseyin'e sattıkları.*

Medîne-i Ayıntab'da İbn-i Şeker mahallesinde sâkin iken bundan akdem diyâr-ı âharda fevt olan Tabîb Ahmed Çelebi dâmâdı denmekle ma'rûf Mehmed Efendi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i Ahmed Çelebi ile sulbi kebîr oğlu Ahmed'e ve sağîr oğlu Mehmed'e ve sağîre kızı Fahri'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Hadice Hatun kendi nefsinden asâleten ve sağîrân-ı mezbûrân Mehmed [ve Fahri'ye] vesâyeten ve kebîr oğlu Mehmed tarafından dahi zikri âtî bey'i ikrâra ve semenini kabza vekîl olduğu Ayrancıoğlu Ebubekir ve oğlu Mehmed ve el-Hâc Zeynelzâde Mehlâ Hüseyin ve Beynamazcızâde Abdullah Çelebi ve Mü'ezzin Menlâ Mehmed ve Oruçbeyzâde Menlâ Hasan şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde râfi'ü hâze'l-kitâb câr-ı mülâsıkı Ciceli Tozo Hüseyin mahzarında asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Dâmâd Mehmed Efendi'nin mukeddemâ bâ-hüccet-i şer'iiye Zeyneb Hatun'dan iştirâ eylediği menzil tamamen Tabîb Ahmed Çelebi'den hayâtında iştirâ eylediği

nısf hisse bâ-hüccet-i şer'îyye ba'dehu veresesinden Ahmed Çelebi'nin zevcesi Fahri Hatun ve kızları Hadice ve Ayşe aldığı rub' hisse ki lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-müştemilât bi'l-irsi's-şer'î bana ve evlâdlarım mezbûrlara intikâl etmişidi sağîrlerin nafakadan gayri menzilin bir sâliyânesi ve ta'mîr ve termîmi lâzım olup iktidârları olmayup min-vücûh bey'î sağîrlere enfa' olmağla ba'de'l-müzâyede üç yüz otuz guruşa işbu merkûm Tozo Hüseyin'e bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' edüp semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz otuz guruşu asâleten ve vesâyeten tamamen ahz u kaz edüp gabn ve tağrîr da'vâsından mezbûr Tozo Hüseyin'in zimmetini ibrâ eyledim dedikden sonra merkûm Tabîb Ahmed Çelebi'nin kendüden sonra fevt olan oğlu Seyyid Ahmed'in kız karındaşları Hadice ve Ayşe ve ibn-i ammileri el-Hâc Sabırzâde Mehmed Efendi ve karındaşı Attâr Menlâ Ahmed meclis-i şer'de mezbûr Tozo mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp sâlifü'z-zikr Tabîb Ahmed Çelebi menziline rub'u dahi bizlere intikâl etmekle biz dahi yüz on guruşa kezâlik bâten bey' ve kabz-ı semen ve ibrâ-i zimmet eyledik fî-mâ-ba'd gerek Tabîb Çelebi'nin menzili ve gerek dâmâdının menzili cümlesi mezbûr Tozo Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Suhûdü'l-hâl: GÖçkelizâde el-Hâc Abdullah Efendi, Birâderi Mehmed Said Efendi, Ciridzâde Hasan Efendi, Felelzâde Hamza Efendi, Kethüdâzâde Hasan Efendi, Beynamazcızâde Menlâ Mehmed, Serrâc Abdûlbaki, Kirişçioğlu Abdullah Efendi mü'ezzin Menlâ Sadık, Menlâ Mustafazâde Ali Efendi, Kanburoğlu Abdullah, Hanefî Efendi , Leblebici Menlâ Mehmed, Hacı Zeynel oğlu Menlâ Hüseyin, Bekkâl Menlâ Ebubekir ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 39

Hüküm:74

Konusu: *İbn-i Şeker mahallesinden Kasım oğlu Hacı Mahalli'nin küçük kızları Hatice ve Hüsna'nın işlerini yürütmek üzere nineleri Abdullah kızı Fatıma'nın vasi tayin edilip talebiyle ihtiyaçları için günlük beşer akça nafaka tahsîs edildiği.*

Medîne-i Ayıntab'da İbn-i Şeker mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mahalli bin Kasım'ın sağîre kızları Hadice ve Hüsna'ya ceddeleri Fatıma

bint-i Abdullah talebiyle külle yevm her birine beşer akça nafaka ve kisve bahâ takdîr ve hüccet-i şer'îyye olunduğu kayd şod. Fî 13 min Rebî' u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Mü'ezzin Menlâ Mehmed, Kâtis Seyyid Mehmed Efendi, Oruçbeyoğlu Menlâ Hasan

Sayfa: 39

Hüküm:75

Konusu: *Ayntab'ın Güveçge köyünden vefât eden Oğuzoğlu Molla Mehmed'in küçük oğlu Mehmed Ali'nin işlerini yürütmek üzere kardeşi Hasan'ın vasi tayin edildiği.*

Ayntab'a tâbi' Güveçge nâm karye ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Oğuzoğlu Menlâ Mehmed'in sağîr oğlu Mehmed Ali'ye kebîr karındaşı Hasan vasi nasb ve hüccet-i şer'îyye olunmuştur. Fî evâhiri Rebî' u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Güveçgelizâde el-Hâc Abdullah Efendi, Birâderi Mehmed Said Efendi, Beyazoğlu Ahmed Kethüdâ, ve Kasapoğlu İbrahim

Sayfa: 40

Hüküm:76

Konusu: *Ayntab'ın Kantara köyünden vefât eden Hacı Şeyhi'nin hanımı Davud kızı Fatıma ile çocukları Şeyho, Mehmed ve Ayşe'nin kendilerine intikâl eden mirâstaki hisselerine karşılık amcaları Alloş'tan iki yüz elli kuruş alarak anlaştıkları.*

Ayntab'a tâbi' Kantara nâm karye ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden el-Hâc Şeyhi'nin zevce-i metrûkesi Fatıma bint-i Davud ve sulbi kebîr oğulları Şeyho ve Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Ayşe meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ammileri râfî' u hâze'l-kitâb Ehl-i Cefâ mahallesi ahâlisinden Alloş nâm kimesne mahzarında her biri bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp babamız müteveffâ-yı merkûm fevt oldukda terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter olunup ber-mantûk-i

defter-i kassâm vereseler bi'l-cümle isâbet eden meblağı ahz u kabz edüp ammimiz zimmetini bi'd-defe'ât ibrâ ve işhâd etmişidik bu esnâda ammimiz merkûm babamız hayâtında mâl-ı müşterek olmak hasebiyle hâlâ yedinde olan ba'zı malına ta'arruz ve ol vecihle beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân etmekle el-hâletü hâzihi müslimûn ve muslihûn tavassut edüp iki yüz elli gurus üzerine sulh edüp meblağ-ı mezbûr mukâbili ma'rifet-i şer'le bize elli sahan ve on yedi lengeri ve beş tas ve yedi tepsi ve altı yasdık ve bir el leğeni ve dört kumaş yorgan ve üç kumaş döşek ve iki munakkaş kilim ve dört yan halı ve bir kebîr ayine ve bir demir mangal ve döşeme kebîr kilim ve iki kumaş minder ve bir dîvân sinisi kebîr ve karye-i Zemge turâbında altı yüz tegek bağ ve bir dügeyi mezbûr Alloş bize teslîm biz dahi bi't-tamam ahz u kabz ve beynimizde alâ-kadri'l-hısas iktisâm edüp gerek babamız hayâtında iştirâk da'vâsından ve gerek babamızdan sonra fevt olan zevcesi Mehri ve oğlu mîrâsına ve sâir âmm-i de'âvî ve husûmâtından min-küllil-vücûh ammimiz merkûm Alloş'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik hâlâ mutasarrıf olduğu cemî' malında kat'â alâk ve hakk-ı mütâlebemiz yokdur dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâlis min Rebî'u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Yegen es-Seyyid Ali Ağa, Na'alband Mustafa, Akpınarlı İsmail Kahya, Alakoğlu Mustafa, Bereckahyalı Mehmed Kahya, Ahmed Ağa Hacı Muhyiddinzâde, Arpacı el-Hâc İbrahim, Mehmed Karakuyu'dan, Süleyman ibni-Menlâ İbrahim, Berecli Sarı Ahmed oğlu Ahmed, Osman Beşe Neccâr, Sarı Ahmed oğlu Ali, ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 40

Hüküm:77

Konusu: *Kayacık mahallesinden vefât eden Zonta Ali oğlu Hacı Topal'ın verâset ve vakıf hücceti.*

Medine-i Ayıntab'da Kayacık mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Zonta Ali oğlu el-Hâc Topal denmekle ma'rûf el-Hâc Mehmed bin Ali'nin zevce-i menkûha-i metrûkeleri Elife bint-i Ali ve diğer Elife binti Mustafa nâm hatunlar taraflarından zikr-i âtî da'vâya vekîl es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Ali Çelebi ve es-Seyyid İbrahim Çelebi ibn-i Mehmed şehâdetleriyle sâbit râfi'u hâze'l-kitâb Menlâ Osman bin el-Hâc Abdüssamed nâm kimesne meclis-i şer'-

i şerîf-i enverde zikr-i âtîvakfa mütevellî olan Ebubekir ibn-i Abdülgaflar mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Topal el-Hâc Mehmed ile kendüden makeddem vefât eden el-Hâc Musa ve Ali hayâtlarında mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd ve menzil ve Mu'înoğlu Köprüsü kurbünde beş yüz meşâre Hazravât bostanı ve Arikti turâbında cevizlik beyinlerinde islâsen mülkleri iken içlerinden merkûm Hacı Musa sülûs hissesini vakf ve haps ve teslîm-i ile'l-mütevellî edüp ba'zı şurût beyânıyla tarih-i kitâbdan on sekiz sene makeddem itmâm-ı vakf eyledikten yedi gün mürûrunda karındaşı mezbûr Ali dahi hasta olup sâhib-i firâş iken benim dahi sülûs hissem karındaşım Hacı Musa vakfı gibi vakf olsun deyüp tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî bulunmaksızın fevt olmağla vakf-ı mezbûr şer'an vasiyet hükmünde olup ancak sülûs hissesinin sülûsü mu'teber iken merkûm Ebubekir Ali'nin sülûs hissesinin tamamını vakfiyyet üzre zabt etmekle işbu fetvâ-yı şerîfeye nazar ve mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur deyü bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ibrâz edüp mazmûn-ı münîfnde Zeyd maraz-ı mevtinde mülkü olan bostanı ve menzili cihet-i bire vakf ve Amr ecnebiyi mütevellî nasb eylese vakf-ı mezbûr vasiyet hükmünde olup mezbûr bostan ve menzilin bir sülûsü vakf olur mu? Olur deyü buyurulu pli-ennehu vasiyet el-innehu mu'teber mine's-sülûs deyü fetâvâ-yı surede ve câzetü'l-vasiyyeti bi's-sülûsi el-ecnebî ve innehu lem-yetecezzâ li-vârisi deyü Dürer-i Gurerden sûret-i mezbûrede mezbûr bostanın ve menzilin iki sülûsü mülk olup vârisler beyinlerinde taksîm etmeğe kâdir olur mu? Olur deyü buyurulup ve ikteseme'l-galle beynehümâ islâsen sülûsehâ li'l-vakfi ve's-sülûsân li'l-verese deyü sureden nukûl îrâd buyurulmağın gibbe's-suâl merkûm Ebubekir cevâbında ber-vech-i muharrer müteveffâ Ali'nin sülûs hissesine tamamen vakf olmak üzre vaz'-ı yedini ikrâr lâkin tescîl-i şer'î olunduğuna sûret-i sicil ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ olmayup ve teslîm-i mütevellî dahi olunmayup ancak karındaşı Hacı Musa vakfı misillü şart ve vakf eyledim deyü işhâd ve yedi gün mürûrunda fevt olduğunu [s. 41] zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn alâ-vechi's-şehâde haber vermeleriyle ber-mantûk-i fetvâ-yı şerîfe Ali'nin sülûs hissesinin ancak sülûsü vasiyet olmağın sülûsânını mülkiyet üzre vereseye teslîme tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir li-seneti sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mütevellî-i Câmi'-i İbn-i Eyüb Menlâ Mehmed, Gergerzâde Yahya Ağa, Mikdadzâde Menlâ İbrahim, Cegdelizâde Musa Ağa, Üzümoğlu Mehmed Ağa, Bedestân Şeyhi es-Seyyid Mehmed Çelebi, Tunaoglu Mehmed,

Bedestânlı Şeyh Mehmed, Fukahâ el-Hâc Mehmed, Menlâ Mehmed bin Menlâ Ebubekir, Menlâ Mehmed bin Sarı Menlâ Ebubekir ve gayrihim mine'l-huzzâr

Sayfa: 41

Hüküm:78

Konusu: *Çukur mahalleden vefât eden Osman oğlu Kasap Mehmed Emin'in verâseti.*

Medine-i Ayıntab'da Çukur mahalle ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Kasap Mehmed Emin ibn-i Osman'ın sulbi oğlu olup sinn ve cüsesinin bulûğa tahammülü ve bulûğunu meclis-i şer' de mu'terif olan Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlisinden iken bundan vefât eden Kuyucu Ali'nin sulbî kebîr oğlu râfî'u hâze'l-kitâb Teke Mehmed ile kız karındaşı Ahsen'in zevci ve tarafından tasdîke vekîl-i şer'îsi Ayrancıoğlu es-Seyyid Mehmed Emin ve diğer kız karındaşı Hoppa Fatıma'nın zevci ve kezâlik vekîl-i şer'îsi Şeyh Mehmed ibn-i Mehmed Efendi mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp babamız mezbûr Kasap Mehmed ve vâlidemiz Hadice fevt olduklarında terekeleri ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter-i kassâm olunup ol hinde ben sağır olmağla ceddimiz Kuyucu Ali velâyeten ve vesâyeten hissemizi zabt edüp ba'dehu fevt oldukda dayımız işbu merkûm Teke Mehmed yedinde kalup el-hâletü hâzihi ben bâliğ ve reşîd olduğuma binâen hisse-i şer'iyemi bana ve kız karındaşım sağîre Askalan'ın hissesini vasîsi mezbûr Şeyh Mehmed'e huzûr-ı müsliminde tamamen teslîm ben dahi ahz u kabz edüp gerek dayım mezbûr Teke Mehmed'in ve gerek halalarım mezbûretân Ahsen ve Fatıma'nın zimmetlerini babamız ve vâlidemiz terekesine mûte'allıka âmme-i de'âvî ve husûmâtdan ibrâ ve iskât eyledim dedikden sonra sağîre-i mezbûre Askalan'ın hâlâ cânib-i şer'den mansûbe vasîsi olan mezbûr Şeyh Mehmed dahi takrîr-i kelâm edüp ben dahi sağîre mezbûre Askalan'a babasından intikâl eden ve vâlidesinden bâ-defter-i kassâm hisse-i şer'iyyesini vesâyetim hasebiyle mezbûr Teke Mehmed yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz ve zimmetini ibrâ eyledim fî-mâ-ba'd dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü Za'îfî Mehmed Efendi, es-Seyyid Mehmed Efendi Kara Menlâ, Hacı Nasır İmamı Süleyman Efendi, Basmacızâde Ömer Efendi, Birâderi es-Seyyid Abdullah Efendi, Basmacıoğlu Menlâ Mehmed, Elekçi Ahmed Ağa,

Menzilcizâde Mustafa Ağa, Kendirci Receb oğlu Menlâ Mehmed, Karındaşı Menlâ Ali, Neccâr Ferhad ve oğlu Menlâ Mustafa ve ammisi Receb

Sayfa: 41

Hüküm:79

Konusu: *Çukur mahalleden vefât eden Osman oğlu Kasap Mehmed Emin'in kızı Askalan'ın mallarını korumak üzere akrabası Şeyh Mehmed'in vasî tayin edilip talebiyle ihtiyaçları için günlük sekiz akça nafaka tahsis edildiği.*

Medine-i Ayıntab'da Çukur mahalle ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Kasap Mehmed'in sulbiye kızı Askalan'a babasından ve vâlidresi Hadice'den intikâl eden malını hıfza akrabâsından Şeyh Mehmed ibn-i Ahmed Efendi vasî nasb olunup talebiyle yevmî sekiz akça nafaka takdîr ve hüccet olmuştur. Fî evâ'ili Rebî'ul-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: şâhidûn-i sâbikûn

Sayfa: 41

Hüküm:80

Konusu: *Kanalıcı mahallesinden vefât eden Ali oğlu Mehmed'in küçük oğlu Mehmed'in mallarını korumak üzere kardeşi Ali'nin vasi tayin edilip talebiyle ihtiyaçları için günlük altı akça nafaka tahsis edildiği..*

Medine-i Ayıntab'da Kanalıcı mahallesinde fevt olan Mehmed bin Ali'nin sağır oğlu Mehmed'e karındaşı Ali vasî nasb olunup talebiyle yevmî altı akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr ve hüccet-i şer'îyye olundu. Fî 24 Rebî'ul-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Ali Efendi Kâtib-i fetvâ, Menlâ Tozun, es-Seyyid Hüseyin, Hacı Ali oğlu Mustafa

Sayfa: 42

Hüküm:81

Konusu: *Ammu mahallesinden Voyvoda Hacı Mehmed ile hanımı Asiye Hatun'un aynı mahallede bulunan evlerini övey oğulları Voyvo'da Hasan Efendi'ye verdiklerinden vârislerden Molla Hâfız Mustafa'nın*

müdâhelesinin men edildiği.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde istimâ' ve ketb ve fasl u hasmı iltimâs olunmağın savb-ı şer' den bu fakîr medine-i Ayıntab'da Ammu mahallesinde sâkin iken bundan akdem vedâ'-ı âlem-i fânî eden Voyvoda el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hasan Ağa'nın hayâtında sâkin olduğu zikri âtî haremhânesine varılup zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî ulemâ ve sulehâ ve a'yân ve eşrâf mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî olundukda müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevcesi Asiye Hatun ibnet-i Abdurrahman Efendi ile sulbî kebîr oğulları Voyvoda Hasan Efendi ve Mehmed Emin Ağa'ya ve sulbiye kebîre kızı Fatıma'ya münhasıra ba'dehu mezbûr Mehmed Emin Ağa dahi fevt olup verâseti zevcesi Zeyneb bint-i Mehmed Adil Efendi ile vâlidesi mezbûre Asiye Hatun'a ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Fatıma'ya ve li-ebb er karındaşı mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye münhasıra ba'dehu mezbûre Fatıma dahi fevt olup verâseti zevci Hâfız Menlâ Mustafa ve vâlidesi mezbûre Asiye Hatun'a ve sağîre kızı Yümni'ye ve li-eb er karındaşı mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye münhasıra ba'dehu mezbûre Asiye Hatun dahi fevt olup verâseti hasrah kızının kızı sağîre-i mezbûre Yümni'ye inhisârı şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra merkûm Menlâ Hâfız Mustafa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda câ'i'l-beyân menzile vâzı'u'l-yed olan râfî'u hâze'l-kitâb mûmâ-ileyh Hasan Efendi mahzarında bi'l-verâse üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp işbu üzerinde akd-i meclis-i şer' olunan kıbleten ve şarkan mûmâ-ileyh Hasan Efendi'nin oda ve haremi ve garben yine mûmâ-ileyhin bağçesi ve şimâlen ba'zan Esma nâm hatun ve ba'zan tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkânî eyvân ve bir kebîr beyt ve bir mâbeyn evi ve bir sağîr beyt ve tahtânî bir eyvân ve bir kebîr beyt ve iki hazîne ve bir hamam bağçe ve bir matbah ve bir havz-ı mâ' ve havlu-yı mu'ayyeneyi müştamil menzil mükeddemâ müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mehmed Ağa'nın mülkü olup bâ-hüccet-i şer' iyye zevcesi Asiye Hatun'a temlîk edüp Asiye Hatun dahi sekiz sene mükeddem zevcem müteveffîye Fatıma'ya hayâtında temlîk etmiş iken mûmâ-ileyh Hasan Efendi tamamına vaz'-ı yed eder suâl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl mûmâ-ileyh Hasan Efendi cevâbında fi'l-hakîka işbu menzil-i mezkûru babam zevcesi Asiye Hatun'a temlîk edüp lâkin tarih-i kitâbdan on yedi sene mükeddem ben İstanbul'dan geldeğimde mezbûre Asiye Hatun menzil-i mezkûru ricâl ve nisâdan işbu hâzırûn-ı bi'l-meclis cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr mahzarlarında işbu menzil-i mezkûr oğulluğum Hasan Efendi'nin mülküdür benim

kat'â alakam yokdur deyü ikrâr ve işhâd edüp övey vâlidem olmağla kendini emâneten menzilde ibkâ ve sâkin etmişidim hattâ fevtinden yirmi gün makeddem dahi işbu menzil-i mezkûr oğulluğum Hasan Efendi'nin mülküdür benim alakam yokdur deyü bir def'a dahi huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâd etmekle bi-hakkın zabt ederim deyü def'le mukâbele ve bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ibrâz edüp mazmûn-ı münîfînde Hind hîn-i marazında sâkine olduğu menzili oğulluğu Zeyd ecnebînindir deyü ikrâr ve işhâd iylese Hind fevt olduktan sonra Zeyd menzil-i mezbûru ahz u zabta kâdir olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olur ve câze ikrârûhu bi-gayri'l-vâris ve lev kâne ikrârûhu bi-küllî mâlihi deyü Durretü'l-fetâvâda nakl îrâd buyurulmağın gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mûmâ-ileyh Hasan Efendi'den def'-i mezkûruna beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed Efendi ve es-Seyyid Halil ibn-i es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezkûra hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffîye-i mezbûre Asiye Hatun fevtinden yirmi gün makeddem işbu menzil-i mahdûd-ı mezkûr Hasan Efendi'nin mülküdür benim kat'â alakam yokdur deyü bizim huzûrumuzda tâyi'aten ikrâr ve i'tirâf edüp ve bizi işhâd eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eyledikde ba'de't-ta'dîl vve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olduktan sonra zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî ahâli-i mahalle ve gayriden bî-garaz kimesneler dahi mûmâ-ileyh Hasan Efendi İstanbul'dan geldikde mezbûre Asiye Hatun bizim huzûrumuzda menzil-i mahdûd-ı mezkûr mûmâ-ileyh Hasan Efendi'nin mülküdür deyü ikrâr eyledi deyü her biri tevâtüren edâ-yı şehâdet etmeleriyle ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe merkûm Hâfız Menlâ Mustafa'yı bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: fahru'l-ulemâ fazîletlü es-Seyyid Mehmed Efendi müfti hâlâ, fahru'l-ulemâ fazîletlü el-Hâc Hüseyin Efendi müftî-i sâbık, fahru'l-akrân şerâfetli Abdurrahman Ağa Kamalakzâde, Yahya Ağa Gergerizâde, es-Seyyid Mehmed Efendi Basmacızâde, es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa Nakîbzâde, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh-i Bedestân, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh-i Attârân, Kâtib es-Seyyid Mehmed Efendi, Kçük İmam Menlâ Mehmed, Mehmed Emin Kethüdâ-yı mahalle, Çarpılı Şeyhi Murtaza Dede, es-Seyyid Davud Mîralay

Sayfa: 42

Hüküm:82

Konusu: *Ammu mahallesinden vefât eden Abdurrahman Efendi kızı Asiye Hatun'un verâset ve vakıf davası.*

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve fasl u hasmı iltimâs olunmağın savb-ı şer' den bu hakîr medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Asiye Hatun bint-i Abdurrahman Efendi'nin verâseti hasran kızının kızı Yümni bint-i Hâfız Menlâ Mustafa'ya inhisârı şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Asiye Hatun'un övey oğlu râfi'u hâze'l-kitâb fahru'l-emâsil ve'l-akrân Voyvoda Hasan Efendi'nin menziline varılup zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî ulemâ ve sulehâ ve a'yân ve eşrâf mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî olundukda sağîre-i mezbûre Yümni'nin babası merkûm Hâfız Menlâ Mustafa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh Hasan Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp işbu yüz elli meşlak altun Burma ve yüz seksen guruşluk bir altun tarak ve altmış guruş kıymetlü [s. 43] bir sîm kuşak ve karye-i Melik ahâlisi zimmetlerinde yüz elli guruş akça cem'an beş yüz kırk guruşluk huly ve nakd hâlâ zimmetinde olmağla kızım sağîre Yümni'ye velâyeten taleb ederim suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mûmâ-ileyh Hasan Efendi cevâbında fi'l-hakîka zikr olunan hulyü'n-nisâ hayâtında Asiye Hatun'un mülkü olup tarih-i kitâbdan dokuz ay makeddem kemâl-i akl ve sihhatinde zikr olunan hulyleri bey' ve kıymetleriyle karye-i Melik'de olan yüz elli guruş akçaya bir hazravât bostanı iştirâ edüp beher sene hâsılından sülüsânı ile it'âm-ı fukarâ ve sülüsü Yümni'ye olmak üzere bana teslîm ve şart ve vakf edüp ve sülüs-i mezkûre kızının kızı mezbûre Yümni hadd-i bulûğa erinceye değin mâdâm ben hayâtda oldukça tevliyet-i mezkûreyi zabt ve mutasarrıf olup sağîre-i mezbûre Yümni hadd-i bulûğa erdikde vakf-ı mezkûr hâsılının sülüsünü zabt ve mütevellî olup evlâd-ı evlâdına batnen ba'de batnin mutasarrıf olmağı şart eyledi deyü def'i ve bir kıt'a fetevâ-yı şerîfe ibrâz edüp mazmûn-ı münîfînde Hind hâl-i hayâtında ve kemâl-i sihhatinde kendi malından bir mikdâr akça ve birkaç huly-i nisâyı vakf edüp mezbûr akça ve hulyelere bir bostan iştirâ edüp bostanın hâsılından it'âm-ı fukarâ ve mesâkîn olunmak üzere sâir

malından ifrâz ve Zeyd'i mütevellî nasb ve ta'yîn edüp kendüye teslîm eylese Hind fevt olduktan sonra vârisleri mezbûr akçeyi ve hulyeleri taksîm etmeğe kâdir olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olmazlar femâ kâne fî's-sihhati yekûnü'l-kabz ve'l-ifrâz şartan sûreten ve izâ bezmü'l-vakf ve sümme lâ-yemlikü ve lâ-yümlekü ve lâ-yu'âd ve lâ-yurâ ve lâ-yuksemü deyü Gurer'den sûret-i mezbûrda Zeyd mütevellî hulyeleri kabz edüp Hind'in alakası kat' olunduktan sonra mezbûr hulyeleri bir zaman Hind'e vedî'a etmiş olsa ba'de'l-mevt Zeyd mütevellî hulyeleri ahz u kabza kâdir olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olur, inne't-tasarrufe fî mâli'l-vakf müfevvizü ile'l-mütevellî deyü kâdiyândan nakl îrâd buyurulmağın gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mûmâ-ileyh Hasan Efendi'den def'-i mezkûruna beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed Efendi es-Seyyid İsmail ibn-i es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Samed Çelebi ve Mehmed Emin ibn-i Abdullah ve es-Seyyid Halil ibn-i es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzırûn olup isre'l-istişhâd fî'l-hakîka tarih-i kitâbdan dokuz ay mukeddem müteveffîye-i mezbûre Asiye Hatun bint-i Abdurrahman Efendi hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sihhatinde işbu sâlifü'z-zikr beş yüz kırk guruşluk hulyü'n-nisâ ve akçaya bey' ve hazravât bostanı iştirâ edüp beher sene hâsılından sülûsânıyla it'âm-ı fukarâ ve sülûsünü mûmâ-ileyh Hasan Efendi sağîre-i mezbûre Yümni hadd-i bulûğa erinceye dek şart olunan tevliyeti için zabt ve mutasarrıf olup mezbûr Yümni hadd-i bulûğa erdikde evlâd-ı evlâdına batnen ba'de batnin mütevellî olmak üzere bizim huzûrumuzda vakf ve şart ve mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye teslîm eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz ve şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eyledikde ba'de't-ta'dîl vve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe vakf-ı mezbûrun vakfiyetine ba'de'l-hükm müdde'-î-i mezbûr Menlâ Mustafa bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ-vaka'a bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Tahrîran fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: şahidûn-i sâbikûn

Sayfa: 43

Hüküm: 83

Konusu: *Ammu mahallesinden vefât eden Voyvoda Hacı Mehmed Ağa ve Hanımı Abdurrahman Ağa kızı Asiye Hatun verâseti.*

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde istimâ' ve ketb ve tahrîr ve fasl u hasmı iltimâs olunmağın savb-ı şer' den bu fakîr medine-i Ayıntab'da Ammu mahallesinde sâkin iken bundan akdem vedâ'-ı âlem-i fânî eden Voyvoda el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hasan Ağa'nın hayâtında sâkin olduğu zikr-i âtî haremhânesine varılıp zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî ulemâ ve sulehâ ve sâir müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî olundukda müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevcesi Asiye Hatun ibnet-i Abdurrahman Ağa ile sulbî kebîr oğulları Hasan Efendi ve Mehmed Emin Ağa'ya ve sulbiye kebîre kızı Fatıma'ya münhasıra olup mezbûr Mehmed Emin Ağa dahi fevt olup verâseti zevcesi Zeyneb bint-i Mehmed Adil Efendi ile vâlidesi mezbûre Asiye Hatun'a ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatıma'ya ve li-eb er karındaşı mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye münhasıra ba'dehu mezbûre Fatıma dahi fevt olup verâseti zevci Hâfız Menlâ Mustafa ve vâlidesi Asiye Hatun'a ve sağîre kızı Yümni'ye ve li-eb karındaşı mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye münhasıra ba'dehu mezbûre Asiye Hatun dahi fevt olup verâseti hasran kızının kızı sağîre-i mezbûre Yümni'ye inhisârı şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Hâfız Menlâ Mustafa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda râfî'u hâze'l-kitâb mûmâ-ileyh Hasan Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüp işbu hâriciye oda ve ittisâlinde bağçe-i mu'ayyeneden müteveffâ Emin Ağa'ya hisse isâbet eder anın dahi fevtinden sonra el-münâsahatü's-şer'iyye bana ve kızım Yümni'ye hisse isâbet eder iken mûmâ-ileyh Hasan Efendi müstakillen zabt eder suâl olunsun dedikde [s. 44] gıbbe's-suâl merkûm Hasan Efendi cevâbında babamız Hacı Mehmed Ağa'nın hayâtında mâl-i mîrîye duyûn-ı kesîresi olup cânib-i mîrîden emlâki zabt ve bey' iktizâ eyledikde ol hinde ben İstanbul'da bulunup pâdişâh-ı âlem-penâh efendimiz hazretlerindenistirhâm eylediğimde mahzâ bana ve karındaşım müteveffâ Emin Ağa'ya merhameten zikr olunan odayı ihsân buyurup ba'dehu eşkiyâ zuhûrunda eyvân ve birkaç oda ve ahur münhedim ve muhterik oldukdan sonra müteveffâ karındaşım kendi kabz ve masrafına sarf edüp ve bâkî oda ve bağçe karındaşım Hasan Efendi'nin mülküdür kat'â alaka ve medhalim kalmadı deyü huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâd eyledi ve hâlâ sâkin olduğum haremî babam Hacı Mehmed Ağa fevt olmazdan on beş sene mukaddem bana temlîm eylediği meşhûr ve mütevâtirdir karındaşım Emin Ağa'nın ve sâir kimesnenin alaka ve medhali yoktur deyü def'le mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mûmâ-ileyh Hasan Efendi'den def'-i mezkûruna beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Ahmed Ağa ve

es-Seyyid Mustafa Ağa ibn-i Mehmed Ağa ve Mehmed Emin ibn-i el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Hüseyin ve Mustafa ibn-i Halil ve es-Seyyid Halil ibn-i es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid İsmail ibn-i es-Seyyid Osman ve Mehmed Ağa ibn-i Abdullah nâmûn kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzırûn olup isrû'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Emin Ağa hayâtında zikr olunan odanın demir pencerelerini ve direk ve ba'zı nakzını furûht ve hissesi kadar meblağı alup bâkî oda ve bağçe karındaşım Hasan Efendi'nin mülküdür benim kat'â alaka ve medhalim kalmadı deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve işhâd eyledi ve sâlifü'z-zikr haremim dahi müteveffâ el-Hâc muharrerü'l-esâmî Ağa fevtinden on beş sene makeddem işbu mûmâ-ileyh Hasan Efendi'ye temlik eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi deriz deyü tevâtüren her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti'l-kabul şehâdetleri makbûle olmağın mücebince müdde'î-i mezbûr Hâfız Menlâ Mustafa bî-vech mu'ârazadan ba'de'l-men' mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: şâhidûn-i sâbikûn

Sayfa: 44

Hüküm:84

Konusu: *Ayıntab'ın Isbatırın köyünden vefât eden Evliyâoğlu Mehmed'in verâseti hanımı Ahmed kızı Ayşe ile diğer vârislere intikâl ettikten sonra borçlarını ödemek üzere Uğurpınarı isimli yerde bulunan bostanı ve içindeki ağaçlarını Hacı Osman kızı Ayşe'ye sattıkları.*

Medine-i Ayıntab'a tâbî' Isbatırın nâm karye ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Evliyâoğlu Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Ahmed ile vâlidesi Fatıma bint-i Ömer'e ve sulbi kebîr oğlu Ahmed'e ve sağîr oğlu Mehmed'e ve sağîre kızları Hadice ve Fatıma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sigâr-ı mezbûrûnun ammileri ve kibel-i şer'den mansûb vasîleri Ali nâm kimesne vesâyeten ve mezbûretân zevce Ayşe ve vâlidesi Fatıma ve oğlu mezbûr Mehmed taraflarından zikr-î âtî bey'i ikrâra vekî olduğu Ahmed ibn-i Mehmed ve el-Hâc Hasan bin Osman şehâdetleriyle sâbit olan Mehmed bin Kara Mehmed nâm kimesne dahi vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede İbn-i Şeker mahallesi sâkinlerinden râfi'atü hâze'l-kitâb Ayşe bint-i el-

Hâc Osman nâm hatun mahzarında her biri vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Evliyâoğlu Mehmed'in duyûn-ı kesîresi zâhir ve her biri lede's-şer' sâbit olup duyununa vefâ etmeyüp menkûlâtı olmayup akârının bey'î lâzım gelmekle karye-i mezbûre turâbında Uğurpınarı nâm mahalde vâki' bir taraftan Emîroğlu İsmail ve bir taraftan Hacı Evliyâoğlu ve bir taraftan Göbekçidöğlü Hüseyin bağları ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bin üç yüz tegek bağ ve etrâfında sumak ve derûnunda ceviz hışları bey'a arz etmeğın ve beyne'n-nâs müzâyede olunup ragabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra işbu mezbûre Ayşe Hatun üzerinde üç yüz kırk üç guruşda karârdâde olup ziyâde ile tâlibi âharı olmayup ve el-yevm semen-i misil olduğunu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî müslimîn haber vermeleriyle tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile her biri asâleten ve vesâyeten bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlîk eylediler ol dahi iştirâ ve kabul ve tesellüm ve temellük eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz kırk üç guruşu mezbûre yedinden tamamen ahz u kabz ve gabn v tağrîr da'vâsından zimmetini ibrâ eylediler fî-mâ-ba'd bağ-ı mahdûd-ı mezkûr ve sumak eşcârları ve ceviz haştilleri mezbûre Ayşe Hatun'un mülk-i meşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Peyâm oğulları Ahmed ve Mehmed ve Hacı Hüseyin, Hacı Osamn oğlu Ali, Zenbilcioğlu Hüseyin

Sayfa: 45

Hüküm:85

Konusu: *Ayıntab'ın Isbatırın köyünden vefât eden Evliyâoğlu Mehmed'in küçük çocukları Mehmed, Hatice ve Fatıma'nın mallarını korumak ve işlerini yürütmek üzere amcaları Ali'nin vasi tayin edilip talebiyle ihtiyaçları günlük altışar akça nafaka tahsis edildiği.*

Medine-i Ayıntab'a tâbi' Isbatırın nâm karye ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Evliyâoğlu Mehmed'in sulbi sağır oğlu Mehmed'e ve sağîre kızları Hadice ve Fatıma'ya babaları müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl eden mâl-ı mevrûslarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına vasî nasbı lâzım olmağla ammileri Ali nâm kimesneyi vasî nasb ve ta'yîn edüp ol dahi vesâyeti kabul edüp yevmî her birine altı

akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr edüp istidâneye ve vakt-i zaferde mâl-ı mevrûslarına rucû'a mezbûr Ali'ye izin verilmeğin mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Rebî'u'l-âhir sene sitte ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn-i sâbikûn

Sayfa: 45

Hüküm:86

Konusu: *Bostancı mahallesinden Kurubudakoğlu Ali'nin oğulları İbrahim ve Mehmed Ali anneleri Ayşe Hatun'un rızasıyla Ayntab'ın Akkadir köyünden Kamalakoğlu Ali'ye verip ihtiyaçları için günlük sekizer akça nafaka tahsis edildiği.*

Ayıntab'a tâbi' Akkadir nâm karye ahâlisinden Kamalakoğlu Ali bin Eyüb'ün, Bostancı mahallesinde Kurubudakoğlu Ali'nin sağır oğulları İbrahim ve Mehmed Ali'yi vâlideleri Ayşe rızâsıyla li-ecli't-tebennî ahz-ı imsâk etmekle her birine külle yevm sekizer akça nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunup istidâneye ve harc u sarfa ve lede'z-zafer min-tahtı aleyhi'z-zevce ve men-lehü'l-ahz ve't-taleb üzerlerine rucû'a izin ve hüccet olunmuştur.

Fî evâhiri Rebî'u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Köylüoğlu es-Seyyid Ebubekir Efendi, Na'alçacı Süleyman oğlu Emin, Berber Tezimlioğlu Ahmed

Sayfa: 45

Hüküm:87

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Hacı Ali'nin oğlu Merkebcî Ahmed'in küçük çocukları Ali, Ayşe ve Fatıma'nın işlerini yürütmek üzere annesi Hacı Halil kızı Fatıma'nın vasi tayin edildiği.*

Medine-i Ayıntab'da kurb-i Şehreküstü mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Merkebcî Ahmed bin el-Hâc Ali'nin sağır oğlu Ali ve sağır kızları Ayşe ve Fatıma'ya vâlideleri Fatıma bint-i el-Hâc Halil vasî nasb şod.

Fî's-sâdis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'u'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mustafa bin Ali, Ali'nin oğlu Ahmed, Abacı Ahmed,

Ali bin Memili, Mustafa bin Musa

Sayfa: 45

Hüküm:88

Konusu: *İbn-i Şeker mahallesinden vefât eden Çakiroğlu İsmail'in çocukları Mehmed ve İsmail ve Fatıma'nın işlerini yürütmek üzere anneleri Meryem Hatun'un vasi tayin edildiği.*

İbn-i Şeker mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Çakiroğlu İsmail'in sulbi oğulları Mehmed ve İsmail ve kızı Fatıma'ya vâlideleri Meryem Hatun vasî nasb olunup talebiyle her birerlerine yevmî onar akça nafaka takdîr olunmuştur.

Fî 10 Rebî'ü'l-âhir sene 1196

Şuhûdü'l-hâl: Kızıl Osman, Sağrıçı es-Seyyid Ahmed Çelebi, Hacıbabalı oğlu Hacı Mehmed, Seyyid Ali Kubad, Kâtib es-Seyyid Mehmed Efendi

Sayfa: 48

Hüküm:89

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Fazılzâde Hacı Ali Ağa'nın oğlu Hacı Halil Efendi'nin mirası ve vârislerine taksimi.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Fazılzâde el-Hâc Halil Efendi ibn-i el-Hâc Ali Ağa'nın verâseti zevce-i menkûhaları Ümmühani bint-i es-Seyyid Hamza ve Halime bint-i Ahmed Ağa ile sulbî kebîr oğlu Seyyid Amedi Efendi ve Seyyid Ebubekir ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Hamza ve sulbî sağır oğulları Seyyid Halil ve Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin'e ve sulbiye kebîre kızları Kerime ve Hadice'ye ve sulbiye sağır kızları Zeliha ve Rahime'ye münhasıra olduğu ve tashîh mes'elesi yüz kırk dört sehinden i'tibâr olunup on sekiz sehmi zevcelerine dokuz sehmi ve oğullarının her birlerine on dörder semih ve kızlarının her birlerine yedişer sehmi isâbet eylediği lede's-şer'ilenver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî'u'l-evvel sene selâse ve semânîn ve mi'ete ve elf.

Küçük kıt'a Mushaf-ı şerîf, 1 adet hediyesi 30 guruş	Atîk mushaf-ı şerîf, 1 adet hediyesi 3 guruş	Def'a atîk mushaf-ı şerîf, 1 adet hediyesi 3 guruş	Kitâb-ı elif bâ şerhi, 1 adet 1,5 guruş	İbrahim Çelebi 2 adet 6 guruş
Ferâyiz-i Seydî 1 adet 1,5 guruş	Hidâye 1 adet 5 guruş	Zeyleme 1 adet 2,5 guruş	Kâdî Beydâvî 1 adet 4 guruş	Rebî'u'l-ebrâr 1 guruş
Kardevî 1 adet 1,5 guruş	Mültekâ 2 adet 9 guruş	Buhârî cild-i evvel Cild-i sâni 30 guruş	Hayâlî 1 adet 2 guruş	Tefsîr-i kebîrbeşinci cild 2 guruş
Kâzrûnî 1 adet 10 guruş	Hedâye şerhi inâye 2,5 guruş	Sadr-ı şerî'a 1 adet 2 guruş	Metâlî 1 adet 1 guruş	Kadı Efendi'ye verilen dürer 15 guruş
Nev ketebe şerhi 1 adet 2 guruş	Tebyîn-i Muhârebe, 1 adet 1 guruş	Şemâ'il şerhi 1 adet 15 guruş	Ahterî 1 adet 20 guruş	Muhammediye 5 guruş
Mufasssal Kitabı 1 adet 3 guruş	Mahremâni 1 adet 30 guruş	Müşkilât-ı mesâbîh 15 guruş	Mecme'a-i fıkhiyye, 1 adet 1 guruş	Atâullâh 1 adet 5 guruş
Mecma'u'l- Bahreyn 2 guruş	Lübâb 1 guruş	Mufasssal Nahiv 1 adet 5 guruş	Mecmû'a-i Fetâvâ 1 adet 1 guruş	Mukaddime Şerhi 1 adet 1 guruş
Kâdî 1 adet	Kâdî Asâmî 1 adet	Def'a Dürer 1 adet	Kuvve-i yâsîn 1 adet	Fetâvâ 1 adet

50 guruş	10 guruş	22 guruş	8 guruş	2 guruş
Vâkı'ât 1 adet 5 guruş	Şerh-i Kasâyid 1 adet 2,5 guruş	Hadâ'ik 1 adet 5 guruş	Şâfi'î Şerhi 1 adet 5,5 guruş	Sadr-ı şerî'a 2 adet 5 guruş
Fıkıhdan Şerh 1 adet 2 guruş	Şerh-i Nebât 1adet 1,5 guruş	Def'a Mültekâ 1 adet 6 guruş	Serânişîn 1 adet 2 guruş	Şerh-i Şerh 1 adet 3 guruş
Şerh-i Miftâh 2 adet 5 guruş	Vâhî 1 adet 3 guruş	Kadrevî 1 adet 1 guruş	Noksan Muhtasar 1 adet 0,5 guruş	Şerh-i Menâr 1 adet 1 guruş
Câmî Asâmî 2 adet 4 guruş	Hadîs-i şerîf 1 adet 0,5 guruş	Şerh-i Enmûzec 1 adet 1 guruş	Hulâsa Şerhi 1 adet 1,5 guruş	Cezâ Şerhi ve Hayâlî 5,5 guruş
Nahiv Hulâsa Şerhi, 1 adet 0,5 guruş	Def'a Ferâyiz- i Seydî, 1 adet 3 guruş	Ba'îd 1 adet 1 guruş	İbn-i Melik 2 adet 6 guruş	Şerh-i mecma'u'l- bahreyn bi'l-fıkhiyye, 1 adet 1 guruş
Eşbâh 1 adet 2 guruş	Şeyhzâde 1 adet 2 guruş	Tercüme-i Eyzâ 1 rub'	Lugat 1 adet 1,5 guruş	İlm-i Usûl 0,5 guruş
Şerh-i muknî 1 adet 1,5 guruş	Perîşân 7 cild 3,5 guruş	Şerh-i bî- gâye 1 adet 1,5 guruş	Yakub Paşa 2 adet 2,5 guruş	Mesâbih-i şerî'at 1 adet 1 guruş
Mecmu'â-i mevâd	Kitâb-ı perâkende	Tarîkat 2 adet	Celâleyn hâşiye	Kâfiye-i dibâce 1 adet

1 adet 3,5 guruş	10 guruş	1 guruş	1 adet 2 guruş	0,5 guruş
Kitâb-ı perîşân 1 adet 0,5 guruş	Hadîkat-i su'adâ 1 adet 1,5 guruş	Mahîre-i mantık 1 adet 1 guruş	Risâle-i Hamza Efendi, 1 adet 1 guruş	Risâle 1 adet 1 guruş
Buhârî 1 adet 3 guruş	Mecmu'â-i fıkhiyye, 1 adet 1 guruş	Mecmu'a 1 adet 0,5 guruş	Bedür 1 adet 1 guruş	Ma'ânî-zâ 1 adet 1 guruş
Menâfî'-i kur'an 1 adet 1 guruş	Elfiye mu'rebî 1 adet 1 guruş	Def'a mecmu'a 1 adet 4 guruş	Vasfiyye risâlesi Ebülkasım, 1 adet 3 guruş	Şeyh Râzî 1 adet 8 guruş
Yusuf ve Züleyha 1 adet 0,5 guruş	Def'a Mültekâ 1 adet 3 guruş	Bostân ve gülistân 1 adet 3 guruş	Müftî Lebîb 1 adet 15 guruş	Tarîkat-i Muhammediye 1 adet, 10 guruş
Def'a tarîkat 1 adet 5,5 guruş	Risâle-i mecma'a 1 adet 0,5 guruş	İlm-i kırâ'at tefsîri, 1 adet 1 guruş	Akâyid risâle 1 adet 0,5 guruş	Mantık'dan ilm-i âdâb, 1 adet 1 guruş
Kasîde-i bürîde şerhi, 1 adet 0,5 guruş	Hayâtî 1 adet 20 guruş	Def'a Şeyhzâde 1 adet 15 guruş	ilm-i kırâ'at risâle, 1 adet 1 guruş	İlm-i avkîl elfiye şerhi, 1 adet 1 guruş
Ali Kulu Ahmed 1 adet 0,5 guruş	Seyyid Sa'deddin 1 adet 0,5 guruş	Ma'ânî muhtasar 1 adet 2 guruş	Şerh-i akâyid 1 adet 1 guruş	Elfiye 1 adet 1 guruş
Keşşâf 1 adet	Hasan Çelebi 1 adet	Mutavvel 2 adet	Kayûkî 1 adet	Sarf cümlesi 1 adet

3 guruş	3 guruş	13 guruş	5 guruş	3 guruş
Şerh-i Ebyaz 1 adet 2 guruş	Müzdecân 1 adet 2 guruş	Van Kulu Ali Efendi zâviye yeminde emânet 40 guruş	Mollâ Câmî 1 adet 5,5 guruş	Hindî 1 adet 2 guruş
Abdül-gafûr 1 adet 1,5 guruş	Kâfiye 1 adet 2 guruş	Kara Dâvud 1 adet 1 guruş	Tasdîkât 1 adet 2 guruş	Kâdî Münîr 1 adet 2 guruş

Cem'an yekûn: 639 guruş

Karye-i Kızılhisar höyük ardında aşağı Ali avratından alınan ceviz, 3 adet, 30 guruş		Kızılhisar bağ yerinde cevis eşcârı, 15 adet 80 guruş		Kızılhisar Emir Ali yerinde ceviz, 27 adet 30 guruş	
Kızılhisar şeyhi yerinde ceviz 17 adet, 10 guruş	Kızılhisar Kanber yerinde ceviz eşcârı, 30 guruş	Kızılhisar Hacı Ömeroğlu tarlasında ceviz 4 adet, 12 guruş		Kızılhisar Ebüdderdâ'dan alınan ceviz 20 adet, 5 guruş	
Karye-i Hacı Emîr Efendi tarlasında armud, 4 adet ceviz 12 adet zerdali 10 adet 75 guruş		Hacı karyesinde Abdülhay toprağı eşcâr 300 adet Ceviz 11 adet Zerdali 9 adet 250 guruş		Hacı karyesinde Abdülhay'dan alınan tarlada ceviz 4 adet Zerdali 3 adet 25 guruş	
Karye-i Cağdığın Hasam Beşe yerinde nısf ceviz 0,5 guruş		Karye-i Cağdığın Bablekli Hacı Halil yerinde ceviz eşcarı 3 adet, 5 guruş		Cağdığın Hasırcızâde yerinde ceviz eşcârı 2 adet, 4 guruş	
Cağdığın Acemoğlu yeri ceviz eşcârı, 16 adet		Cağdığın Keçeci yerinde ceviz eşcârı, 4 adet		Cağdığın üzre Pınarbaşı Masap aslan tarlası, 2	

50 guruş	12 guruş	adet 10 guruş
Cağdıgın değirmenbaşı ceviz 7 adet Ve kavak, 6 adet 41,5 guruş	Cağdıgın üzre pınar bağ yerinde ceviz, 9 adet Kebîr ve meştlaca 5 adet 40 guruş	Karye-i Kilisecik Kamalak yerinde hisse ceviz eşcârı 11 adet 60 guruş
Çöl tarlada ceviz 3 adet 20 guruş	Ve Kilisecik yerinde Kamalak tarlasında hisse kavak eşcârı 12 guruş	Canbaz oğlu yerinde ceviz 5 adet 5 guruş
Kavak ve çınar eşcârı 25 guruş	Karye-i Kilisecik Kaya altı narlık ve terâfı ceviz 175 guruş	Karye-i Sam turâbında ceviz 5 adet 20 guruş
Badılzak turâbında nısf hisse ceviz, 8 adet 10 guruş	Kozlu derece ceviz 1 adet 1 guruş	Çamırbiçağı Mısırlı tarlasında müşterek ceviz eşcârı 8 adet, 15 guruş
Çakırbiçağı Yafta yerinde Musluzâdelerden alınan bostanın nısf hissesi, 150 guruş	Mezrû' kendir hissesi 20 guruş	Cağdıgın'da Beygirci Ali'den alınan bağ Kıymet: 50 guruş
Cğdıgın bostanı değirmen kurbünde bağ 20 guruş	Karye-i Kilisecik turâbında vâki' bağ 20 guruş	[s. 49] Edbân turâbında bağ 5 guruş
Karye-i Keret elma bostanı bir rub' çiftlik 200 guruş	Gerek Hacı karyesinde ve gerek evde olan kütük odun 12 guruş	Kasar için gül gele germise 150 4 guruş
Karye-i Ağcakend turâbında Turhan oğlundan alınan zeytun	Kızılkend turâbında zeytun eşcârı 60 adet	Telefar karyesinde dere içinde köy önünde incir eşcârı

ve incir eşcârları nısf hissesi 100 guruş	120 guruş	40 adet 25 guruş
Def'a karye-i mezbûrede derede incir eşcârı Kıymet: 5 guruş	Telefar derebaşında şetel zeytun 12 adet 10 guruş	Oruç Kadı yerinde Telefar'da incirlik eşcâr, 300 adet 60 guruş
Karye-i Mizere'de narlık bostanı hissesi 80 guruş	Odasında olan takım ber- mûceb-i defter cem'an 60 guruş	Mevcûd vezn olunan kahve 85 kıyye 300 guruş
Tüfenk köhne 2 adet, 5 guruş	Pirinç, 14 kantar 300 guruş	Şerîk ma'sarası 1 bâb, 600 guruş
Menzil al boyacı Menlâ Abdurrahman'dan alınup ba'dehu ta'mîr ve binâsı 1000 guruş	Menzil dâhiliye ve hâric mahalle-i mezbûrede babasından intikâl olan müteveffâ hissesi 800 guruş	Menzil-i mezbûrda der- anbar milh Kıymet 100 guruş
Nâfe ve sincap ve köhne semmur ve beyaz köhne kürkler, 5 adet Ferâce 70 guruş	Kazâz işi sırma işleme saç kaytanı ve püskül kalpak 3 adet 55 guruş	Münakkaş hurç, 2 adet Ve çuval, 7 adet 15 guruş
Sîm saç kaytanı sağır 1 adet 4 guruş	Sîm at rişmesi 1 adet 20 guruş	Rahne kuşak v ebâfte kaşak kem ayar, 6 adet 30 guruş
Bir tek altun bilezik 15 guruş	Gümüş döğme donluk kebîr ve bir tek sîm halhal 5 guruş	İncili altun avratlar zîyneti mansûr 1 adet, 35 guruş
Sîm halhal, 1 çift Ve sîm bilezik, 1 çift 22 guruş	Cihâz betsi 2 adet 2 guruş	Turuncu renkde şâlî kuşak 1 adet 5 guruş

Uşağı sâkin olduğu menzilde kilim, 4 adet Döşek, 2 adet; Yorgan, 3 adet; ve yasdık, 2 adet 33 guruş	Kuru incir, 60 kıyye ve yaş, 3 kıyye kıymet: 15 guruş	Ak darı, 4 kıyye Ve şa‘îr, 10 kıyye 21 guruş	
Gümüş buhurdân, 1 adet Ve gülabdân, 1 adet 25 guruş	Taşrada Türkmen yedinde koyun ve kuzu, 200 adet Kıymet: 500 guruş	Ekinci cırcırı 1 adet 20 guruş	
Tahta anbar, 1 adet Ve araf çarık ve sarık, 2 adet 9 guruş	Seylan karyesinde müşterek kancık merkeb ve supası 6 guruş	Bir re’s doru bargir ve cümle takımı ile 25 guruş	
Bir re’s erkek merkeb Kıymet 13 guruş	Oğlu Mustafa'da kilim, 2 adet Ve halı, 2 adet ve yorgan, 3 adet ve yasdık, 2 adet ve döşek 2 adet, 15 guruş	Bakır kazan ve teşt ve lenger ve leğençe ve tabe cem‘an 87 guruş	
Def‘a bakır kapaklı sahan ve sini ve hamam leğeni ve sahan ve legeri ve ibrik cem‘an, 27 adet 63 guruş	Pirinç sarı mangal 1 adet, kıymet 2 guruş	Kızılhisar turâbında Behinsi oğullarıyla müşterek ceviz eşcârı Hisse, 2 guruş	Nakak'da seki tarlada ceviz 4 adet 5 guruş
Cem‘an yekûn emlâk ve menkûlât 6356 guruş			

Der-zimmet-i Sarıoğlu Seyyid Mustafa	Der-zimmet-i zimmiyân 650 guruş	Der-zimmet-i Kamalakzâde Abdurrahman	Der-zimmet-i Arab Hasan 7 guruş
--------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------	------------------------------------

100 guruş		Ağa 75 guruş	
Der-zimmet-i Hacı Hâfız 3 guruş	Der-zimmet-i Nakîboğlu Ahmed Ağa an rehn bâkî 15 guruş	Der-zimmet-i İncirci Yusuf 100 guruş	Der-zimmet-i Mevlevî şeyhi 15 guruş
Der-zimmet-i Keretli Topçuoğlu 45 guruş	Der-zimmet-i Bıyıkogulları 27 guruş	Der-zimmet-i Hacı Hindi oğulları 700 guruş	Der-zimmet-i Güllüoğlu Seyyid Mustafa Efendi 20 guruş
Der-zimmet-i Müdîr Ali Efendi 300 guruş	Der-zimmet-i karye-i Göksunbeyli 50 guruş	Der-zimmet-i zimmî İsa oğlu kefâletle zimmî Berad'da, 300 guruş	Der-zimmet-i Kilisecik Abon 23 guruş
Der-zimmet-i Beşdeli karye ahâlisi 100 guruş	Der-zimmet-i Cağdınlı Keleş Mehmed, 13 guruş	Der-zimmet-i Mehmed Ali şehir kethüdâsı 25 guruş	Der-zimmet-i Güvecgeli Harbaloğlu 15 guruş
Der-zimmet-i Nafaklı Ömer 6 guruş	Der-zimmet-i Battalhöyükli Hacı Mehmed, 30 guruş	Der-zimmet-i mahalle-i Şehreküstü 20 guruş	Der-zimmet-i Hâkimoğlu 16 guruş
Der-zimmet-i Molla Ahmed bin Bulaşık 5 guruş	Der-zimmet-i Ulumasere köyü 250 guruş	Der-zimmet-i Bostan zimmî İsa oğlu 500 guruş	Der-zimmet-i Battalhöyükli ortasında 200 guruş
Der-zimmet-i Bakkâl Hüseyin Beşe 50 guruş	Der-zimmet-i İbrahim Şehirli ve Güllü Mehmed ve Mehmed Ali, 10 guruş	Der-zimmet-i misâfirzâde Menlâ Hüseyin 100 guruş	Der-zimmet-i Fırad kenarında Bayındır Deli Yusuf 5 guruş
Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i

Yiğit Ağa adamı Deli Anmed rehniyle, 2 guruş	Çelebi'nin Hüseyin oğlu İbiş rehniyle, 3 guruş	Seyfeddin oğulları 255 guruş	İmamoğlu 100 guruş
Der-zimmet-i Görgöre köyü ortası 500 guruş	Der-zimmet-i İsbatırın köyü ortası 290 guruş	Der-zimmet-i Hamam dellâkı İsmail 1 guruş	Der-zimmet-i Gürgenî Köse Ahmed 1 guruş
Der-zimmet-i Dağlıoğlu 50 guruş	drzAğcahöyük Cuma ve Hüseyin 30 guruş	Der-zimmet-i Ağcahöyük ortası 140 guruş	Der-zimmet-i Hacı Kalender oğlu Ömer Ağa, 80 guruş
Der-zimmet-i Kilisecikli Gök oğlan 27,5 guruş	Der-zimmet-i Evyapanoğlu Mustafa bâkî: 10 guruş	Der-zimmet-i Neccâr Şeyhi Süleyman 30 guruş	Der-zimmet-i D'eğirmenci Zıbıroğlu Hüseyin, 20 guruş
Der-zimmet-i Haffâf Gülekçi Emir oğlu 5 guruş	Der-zimmet-i Dilibüyükoğlu el- Hâc Mustafa, 98 guruş	Der-zimmet-i Hodak Mustafa teşte rehin 5 guruş	Der-zimmet-i Humanızlı Tat Ahmed 7 guruş
Der-zimmet-i Şahneoğlu ve Kara Ali ve Molla Nuri, 40 guruş	Der-zimmet-i Bulguroğlu Mehmed, 12 guruş	Der-zimmet-i Seyyid Mahmud 3 guruş	
[s. 50] Der-zimmet-i Karakuyu köyü ortası, 20 guruş	Der-zimmet-i Buket köyü ortası 85 guruş	Der-zimmet-i Misilan Ayık rehniyle 40 guruş	Der-zimmet-i Gürgeni el-Hâc Veli 40 guruş
Der-zimmet-i İsbatırın Bademoğlu 50 guruş	Der-zimmet-i Kilisecikli Müsellem oğlu Halil, 8 guruş	Der-zimmet-i Kilisecik köyü ortası 80 guruş	Der-zimmet-i Kal'alı Çavuşoğullarında bâki 15 guruş

Der-zimmet-i İlbeyli Lakoğlu bâkî 35 guruş	Der-zimmet-i İlbeyli Hatîb bâkî 6 guruş	Der-zimmet-i Dilencioğlu İsmail 20 guruş	Der-zimmet-i Muhsinzâde Ahmed Ağa, 16 guruş
Der-zimmet-i Emîr Ali Efendi 8 guruş	Der-zimmet-i Yavrucakoğlu Ahmed 15 guruş	Der-zimmet-i Deli Hüseyin oğlu Sadık ve Hasan, 100 guruş	Der-zimmet-i Ulumasere Karakulah Ali, 25 guruş
Der-zimmet-i Cağdıgınlı Camkerten Hüseyin, 12 guruş	Der-zimmet-i Kili'den İmirze oğlu İmirze 20 guruş	Der-zimmet-i Cuma oğlu Mehmed 5 guruş	Der-zimmet-i Koltuk Osamn 40 guruş
Der-zimmet-i Nûrâne Kara Cuma oğlu 2 guruş	Der-zimmet-i Ömer Beşe oğlu Kara Mehmed, 20 guruş	Der-zimmet-i Daşcıoğlu Menlâ Mehmed, 9 guruş	Der-zimmet-i Hüseyin ibn-i Mehmed 57 guruş
Haffâf Delüklüoğlu İbrahim Halil 210 guruş	Güllüzâde birâderi Seyyid Ahmed 15 guruş	Tütüncü Seyyid Ömer 200 guruş	Nûrâne Toptaşı fevt 15 guruş
Hıyamalı Ali Beşe 4 guruş	Köşger Süleyman 11,5 guruş	Sâbık şehremîni Helvacıoğlu Seyyid Ahmed, 20 guruş	Gözü Kara Mustafa 9,5 guruş
Haffâf Subhânverdi oğlu, 225 guruş	Sadık oğlu Hacı İsa 50 guruş	Mutâf Hasan 7 guruş	Rumevlek köyü ortası 265 guruş
Telefarlı Tilkioğlu 20 guruş	İlbeyli Topal Bekir Said nizâ'ı, 40 guruş	Rumevlekli Kurdoğlu Mehmed, 20 guruş	Emir Zekeriya oğullarında, 400 guruş
Vilâyet için Hacı Ahmed Ağa'da	Nakîboğlu el-Hâc İsmail Ağa kefâletiyle bâ-temessük Ayıntab nâibi		Rumkal'a'dan Menlâ

100 guruş	sâbık Ömer Efendi 575 guruş		Mustafa'darehniyle 200 guruş
Delüklüoğlu Hacı Ömer Ağa oğlu Seyyid Ali 70 guruş	Emîr Karaca yeğeni Seyyid Bekir'de 17 guruş	Nakîb-i sâbık Bekir Efendi'de 27 guruş	Sâbık şehir kethüdâsı Helvacıoğlu Seyyid Ahmed, 100 guruş
Nakîbzâde Hacı İsmail Ağa'da Kara Arap Kahyalıktan, 90 guruş	Hacı Abdülaziz oğlu Menlâ Ahmed 105 guruş	Beylerbeyili Mısdık'da 3 guruş	İlbeyli Ahmed ile Yeniçeri'de 20 guruş
Boyacıoğlu Menlâ Ali'de 4,5 guruş	Camu Menlâ Ali zimmetinde 15 guruş	Halebli Çirmeni oğlu Kaso'da 7 guruş	Seyyid Efendi'nin ademi Gülbaharoğlu'nda 100 guruş
Nâib-i sâbık Serrâczâde eyyâlinhda vilâyetde olan, 100 guruş	Çeltik Hüseyin zimmetinde 16 guruş	Avratı Hadice 15 guruş	KüşekerAcem Ali zimmetinde 10 guruş

Cem'an Yekûn: 16301 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât ve keffârât mûcib-i müsbet-i vasiyet, 300 guruş	Deyn mihr-i mu'ahhar iki yüz guruş, müsbet mukeddemâ müteveffiye zevcesi Rahime'nin kızlarına hisse, 100 guruş	Deyn mihr-i mu'ahhar müsbet yüz yirmi beş guruşdan hisse oğlu Ahmed Efendi 47 guruş
Hâlâ zevcesi Halime'ye mihr deyn-i müsbet der- zimmet-i müteveffâ, 200 guruş	Hâlâ zevcesi Ümmehani deyn mihr-i müsbet 150 guruş	Oğlunun oğlu Yusuf'a vasiyet 150 guruş

Oğlunun oğlu Ali'ye vasiyet 100 guruş	Kız karındaşları Cemile'ye vasiyet, 50 guruş	Kız karındaşı Cemile'ye deyn-i müsbet, 180 guruş	
Tahrîr güne masrûf 30 guruş	Resm-i kısmet 625 guruş	Kâtibe resm 25 guruş	Çukadâra hizmet 20 guruş

Cem'an Yekûn: 1977 guruş

Sahhû'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese: 14324 guruş

Hisse-i zevce-i Halime 895 guruş, 10 para	Hisse-i zevce Ümmehani 895 guruş, 10 para	Hissetü'l-ibn Seyyid Ahmed Efendi 1392 guruş, 73 akça	Hissetü'l-ibn Seyyid Ebubekir 1392 guruş, 73 akça
Hissetü'l-ibn Seyyid Mustafa 1392 guruş, 73 akça	Hissetü'l-ibn Seyyid Hamza 1392 guruş, 73 akça	Hissetü'l-ibn sağır Seyyid Halil 1392 guruş, 73 akça	Hissetü'l-ibn sağır Seyyid Hasan 1392 guruş, 73 akça
Hissetü'l-ibn sağır Seyyid Hüseyin 1392 guruş, 73 akça	Hisse-i bint-i kebîre Kerime 696 guruş, 37 akça	Hisse-i bint-i kebîre Hadice 696 guruş, 37 akça	Hisse-i bint-i sağîre Zeliha 696 guruş, 37 akça
Hisse-i bint-i sağîre rahime 696 guruş, 37 akça	Hurrire bi-ma'rifeti min mu'temedün-aleyh nemmekahül- fakîr ileyhi subhânehu ve ta'âlâ Müftî İsmail Efendi ibn-i Kara Mehmed Emin el-kâdî be- medîne-i Ayıntab gufire lehümâ		

Sayfa: 51

Hüküm:90

Konusu: *İbn-i Eyüb mahallesinden vefât eden Hasan oğlu Mehmed'in verâseti.*

Kasap Kanı Mehmed

Ayıntab'da İbn-i Eyüb mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan

Mehmed ibn-i Hasan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Hadice bint-i Ahmed ile sulbiye kebîre kızları Emine'ye ve Fatîma'ya ve sağîre kızları Leyla'ya ve Ayşe'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Menlâ Ahmed'e münhasıra olup lâkin terekesi ancak duyûnuna vefâ eylediği defteridir ki zikr olunur. Fî 28 Rebî'ü'l-ûlâ sene 1183

Nısf hisse menzil der-mahalle 30 guruş	Aba Kıymet 2 akça	Bez zıibun 4 adet 2,5 guruş	Şalvar 1 adet 0,5 guruş
Siyah sarık, 1 adet Ve kuşak, 1 adet 1 guruş	Tencere, 1 adet Cem tası, 1 adet 1 guruş	Kasap âlâtı 3 guruş	
Yorgan, 1 adet döşek, 1 adet ve yasdık, 1 adet 3 guruş			Köhne kilim, 1 adet 3 guruş

Cem'an Yekûn: 46 guruş, 5 para

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 6.5 guruş	Zevcesine mihr-i müsbet, 5 guruş	Berber Hazır oğlu Deyn-i müsbet 33 guruş	Resm-i kısmet ve huddâma 12 guruş, 5 para
------------------------------	-------------------------------------	--	---

Cem'an Yekûn: 46 guruş, 5 para

Sayfa: 51

Hüküm:90

Konusu: *Bostancı mahallesinden vefât eden Veysi'nin oğlu Hacı İbrahim'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Bostancı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc İbrahim Efendi ibn-i Veysi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Alşe Fatîma bint-i Mustafa ile sulbiye kebîre kızı Hadice'ye ve li-ebeveyn er karındaşı Mehmed'e münhasıra olduğu. Fî Rebî'ü'l-âhir sene 1183

Kürd Hacı	Haffâf Müfti	Ümmetoğlu Hacı	Muhsinzâde
-----------	--------------	----------------	------------

Hüseyin oğlu Mehmed'e 100 guruş	torunu Seyyid Süleyman ve birâderi, 150 guruş	Mustafa 250 guruş	Seyyid Mehmed Çelebi 150 guruş
Talha şâkirdi Mustafa 100 guruş	Sam mezra'asında bağ 200 peyke, 11 guruş	Hacıbabalı Bakkâl Mehmed'e, 180 guruş	Cecili Çopur Mustafa 300 guruş
Debbâğ Gogoşoğlu Seyyid Mehmed 57 guruş	Ekmekçi zimmi Kelle minas 10 guruş	Zenbilci Menlâ Ahmed 5 guruş	Kal'alı Seyyid İsmail oğlu Seyyid Mehmed 5 guruş
Debbâğ Kara Hacı 80 guruş	Hamisoğlu kefâletiyle 5 guruş	Delüklüoğlu İbrahim Halil, 200 guruş	Sincabî germesud kaplı kürk, 1 adet, 20 guruş
Cedîd cebe bayz kedi kürk, 5 guruş	Mâvi çuka biniş 5 guruş	Alaca entari, 3 adet 12 guruş	Yeşil cebe çuka 1 adet, 3 guruş
Kutni kaban, 1 adet 5 guruş	Bendî sarık, 1 adet 3 guruş	Don, 2 adet Gömlek, 2 adet 4 guruş	Kavuk, 1 adet 1 guruş
Kuşak, 2 adet 5 guruş	Mor çuka biniş 1 adet, 7,5 guruş	Çakşur köhne, 2 adet 4 guruş	Zeytun kaftan 1 adet, 2 guruş
Sâde, 1 adet 1 guruş	Hücresinde kilim 1 adet, 8 guruş	Köhne sâ'at, 1 adet 10 guruş	Hücresinde peştahta 1 adet, 7 guruş
Mürtbe, 2 adet 3 guruş	Hışır yasdık 12 adet, 8 guruş	Minder, 4 adet 4 guruş	Beyt mak'ad 2 adet, 2 guruş
Halı ve hasır 3,5 guruş	Cem'an yekûn: 1725 guruş		

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 50 guruş	Ahâli-i mahalleye vakf-ı vasiyet-i	Resm-i kısmet	Kâtibe 3 guruş	Çukadâra ve muhzıra
-----------------------------	---------------------------------------	------------------	-------------------	------------------------

	müsbet 50 guruş	50 guruş		5 guruş
--	--------------------	----------	--	---------

Cem'an Yekûn: 158 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 1567 guruş

Hisse-i zevce Ayşe Fatıma 195,5 guruş	Hisse-i bint Hadice 783,5 guruş	Hissetü'l-ahi Mehmed 587,5 guruş
---	------------------------------------	-------------------------------------

Sayfa: 51

Hüküm:91

Konusu: *Kozanlı mahallesinden vefât eden Abdullah kızı Ayşe'nin verâseti.*

Ayıntab'da Kozanlı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ayşe bint-i Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Seyyid Ahmed'e ve Seyyid Ömer'e münhasıra olduğu zâhir ve mütehakkık olmağla ma'rifet-i şer'le terekesi tahrîr ve beyne'l-verese [taksîm] defteridir ki zikr olunur. Fî 22 Rebî'u'l-ûlâ sene 1183

Derûn-i menzilde kibleye nâzır bir tahtânîbeyt 80 guruş		Sahan, 20 adet 4,5 kıyye Kıymet: 8,5 guruş	Lengeri, 2 kıyye, 3 dirhem Kıymet: 6 guruş	Yorgfan 4 adet 10 guruş
Döşek 3 adet 8 guruş, 10 para	Teşt 1 adet 4 guruş	Hamam leğeni 1 adet 3 guruş	Leğençe 1 adet 1,5 guruş	Satıl, 1 adet ve sini, 1 adet 4 guruş
Kem ayar kuşak 1 adet, 1 guruş	Cem‘an yekûn: 229 guruş, 10 para			

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 9 guruş, 15 para	Resm-i kısmet 3 guruş, 1 rub‘	Kâtibe 1 guruş, 1 rub‘	Çukadâra 1 guruş, 1 rub‘	Muhzıra 1 rub‘
-------------------------------------	----------------------------------	------------------------------	--------------------------------	-------------------

Cem‘an Yekûn: 15guruş, 15 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 114 guruş

Hissetü'l-ibn Seyyid Ahmed 57 guruş	Hissetü'l-ibn Seyyid Ömer 57 guruş
--	---------------------------------------

Sayfa: 52

Hüküm:92

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Kara Mehmed oğlu Kahraman Mehmed'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kahraman Mehmed ibn-i Kara Mehmed'in verâseti zevce-i metrûkeleri Rahime bint-i Mustafa ve Huriye- bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre Ayşe'ye ve sulbiye sağîre kızı Hadice'ye ve sulbîsağîr oğlu Abdullah'a ve haml-i mevkûfuna münhasıra olduğu. Fî 5 Rebî‘u'l-âhir sene 1183

Menzil der-mahalle 100 guruş	İlbyli'de mezrû‘ hinta, 5 kıyye 20 guruş	Mezrû‘ şa‘îr 5 kıyye 12 guruş	Kapaksız tencere 1 adet 2,5 guruş	Teşt 1 adet 2,5 guruş
Kapaksız tencere 1 adet 3 guruş	Saplı tas 1 adet 0,5 guruş	Satıl 1 adet 1 guruş	Taba 1 adet 1 guruş	Sağım tası 1 adet 1 guruş
Sahan 2 adet 1gr	Hoşâb tası 1adet 0,5 guruş	Çuval 10 adet 4 guruş	Harâr 1 adet 0,5 guruş	Kilim 1 adet 4 guruş

Yorgan	Döşek	Yasdık	Arka esvâbı	Zahîre-i beyt
2 adet	2 adet	2 adet	5 guruş	4,5 guruş
4 guruş	2 guruş	1,5 guruş		

Cem'anyekû: 173 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn	Resm-i kısmet	Kâtibe	Çukadâra ve muhzıra
5 guruş	4 guruş, 10 para	2 guruş	2 guruş, 30 para

Cem'an Yekûn: 13guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 160 guruş

Hisse-i zevce	Hisse-i zevce	Hissetü'l-ibn	Hissetü'l-ibn
Rahime	Huriye	Mehmed	Abdullah
10 guruş	10 guruş	35 guruş	35 guruş
Hüsetü haml-i mevkûf	Hisse-i bint Ayşe	Hisse-i bint Hadice	
35 guruş	17,5 guruş	17,5 guruş	

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekahül'l-fakîr ileyhi Müfti İsmail Efendizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufıra lehümâ.

Sayfa: 52

Hüküm:93

Konusu: Şehreküstü mahallesinden vefât eden Hüseyin oğlu Mehmed'in verâseti.

Medîne-i Ayıntab'da Şehreküstü mahallesinde sâkin iken fevt olan Mehmed ibn-i Hüseyin'in verâseti zevce-i metrûkesi Fatıma bint-i el-Hâc Ali ile sulbî kebîr oğulları Hüseyin'e ve Mehmed'e ve Ali'ye ve sağîr oğlu Hamud'a ve sulbiye kebîre kızı Ümmühân'a münhasıra olduğu ve tashîh mes'elesi yetmiş iki sehimden i'tibâr olunup sümünü dokuz sehim zevcesi mezbûre Fatıma'ya mâ-bekâ oğulları on sekizer sehim ve kızı Ümmühan'a dokuz [sehim] isâbet eylediği lede's-şer'i'lenver

zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrur bi'l-cümle terekisi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtîzîkr olunur. Fî 23 Rebî'ü'l-ûlâ sene 1183

Atîk Mushaf-ı şerîf hediyesi 1 adet, 2 guruş	Menzil der-mahalletü'l-mezbûre, 200 guruş	Delûlbaba'da bağ 600 peyke 40 guruş	Karye-i Hacı'da ceviz eşcârı 4 adet, 40 guruş	Teşt ve tava ve kazan 5,5 guruş
Döşek, yorgan, yasdık 7 guruş	Güğüm 1 adet 2 guruş	Tencere 11 adet 2,5 guruş	Süzek 1 adet 1 guruş	Kaftan, 1 adet ve zıbun köhne, 1 1,5 guruş
Mavi kaftan 1 adet 1,5 guruş	Don, 2 adet ve gömlek, 1 adet 3 guruş	Sarık 2 adet 1,5 guruş	Aba 1 adet 1,5 guruş	Sahan 9 adet 3,5 guruş
Lengeri 4 adet 4 guruş	Çuval 8 adet 4 guruş	Sanduka 2 adet 1 guruş	Döşeme kilim köhne cem'an 3 guruş	Parça halı 0,5 guruş
Heybe 0,5 guruş	Yeşil kuşak 0,5 guruş	Cedîd kuşak 1 adet, 1 guruş	Şam'dân 1 adet, 1 guruş	Şerbet tası 2 adet, 1 guruş
Katremiz 2 adet 1 guruş	Saplı ve gır tası 1 adet 1 guruş, 1 rub'	Leğençe 1 adet 2 guruş	Kebîr satıl 2 adet 3 guruş	Sini sağır 1 adet 1,5 guruş
Hinta 2 kıyye 5,5 guruş	Munakkaş kilim 1 adet 5 guruş	Der-zimmet-i Hacırlı Ağırşam oğlu, 22 guruş	Hacırlı Süleyman 50 guruş	Küşeker pusatı 5 guruş
Hırdevât-ı menzil 4 guruş	Fener, 1 adet ve kahve ibriği, 1 adet, 1,5 guruş	Taba, 1 adet 0,5 guruş	Ve demir mangal 1 guruş	

Cem'anyekû: 428 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn ve iskât 15,5 guruş	Ve kefaret 5 guruş	Resm-i kısmet 10,5 guruş	Kâtibe 3 guruş	Çukadâra ve muhezıra 4 guruş
---	-----------------------	-----------------------------	-------------------	------------------------------------

Cem'an Yekûn: 38 guruş

Sahhû'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 390 guruş

Hisse-i zevce Fatıma 48 guruş, 30 para	Hissetü'l-ibn Hüseyin 75 guruş, 30 para	Hissetü'l-ibn Mehmed 75 guruş, 30 para	Hissetü'l-ibn Ali 75 guruş, 30 para
Hissetü'l-ibn Hamido 75 guruş, 30 para		Hissetü'l-bint Ümmühan 37 guruş, 30 para	

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekahül-fakîr ileyhi sübhânehu Müfti İsmail Efendizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab.

Sayfa: 53

Hüküm:94

Konusu: *Kozanlı mahallesinden vefât eden Hacı Ahmed'in oğlu Mehmed Emin'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Kozanlı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Emin ibn-i el-Hâc Ahmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Emine bint-i el-Hâc Mehmed ile sulbi kebîr oğulları İsmail'e ve Ahmed'e ve sağîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızı Ümmühani'ye ve sağîre kızı Fatıma'ya ve anası Ümmühani bint-i İbrahim Efendi'ye ve tashîh mes'elesi yüz doksan iki sehimden i'tibâr olunup sümünü yirmi dört sehim zevcesine ve südüsü otuz iki sehim anası Ümmühani'ye ve mâ-bekâ yüz otuz altı sehim dahi oğullarının her birlerine otuz dörder sehim ve kızlarının her birlerine on yedişer sehim isâbet eylediği lede's-şer'i'lenver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekisi ma'rifet-i

şer'le tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 6 Cemâziye'l-ûlâ sene 1183

Menzil der- mahalle 200 guruş	Gınabaşında ceviz eşcârı, 3 adet 5 guruş	Sahan 25 adet 5 guruş	Lengeri 4 adet 2,5 guruş	Sini sağır ve kebîr 2 adet 2,5 guruş
Güğüm, 1 adet ve sağır bâdiye, 1 adet 4 guruş	Leğen, 1 adet İbrik, 1 adet 3 guruş	Şerbet tası 8 adet 4 guruş	Taba ve süzek 1 adet 1,5 guruş	Teşt ve tut kazanı 8 guruş
Sağır tencere 2 adet 4,5 guruş	Mavi çuka kaplı nâfe kürk, 1 adet 6 guruş	Alaca, 4 adet ve çit, 2 adet Yorgan, 2 adet döşek, 2 adet 14 guruş		Mürtebe 3 adet 6 guruş
Munakkaş kilim 1 adet 5 guruş	Sağır kilim 5 adet 6 guruş	Köhne halı 2 adet 4 guruş	Leğençe 1 adet 2 guruş	Su tası, 1 adet ve saplı, 1 adet 1,5 guruş
Kavuk, 1 adet Ve sarık, 1 adet 3 guruş	İplik alaca entari 1 adet 2 guruş	Don, 2 adet Ve gömlek, 2 adet 3 guruş	Kaftan, 1 adet Ve yeşil kuşak 3 guruş	Köhne çahşur 1 adet 1,5 guruş
Köşker dükkanı Rub' hisse 10 guruş	Şa'îr 1,5 kıyye 2 guruş	Kahve ibriği 3 adet 2 guruş	Rafda çanak ve fincan 3 guruş	Çuval 4 adet 2 guruş
Hırdevât-ı menzil 2 guruş	Atâr dükkanında sabun, 15 kıyye 11 guruş	Şab 25 kıyye 15 guruş	Mastı otu ve zaç 2 guruş	Hına 1 guruş
Demirler	Kendir ince ve	Çifte	Saçma ve	Nar kabuğu

5 kıyye 2,5 guruş	kalın 1 guruş	1 guruş	ham kurşun 4 guruş	ve kara sakız 3 rub‘
Alaca kuf ve kırmızı terlikve çomça 1 guruş, 15 para	Kiriş 1 guruş	Afyon ve söğüt 3 rub‘	Varak otu 1 rub‘	Boz kilim 3 rub‘f
Kil leğeni, 1 adet ve sağır sahan 1 adet, 30 para	Bal mumu 3 rub‘	Karındaşı kanı 5 para	Cem taşı ve çanak 0,25 guruş	Fişenk 3 adet 5 para
Çekirdek ve aşı 30 para	Öd alığı ve sarı ağaç 0,5 guruş	Minder 1 rub‘	Kütük ve çivid 0,5 guruş	Zeyt değneği 1 rub‘f
Tavtır 1 rub‘	Balık otu 1 rub‘	Göz ilacı 1 guruş, 5 para	Daznık 0,5 guruş	Masura ve kafı 1 guruş
Kibrit 1 rub‘	Taş daznık 0,5 guruş	Eğilik 1 dbb	Ve nişadır 0,5 guruş	Çıra ve dükkan yüzü 1 guruş, 1 rub‘
Halı ve meşin ve minder, birir adet 2 guruş	Havan 3 rub‘	Ufak ulbeler 1 guruş, 1 rub‘	Kebîr ulbe 16 adet 2 guruş	Zenbil 12 adet 1 guruş
Peştahta 1 adet, 1 guruş	Terâzi ve kebîr terâzi ve batman 3,5 guruş		Dükkan hal‘ı ve bir dikli 30 guruş	

Cem‘an yekûn: 420 guruş

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tefkîn ve iskât, 20	Resm-i kısmet 10,5 guruş	Kâtibe 2 guruş	Çukadâra 2 guruş	ve muhzıra 1 guruş
------------------------------------	-----------------------------	-------------------	---------------------	-----------------------

guruş				
-------	--	--	--	--

Cem'an Yekûn: 35 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 385 guruş

Hisse-i zevce Emine 48 guruş, 5 para	Hissetü'l-ümm Ümmühani 64 guruş, 20 akça	Hissetü'l-ibn İsmail 68 guruş, 21 akça	Hissetü'l-ibn Ahmed 68 guruş, 21 akça
Hissetü'l-ibn Mehmed 68 guruş, 21 akça	Hissetü'l-bint Ümmühan 34 guruş, 11 akça	Hissetü'l-bint Fatıma 34 guruş, 11 akça	

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekahü'l-fakîr ileyhi sübhânehu ve ta'âlâ Müfti İsmail Efendizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufira lehümâ.

Sayfa: 54

Hüküm:95

Konusu: Şhreküstü mahallesinden vefât eden Mehmed kızı Fatıma'nın verâseti.

Temiroğlu kızı

Medîne-i Ayıntab'da Şhreküstü mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fatıma bint-i Mehmed'in verâseti zevc-i nâkihi Seyyid Salih ibn-i Seyyid Ahmed ile vâlidesi Fatıma bint-i el-Hâc Mehmed'e ve sulbî sağır oğlu Seyyid Ahmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduğdan sonra müteveffıye-i mezbûrenin bi'l-cümle terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî şehri Cemâziye'l-âhir sene 1183

Mihr-i mu'ahhar der- zimmet-i	Altun toka 12 miskâl 60 guruş	Nısfıye altun incili şeke, 1 adet	Kubbeli çift işî kem kuşak 15 guruş	Kaplama altun tire küpe 7 guruş
-------------------------------------	-------------------------------------	---	---	---------------------------------------

zevcü'l- mezbûr, 100 guruş		30 guruş		
Döğme saç kaytanı 5,5 guruş	Zevci zimmetinde deyn 15 guruş	İncili çalma 5 guruş	Sahan 10 adet 4 guruş	Sini 1 adet 2 guruş
İbrik 1adet 1 guruş	Cem tası 1 adet 0,5 guruş	Kapak tası 1 adet 3 rub‘	Şam‘dân, 1 adet Ve mum tası 1 adet, 0,75 guruş	Tepsi 1 adet 1 rub‘
Ve kil leğeni 1 adet 3 rub‘	Peşhun kebîr çenber, 1 adet 3 guruş, 1 rub‘	Kalpak incisi 5 adet 3 guruş	Elvân çenber 14 adet 7 guruş	Dahi sağır peşhûn çenber, 2 adet 2 guruş
Kuşak kaytan 1 adet 0,5 guruş	Merdüm don 2 adet 3 guruş	Mısır peştemalı 1 adet 1 guruş	Şâli cebe 1 adet 3 guruş	Çiçekli kaftan 1 adet 4 guruş
Çizme cedîd 1 çift 1 guruş, 1 rub‘	Bağlı peçe 7 guruş	Bağ ve mavi bohça, 1 adet 2 guruş	Yaşmak 1 adet 0,5 guruş	Def‘a müsta‘mel çenber, 5 adet 2 guruş
Merdüm biçilmiş don, 1 adet 0,5 guruş	İşleme havlu 1 adet 1,5 guruş	Keten kılabdânlı gömlek, 1 adet 3 guruş	Boğça safrâ 1 adet 0,5 guruş	Çiçekli mavi entari, 1 adet 5 guruş
Sürmavi bez işleme bohça 1 adet, 1,5 guruş	Merdüm don 2 adet 1 guruş	Telli fisdıkî kumaş bohça, 1 adet 2,5 guruş	İşleme keten gömlek, 1 adet 2 guruş	Sarı kumaş üzerine kılabdân don, 1 adet

				3 guruş
Sakız alacası cedîd kaftan 1 adet, 9 guruş	Alaca bohça 1 adet 1 guruş	Yeşil hatâyî entari 1 adet 9 guruş	Kırmızı kedi basdı don, 1 adet 3 guruş	Keten zirâ‘ 1 guruş
Kırmızı kılabdânlı işleme bohça 1 adet, 3 guruş	Bez kaftan zeytun 1 adet, mavi 1 adet, 5 guruş	Acem işi köhne bohça, 1 adet 0,5 guruş	Çarşeb 1 adet 1 guruş	Münşife 4 adet 2 guruş
Hamam merzi 1 adet 1 guruş	Havlu makreme 4 adet 1 guruş	Alaca döşek 2 adet 7,5 guruş	Alaca yorgan 2 adet 8 guruş	Yün yasdık 1 adet 1 guruş
Tekleme yasdık 7 adet, 3,5 guruş		Yüz yasdık 3 adet, 1 guruş		Ayna 3 rub‘ Tılsım kolbağı 2 guruş, 1 rub‘
Vâlidesi zimmetinde altun nısfıye, 6 adet 8 guruş, 1 rub‘			Arka esvâbı ve kalpak ve çenber 4 guruş	

Cem‘an yekûn: 380 guruş, 1 rub‘

Minhe'l-ıhrâcât:

Techîz ü tekfîn iskât ve keffârât 30 guruş	Resm-i kısmet 9,5 guruş	Kâtibe 2,5 guruş	Çukadâra ve muhzıra ve çavuş-ı nakîb 3 guruş, rub4
---	----------------------------	---------------------	--

Cem‘an Yekûn: 35 guruş, 1 rub‘

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 385 guruş

Hisse-i zevc 83 guruş, 30 para	Hissetü'l-ümm 55 guruş, 30para	Hissetü'l-ibn mâ-bekâ 195 guruş, 30 para
-----------------------------------	-----------------------------------	---

Hurrire bi-ma‘rifeti min-mu‘temedün-aleyh nemmekahü'l-fakîr ileyhi sübhânehu ve ta‘âlâ Müftizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufira leh.

Sayfa: 54

Hüküm:96

Konusu: *Araplar mahallesinden vefât eden Seyyid İsmail Ağa'nın oğlu Seyyid İbrahim Halil'in verâseti.*

Köşker Emir Araplarlıoğlu

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Araplar mahallesinde sâkin iken fevt olan Seyyid İbrahim Halil ibn-i Seyyid İsmail Ağa'nın verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Ahmed ile sulbiye kebîre kızı Rukiye ve sağîre kızı Fatıma'ya ve sulbi sağîr oğlu Seyyid İsmail'e münhasıra olduğu vereseleri yedlerine verilen defterdir ki zikr olunur. Fî 23 Cemâziye'l-âhir sene 1183

Döşek 2 adet 4 guruş	Yorgan 2 adet 5 guruş	Yasdık 2 adet 2 guruş	Sağîr tencere 1 adet 1,5 guruş	Sahan 3 adet 1 guruş
Karye-i Körkün turâbında bağ 300 peyke 6 guruş		Sanduka 1 adet 30 para	Aba 1 adet 1 guruş	Alaca kuşak 2,75 guruş

Cem‘an yekûn: 24,5 guruş

Minhe'l-ihrâcât:

Techîz ü tekfîn iskât 7 guruş	Resm-i kısmet ve hizmet 1,5 guruş
----------------------------------	--------------------------------------

Cem‘an Yekûn: 8,5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 16 guruş

Hisse-i zevce 2 guruş	Hisse-i ibn 7 guruş	Hisse-i bint 3,5 guruş	Hisse-i bint 3,5 guruş
--------------------------	------------------------	---------------------------	---------------------------

Sayfa: 55

Hüküm:97

Konusu: *Bostancı mahallesinden vefât eden Hacı Abdürrezzak'ın verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Bostancı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Abdürrezzak ibn-i el-Hâc Abdürrezzak'ın verâseti zevce-i metrûkesi Emine bint-i Halil Efendi ile sulbî kebîr oğlu Halil'e ve sulbî sağîr oğulları Mehmed'e ve Ömer'e ve sulbiye kebîre kızları Hadice'ye ve Asiye'ye ve sağîre kızı Fatıma'ya münhasıra olduğu.

Fî evâhiri şehr-i Cemâziye'l-ûlâ sene 1183

Mushaf-ı şerîf hediyesi, 1 adet 4 guruş	Helvacıoğlu Seyyid Ali'de 12 guruş	Hacıoğlu Emin'de 50 guruş	Yemenioğlu Hacı Mehmed'de 50 guruş	Debbâğ Menlâ Ali zimmetinde 20 guruş
Osman Çelebizâde Mehmed 50 guruş	Usta Ömer oğlunda zimem 30 guruş	Samli Solakoğlu Hamid 37 guruş	Ustaoglu İnce Mehmed'de 18 guruş	İlbeyli Eşki Ali 30 guruş
Menlâ Yusuf'da 14 guruş	Zibaloğlu zimmetinde 3,5 guruş	Muslu yeyeni 5,5 guruş	Kilisli el-Hâc Sadık 6 guruş	Ortağı Hüseyin Çelebi'de 15 guruş
Külahçı İbrahim zimmetinde 16 guruş	Kemyeoğlu 2,75 guruş	Emîr Şaban oğlu 4 guruş	Menlâ Hanefi 3 rub‘	İbrahim Çelebi 8,5 guruş
Molla Beledoğlu 4 guruş, 10	Usta Mustafa 7 guruş	Abdurrahman 3 guruş	Sağır ve karındaşı 1 guruş, 5	Kel Ziya 3 rub‘

para			para	
Rabî'a oğlu Bostan'da 1 guruş, 15 para	Oğlunda 15 para	Def'a İbrahim Çelebi 7,5 guruş	Hasan Beşe 8 guruş	Bostancı Emîr Ali 4,5 guruş
Dilendioğlu 2 guruş	Kazzâzoğlu 17,5 guruş	Selimoğlu 15 guruş	Balcıoğlu 6 guruş	Çivid Ahmed 22 guruş
Rahmânioğlu 5 guruş	Kısacıoğlu 7 guruş	Kıymaoğlu Hacı Mehmed, 17 guruş	Kal'alı Yahya oğlu, 5,5 guruş	Neccâr Gani oğlu 34 guruş
Hacıbabalı Muslu 7 guruş	Dede Muslu 2 guruş	Ali Avratoğlu 12,5 guruş	Teke Dayısioğlu 3 guruş	Emin 3 guruş
Kilimci Ali 20 guruş	Menlâ Ahmed oğlu, 12 guruş	Karadenkli Koca 15 guruş	Yılankozlu 8 guruş, 10 para	Nohud, 1 kıyye 6 guruş
Mehmed Ali oğlu 8 guruş	Debbâğ Abdülkadir 10 guruş	Sağırıcı Mustafa bargir bahâsı 40 guruş	Beylerbeyi karyesinde bağ 400 peyke, 40 guruş	
Etebeg karyesinde bağ, 400 peyke 30 guruş	Kapak dere bağ 400 peyke 34 guruş	Menzil der- mahalletü'l- mezbûre, 120 guruş	Sahan, 9 adet ve leğençe, 1 adet 4,75 guruş	Şerbet tası 5 adet 2 guruş
Sağır lengeri 3 adet 1 guruş	Kebîr lengeri 4 adet 2,5 guruş	Satıl kebîr, 1 adet Ve sağır, 2 adet 3,5 guruş	Köhne tüfenk, 1 adet Ve bıçak, 1 adet 4 guruş	Fener, 1 adet ve köhne sini, 1 adet 2,5 guruş
Kilim, 2 adet Yan halı, 1 adet	Cedîd kilim 1 adet 5 guruş	Teşt 2 adet 7 guruş	Tut kazanı 1 adet 4 guruş	Tencere 1 adet 3 guruş

8 guruş				
Yorgan 5 adet 18 guruş	Döşek 2 adet 5 guruş	Minder 4 adet 4 guruş	Yasdık 5 adet 3 guruş	Tâbe 2 adet 1,75 guruş
Kuru üzüm 50 kıyye 5 guruş	Mısır kuşak 1 adet 3 rub‘	Kavuk 2 adet 1,5 guruş	Sarık 3 adet 3 guruş	Zeytun bez kapan 1 adet 3 guruş
Zeyutn entari 1 adet 0,5 guruş	Sırma don 2 adet 1 guruş	Gömlek 3 adet 3 guruş	Zeytun biniş çuka 1 adet 6 guruş	Arka esvâbı 2 guruş
Cicim 2 guruş	Evde olan hınta 6 kıyye 18 guruş	İlbeyli hınta 10 kıyye 25 guruş	Çuval 2 adet 3 guruş	Mor çuka çahşur 1 adet 2 guruş
Hırdevât-ı menzil, 7,5 guruş				

Cem‘an yekûn: 1100 guruş

Minhe'l-ıhrâcât:

İşkât ve keffârât 16,5 guruş	Resm-i kısmet ve hüccet harc-ı vesâyet 35 guruş	Harc-ı kalemiyye-i hüccet 1,5 guruş	Kitâbet ve çukadâr ve muhızır 7 guruş
---------------------------------	--	---	---

Cem‘an Yekûn ihrâc: 60 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 1040 guruş

Hisse-i zevce Emine 130 guruş	Hisse-i ibn Halil 202 guruş, 26 akça	Hisse-i ibn Mehmed 202 guruş, 26 akça	Hisse-i ibn Ömer 202 guruş, 26 akça
Hisse-i bint Hadice	Hisse-i bint Asiye	Hisse-i bint Fatıma	

101 guruş, 13 akça	101 guruş, 13 akça	101 guruş, 13 akça
--------------------	--------------------	--------------------

Hurrire bi-ma‘rifeti min-mu‘temedün-aleyh nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Müftizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufira lehümâ.

Sayfa: 55

Hüküm:97

Konusu: *Şehreküstü mahallesinden vefât eden Seyyid Ahmed'in oğlu Seyyid Ali'nin verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da kurb-i Şehreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid Ali ibn-i Seyyid Ahmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Yakub ile sulbî kebîr oğulları Seyyid Mehmed ve Seyyid İbrahim ve kebîre kızı Ayşe'ye münhasıra.

Fî 29 Cemâziye'l-ûlâ sene 1183

Menzil der- mahalletü'l- mezbûre, 50 guruş	Bozdere nâm kahalde bağ 8 guruş	Balduzak'da harâbe bağ 2 guruş	Sahan 6 adet 2,5 guruş	Lengeri 1 adet 0,5 guruş
Kapaksız tencere 1 adet 1,5 guruş	İbrik, 1 adet ve tabe, 1 adet 1,5 guruş	Yorgan, 1 adet ve döşek, 1 adet ve yasdık, 1 adet 5 guruş	Köhne kilim 3 adet 6 guruş	Hallâç dezgâhı 2 adet 6,75 guruş
Hinta 3 kıyye 8 guruş	Arka esvâbı 5 guruş	Üzüm 3 guruş	Kemençe 1 adet 1,5 guruş	Tut tası ve sağîr tas, 2 adet 1 guruş
Hirdevât-ı menzil, 3,5 guruş				

Cem‘an yekûn: 105 guruş, 30 para

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 8,5 guruş	Resm-i kismet 2,75 guruş	Huddâma cem'an 2,75 guruş
------------------------------	-----------------------------	------------------------------

Cem'an Yekûn: 13,75 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 92 guruş

Hisse-i zevce Ayşe 11,5 guruş	Hisse-i ibn Seyyid Mehmed 32 guruş, 8 para	Hisse-i ibn Seyyid İbrahim 32 guruş, 8 para	Hisse-i bint Ayşe 16 guruş, 4 para
-------------------------------------	--	---	---------------------------------------

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Müftizâde Mehmed Emin el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufira leh.

Sayfa: 58

Hüküm:98

Konusu: *Ruha'da maktûlen vefât eden Seyyid Mehmed Battal Ağa'nın oğlu Seyyid Hacı Mehmed'in terekesi.*

Medîne-i Ayıntab a'yânından olup bundan akdem medîne-i Ruha'ya varup mukadder-i bârî maktûlen fevt olan es-Seyyid el-Hâc Mehmed ibn-i es-Seyyid Mehmed Battal Ağa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Hadice bint-i es-Seyyid Ali Efendi ve Fatıma bint-i es-Seyyid Mehmed Emin Ağa ile sulbî sağır oğulları es-Seyyid Mehmed Said ve es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Mehmed Battal'a ve kebîre kızları Asiye ve Fatıma'ya münhasıra olduğu lede's-şer'i'lenver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun mîrîye duyûn-ı kesîresi vardır deyü hâlâ Mısır ve Rakka vâlîsi ve cânib-i Mısır ser'askeri vezîr-i mükerrerem devletlü es-Seyyid Numan Paşa hazretleri tarafından bâ-buyuruldu-i aliyyeleri ile Süleyman Ağa nâm bendeleri mübâşir ta'yîn ve irsâl buyurulup mübâşir-i merkûmun ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrun hâneleri ve içinde olan emvâl ve eşyâları tahrîr için makeddem mühürlenüp odaları ve sâir mekânları ba'dehu mübâşir ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le bi'l-cümle gerek akâr ve gerek tecemmülât-ı hâneleri ve emlâk ve mevrû'atları ve devâbb-ı mevâşîleri ve sâir ism-i mâl itlâk olunur metrûkât ve muhallefâtı kemâl-i

teftiş ve tafahhus olunarak bilâ-kıymet tahrîr ve defter olunup bir kıt'ası vezîr-i müşârun-ileyhe irsâl ve bir kıt'a vereseleri yedlerine verilecek defterânın kayd ve tescîl-i şer' olunduğudur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Zi'l-hicce sene erba'a ve semânîn ve mi'ete ve elf.

Siyah sîm Şam kesmesi, 1 adet	Mar'aşî ada gömlek, 2 adet	Sakız'ın kumaşı seccâde, 1 adet	Mor çuka haşa 1 adet	Mısır peşgir 2 adet
Ve mısır makreme 4 adet	Küçük kıt'a Mushaf-ı şerîf hediyesi, 2 adet	Kontuş benli çalkafa kürk 1 adet	Çalkafa boğaz zağîre 2 adet	İskerle başlığ 1 adet
Şayak mak'ad	Def'a Şam kesmesi, 1 adet	İslambolî çuka haşa 1 adet	At gemi 9 adet	Sîm gaddâre 1 adet Ve külüng, 1 adet
Daniska peşdâd beyaz kamçı 2 çift	Yaldız peşdâd 1 çift	Semmur rişte takımı, 2 adet ve kolanı, 1 adet	Balgamî hançer kabzası 6 adet	Kamîr zırh bir kesim ve kâmile
Seledi ve başlık Sim, 2 adet ve kabza, 1 adet	Topuzluk 7 adet	Yedek daş 1 adet	Cedîd çuka yedek ürtüsü 2 adet	Çuka ma'ad 2 adet
Çit mak'ad 1 adet	Gömlek cedîd 1 adet	Def'a çuka mak'ad 3 adet	Kaplan postu haşa 1 adet	Seccâde cedîd halı 2 adet
Kilim seccâde cedîd, 1 adet	Çuka şayak mak'ad, 2 adet	Şayak seccâde 1 adet	Beyaz ihrâm 1 adet	Beyâz Sûzân-ı Acem, 1 adet
Cicim at örtüsü 1 adet	Köhne haşa 3 adet	Sîm taban kılıç	Şâlî gömlek cedîd	Beyaz munakkaş

		1 adet	3 adet	bohça, 1 adet
Karsak konduş çuka kürk 1 adet	Karsak cebe germesud kaplı kürk, 1 adet	Kakım cebe kürk 1 adet	Varşak sırtı kürk 1 adet	Zerzevâ fısdığı biniş kürk 1 adet
Al çuka kaplı sincab biniş kürk 1 adet	Harbemîz Raka 1 adet	Aynalı yelpâze 1 adet	Mercan havişli atık ve sandal tesbih 2 adet	Sandal ufak tesbih 500 adet
Yarım tahta sincab kürk	Şâlî çahşur 1 adet	Çuka çahşur 1 adet	Şâlî kürk biniş	Kırmızı şâlî 1 adet
Kürk kabı 1 adet	Sarı peşgir 1 adet	Kırmızı çuka biniş 1 adet	Sincâbî mavi sandal kündî kuşak	Sûzân kürk bohçası, 1 adet
Def'a sandal tesbih 500 adet	Çuka peşdâd kalığı 2 çift	İbrişim bilezik kuşak 2 adet	Mavi cedîd çuka şalvar 2 adet	Çuka makreme kesesi 1 adet
Hünkâr şâlî 1 top	Sîm işleme kadın örtüsü, 1 adet	Keten, 2 adet ve mor sim makreme, 4 adet	Keten peşgir 1 adet	Halı seccâde 1 adet
Sûzân seccâde 1 adet	Al cedîd munakkaş bohça, 1 adet	[s. 59] Sedefli çekmece, 2 adet	Def'a Şam haşa sîm 1 adet	Def'a çit mak'ad 1 adet
Şayak mak'ad 2 adet	Çit parça 1 adet	Yanbolu Kebe 2 adet	Def'a cedîd gömlük 1 adet	At çulu 2 adet
Ve keçeler 2 adet	Çuka haşa al 1 adet	Def'a çit mak'ad 2 adet	Cedî halı seccâde 2 adet	Cicim 1 adet

Beyaz kemer kuşak, 1 adet	Omuz makreme 2 adet	Acem şemiri 2 adet	Yemeni 1 adet	Fağfûr fincan 53 adet
Kutni kapama 1 adet	Kutni entari beyaz 1 adet	Beyaz cebe çuka 1 adet, 4 guruş	Çit 1 top	Beyaz bez entari 4 adet
Merdüm gömlek 2 adet	Beyaz işleme bohça 1 adet	Kutni döşek 4 adet	Cedî kumaş yorgan 5 adet	Orta halı 2 adet
Orta halı 2 adet	Mavi velense mürtebe, 2 adet	Fağfûr kâse 15 adet	Fağfûr bardak 15 adet	Sahan 30 adet
Kapaklı hoşaf tası 3 adet	Çatma yasdık 13 adet	Alaca yasdık 2 adet	Çit yasdık 2 adet	Kulak yasdık 2 adet
Munakkaş kilim 14 adet	Munakkaş hurç 1 adet	Def'a halı yan 3 adet	Bez işleme kaplı sakal darağı, 5 adet	Parça çuka seccâde, 1 adet
Leğen, 1 adet İbrik, 1 adet	Kürk kırıkları parça	Sîm kaplama üzengi 1 çift	Şam'dân 2 adet	Aşağı menzilde
Minder 2 adet	Kadîfe yasdık 5 adet	Halı 3 adet	Kilim 2 adet	Kebîr kapaklı sahan, 10 adet
Kebîr lengeri 2 adet	Fener 1 adet	Güğüm 1 adet	Abdest leğeni 1 adet	Mesnâ yatak hararı, 2 çift
Kebîr Şam'dân 1 adet	Tarla-yıAtîk mahallesinde menzil	Tarla-yı Cedîd mahallesinde dâhiliye ve hâriciye menzil		Nısf hisse kandili hanı
İttisâlinde menzil	Ammisi Bekir Ağa	Karagöz sûkunda	Haffâfhâne kurbünde	Karye-i Cerid'de iki

1 bâb	süknâsında hissesi	tütüncü ve hallâk dükkanı, 2 adet	üzüm ve velîb, 1 bâb	kıt'a bağ
Karye-i Gavirhöyüğü'nde zeytunluk eşcârı	Eski evinde olan tüfenk, 12 adet Karabina, 2 adet	Çalar sâ'at 1 adet	Şam kılıcı 1 adet	Bakadır karyesinde hinta peydir 6 kıyye
Tilbaşar mezra'asında peydir Kerç 7; Küşne, 5 kıyye; Hinta, 15 kıyye		Tilbaşar karyesinde Kerter Ali'de peydir Küşne, 5 kıyye; hinta, 20 kıyye; şa'îr, 5 kıyye		
Karye-i Korkün Tahricoglundada peydir Hinta, 18 kıyye; küşne, 5 kıyye şa'îr, 6 kıyye; nohud, 3 kıyye	Karye-i Sağdın Köle Ömer'de peydir Şa'îr, 10 kıyye Küşne, 5 kıyye	Tilbaşarlı yeğen Hali'de peydir Hinta, 15 kıyye Şa'îr, 6 kıyye	Tilbaşarlı Hanefi oğlundada peydir Hinta, 10 kıyye	
Tilbaşarlı İbiş kethüdâ peydir Hinta, 15 kıyye	Karye-i Seylan Ali'de peydir Hinta, 10 kıyye	Def'a karye-i Sağdın Mustafa'da peydir hinta 28 kıyye	Karye-i Kefercebel zeytun eşcârı	Keret karyesinde bir bâb değirmen
Karye-i Seylan'da bir bâb değirmen	Ağacakend karyesinde bir kıt'a bağ derûnunda fisdık eşcârı	Karye-i Korkün turâbında büyük bağ nâm	Fahlaççioğlu ve Şerefoğlu yedlerinde iki kıt'a Hadravat bostanı, 450 meşâre	Kızılhisar tahtânî Kısarak at müşterek, 3 hisse
korkün	Araplar	Tıhnatan	Katır	Bargir

karyesinde müşterek kısarak 1 adet	karyesinde müşterek kısarak 1 adet	karyesinde müşterek kısarak 1 adet	7 re's	7 re's
[s. 60] Tahtânî menzilde def'a tencere, 7 adet		Sahan 10 adet	Lengeri 4 adet	Müsta'mel harar 10 çift
Sağır sini 2 adet	Sağır teş 2 adet	Sırma müsta'mel yasdık, 10 adet	Ve çit yasdık 4 adet	Kilim 4adet
Mürtebe 3 adet	Yorgan 5 adet	Minder 3 adet	Şerbet tası 3 adet	Acem ibriği 1 adet
Tepsi 1 adet	Kebîr teş 1 adet	Abdest leğeni 1 adet	Bakır yağ debbesi 1 adet	Yemeklik tası 1 adet
Cem tası 1 adet	Demir mangal 3 adet	Kırmızı bogası şilte döşek, 2 adet	Bakır havan	Def'a menzilde olan Bursa yasdığı, 6 adet
Çit yasdık 6 adet	Minder kebîr 1 adet	Döşek 3 adet	Cedîd kilim 13 adet	Mar'aş işi mak'ad 2 adet
Halı, 1 adet ve keçe, 1 adet	Def'a yorgan 2 adet	Tut kazanı 1 adet	Kebîr bâdiye 1 adet	Tüfeng-i İslamboli sîm, 1 adet
Kebîr sini 1 adet	Tencere 1 adet	Pirinç mangal 1 adet	Def'a tencere kebîr 1 adet	Tencere sağır 1 adet
Def'a teş 1 adet	Leğençe, 1 adet ve tabe, 1 adet	Satıl 1 adet	Kebîr kuzu lengeri 2 adet	Def'a penbe şilte kırmızı, 3 adet

Çit yasdık 2 adet	Def'a Bursa yasdığı köhne, 8 adet	Kilim 4 adet	Döşek 2 adet	Yorgan 2 adet
Çuka mak'ad 2 adet	Orta halı 1 adet	Kapaklı şerbet tası 1 adet	Sarı Acem ibriği 1 adet	Lengeri, 1 adet ve Kefçe, 1 adet
Teşt 1 adet	Sahan 23 adet	Lengeri 2 adet	Köhne kadife yasdık 4 adet	Fağfûr kâse ve dabak, rafda taslar
Matbahda olan kilim, 2 adet	Halı 1 adet	Döşek 2 adet	Yorgan 2 adet	Munakkaş keçe 1 adet
Ve kilim 1 adet	Der-zimmet-i Hasan kethüdâ Kızılhibar buğda bahâ 600 gurus			Velense 2 adet

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekahül'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Ahmed Yahyazâde el-kâdî be-medîne-i Ayıntab gufira leh.

[s. 61]

Müteveffâ Battal Ağazâde el-Hâc Mehmed Ağa'nın terekesinden defterde mastûr mevrû'atlarından ba'dehu hâsılât-ı hubûbâtların beyân. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene 1185

Uzun Mehmed Hinta 23 kıyye Şa'îr 12 kıyye Küşne 6 kıyye	İbiş kethüdâ Hinta 35 kıyye Şa'îr 10 kıyye	Yeğen Halil Hinta 25 kıyye Şa'îr 4 kıyye	Boybeyi Halil Hinta 15 kıyye Şa'îr 8 kıyye	Kötü Ali Hinta 17 kıyye Şa'îr 10 kıyye Küşne 6 kıyye
Karye-i Korkün; Tahıcı Ahmed Hinta, 20 kıyye Şa'îr 20 kıyye	Karye-i Şağıdın; Köle Ömer Şa'îr 14 kıyye Küşne 6 kıyye		Karye-i Seylan Ali Hinta 13 kıyye	Karye-i Magadır Elife Hatun Hinta 12

Küşne 6 kıyye Nohud 6 kıyye	Akovaioğlu Hinta 30 kıyye Şa'îr 18 kıyye		kıyye
--------------------------------	--	--	-------

Cem'an yekûn hubûbât

Hinta 290 kıyye	Şa'îr 96 kıyye	Küşne 18 kıyye	Nohud 6 kıyye
--------------------	-------------------	-------------------	------------------

Müteveffâ-yı mezbûrun haber verdikleri bâyiretû'l-Fırat'da mevcûd eşyâsı

Mürtebe 2 adet	Halı 3 adet	Şerbet makreme 4 adet	Kırmızı peştimal 1 adet	Sofra, 1 adet ve Peşgir, 1 adet
Çit bohça 1 adet	Kapaklı çorba tası 2 adet	Lengeri 2 adet	Kapaklı sahan 15 adet	Tepsi 1 adet
El leğeni 1 adet	İbrik 3 adet	Salata sahanı kapaklı, 2 adet	Sîm yâsemin çubuk 1 adet	Sağîr dîvân sini 1 adet
Ve iskenbe 1 adet	Orta celbka 5 adet	Tütün tablası 7 adet	Tatlı kaşığı, 1 adet ve fağfûr tabak 1 adet	Gülabdân, 1 adet ve buhurdân, 1 adet
Ta'âm kaşığı 1 deste	Hoşaf kaşığı 1 deste	Tencere 10 adet	Kapak 8 adet	Süzek 1 adet
Ve bakır güğüm 1 adet	Kahve güğüm 1 adet	Pirinç 50 kıyye	Çevgen 1 adet	Ve dabulbaz 1 adet
Kahve ham 2 kıyye	Datlı kanevizi 1 adet	Billûr kâse 2 adet	Saka ve akçı tamamen	Bir re's saka bargiri
Orta halı 1 adet	Yanbolu kebesi 1 adet	Kebîr yasdık 12 adet	Sağîr yasdık 1 adet	Hamam gömleği 1 adet
Havlu	Şam'dân	Ve fiske	Mukâbele-şod	

3 adet	1 adet	Şam‘dân 1 adet	
--------	--------	-------------------	--

[s. 62]

İşbu defterde mastûr olan Battal Ağazâde el-Hâc Mehmed Ağa nâm müteveffânın zikr olunan terekesinden zimmetinde olan iskele mukâta‘ası malına mahsûben Numan Paşa efendimiz hazretlerinin taraf-ı devletlerinden tarih-i mezbûrda husûs-ı mezbûr için bâ-buyuruldu-i aliyye mübâşir Süleyman'ın mollâ efendimiz hazretlerinin baş çukadârı Ali Ağa ma‘rifetiyle ve ma‘rifet-i şer‘le aldıkları eşyâdır ki zikr olunur.

Fî 25 Zi'l-hicce sene 1184

Katır, 3 re’s Kıymete 30 guruş	Bargir, 2 re’s Kıymet 200 guruş	Şâlî, 1 top Kıymet 40 guruş	Sîm kaplama üzengi 1 çift Kıymet, 30 guruş	Kaplan postu, 1 adet Kıymet 20 guruş
Çuka haşa, 1 adet Kıymet 2,5 guruş	Mar‘aşî gömlek ve haşa Kıymet, 5,5 guruş	Cirid gömleği Kıymet 5 guruş	Yedek örtüsü Kıymet 1,5 guruş	Ve halı seccâde 1 adet Kıymet, 15 guruş
Kızılhisarlı Hasan Kethüdâ zimmetinde buğda bahâ 600 guruş	İki kıt‘a hadravât bostanı ma‘rifet-i şer‘le frûht olup kıymetleri 1200 guruş		Sahan 2 adet	Lenger 2 adet
Tencere 2 adet	Abdest leğeni kebîr, 1 adet	Leğençe 1 adet	Kilim 1 adet	Tüfenk 2 adet
Matır bakır ibrik 1 adet	Tüfenk, 2 adet Kıymet, 30 guruş	Kilim, 2 adet 20 guruş	Sâlifü'z-zikr Korkün karyesinde kısrak 3 re’s, Kıymet, 30 guruş	
Tıhnatan	Araplar	Cerid karyesinde	Nısf hisse	

karyesinde nısf kısrak 50 guruş	karyesinde nısf hisse kısrak 40 guruş	iki kıt'a üzüm bağı kıymet 200 guruş	Kandilli hânı Erhan ile ve vereseleri âhardan istidâne ile aldıkları 642 guruş
---------------------------------------	---	--	---

[s. 63]

Bu def'a Battal Ağazâde el-Hâc Mehmed Ağa müteveffânın terekesi tahrîrine bâ-fermân-ı âlî me'mûr Kapucıbaşı Kara müselleme Süleyman Ağa'nın gelüp müceddeden cümle ma'rifetiyle yedlerine verilen mumzâ defterinin aynı bu mahalde sicill-i li'l-mahfûza kayd ve beyân olunduğudur ki zikr olunur. Fî tarihi'l-mezbûr.

Medîne-i Ayıntab ahâlisinden iken medîne-i Ruha'da fevt olan BattalĞazâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa'nın cânib-i mîrîye zimmeti olduğuna binâen emvâl-i metrûkesinin tahrîri ve cânib-i mîrîcün zabt ve defter ve i'lâm olunması bâbında Rakka ve Mısır ser'askeri vezîr-i âlî-şân sa'âdetlü Numan Paşa hazretlerine ve medîne-i Ruha'da umûr-ı sâireye me'mûr olan dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından necâbetlü Süleyman Ağa'ya hitâben şeref-sudûr olan fermân-ı celîlü's-şân mûcibince vezîr-i müşârun-ileyh hazretlerinin dahi kâ'ime-i aliyyeleri mantûku üzre kapucıbaşı mûmâ-ileyh Ayıntab'a vadıkda mükeddemâ müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa medîne-i Ruha'da fevt oldukda derhâl vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri taraf-ı âlilerinden bâ-buyuruldu-i aliyye Süleyman Ağa nâm mu'temed ve mu'teber ağalarını ta'yîn ve irsâl ve ol dahi müteveffâ-yı mezbûrun fevti haberi kable's-şuyû' hânesine ale'l-gafle nuzûl ve der-sâ'at bi'l-cümle odalarını ma'rifet-i şer'le temhîr ve ba'dehu der-akab müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle mâl-ı metrûkesini ma'rifet-i şer'le ve ahâli ma'rifeti ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle alâ-vechi'l-ihtimâm tahrîr ve defter olup ba'de't-tescîl vezîr-i müşârun-ileyh müteveffâ-yı merkûm zimmetinde Birecik İskele mukâta'ası mâl-ı mîrîsi vardır deyü terekesinden zikr-i âtî Ruha'da ve Ayıntab'da işbu zeyl-i defterde beyân ve sicill-i mahfûzda mukayyed olduğu üzre dört bin iki yüz elli guruşluk tereke ifrâz ve ma'rifet-i şer'le furûht ve kıymetini vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri tarafından mübâşir-i merkûm ahzu kabz ve mâ'adâyı temhîr ve cümlesinin defterini vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri taraf-ı düsturânelerine getürüp alâ-hâlihi hâne-i

müteveffâ-yı mezbûr memhûr iken bu def'a kapucıbaşı mûmâ-ileyh hazretleri dahi husûs-i mezbûra mezîd-i dikkat ve ihtimâm ve tefîş-i tâm ve tafahhus ederek müceddeden ma'rifet-i şer' ve cümle ulemâ ve a'yân ve ahâli ma'rifetleri ve mûmâ-ileyh ma'rifetiyle müteveffâ-yı mezbûrun derûn-i hânesinde ve hâricde olan bi'l-cümle menkûlât ve emlâk ve akâr ve zimem ve mevrû'âtını hâsılât ve hubûbât ve devâb ve mevâşi ve sâir mâl ıtlâk olunur metrûkât ve muhallefâtı alâ-vechi't-tahrîr defter-i sâbika-ı müsecceleye tatbîkan ve im'ân olunarak tahrîr olunmağın defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Recebû'l-ferd sene hamse ve semânîn ve mi'ete ve elf.

Menkûlât-ı metrûke bi-gayri takvîm:

Mushaf-ı şerîf 21 cild	Sîm raht, 1 adet ve başlık, 1 adet	Sim gaddâre, 1 adet Ve sîm külünk 1 adet	Sîm taban kılıç 1 adet	Şâlî çahşur 1 adet
Çuka çahşur 1 adet	Çuka iskenbe örtüsü 1 adet	Kırmızı çuka kaplı kürk, 1 adet	Sandal tesbih 1 adet	Akîk tesbih 1 adet
Kudüsî tesbih 1 adet	Harîr Diyarbakir kuşak, 1 adet	Maçuka şalvar 1 adet	Bez ç arşeb 2 adet	Simli munakkaş kuvuk örtüsü, 1 adet
Çuka makreme köhne, 1 adet	Mısır makremesi 2 adet	Uçkur 2 adet	Keten peşgir 1 adet	Çuka peşdâ ve kılıfı 1 adet
Yemeklik makremesi, 4 adet	İbrişim kılıç bağı 1 adet	Bağa tarak 1 adet	Demir zırh kem 1 adet	Kayıklı beşdâd kuburu, 1 adet
Çuka yedek örtüsü 1 adet	Çuka leğen örtüsü 1 adet	Sağır çuka mak'ad 1 adet	Çit mak'ad 1 adet	Güderi dizgin 2 adet
Balgamî hançer	Kayış topuzluk	Kemik hoşaf kaşığı	Kırmızı kuşak 1 adet	Peşgir 2 adet

kâmizesi, 6 adet	2 adet	10 çift		
Mısır keten peşgir 2 adet	Sakız seccâde 2 adet	Neftî çuka kılabdân işleme kesme, 1 adet	Musul sarığı 2 adet	Şâlî 4 zirâ‘
Def‘a sarık bağı 4 adet	Kılabdân işleme Şam haşası, 2 adet	Çalkafa kürk 1 adet	Def‘a çuka mak‘ad 1 adet	Şayak mak‘ad 3 adet
Al çuka haşa köhne, 2 adet	Cirid at gömleği 1 adet	Cirid çizme 1 çift	Def‘a çit mak‘ad 6 adet	Cicim 1 adet
At gemi 9 adet	Pıştov sarı takım 1 çift	Beyaz takım peşdâd 1 çift	Def‘a kayış peşdâd kuburu, 2 çift	Cedîd def‘a munakkaş Şam kesmesi, 1 adet
Sadefli çekmece 1 adet	Zarfsız köhne sansar kürk, 1 adet	Köhne kakım cebe kürk kutnî yüze 1 adet	Al şâlî zarflı sincab kürk, 1 adet	Karsak kontuş çuka kaplı kürk, 1 adet
Zarfsız varşak cebe kürk, 1 adet	Köhne karsak cebe kürk, 1 adet	Neftî çuka kaplı çalkafa kürk, 1 adet	Germesud kaplı karsak kürk, 1 adet	Kırmızı şâlî kürk biniş zarfı, 1 adet
Şikârî kürk şalı 4 adet	Ceviz şâlî kürk 1 adet	Beyaz şâlî kürk 1 adet	Def‘a şâlî kırmızı biniş, 1 adet	Gümüşî şâlî biniş 1 adet
Bakır kahve ibriği 7 adet	Kadife müsta‘mel Bursa yasdık 16 adet	Kutnî yasdık 1 adet	Mâ‘i şilte mürtebe 4 adet	Munakkaş kilim 18 adet
Yanbolu kebesi 1 adet	Halı seccâde 2 adet	Köhne kilim seccâde 2 adet	Mâ‘i Hamakârı mak‘ad, 2	Cedîd çuka mak‘ad 2 adet

			adet	
Çuka yedek örtüsü 1 adet	Munakkaş Şamkârı hâşiye, 1 adet	Mardinkâriat gömleği, 1 adet	Def'a çit mak'ad 2 adet	Katnî sofa
Def'a şayak mak'ad 2 adet	Kutnî döşek 5 adet	Kutnî yorgan 7 adet	Def'a cicim 1 adet	Def'a halı seccâde 1 adet
Selânikkarı seccâde 1 adet	Yan halısı 4 adet	Orta halı 2 adet	Kilim hurç 1 adet	Kutnî kapama 1 adet
Kutnî entari 1 adet	Parça kürk elvan	Kapaklı sahan 9 adet	Bakır matara 1 adet	Kapaksız bakır sahan, 49 adet
Bakır ibrik 1 adet	Kapaklı bakır tas 6 adet	Fağfûr fincan 57 adet	Çalar bakır sâ'at 1 adet	Dürbîn 1 adet
Bakır güğüm 1 adet	Def'a bakır kahve ibriği, 2 adet	Pirinç Şam'dân 1 adet	Bakır şerbet ibriği 2 adet	Def'a kilim 2 adet
Kumaş minder 2 adet	Kumaş yasdık 2 adet	Bakır lengeri 15 adet	Bakır şerbet tası 6 adet	Def'a bakır tas 15 adet
Bakır sağır sini 2 adet	Bakır satıl 1 adet	Bakır leğen 1 adet	Susma yasdık 6 adet	Alaca döşek 3 adet
Alaca yorgan 3 adet	Mâ'i şilte mürtebe 2 adet	[s. 64] Keçe minder, 2 adet	Def'a kilim 4 adet	Def'a kadife yasdık 5 adet
Def'a minder 1 adet	Kebîr bakır bâdiye 1 adet	Bakır tut kazganı 2 adet	Yan halı 1 adet	Bâga ve kemik hoşâb kaşığı, 14 adet
Kebîr kayışlı kutu	Def'a ibrik 1 adet	Kebîr ta'âm tencere	Teşt kebîr 3 adet	Sağır teşt 1 adet

2 adet		3 adet		
Sağır satıl 1 adet	Bakır yağ debbesi 1 adet	Def'a sini 1 adet	Def'a lenger 2 adet	Def'a tas 1 adet
Def'a isrik 1 adet	Kebîr bakır dîvân sini, 1 adet	Def'a sahan 11 adet	Narar 11 adet	Def'a bakır sini 2 adet
Def'a teşt 2 adet	Def'a şilte mürtebe 1 adet	Def'a bakır şerbet tası, 3 adet	Bakır Acem ibriği 1 adet	Bakır sini 1 adet
Yemeklik tası 2 adet	Demir mangal 3 adet ve havan 1 adet	Kırmızı şilte döşek 3 adet	İslamboli tüfenk 1 adet	Pirinç mangal 1 adet
Kebîr bakır lengeri 2 adet	Def'a kilim 1 adet	Keçe, 1 adet ve Halı, 1 adet	Def'a ydrğan 2 adet	Def'a döşek 2 adet
Kaplan postu furûht şod	Gümüşlü üzengi 1 çift, furûht şod	Def'a çalar sâ'at 1 adet	Köhne Şam kılıc 1 adet	Kara namlı demir 2 adet
Def'a tüfenk cedîd 12 adet				

Akârât ve ba'zı devâb bi-gayrı takvîm;

Tarla-yı Atîk mahallesinde menzil 1 bâb	Tarla-yı Cedîd mahallesinde dâhiliye ca hâriciye menzil, 1 bâb	Nısf hisse Kandilli nâm hân, 1 adet verese icâre eylemiştir	İttisâlinde menzil 1 bâb
Müteveffâ olan amucası Bekir	Karagöz çarşusunda berber	Sûk-ı mezbûrda tütüncü dükkanı	Haffâfhâne kurbünde üzüm

Ağa hânesinde hissesi	dükkanı 1 bâb	1 bâb	devalibi 1 bâb
Karye-i Cırîd turâbında bağ, 2 kıt'a furûht olmuşdur	Karye-i Kafiröyüğü turâbında zeytunluk 1 kıt'a	Ortabölük'de hazravât bostanı, furûht etdirmiştir mübâşır Süleyman Ağa bahâsını ahz etmiştir	
Ma'an Şerefoğlu yedinde kezâlik hazravât bostanı bahâsını ahz etmiştir		Katır 7 re's	Bargir 7 re's
Karye-i Korkün'de üzüm bağı, 1 kıt'a	Karye-i Ağcakend'de üzüm bağı, 1 kıt'a	Korkün'de üzüm bağı Kısrak, 2 hisse	Karye-i Kefercebel turâbında zeytunluk 1 kıt'a
Keret karyesinde değirmen, 1 bâb	Seylan karyesinde değirmen, 1 bâb	Araplar karyesinde nısf hisse kısrak	Tıhnatan karyesinde hisse kısrak

Hâsılât-ı mevrû'ât cem'-i tohum ki defter-i sâbıkda sicildi yalnız tohum-i mevrû' tahrîr olunup işbu deftere tohum ve hâsılın cümlesi tahrîr olunmuşdur.

Tilbaşar karyesinde İbiş Kethüdâ ile müşterek hıntadan hâsıl Ayıntâbî, 35 kıyye Şa'îr, 10 kıyye	Karye-i mezbûrda Yeğen Halil ile müşterek hâsıl hınta, 25 kıyye hâsıl şa'îr, 10 kıyye
Boybeyi Hasan'da hâsıl müşterek hınta, 15 kıyye; şa'îr, 8 kıyye Karye-i mezbûrede Uzun Mehmed ile müşterek hâsıl Hınta, 22 kıyye şa'îr, 12 kıyye küşne, 6 kıyye	Karye-i mezbûrede Kötü Ali müşterek hâsıl hınta, 17 kıyye; şa'îr, 10 kıyye; küşne, 6 kıyye Karye-i Korkün'de Bahırcı Ahmed oğlu ile müşterek hâsıl hınta, 20 kıyye şa'îr, 20 kıyye küşne, 6 kıyye

Karye-i Şağıdın'da Köle Ömer ile müşterek hâsıl hınta, 14 kıyye küşne, 6 kıyye	Karye-i mezbûrede Akovalıoğlu ile müşterek hâsıl hınta, 30 kıyye şa'ır, 18 kıyye
Karye-i Seylan'da Ali ile müşterek hâsıl hınta, 13 kıyye	Karye-i Bakvir'de Elife Hatun ile müşterek hâsıl Hıta, 12 kıyye

Cem'an:

Hınta 19. kıyye Ayıntâbî	Şa'ır 96 kıyye Ayıntâbî	Nohud 6 kıyye Ayıntâbî	Küşne 24 kıyye Ayıntâbî
--------------------------------	----------------------------	---------------------------	----------------------------

Müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa medîne-i Ruha'da fevt oldukda vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri müteveffâ-yı mezbûrun indinde mevcûd olan emvâl-i metrûkesini ber-vech-i muharrer kırk beş günlük iskele mukâta'ası malı var deyü ber-mantûk-ı defter dokuz doksan beş buçuk guruş takvîmi ile zabt buyurdıklarından sonra taraf-ı âlîlerinden Ayıntab'da olan emvâl ve eşyâsını metrûkesini tahrîr ve temhîr ve defterde ta'yîn buyurdıkları merkûm Süleyman Ağa tereke-i mezbûreyi ba'de't-tahrîr derûn-i defterde tastîr olunan akârdan iki kıt'a bostanı ve ba'zı eşyâyı furûht ve kıymetini ahz ve ba'zı eşyâyı ve defterde dahi bi-aynihi ahz eylediği sicill-i mahfûzdan müstenbit ve ahâli ihbârıyla mütehakkık olmağın ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Ber-vech-i muharrer medîne-i Ruha'da olan emvâl-i metrûkesi

995,5 guruş

[s. 65]

Derûn-i defterde mastûr iki kıt'a furûht olunan hazravât bostanı semeni 1200 guruş	Kızılhisar'da Hasan kethüdâ zimmetinde olan buğda akçası 600 guruş	Katır, 3 re's Bargir, 4 re's Kıymet 500 guruş	Engüri şalı salah 1 top 40 guruş
Gümüş kaplama	Çuka hâşiye	Kaplan postu	Mar'aşkârı hâşiye

üzengi 1 çift Kıymet: 30 guruş	1 adet 5,5 guruş	1 adet 25 guruş	gömlek, 1 adet 11 guruş
Cirid gömleği 1 adet 5 guruş	Çuka yedek örtüsü 1 adet 10 guruş	Cedîd halı seccâde 15 guruş	Tüfenk 2 adet 20 guruş
Kilim 2 adet 20 guruş	Sâlifü'z-zıkr Körkün karyesinde nısf hisse kısrak, 3 re's Kıymet, 30 guruş	Tıhnatan karyesinde nısf hisse kısrak 50 guruş	Araplar karyesinde nısf hisse kısrak 20 guruş
Cerid karyesinde iki kıt'a üzüm bağı 200 guruş	Derûn-i defterde mastûr nısf hisse Kandilli hânı Orhan ile âhardan verese istidâne ile nakden teslim eyledikleri 643 guruş		

Cem'an gelen: 4250 guruş

İşbu dört [bin] iki yüz elli guruş meblağı vech-i muharrer üzre vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri mahmiyye-i Ruha'da ve ba'dehu mübâşiri ma'rifetiyle terekeden ve vereseden taleb ve istihsâl ve kabz buyurdıklarını haber vermişlerdir.

Ve müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın fevtinden kırk beş gün mukeddem hayâtında Birecik İskeleyi Mukâta'asını iltizâm edüp Birecik'de vâki' mîrî sarayına vaz' ve ile'l-ân saray-ı mezbûrda kaldığı ber-mûceb-i defter ihbâr olunan müteveffâ-yı mezbûrun emvâl-i metrûkesidir bi'l-iltimâs işbu mahalle kayd-şod.

Mürtebe 2 adet	Halı 2 adet	Orta döşeme halı 1 adet	Yanbolu kebesi 1 adet	Kebîr yasdık 12 adet
Sağır yasdık 1 adet	Hamam gömleği 1 adet	Havlu 3 adet	Şerbet makremesi 2 adet	Kırmızı peştamal 1 adet

Omuz makreme 2 adet	Sofna 1 adet	Ve paşgir 1 adet	Çit bohça 1 adet	Kapaklı çorba tası 2 adet
Kapaklı bakır lengerî, 1 adet	Kapaklı sahan 15 adet	Kadâyif tepsi 1 adet	Bakır el leğeni 1 adet	Bakır ibrik 3 adet
Abdest leğeni 1 adet	Dîvân tepsisi 1 adet	Ma'a iskenbe 1 adet	Bakır Şam'dân 1 adet	Fiske Şam'dân 1 adet
Tabla 1 adet	Kapaklı hoşâb tası 2 adet	Kapaklı bakır sahan, 2 adet	Yasemin çubuğu 1 adet	Orta çubuk 1 adet
Çusuk tablası 7 adet	Tatlu tabağı fağfûr 1 adet	Bâga tatlı kaşığı 1 adet	Gülabdân, 1 adet ve buhurdân, 1 adet, tonbak	Kemikli kakmak ta'âmı 1 deste
Hoşâb kaşığı 1 deste	Bakır lengerî 1 adet	Bakır tencere 10 adet	Tencere kapağı 8 adet	Bakır tâbe 1 adet
Bakır süzek 1 adet	Güğüm 1 adet	Pirinç 50 kıyye	Sîm çivgân 1 adet	Dabılbaz 1 adet
Kanve 2 kıyye	Saka takımı	Tatlı kanevizi 1 adet	Billûr şerbet tası 1 adet	Saka bargiri 1 adet

Hurrîre hâze'd-defter bi-ma'rifeti ve bima'rifeti'l-a'yân nemmekahû'l-fakîr ile'l-vehhâb es-Seyyid Mehmed Raşid el-müvellâ hilâfeten be-medîne-i Ayıntab gufıra leh.

Sayfa: 70

Hüküm:99

Konusu: *Babilge köyünden vefât eden Hacı Mustafa oğlu Mehmed ilekızı Fatıma'nın verâseti.*

Zamân-ı Abdurrahim Efendi Şabanzâde, sene 1183

Medîne-i Ayıntab'da Babilge karyesinde sâkin Bıyıkoglu Mehmed bin el-Hâc Mustafa fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Elife bint-i Abdurrahman ile sulbî kebîr oğulları Mustafa'ya ve Ahmed'e ve Ömer'e ve sulbiye kızı Fatıma'ya münhasıra olup ba'dehu mezbûre Fatıma dahi vefât edüp terekesi verâseti zevc-i nâkihi Mehmed ibn-i Abdullah ile anası mezbûre Elife'ye ve sulbiye sağîre kızı Hadice'ye hünhasıra olmağla mükeddem mezbûr Mehmed'in terekesi ve ba'dehu kızı mezbûre Fatıma'nın terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese münâsahaten taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur.

Fî 15 Ramzân sene 1183

Keçi, 65 adet ve Oğlak, 30 adet 200 guruş	Kısrak, bargir ve supa katır nısfı 50 guruş	Fırad kenarında oğlakı 30 guruş	Merkeb, 1 adet ve supa, 1 adet 15 guruş	Öküz, 4 adet ve inek, 3 adet 70 guruş
Erik bostanı nısf hisse 105 guruş	Tut kazanı, 1 adet ve teşt, 1 adet 7 guruş	Köhne kazan, 1 adet Ve tencere, 2 adet 4,5 guruş	Saplı tas, 1 adet ve ibirk, 2 adet 3 guruş	Satıl, 1 adet ve leğençe, 1 adet 2,5 guruş
Sahan 1 adet 0,5 guruş	Köhne güğüm 1 adet 1,5 guruş	Boz kilim, 6 adet ve nakışlı kilim 1 adet, 18 guruş	Hınta, 3 kıyye ve bulgur, 3 kıyye 17 guruş	Döşek, 3 adet Yorgan, 3 adet Ve yasdık, 3 adet 12 guruş
Tüfenk, 1 adet ve Kılıç, 1 adet 12 guruş	Çuval, 11 adet ve haşa, 1 adet 11 guruş	Bulgur mercimek 2 kıyye 5 guruş	Cırcır ve sapan demiriyle 19 guruş	Menzil der- karyetü'l- mezbûr 50 guruş
Bel ve balta 1 guruş	Mezrû' mercimek	Hınta 1,5 kıyye	Şa'îr mevrû' 0,5 kıyye	Karye-i mezbûrede

	1 kıyye 6 guruş	7,5 guruş	2 guruş	aşcârları, 20 guruş
Ceviz eşcârında hisse 10 guruş	Tutluca'da bağdan hisse, 500 peyke 50 guruş	Bozdere'de bağdan hisse, 2000 peyke 50 guruş	Yenice bağa masrufu 15 guruş	
Zikr olunan akârın ve keçinin galesi ve tezevvüc umûrlarına telefleri murûr senelerde hakkı 400 guruş			Def'a merkeb ma'a supa 8 guruş	Hırdevât-ı menzil 6,5 guruş

Cem'an yekûn: 1200 guruş

Minhe'l-ihracât:

Deyn-i mihr-i müsbet zevce Elife, 100 guruş	Deyn-i müsbet Kalenderoğlu 50 guruş	Resm-i kısmet 21 guruş
Kâtibe köye giden 3 guruş	Çukadâra 3 guruş	Ve çavuş, serdâr ve muhzır 3 guruş

Cem'an Yekûn ihracât: 180 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 1020 guruş

Hisse-i zevce Elife 127,5 guruş	Hisse-i bint müteveffîye Fatıma 127,5 guruş	Hisse-i ibn Mustafa 255 guruş	Hisse-i ibn Ahmed 255 guruş	Hisse-i ibn Ömer 255 guruş
---------------------------------------	--	-------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

Ba'dehu mezbûre müteveffîye Fatıma'nın dahi verâseti zevc-i nâkihi Mehmed
ibn-i Abdullah ile anası mezbûr Elife'ye ve sulbiye sağîre kızı Hadice'ye münhasıra

olmağla terekesinin beyne'l-verese taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî beyân olunur.

Tarihi'l-mezbûr

Babası malıdan müntakıl zikr olunan hisse 127,5 guruş	Zevc-i mezbûr zimmetinde mihr 100 guruş	Kulak debreden küpesi altun 7 guruş, 1 rub'	Kuşak ve saç kaytanı 7,5 guruş	Cedîr kilim, 1 adet Köhne kilim 1 adet, 6 guruş
Teşt 1 adet 3 guruş	Alaca döşek ve yorgan ve yasdık 9 guruş	Peçe ve çarşeb ve zHaleb bezi 2,5 guruş	Kumaş kaftan bahası 12 guruş	Zibun kumaş 4,5 guruş
Don, 2 adet işleme ve gömlek, 2 adet 3,25 guruş	Kalpak, 1 adet ve çenber, 5 adet 3 guruş	Çaval ve haşa 2 guruş	Cem'an yekûn: 289,5 guruş	

Minhe'l-ihracât:

Resm-i kısmet 5,75 guruş	Kâtibe 1,5 guruş	Çukadâra 1,5 guruş	Muhzıra 0,75 guruş	Cem'an yekûn: 9,5 guruş
--------------------------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres: 240 guruş

Hisse-i zevc Mehmed 70 guruş	Hisse-i bint sağîre Hadice 140 guruş	Hissetü'l-ümm Elife 46 guruş, 2 para
Hissetü'l-ahi Mustafa 7,75 guruş, 1 para	Hissetü'l-ahi Ahmed 7,75 guruş, 1 para	Hissetü'l-ahi Ahmed 7,75 guruş, 1 para

Hurrire bi-ma'rifeti mine'l-müslimetü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Abdurrahim Şabanzâde el-müvellâ hilâfeten be-medîne-i Ayıntab gufira lehümâ.

Sayfa: 71

Hüküm:100

Konusu: *Hoşkadem mahallesinden vefât eden Hısnımansurluoğlu Hacı Mehmed'in verâseti.*

Medîne-i Ayıntab'da Sengi Hoşkadem mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hısnımansurluoğlu Hacı Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Leyla bint-i Ahmed Ağa ile anası Elife'ye ve sulbi sağır oğlu Mustafa'ya ve sulbiye sağîre kızları Asiye ve Ümmühani'ye münhasıra olduğu lede's-şer'î'lenver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra bi'l-cümle terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr olunup lâkin terekesi ancak duyûnuna vefâ etmekle eşyâ-i mezbûr bey'-i men-yezîd ile furûht ve ashâb-ı hukûkun hakları edâ ve terekesinin defteridir ki zikr olunur.

Fî 25 Receb sene 1183

Mushaf-ı şerîf hediyesi, 1 adet 6,5 guruş	En'âm-ı şerîf hediyesi 5,5 guruş	Haffâf dükkanında eşyâ 70 guruş	Çuka haşa ve ve yer minderi 3 guruş	Nakışlı müsta'mel kilim,1 adet 4,75 guruş
Boz kilim 1 adet 2,75 guruş	Leğen ve Acem ibriği 7 guruş	Acem ibriği 1 adet 2,5 guruş	Abdest leğeni 1 adet Ve kahve güğümü, 1 adet, 7,5 guruş	Sîm çini buhurdân ve gûlabdân 2 adet 13 guruş, 10 para
Kahve ibriği 10 adet 8,5 guruş	Köhne hurç 1 adet 1 guruş	Sarık 4 adet 7 guruş	Alaca entari taraklı, 1 adet 2,75 guruş	Alaca entari 1 adet 3 guruş
Turuncu şâlî kuşak, 1 adet 3,5 guruş	Mor Tırablus kuşak, 2 adet 16,5 guruş	Mavi bez kaftan 1 adet 3,5 guruş	İplik alaca içlik 1 adet 0,75 guruş	Çuka çahşur ve şal 1 adet 4 guruş

Neftî çuka biniş 1 adet 10 guruş	At takımı 1 adet 5 guruş	Bakır raht ve sîlebend, 1 adet 9 guruş	Kantarma, 1 adet ve başlık, 1 adet Ve fencan kutu, 1 adet 4,25 guruş	
Kebîr Şam‘dân 1 adet 1,5 guruş	Bakın mangal 1 adet 5,5 guruş	Tepsi, 1 adet ve sağım tası, 1 adet 3 guruş	Billûr maşraba 1 adet 0,5 guruş	Tepsi 1 adet 0,5 guruş
Kebîr divân sini 1 adet 25 guruş	Arka don, 3 adet ve yelek, 1 adet ve gömlek, 3 adet 7,25 guruş		Kemer kuşak 1 adet 2,25 guruş	Def‘a munakkaş kilim, 1 adet 4 guruş , 1 para
Kavuk 2 adet 2 guruş	Def‘a abdest leğeni, 1 adet 6 guruş	Fener 1 adet 2,5 guruş	Yâsemin çubuk ve sâir, 7 adet 15 guruş	Kapaklı sahan 12 adet 18,5 guruş
Beyaz kedi cebe kürk, 1 adet 6 guruş	Kebîr ve sağîr sahan, 27 adet 17,5 guruş	Lengerî, 7 adet ve tas, 1 adet ve leğen, 1 adet 11 guruş, 1 para		Kebîr kapaklı tas 2 adet 4 guruş
Kahve tepsi 2 adet 2,75 guruş	Şerbet tası 5 adet 3 guruş	Def‘a şerbet tası 3 adet 3 guruş	Def‘a fener 1 adet 2 guruş	Sîm bıçak ve sîm vezne, 2 adet 16 guruş
Nâfe kürk, 1 adet ve tüfenk, 1 adet 21 guruş	Karye-i Zilfaar‘da bağ, 500 peyke 75 guruş, 25 para	Sini altı demir ve iskembe, 1 adet 2 guruş	Oda takımı minder, 3 adet ve mürtebe, 3 adet ve mak‘ad, 3 adet ve yasdık 10 adet, 35 guruş	
Oda döşemesi kilim, 1 adet	Köhne halı ve seccâde, 7	Velense müsta‘mel, 1	Kilim, 4 adet ve mürtebe, 3 adet ve perde der-menzil	

11 guruş	adet 20 guruş	adet 3 guruş	20 guruş	
Rafda çanak ve fincan 6 guruş	Tencere 3 adet 9 guruş	Def'a leğen, 1 adet ve ibrik 1 adet, 3,5 guruş	Def'a sini 1 adet 2,5 guruş	Fiske Şam'dân 30 adet ve mum iskenbe, 1 adet 2,2,75 guruş
Peştahta 1 adet 6 guruş	Def'a velense 1 adet 3 guruş, 1 rub'	Yorgan 3 adet 15 guruş	Döşek 1 adet 4 guruş	Minder 3 adet 3,75 guruş
Şayka ve köhne kilim, 1 adet 2 guruş	Bâga darak ve kab 2 guruş, 1 rub'	Tepsi, 1 adet ve fincan ve kahve ibriği, 3,5 guruş	Def'a döşek 1 adet 3,5 guruş	Sac, 1 adet ve sini, 1 adet ve demir, 1 adet, 2,5 guruş
Nohud bahâsı 4,5 guruş	Gümüş vezne 1 adet 7,5 guruş	Tas 2 adet 1,90 guruş	Harar 2 adet 3 guruş	Sâ'at 15 guruş
Peşdâd 2 adet 1,25 guruş	Çuka şalvar 7 guruş	Çuka kubur ve lâhur çuka biniş 40 guruş	Boğaz cebe kürk 20 guruş	Tay 3 re's 140 guruş
Nısf hisse kısrak tay, 1 adet 10 guruş	Def'a Zilfaar karyesinde bağ 700 peyke 45 guruş	Sağır ma'sare kazan, 1 adet Kıymet: 15 guruş	Zahîre-i beyt ve hırdevât-ı menzil ve arı koğanı 44,5 guruş	Der-zimmet-i Kızılhisarlı Salih 18,75 guruş
Der-zimmet-i Kızılhisar Cıfıduşağı	Katırcı Bekir 3 guruş	Menlâ İbrahim Hoca 2 guruş, 1	Mezarlıoğlu Mehmed Beşe	Tatar Ömer 1 guruş, 10 para

		para	4,75 guruş	
Papuççu Osman Çelebi 25 guruş	Voyvoda tatarı 10 para	Hâmiş 1 guruş	Kasapoğlu Seyyid Hüseyin 3 rub‘	Kâdioğlu Davud 1 guruş, 10,5 para
Zimmî Gökoğlu 55 guruş	Atâr Hacı Ali Efendi 10 guruş	Def‘a peşdâd 2 adet 10 guruş	Cevri'de 6 guruş	Kılıç 30 guruş
Tahsildâr Süleyman Ağa 1,15 guruş	Levend Yusuf 2 guruş	Ciridoğlu Mehmed 41 guruş	Malatya'dan odabaşı oğlundan gelme akçası fukahâ yediyle 50 guruş	
Bezzâz Matos zimmîde bâ-temessük 121 guruş		Altunbaşoğlu Ömer'de 3,15 guruş	Salih Ağa'da 2 guruş, 2 para	Kamalakzâde 2 guruş
İshak Beşe 9 guruş	Yemenîoğlu Ahmed Beşe 7 guruş	İvererli Hacı Hamza 5 guruş, 2 para	Ekmekçi Ahmed 1 guruş	Yemenîoğlu Kadir Çelebi 2,15 guruş
Seyis Hasan 1 guruş	Fellâhoğlu Mehmed 3 rub‘	Çolak Ali 1 guruş	Ahmed Ağazâde Halil Ağa 30 guruş	Karye-i Karakuyu Hülâgioğlu 1 guruş
Kebîr Türmen Mehmed 10 guruş	Mestci Şerif Çelebi 12 guruş	Çizmecî Tahmiscioğlu 10 guruş	Kilitçi Hamza 3 guruş	Kötü Gunâci Ali 11,5 guruş
Hazînedâr Ali 6 guruş, 2 para	Zimmî Bedros 5 guruş	Tütüncü Çıra Ahmed 10 guruş	Ovalıoğlu Mehmed Çelebi 4 guruş	Güz Mehmed Beşe 1 guruş, 8 para
Kaymakâm Hacı Mustafa	Hacı Şahin 28 guruş, 2	Hacı Boşnak 4 guruş	Yemenîoğlu Hacı	Köle Süleyman

sâbık 16 guruş	para		1 guruş	2 guruş
Yemenici Mehmed Beşe 1,15 guruş	Karaoğlan 25 guruş	Mezbûr Karaoğlan'da nısf hisse kısrak tay 1 adet, 25 guruş		Simavi'de karye ahâlisinde 65 guruş, 3 rub'
Karye-i mezbûr iltizâmına kal'a sakasına verilen 60 guruş	Hasan zimmetinde 51,5 guruş	Mevcûd hinta 30 kıyye 75 guruş	Şa'îr 11 kıyye 16 guruş	Küşne ve darı 2 kıyye 4 guruş
Mevcûd haşve 80 müd 8,10 guruş	Karındaşı oğlu Hüseyin zimmetinde babası deyninden vereceği 27,75 guruş		Ve mezbûr Hüseyin zimmetinde hinta, 22,5 kıyye 78,75 guruş	
Ve mezbûr Hüseyin zimmetinde şa'îr 75 kıyye 131 guruş, 10 para		İlbeyli Çırak Mustafa 176,5 guruş	Karyesinde der-anbar şa'îr 73 kıyye, 80 guruş	Mezrû'dan hâsıl hisse hinta, 30 kıyya, 75 guruş
Mezbûr Çırak Mustafa'da nısf hisse tay 50 guruş			Giden kadıdan gelen menzilci yediyle 2,5 guruş	

Cem'an yekûn: 2776 guruş

[s. 72]

Minhe'l-ihracât:

Techîz ü tekfîn 22 guruş	Tahrîr günlerinde ta'âmiye 12 guruş, 15 para	Resm-i kısmet ve mahsûl 148 guruş
Rusm-i kitâbet	Resm-i mahsûlden	Çukadâriye

10,5 guruş	muhzırbaşı, 35 guruş	10 guruş
------------	----------------------	----------

Cem'an yekûn: 237 guruş, 25 para

Sahhü'l-bâkî beyne'l-ashâbi'l-hukûk vefâ-i duyûn-i mezkûrdan: 2538 guruş, 15 para

Deyn-i müsbit Mehmed ibn-i el-Hâc Hüseyin 53 guruş, 10 para	Deyn-i müsbit Seyyid Şeyh Mehmed Köşger 27 guruş, 10 para	Deyn-i müsbit Menzilci Seyyid Emin 150 guruş
Deyn-i müsbit Kzzâzoğlu 81 guruş, 10 para	Deyn-i müsbit Köşgeroğlu 21,5 guruş	Deyn-i müsbit Seyyid Mehmed ibn-i İsmail 9 guruş, 11 para
Deyn-i müsbit Bekir oğlu Mehmed 22 guruş	Deyn-i müsbit Mehmed ibn-i Ahmed 7,5 guruş	Deyn-i müsbit Köşger Mustafa 3 guruş
Deyn-i müsbit Bakdioğlu 1,5 guruş	Deyn-i müsbit Seyyid Yahya 11 guruş, 11 para	Deyn-i müsbit Nalçacı emin 4 guruş, 10 para
Deyn-i müsbit Seyyid Ömer Çelebi 5,5 guruş	Deyn-i müsbit Mahsunoğlu Seyyid Ömer 11,75 guruş	Deyn-i müsbit Hallâc Hacı Murad 18, 75 guruş
Deyn-i müsbit Bayramoğlu Mehmed 9 guruş, 8,5 para	Deyn-i müsbit Behinsî Seyyid Mehmed 7 guruş	Deyn-i müsbit Bâdemzâde 500 guruş
Deyn-i müsbit Hüdhdüd 23 guruş	Deyn-i müsbit Mestçi bi'l-Süleyman oğlu 12 guruş 15 para	Deyn-i müsbit Köşger İbrahim 3 guruş
Deyn-i müsbit Küçük Çelebi 3 guruş	Deyn-i müsbit Köse Menlâ Abdurrahman 85,75 guruş	Deyn-i müsbit Serrâc İbrahim Beşe 2,5 guruş
Deyn-i müsbit Halebli	Deyn-i müsbit zevcesi	Deyn-i müsbit Zilfaarlı

Haffâf Mehmed 274,75 gurus	Leyla mihr-i mu'ahhar 250 gurus	Emîr Yusuf 12 gurus	
Deyn-i müsbet Humuslu Hacı Abdülcélil 437 gurus	Deyn-i müsbet ahâli-i mahalle mâl-ı avârız 173 gurus	Deyn-i müsbet Osman ibn-i Hacı Hasanoğlu 1, 30 gurus	
Deyn-i müsbet hemşîresi Miyese, 82 gurus	Deyn-i müsbet Yemenî oğlu 4 gurus, 10,5 para	Deyn-i müsbet Molla fakılı 35 gurus, 35 para	
Deyn-i müsbet Bedestâncı Receb 12 gurus	Deyn-i müsbet Halil Ağazâde 10 gurus	Deyn-i müsbet Bakkâl Hüseyin Beşe oğlu 8, 75 gurus	
Deyn-i müsbet Köşger Gülgeni Mehmed, 3 gurus	Deyn-i müsbet Halebli Hicâzî 142 gurus	Deyn-i müsbet Yahûdi Pantop4,15 gurus	Ruhalı Bayram 11,5 gurus

Cem'an yekûn deyn: 2538 guruş, 15 para

Hurrire bi-ma'rifeti min-mu'temedün-aleyh nemmekuhü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Abdurrahim Şabanzâde el-müvellâ hilâfeten be-medîne-i Ayıntab afâ anhü

Sayfa: 79

Hüküm:101

Konusu: *Dimos Ayıntab Mukâta'ası kalemlerinden Devrekendi ve diğer mukataaya dahil yerlerin mültezimi Seyyid Mahmud'un mukatasının yarım hissesini Mısırlı Şaban'a sattığına dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânîhükm-i şerîfî budurki;

Dimos Ayıntab Mukâta'ası aklâmından Devrekendi ve gayrihi mukâta'a maktû'unun nısf hissesini ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Seyyid Mahmud mahmiyye-i İstanbul'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mutasarrıf olduğu hesse-i mezkûresini hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ferâğ-ı mu'tebere-i kat'î ile bedel-i ma'lûm ve makbûz mukâbili işbu râfî'u tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mısırlı Şaban zîde kadruhuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabul eylediğini hâvî

sadreyin-i muhteremeyn imzâ ile mumzâ hüccet-i şer'îyye oluhmağın Hazîne-i Âmirem'de mahfûz Baş Muhâsebe defterine nazar olundukda Dimos Ayıntab mukâta'ası aklâmından kendi karyesinin yüz yetmiş dört guruş nâm ve mülk ve ol vecihle Devrekendi karyesinin on bir guruş ki cem'an ma'a zam senevî yüz doksan altı guruş malları olup verilügelen malların beher sene Dimos Ayıntab mukâta'ası emînlerine verilmek üzere nısf hissesini yedi yüz elli guruş mü'eccele ile merkûmun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu ve beher on guruşda bir guruş hisâbınca yetmiş beş guruş resm-i kasr-ı yedi iktizâ eylediği derkenâr ve hesâb olundukda resm-i kasr-ı yedi olunan meblağ-ı mezbûru teslîm ve Hazîne-i Âmirem eylediğini işbu derûn-i rûznâmçe-i hümâyûnum verilmeğın ferâğ ve kasr-ı yedinden verilen hüccet-i şer'îyye ve vârid olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şurûtu mûcebince mâlikâne uhdesine kayd ve şurûtle bu berât-ı celîlü'l-unvânım verilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pîdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan dört senesi Ramazân-ı şerîfinin on yedinci günü bu berât-ı hümâyûnum ve sa'âdet-makrûnum verdim ve buyurdum ki merkûm Mısırlı Şaban zîde kadruhu mukâta'a-i mezbûrenin nısf hissesini merkûmun ferâğ ve kasr-ı yedinden halâtta oldukça te'bîden mâlikâne zabt u rabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtın kânûn-u kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve verilügelen mâlını beher sene müştereki ile ma'an Dimos Ayıntab mukâta'ası emînlerine edâ ve teslim eyleyüp yedine ma'lûmun-bih temessük aldıkça zabt u rabta ve mahsûlât ve rusûmâtının ahz u kabza taraf-ı âhardan ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeyeler şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min Ramazân li-seneti erba'a ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

Sayfa: 80

Hüküm:102

Konusu: *Ayıntab'de Basmacızâde Abdurrahman Efendi'nin Balkalağı çarşısı yanında bulunan mektebinin bahçesinde yaptırdığı mescidin imamı olan Şeyh Mehmed Adil'in oğlu Şeyh Osman'ın vefât etmesi üzerine yerine kardeşi Mehmed emin Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân-ı,

Medîne-i Ayıntab ahâlisinden Basmacızâde müteveffâ es-Seyyid Abdurrahman Efendi'nin hayâtında medîne-i mezbûrede Balkalağı çarşusunda bostanı derûnunda ihdâs eylediği mektebde eyyâm-ı sayfda edâ-yı selât olunmak üzere binâ eylediği mescid-i sayfda ber-vech-i meşrûta evlâdiyet üzere yevmî on akça vazîfe ile imâm olan Şeyh Osman ibn-i Şeyh Mehmed Adil bundan akdem fevt oldukda yerine erbâb-ı istihkâkdan ber-mûceb-i şart-ı vâkıf evlâd-ı vâkıfdan karındaşı işbu râfî'ü tevki'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Mehmed Emin Halîfe ibnû'l-merkûm Mehmed Adil'in meşrûtün-lehi ve kendü dahi her vecihle müstahak-ı inâyet iken ecânibden es-Seyyid Mehmed nâm kimesne Âsitâne-i aliyyede bulunmağla doksan beş senesi Cemâziye'l-evvelinde bir takrîb ile Şeyh Osman fevtinden imâmet-i mezkûru hilâf-ı şart-ı vâkıf üzerine berât etdördüp Ayıntab'a geldikde merkûm Mehmed Emin ile müterâfî'ân olduklarında mezbûr es-Seyyid Mehmed evlâd-ı vâkıfdan olmayup ecânibden olduğunu mahallinde meclis-i şer' de ikrâr ve i'tirâf ve mezbûr Mehmed Emin'in meşrûtası olup ehak ve elyak olduğunu yedinde olan karındaşının atîk berâtında kuyûdât nâtık ve bi'l-cümle ulemâ ve sulehâ cemm-i gafûr ve cem'-i kesîr dahi muvâcehesinde şehâdet etmeleriyle zikr olunan imâmet-i mezkûre ber-mûceb-i şart-ı vâkıf vazîfe-i mersûmesiyle ecânibden Seyyid Mehmed ref'inden evlâd-ı vâkıfdan müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Osman'ın karındaşı Mehmed Emin Halîfe'ye tevcih olunup yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân verilmek bâbında Ayıntab nâibi mevlânâ Müftûzâde Ömer zîde ilmuhu arz etmeğın sâdir olan fermân-ı âlî-şâna imtisâlen arz ve derkenâra nazar olundukda medîne-i Ayıntab'da Basmacızâde es-Seyyid Abdurrahman Efendi ibnû'l-merhûm Mehmed Efendi nâm sâhibü'l-hayrın medîne-i mezbûrede Balkalağı çarşusunda bostanı derûnunda ihdâs eylediği mekteb eyyâm-ı sayfda edâ-i salât olunmak üzere binâ eylediği mescid-i sayfda ber-vech-i meşrût evlâdiyet üzere yevmî on akça ile imâm olan Şeyh Osman ibn-i Mehmed Adil fevt oldukda nevbet-i tasarruf ber-mûceb-i şart-ı vâkıf karındaşı Mehmed Emin ibnû'l-merhûm Şeyh Mehmed Adil'e intikâl etmişiken ecânibden es-Seyyid Mehmed nâm kimesne hilâf-ı şart-ı vâkıf kendi üzerine berât etdördüp ve merkûm Mehmed Emin'e gadr-ı küllî eylediğine binâen mahallinde huzûr-ı şer' de hasmı mezbûr es-Seyyid Mehmed ile bi'l-muvâcehe terâfû'-i şer' olduklarında sâhib-i arz Mehmed Emin sahîh evlâd-ı vâkıfdan olduğunu ve

mezbûr Seyyid Mehmed kendünün ecânibden olduğunu huzûr-ı şer‘de ikrâr-ı ve i‘tirâf eylediğine binâen Ayıntab nâibi mevlânâ Müftîzâde Ömer Efendi'nin arzı nâtik olup el-hâletü hâzihi sâhib-i arz Mehmed Emin ibnû'l-merkûm Şeyh Mehmed Adil evlâd-ı vâkıfdan ve meşrûtün-lehi olup mağdûriyeti zâhir ve nümâyân olmağla imâmet-i mezkûr ecânibden mezbûr es-Seyyid Mehmed'in ref'inden sâhib-i arz evlâd-ı vâkıfdan olup meşrûtası ve bî-hasâr cemâ'at olduğunu kazâ-i mezkûr ahâlisinden Âsitâne'de müsâfîren sâkin Mühürdâr-zâde Mehmed ve es-Seyyid el-Hâc Mehmed ibn-i Mehmed nâm kimesneler alâ-tarîki's-şehâde haber vermeleriyle imâmet-i mezbûr merkûm Seyyid Mehmed'in ref'inden ber-vech-i meşrût evlâd-ı vâkıfdan merkûm Mehmed Emin ibn-i eş-Şeyh Mehmed Adil'e tevcîh buyurulmak iktizâ eylediğini bi'l-fi'l Anadolu Kâdî'askeri mevlânâ Ahmed Atâullah edâmallâhü ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm etmeğin i'lâmı mücebince ref'inden tevcîh olunmak deyü bin yüz doksan beş senesi Zi'l-hiccesinin beşinci günü tarihiyle muvarrah ve musahhah sâdır olan fermân-ı âlî-şân mücebince tevcîh ve sadaka edüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Mehmed Emin varup zikr olunan mescid-i şerîfde ref' olunan mezbûr Seyyid Mehmed'in yerine ber-vech-i meşrût imâm olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî on akça vazîfe ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletimçün du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-seneti hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

Sayfa: 81

Hüküm:103

Konusu: *Ayntab'e bağlı köylerin hasılâtını Battal Ağazâde Mehmed Sadık Ağâ'nın toplayıp bakâyâ kalanların beyan edildiğimuhâsebe kaydı.*

Sa'âdetlü Battal Ağazâde Mehmed Sadık Ağâ yedinden kurâların hesâbını beyân eder.

Hânehâ-yı kurâ

Cem'an yekûn: 59, 1 sülüs

Fî 140

8306 guruş, 10 para

Ağa-yı mûmâ-ileyh hazretleri yedinden teslîmât:

	Guruş	Para
Vâli bey tarafına	3324,5	-
Hâkim Efendi'ye tislîm	900	-
Kamalakzâde sa'âdetlü Abdurrahman Ağa'ya Rışvânzâde hazeriyesi için	647,5	-
Şehir kethüdâsına teslîm	210	-
Def'a Veli Bey'e eşyâ bahâsı	795	-
	5872	
Yine şehir kethüdâsına havâle bakâyâ ber-mûceb-i defter	2420	
Def'a şehir kethüdâsına teslîm	9	
	8306	10

İşbu bin yüz doksan altı senesinde kurâların defteri sa'âdetlü Mehmed Sadık Ağa'ya verilüp ba'zan tahsîl ve ba'zan havâle ve bâkîler hesâb olunup cümle vucûh-i beldenin ma'lûmu olup işbu defteri kethüdâ-yı şehir Altunbaşoğlu Ömer ağa-yı mûmâ-ileyh hazretlerine teslîm eylemiştir, kayd şod

Gurre-i Rebî'u'l-ûlû sene 1196

Mine'l-fakîr Ömer Kethüdâ-yı Şehr hâlâ

Ve bâkî kalup şehir kethüdâsına teslîm olunan kurâ beyân-şod.

Hâne	Karye	Guruş
0,5	Küçük Kızılhisâr	70
1 rub'	Tahtimur	35
1 rub'	Suboğaz	35
1 rub'	Damlaluca	35
0,5	Göreniz	35
1 rub'	Ağcahöyük	70

1 rub‘	Tilbaşar mezra‘ası	35
0,5	Harar	35
1 rub‘	Arhık	70
1 rub‘	Nafah	35
3 rub‘	Elmalu	35
1 rub‘	Hacıköprüsü	17,5
1 rub‘	Mazmahor	35
1 rub‘	Bahıdın	35
3 rub‘	Zağın	17,5
1 rub‘	Bekir	35
3 rub‘	Kürd Osman	17,5
		647,5
4	Hıyam	560
4,5	Kered	630
	[yekûn]	1837,5
	Urumlu'da bakâyâ	360
	İkizkuyu'da bakâyâ	65
	Tilbaşar'da bakâyâ	70
	Küçük Masere'de	17
	Çapalu'da	17,5
	Bakavir'de kayd kendi	13
	Cem‘an yekûn	2420
	Yalnız iki bin dört yüz yirmi guruşdur.	

Sayfa: 82

Hüküm:104

Konusu: *Ayntab'e bağlı köylerin ahalisinden tahsil edilecek hâsılât vergisinin tevzî‘ edilerek tahsil edilip görevliye teslim edilmesine dair fermân ve Maraş Vâlisi Ali Paşa'nın buyuruldusu ile Ayntab kzasının hazeriye vergisi olarak birinci taksit tutarının bin beş yüz guruş olduğunun kaydı.*

Ahâlilerine ma‘rifet-i şer ve cümle ma‘rifetiyle tevzî‘ ve yerlû yerinden

cem‘ ve tahsîl ve müşârun-ileyh tarafından kabzına me‘mûra edâ ve teslîme ihtimâm ve dikkat olunup avk u te‘hîr ve ihmâl ve musâmahadan ve kazâlara kesret üzre mübâşir irsâliyle ahâlî-i fukarâya zulm ve ta‘addîden ve mikdâr-ı mu‘ayyeneden ziyâde ve mükerrer akça tevzî‘ ve tahsîlinden ve ücret-i mübâşiriye mütâlebesinden gâyetü'l-gâye hazer ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur, buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr eden fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnuyla âmil olup hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız.

Tahrîren fî evâhiri şehr-i Zi'l-ka‘deti‘ş-şerîfe sene hamse ve tis‘în ve mi‘ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Mahsûb sene 1196

Kazâ-i Ayıntab

1500 gurus taksît-i ûlâ mâl-ı hazeriye yalnız bin beş yüz gurusdur.

Eyâlet-i Mar‘aş‘dan ber-mu‘tâd-ı kadîm senede iki taksît ile vülât-ı kirâm hazarâtlarına ta‘yîn buyurulan mâl-ı hazeriyenin bin yüz doksan altı senesine mahsûben an-maharrem re’s-i sene i‘tibârıyla taksît-i ûmâ mâl-ı hazeriye bâ-emr-i âlî ve hâlâ Mar‘aş vâlisiz vezîr-i âsaf nazîr devletlü, inâyetlü Ali Paşa hazretleri tarafından buyuruldu-i emr-i üslûbları ki matlûb buyurulmağla sene-i mezbûre mahsûben kazâ-i mezbûrun bin beş gurus taksît-i ûlâ mâl-ı hazeriyesi pusulasını sicill-i mahfûzdan ihrâc ve bâlâda mastûr-şod. Fî 26 Zi'l-hicce sene 1196

Sayfa: 83

Hüküm:105

Konusu: *Ayntab’ın cizyesi mültizimi olan Vamık Ali Efendi’nin vefatı nedeniyle hazineye olan borcunun oğ lu Seyyid Mehmed ve kefilî olan Bedesten Seyhi Mehmed’den tasil edilerek görelî memura teslim edilmesine dair Maraş Valisi Ali Paşa’nın buyuruldusu.*

Bâ-hatm-i devletlü Ali Paşa vâlî-i Mar‘aş hâlâ

Medîne-i Ayıntab’da mesned-nişîn-i şerî‘at-i garrâ fazîletlü efendi zîde

fazluhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası ağa ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhüm inhâ olunur ki müteveffâ Vamık Ali Efendi'nin doksan iki senesine mahsûben uhdesinde olan Mar'aş Kalemi mülhakâtından Ayıntab kazâsı cizyesini bedestân şeyhi Mehmed nâm kimesnenin kefâletiyle müdür Ali nâm kimesne dur'uhde ve iltizâm edüp merkûm müdür Ali'nin oğlu Seyyid Mehmed nâm kimesnenin mâl-ı cizyeden gayr-ı ez-teslîm zimmetinde bâkî kalan mâl-ı cizye makeddemâ topçu neferâtı mevâciblerine havâle olunan bin altı yüz doksan guruşu kable'l-edâ merkûm Ali vefât ve oğlu mezbûr Mehmed dahi Ayıntab'dan firâr eylediğinden gayrı kefil-i mezbûr dahi edâ-yı mâl-ı mîrîde ta'allül ve muhâlefet eylediğini inhâ ve istid'â ve kefil-i mezbûrdan mâl-ı mezkûrun tahsîli bâbında sâdır olan emr-i âlî sadr-ı a'zam çukadârlarından Hasan Ağa zîde kadruhu me'mûr ve mübâşeretiyle makeddemâ Ayıntab'a lede'l-vürûd mâl-ı merkûmu matlûb eyledikte bin üç yüz guruşu kabzına me'mûr sâliyânecisine teslîm olunmuş olduğu mübâşir-i mûmâ-ileyh lede'l-ihbâr ma'lûmu olmağla ve bâkîkalan üç yüz doksan guruşu merkûm bedestân şeyhi Mehmed'den alâ-eyyi hâl tahsîl ve kabzına me'mûr mübâşir-i mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm olunmak bâbında Dîvân-ı Mar'aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (--) ile irsâl olunmuşdur in-şâallâhü ta'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre bâkî kalan üç yüz doksan guruşu bedestân şeyhinden ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîme ihtimâm-ı tâm eyleyüp mûcib-i buyuruldu ile amel ve hareket ve hilâfından ve avk u te'hîrden mübâ'adet eyleyesin deyü buyuruldu. Fî gurrei Muharrem sene [1]196

Sayfa: 83

Hüküm:106

Konusu: *Ayntab'e tahsis edilen vergilerin bir an önce tahsil edilerek hazineye teslim edilmesine dair Maraş Valisi Ali Paşa'dan kazanın ileri gelenlerine ve bu iş için görevlendirilen Veli Bey'e gönderilen buyuruldu.*

Bâ-hatm-i müşârun-ileyh Ali Paşa vâlî-i Mar'aş hâlâ

Medîne-i Ayıntab'da nâ'ib-i şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi ve kıdvetü

ulemâ'î'l-müteverrî'în mü'ezzin fizîletlü efendi ve ulemâ ve sâire efendiler zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası Hasan Efendi ve Battal Ağazâde Mehmed Sadık Ağa ve Kamalakzâde Seyyid Abdurrahman Ağa ve Hüseyin Dede ve Topaloğlu ve Torhıroğlu ve bu husûsa tarafımızdan me'mûr Veli Bey zîde kadruhum inhâ olunur ki, Ayıntab ahâlilerinin bâ-temessük tarafımıza verecekleri meblağı yirmi beş gün zarfında kabzına me'mûra edâ ve teslîme müte'ahhidler iken va'desi hulûl edeli otuz günü tecâvüz edüp şimdiye dek te'hîr ve teşvîke bir kimesne mâni' mi oluyor yoksa Veli Bey'in rehâvet ve adem-i ihtimâmından mıdır bundan sonra külliyetlü süvârî ile başka mebâşir ta'yîni muktezî midir yoksa tahsîl olunan meblağ sâir umûra mı sarf olunuyor Ayıntab gibi bir cesîm beldeden bu kadarca nesne şimdiye dek husûle gelmemek ne demektir bu keyfiyetiniz hele müstağrebdir imdi suyûf-i vâki' ile imrâr-ı vakt etmeyüp bur gün akdem ve bir sâ'at mukaddem mâl-ı matlûbeyi yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslîme cümleiniz i'tinâ ve dikkat ve sen ki kabzına me'mûr Veli Bey sen dahi me'mûr olduğun umûr ve husûsun bir gün evvel ve bir sâ'at akdem husûlüne bezl-i makderet ve mâni' olanlar kimler ise isim ve şöhretleriyle tarafımıza ifâde ve inhâ eylemeniz isti'câli hâvî Dîvân-ı Mar'aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve irdâr (--) ile irsâl olunmuşdur in-şâallâhü ta'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre amel ve hareket ve imrâr-ı evkâtdan ziyâde mübâ'adet ve mücânebet eyleyüp mûcib-i buyuruldu ile amel ve hareket eylesin deyiş buyuruldu. Fî 3 Safer sene 1196

Sayfa: 84

Hüküm:107

Konusu: *Ayıntab'e bağlı kazaların geçmiş senelerden kalan bakayasıyla avâriz hâneleri vergisinin gönderilen defterlere göre tahsil edilerek Hazîne-i Amire'ye gönderilmesine dair ferman.*

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Ayıntab sancağında vâki' kazâların kâdîleri ve nâ'ibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmirem defterleri mücebince Ayıntab sancağında vâki' kazâların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk sülûs avâriz-hâneleri olup bin yüz doksan altı senesine mahsûb olmak üzre cem' ve

tahsîli lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü nişânlu mevkûfât defterin sûreti verilmeğin imdi mücebince cem' vetahsîl ettirilmek fermânım olmuşdur byurdum ki hükm-i şerîfümle mübâşir-i merkûm vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edüp dahi sene-i mezbûreye mahsûb olmak üzre livâ-i mezbûr kazâlarının ol mikdâr avâriz-hânelerinin beher hânesinden dörder yüz akça avârizların malların irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defterleri sûreti mücebince cem' ve tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i Amirem etdirilüp hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta'allül ve inâd ve muhâlefet etdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'aşı için her bir avâriz-hânesinden ikişer akça dahi aldırıp ve avâriz için alınan akçenin her yüz sekiz akçasından bir esedî guruş tahsîl etdirdüp ve hîn-i tahsilde mîrî için alınan akçeyi Hazîne-i Âmire'de olunduğu vech üzre aldırıp bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldirmayasız, kesr-i defterden ve noksan hânedan ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve ta'addî olunmakdan be-gâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîran fi'l-yemi's-sâmin aşar min şehri Ramazân sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Vasalenâ fi 25 Zi'l-hecceti's-şerîfe

El-makâmü'l-Kostantiniyyetü'l-mahrûse

Sayfa: 84

Hüküm:108

Konusu: *Maraş eyâletine bağlı kazalardan hazeriye malı için valiye tahsis edilen on beş bin guruşun tahsil edilerek zamanında teslim edilmesine dair ferman.*

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keîlâm Mar'aş eyâletinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsîl ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhüm tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Mar'aş eyâletinde vâki' kazâlardan vâli için sefersiz vakitlerde tertîb ve ta'yîn olunan on bir bin beş yüz guruş imdâd-ı hazeriyenin yüz doksan altı senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt uzamânıyla eyâlet-i merkûme

dâhilinde vâki‘ kazâlara ma‘rifet-i şer ve cümle ma‘rifetiyle tevzî‘ ve taksîm ve yerlü yerinden ve tahsîl ve hâlâ Mar‘aş vâlisi düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Ali edâmallâhü ta‘âlâ iclâlehu tarafından kabzına me’mûra edâ ve teslim olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfüm ısdâr ve (--) ile irsâl olunmuştur imdi siz ki mevlânâ ve a‘yân-ı mûmâ-ileyhimsiz Mar‘aş Eyâleti'nden vâli için sefersiz vakitlerde tertîb olunan on bir bin beş yüz guruş imdâd-ı hazeriyenin yüz doksan altı senesine mahsûben re’s-i sene gurre-i Muharrem i‘tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt uzamânıyla eyâlet-i merkûme dâhilinde vâki‘ kazâlara

Tıbk-ı asluhü'l-âlî nemmekuhü'l-fakîn ileyhi sübhânehu ve ta‘âlâ es-Seyyid Mehmed Selim el-kâdî be-medîne-i Mar‘aş

Sayfa: 85

Hüküm:109

Konusu: *Ayntab'de meydana gelen kıtlık ve eşkıya baskınları sebebiyle kaza ve köylere tevzi edilen verginin tehir edilmesine dair Madaş valisinin buyuruldu.*

Olduğu sûretde nizâm-ı müstahsenenin ta‘âhhüdü ve uhûd ve mevâsikin hilâfi olduğundan başka memâlikin kemâ-fi'l-evvel muhtell ve müşevveş olup tekrar cümlelerin giriftâr-ı meşakkat olacağı emr-i bedîhî olmağla hasbe'l-iktizâ Ayıntab'a azîmet üzre iken bu sene-i mübârekde bi-takdîrillâhi ta‘âlâ vukû‘ bulan kaht u galâdan bahisle li-ecli'l-istirhâm fazîletlü müftî efendi ve Hüseyin Dede ve sâir ihtiyârlar tarafımıza vurûd veistirhâmılarına binâen veft ve emriyesine tevfiikan şimdilik meksve te’hîr olup mahz-ı def‘-i şurûr ve mazarrat-ı eşkiyâ ile sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra‘iyyetin Emniyet-i Umûmiye Birinci Şube Müdiriyyetine ü asâyişleri matlûmuz olmakdan nâşî o makûle haklarında emr-i âlî sâdır olan arâzil ve eşkiyâyı ve gerek kvâ-i merkûmlardan bir ferdi duhûle ruhsat vermemek bâbında Dîvân-ı Mar‘aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (--) ile irsâl olunmuştur in-şâallâhü ta‘âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre amel ve hareket ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet t eyleyesiz deyü buyuruldu. Fî 19 Z sene 1195

Vasalenâ fî 21 Zi'l-hicce sene 1195

Sayfa: 85

Hüküm:110

Konusu: *Ayntab'e bağlı kazaların bedel-i nüzül hânelerinin zamanında tahsil edilerek Hazine-i Amire'ye gönderilmesine dair ferman.*

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Ayntab sancağında vâki' kazâların kâdîleri ve nâibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmirem defterleri mücebince Ayntab sancağında vâki' kazâların üç yüz yetmiş iki buçuk ve buçuk sülûs bedel-i nüzül hâneleri olup bin yüz doksan altı senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü nişânlu mevkûfât defteri sûreti verilmekle imdi mücebince cem' vetahsîl ettirilmek fermânım olmuşdur byurdum ki hükm-i şerîfümle mübâşir vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edüp dahi sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere livâ-i mezbûrun ol mikdâr bedel-i nüzül hanesinin beher hânesinden altışar yüz akça bedel-i nüzülleri malını irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' ve tahsîl ve dâhil-i Hazîne-i Amirem etdirilüp hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta'allül ve muhâlefet etdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'âşî için her bedel-i nüzül hânesinden otuzar akça dahi alınup bedel-i nüzül için alınan akçenin her on akçasından bir esedî gurus tahsîl etdirilüp ve hîn-i tahsilde bedel-i nüzül için alınan akçeyi Hazîne-i Âmirem olduğu vech üzere alınur olup bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldirmayasız, kesr-i defterden ve takâs hânedan ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle ra'âyâ fukarâsına zulm ve ta'addî eylemekden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylesesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîran fi'l-yemi's-sâmin aşar Ramazân sene hamse ve tis'in ve mi'ete ve elf.

Vasalenâ fi 25 Zi'l-hecce sene 1195

El-makâmü'l-Kostantiniyyetü'l-mahrûse

Bedel-i nüzül fermânı doksan altı senesinin.

Sayfa: 86

Hüküm:111

Konusu: *Ayntab ve kazalarında çıkan ihtilal ve fesat hareketlerini bastırmak*

üzere Maraş Valisi Ali Paşa'nın Ayntab'a hareket edeceğinden gerekli zahire ve konaklama yerlerinin zamanında hazırlanmasına dair buyuruldu.

Bâ-hatm-i Ali Paşa vâli-i Mar'aş hâlâ

Medîne-i Ayıntab'da nâ'ib-i şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi ve kıdvetü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn me'zûnün bi'l-iftâ fizîletlü efendi ve ulemâ efendiler zîde fazluhüm ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası ağa ve Battal Ağazâde Mehmed Sadık Ağa ve Kamalakzâde es-Seyyid Abdurrahman Ağa ve sâir a'yân ve zâbitân zîde kadruhüm inhâ olunur ki, bundan akdem medîne-i mezkûrede vukû' bulan fesâd ve nizâ' ve şikâkın indifâ'ına ihtimâm birle belde-i merkûmu nizâm-ı müstahseneye rabt ve fî-mâ-ba'd ma'lûmü'l-esâmî ve'l-eşhâs şekâvet-pîşeleri derûn-ı memlekete duhûle adem-i ruhsat birle vedî'a-i hâliku'l-berâyâ olan fukarâ-yı ra'iiyet ve sükkân-ı memleketin âsûde ve sitirâhatları husûsuna cümlelizin ta'ahhüdüne binâen ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tezekkürâne bend olunup iktizâ eden hücec-i şer'iyeye ve senedât-ı mer'iyeye merfû'-i sūdde-i seniyye kılınmış iken bu esnâda hilâf-ı ta'ahhüd ve mugâyir-i şurût firâri-i merkûmelerden Seyfeddin oğlu nâm şakînin karındaşı avâne-i sâiresiyle memlekete duhûl ve kemâ fi'l-evvel işgâl-i fitne ve fesâda mübâderet eylediğinden başka Kürd Murad oğlu Mustafa nâm müfsidi dahi kazâ-i mezbûre kurâlarından Güveçge nâm karye ahâlileri memlekete idhâl ve irkâ'ına sa'y eylediklerini ma'âzallâh fitn-i kâ'imenin îkâzıyla mükeddemâ verilen nizâm-ı müstahseneye münâfi harekât-ı reddiyyeye mücâseret ve medîne-i mezbûre kemâ-fi'l-evvel muhtell-i nizâm olacağını vukûf-ı şu'ûru olan mevkûfü'l-belâ kimesnelerin ihbâr ve inhâsına binâen def'an li'l-ihtilâl bizzât kendimiz medîne-i mezbûra azîmet ve istihkâm-ı nizâma mübâderetimiz iktizâ etmekle râh-ı râstımızdan inhirâf birle medîne-i mezbûreye işbu mâh-ı zi'l-hecceti's-şerîfenin dördüncü günü Kanlı yolunda vâki' Göksu merhalesine vusûl ve bi-mennihi ta'âlâ çend rûz zarfında vurûdumuz emr-i muhakkak olmağla hîn-i vurûdumuzda dâiremiz halkına iktizâ eden ecnâs-ı zehâ'ir ve levâzım-ı sâire ile müstevfî konaklar tahîle ve tehyi'e eylemeniz bâbında Dîvân-ı Mar'aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (-) ile irsâl olunmuşdur in-şâallâhü ta'âlâ vusûlünde mevâdd-ı merkûmdan iğmâz ve tekâsül olunduğu sûretde şekâvet-i merkûmlar tabi'at-i asliyelerine

rucû' birle sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyet bir kat dahi giriftâr-ı meşakkat olacakları nümâyân olmağla def'an li'l-ihtilâl ve sıyâten li'l-a'bâd çend rûz zarfında belde-i mezkûra duhûl ve nüzûlumuz lâzıme-i hâlden olmağla vech-i meşrûh üzre dâiremiz halkına rûz-merre iktizâ eden ecnâs-ı zehâyiri ittifâk-ârâ ile şimdiden hâçı ve âmâde ve müstevfî konaklar tahliye ve tehyi'ezine müsâra'at eyleyüp ber-mûcib-i buyuruldu amel ve hareketve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz deyü buyuruldu. Fî 4 Zî'l-hicce sene 1195

Vasalenâ fî 6 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe

Sayfa: 86

Hüküm:112

Konusu: *Ayntab ve kazalarında çıkan ihtilal ve fesat hareketlerini bastırmak üzere Maraş Valisi Ali Paşa'nın Ayntab'e hareket edeceğinden gerekli zahire ve konaklama yerlerinin zamanında hazırlanmasına dair buyuruldu.*

Bâ-hatm-i vezîr-i mükerrem Ali Paşa vâlî-i Mar'aş hâlâ

Medîne-i Ayıntab'da nâ'ib-i şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi zîde fazluhu ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodası Hasan Efendi ve Nakîbü'l-eşrâf Kaymakamı es-Seyyid Mehmed Sadık Ağa ve Kamalakzâde es-Seyyid Abdurrahman Ağa zîde kadruhüm ve sîr iş erleri inhâ olunur ki, bundan akdem medîne-i mezbûrede vukû' bulan fesâd ve ve şekâvete ve ihtilâle bâdî olanların haklarında sâdır olan emr-i şerîf-i âlî-şân mücebince ba'zılarının cezâ-yı meşrû'aları ve ba'zıları nefy ve ba'zıları dahi firâr etmekle bir dahi derûn-ı memlekete idhâl olunmamaları husûsunu ma'rifet-i şer'le cümlesi müte'ahhid ve tezekkürâne kat'î ve nizâm-ı müstahseneye rabt olunup hücec-i şer'iyye ve senedât-ı mer'iyye merfû'-ı südde-i seniyye kılımış iken ba'zı kimesnenin sevk ve sikâyeti ile firâri-i merkûmların ba'zısı derûn-i memlekete duhûl eylediğinden başka hakkında emr-i âlî sâdır olan Kürd Murad oğlu nâm şakîyi dahi Ayıntab kurâlarından Güveçge karyesi ahâlileri derûn-i memlekete idhâl ve mahallinde ibkâ ve perâkende olduklarını ba'zı vukûf ve şu'ûru olanlar Elbistan havâlisinde iken tarafımıza inhâ ve ihbâr etmeleriyle keyfiyet-i merkûm bu vecihle [s. 85] olduğu sûretde nizâm-ı müstahsenenin ta'âhhüdü

ve uhûd ve mevâsikin hilâfı olduğundan başka memâlikin kemâ-fi'l-evvel muhtell ve müşevveş olup tekrar cümleinin giriftâr-ı meşakkat olacağı emr-i bedîhî olmağa hasbe'l-iktizâ Ayıntab'a azîmet üzre iken bu sene-i mübârekde bi-takdîrillâhi ta'âlâ vukû' bulan kaht u galâdan bahisle li-ecli'l-istirhâm fazîletlü müftî efendi ve Hüseyin Dede ve sâir ihtiyârlar tarafımıza vurûd ve istirhâmılarına binâen veft ve emriyesine tevfikân şimdilik meksve te'hîr olunup mahz-ı def'-i şurûr ve mazarrat-ı eşkiyâ ile sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra'yyetin Emniyet-i Umûmiye Birinci Şube Müdiriyyetine ü asâyişleri matlûmuz olmakdan nâşî o makûle haklarında emr-i âlî sâdır olan arâzil ve eşkiyâyı ve gerek kvâ-i merkûmlardan bir ferdi duhûle ruhsat vermemek bâbında Dîvân-ı Mar'âş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (--) ile irsâl olunmuşdur in-şâallâhü ta'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre amel ve hareket ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet t eyleyesiz deyiş buyuruldu. Fî 19 Z sene 1195

Sayfa: 87

Hüküm:113

Konusu: *Dîvân-ı hümayûn hocası Mehmed Emin'in padişaha takdim ettiği arzuhalinde Mehmed Emin'in babası ve masraf kâtibi Yusuf Efendi'nin Ayntab'ın sâbık voyvodası Battal Ağazâde Seyyid Hacı Mehmed Ağa'da yedi bin kuruş alacağı olduğunu beyân ettiğinden bu meblağın Battal Ağazâde'nin vârislerinden tahsil edilerek Mehmed Emin'e teslim edilmesine dair fermân .*

Emîru'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîru'l-kübârâ'i'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîdi inâleti'l-meliki'l-a'lâ Mar'âş beylerbeyisi (--) dâme ikbâluhu ve kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in Ayıntab kazâsı nâ'ibi mevlânâ (--) zîde ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümayûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki hâcegân-ı Dîvân-ı hümayûnumdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Emin zîde mecduhu südde-i sa'âdetüme arzuhâl edüp mûmâ-ileyhin babası masraf kâtibi es-sâbık müteveffâ Yusuf Efendi'nin Ayıntab sükkânından Ayıntab voyvodası es-sâbık Battal Ağazâde denmekle arîf Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa nâm kimesne zimmetinde bin yüz seksen dört senesinden

berü bir kıt'a memhûr temessük mücebince alacağı olan on iki bin guruşdan sene-i mezbûre şevvâlinde beş bin guruşunu babası mûmâ-ileyh hayâtında tarafından ta'yîn eylediği çukadârı Mehmed'e teslîm ve temessük-i mezkûre zahriye olunduktan sonra mâ'adâ iktizâ eden yedi bin guruşu kable'l-ahz pederi mûmâ-ileyh vefât ve meblağ-ı merkûm mûmâ-ileyh verese-i sâiresine ba'de'l-intikâl meblağ-ı mezbûr mütâlebe olunmak üzere iken merkûm Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa dahi fevt olup kâffe-i emvâl ve eşyâsı veresesine ba'de'l-inhisâr verese-i mezbûreye vasî nasb olunan müteveffâ-yı merkûmun birâderi olup hâlâ Ayıntab'da nakîbü'l-eşrâf kâ'immakâmı olan Seyyid Mehmed Sadık Efendi denmekle ma'rûf kimesne müteveffâ-yı merkûmun emvâl ve eşyâ ve kükûdunu zabt eylediğinden sonra meblağ-ı mezbûru bi'd-defa'ât taleb olmak murâd eyledikde gâh edâ ederim ve gâh senevî taksîte rabt ederim deyü hilâf-ı şer'-i şerîf vermekde ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hak sevdâsında olduğu inhâ ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şartla görülüp sâbit ve mütehakkık olan alacakları alâ-eyyi hâl tahsîl etdirilmek bâbında sana hitâben emr-i şerîfüm sudûrunu istid'â eylediği ecilden sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şartla görülüp sâbit ve mütehakkık olan hakları alâ-eyyi hâl tahsîl olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki, mübâşir ta'yîn olunan Sadr-ı a'zamum çikadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (--) hükm-i şerîfümle vusûl buldukda bbu bâbdâ sâdır olan emrim üzere amel dahi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mezkûru mahallinde meclis-i şer'a ihzâr ve terâfû'-i şer' ve mukeddemâ bir def'a şer'le görülüp fasl olunmayan husûslarını temâm hakk u adl üzere mukayyed olup göresiz i'lâm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîm amel edüp dahi ber-minvâl-i muharrer [her ne] ise müteveffâ-yı mûmâ-ileyhden müntakıl ber-müceb-i temessük gayri ez-teslîm müteveffâ-yı merkûm Battal Ağazâde'nin zimmetinde bâkî kalan meblağ-ı mezkûr yedi bin guruşu ba'de's-subût hükm edüp terekesine veresesine tarafından bi'l-vesâye ma'rifet-i şer' vâzı'u'l-yed olan merkûm Mehmed'den ve mâl-i müteveffâdan alâ-eyyi hâl tamâmen ve kâmilten tahsîl ve bî-kusûr mûmâ-ileyh ile verese-i sâire câniblerinden mûmâ-ileyhe teslîm etdirdüp ihkâk-ı hak eylesin min ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i âlî-şânuma mugâyır kimesneye iş etdürmeyüp husûs-ı mezbûr için tekrâr emr-i âlî-şânım ısdâr ve irsâline muhtâc eylemeyesiz şöyle

bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîran fî evâ'ili şehr-i Şa'bânü'l-mu'azzm sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-mâkm-ı el-Kostantîniyyetü'l-mahrûse

Bu sibâkda sadr-ı a'zamum hazretlerinin mektub-ı şerîfleri vardır.

Vasalenâ fî Şevvâli'l-mükerrem sene 1195

Sayfa: 88

Hüküm:114

Konusu: *Ayntab'daki Muslu Mescidi Vakfı'nın üçte bir mütevellî hissesini tasarruf eden Hüseyin Halîfe'nin vefâtı üzerine yerine Abdülgani Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân,

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'ü tevki'-i refi'u's-şân-ı hâkânî Abdülgani Halîfe zîde kadruhu Dîvân-ı hümayûnuma arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki' Muslu Mescidi vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile sülûsân hisse tevliyeti Ahmed ve Hüseyin ve Ömer Halîfe'nin ber-vech-i iştirâken üzerlerinde iken mezbûr Hüseyin fevt olup hissesi mahlû olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin bilâ-veled fevti vâki' ise tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan iki senesi Şevvâli'nin on dokuzuncu günü tarihiyle muvarrah verilen ru'ûs-i hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Abdülgani Halîfe zîde kadruhu varup müteveffâ-yı merkûm yerine vakf-ı mezbûrun hisse-i tevliyetine mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan böyle vazîfe-i mu'ayyene ile hisse-i mezbûreye ne vecihle mutasarrıf olagelmiş ise merkûm dahi ol vecihle vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alup mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîran fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn sene isnâ ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-mâkmı Kostantîniyyetü'l-mahrûse

Mutabbakun-fih

Harrerehü'l-fakîr ileypi azze şânuhu Ömer el-müvellâ hilâfeten be-

mahkeme-i Mahmudpaşa be-Dâru'l-hilâfe

Sayfa: 88

Hüküm:115

Konusu: *Ayntab'daki Mihâliye Medresesi vakfının nâzır ve cüz'hânlığına Abdülgani Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân,

Medîne-i Ayıntab'da vâki' Mihâliye Medresesi vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile nâzır ve yine vakf-ı mezbûrdan olmak üzere yevmî dört akça ile iki aded cüz'hân olan İbrahim fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzımları mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâdan işbu râfî'u tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Abdülgani zîde kadruhu nâzır ve her vecihle lâayık ve mahall ü müstahak olmağın müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden tevcih olunup yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın fevti vâki' ise mezbûra sadaka edüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm Abdülgani zîde kadruhu varup zikr olunan medresenin müteveffâ-yı mezbûrun yerine nâzır ve iki aded cüz'hân olup hizmet-i lâzımları mer'î ve mü'eddî kılındakdan sonra vakf-ı mezbûrdan almak üzere vazîfe-i mu'ayyenesinden mâ'adâ yevmîdört akça vazîfe ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim içün du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

Be-mâkâm-ı Kostantîniyye

Tıbkı aslihi'l-hatîr nemmekuhû'l-fakîr ileyhi azze şânuhu Keçecizâde Mehmed Salih el-müvellâ hilâfeten be-Mahkeme-i Mahmudpaşa gufire leh.

Sayfa: 89

Hüküm:116

Konusu: *Maraş kaleminden olan Ayntab kazası cizyesinin Bedestan şeyhi Mehmed'den tahsil edilmesine dâir fermân.*

Kıdvetü'l- kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Ayıntab kâdîsi zîde fazluhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân âhar husûsa me'mûr kılınan

sadr-ı a'zamum çukadârlarından Hasan zîde kadruhu tevkî'-i refî'-ı hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki müteveffâ Vamık Ali'nin oğlu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Abdülkadir zîde kadruhunun Dîvân-ı hümâyûnuma takdîm eylediği arzuhâl mefhûmunda pederi müteveffâ-yı merkûmun bundan akdem doksan iki senesine mahsûben hâl-i hayâtında uhde-i iltizâmında olan Mar'âş Kalemi cizyesi mülhakâtından Ayıntab kazâsı cizyesini müdür Ali ve Bedestân şeyhi Mehmed kefâletleriyle bâ-temessük der'uhde ve iltizâm eden merkûm müdür Ali'nin oğlu Seyyid Mehmed nâm kimesnenin cizye-i mezbûre mâlından gayrı ez-teslîm kusûr zimmetinde kalan bin altı yüz doksan guruşu bundan akdem ba'zı topçu neferâtının mevâciblerine havâle olunup ancak merkûm Ali vefât ve oğlu mezbûr Seyyid Mehmed dahi firâr eylediğinden gayrı merkûm Bedestân şeyhi Mehmed dahi edâ-yı mâl-ı mîrîde ta'allül ve muhâlefet üzere olduğundan bahs ile ba'dezîn meblağ-ı mezbûr müteveffâ-yı merkûmun terekesine vâzî'u'l-yed olan vereselerinden oğlu mezbûr Seyyid Mehmed ve kefil-i merkûm Bedestân şeyhi Mehmed'den verdikleri memhûr ve ma'mûlûbih deyn temessükleri mücebince ma'rifet-i şer' ve âhar husûsa me'mûr mübâşir ma'rifetiyle tahsîl ve sâliyânesine teslîm etdirilmek üzere emr-i şerîfüm sudûrunu tahrîr ve istid'â-yı inâyet etmeğin Hazîne-i Âmirem'de mahfûzharâc muhâsebesi defterlerine nazar olundukda zikr olunan Ayıntab kazâsının cizyesi Mar'âş aklâmından olup sene-i merkûma mahsûben kalem-i mezbûrenin cibâyeti Vamık Ali kefâletiyle Mehmed zîde kadruhunun uhdesinde olduğu ve merkûm Müdürzâde Seyyid Mehmed'in zimmetinde olan cizyenin tahsîli husûsu mükeddemâ mûmâ-ileyh tarafından lede'l-inhâ bu makûle asıl kalem cizyedârından kazâ der'uhde edüp memhûr temessük veren cizye tahsildârlarının zimmetlerinde olan mâl-ı cizye verdikleri memhûr ve ma'mûlûn-bih deyn temessükleri mücebince ma'rifet-i şer'le alâ-eyyi hâl tahsîli için doksan iki senesi evâsıt-ı Şevvâli'nde emr-i şerîfüm verilmiş olduğu derkenâr olunmağın meblağ-ı mezbûrun ber-vech-i muharrer ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle tahsîl ve edâ etdirilmek üzere derkenârı mücebince emr-i şerîfüm verilmek bâbında iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir müstecmi'u cemî'u'l-me'âlî ve'l-mefâhir bi'l-fi'l baş defterdârım es-Seyyid el-Hâc Mustafa dâme ulüvvuhu telhîs etmekle imdi telhîs mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfümle mübâşir-i merkûm vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel

edüp lâkin husûs-ı mezbûr için tarih-i mezbûrede ber-vech-i meşrût emr-i şerîfüm verildiği Hazîne-i Âmirem defterlerinde mastûr olmağla ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle tahsîl ve edâ etdirüp hilâf-ı emr-i şerîf ve mugâyır-ı emr-i âlî-şân ta'allül ve muhâlefet etdirmeyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' aşar sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Bedestân şeyhine cizye malı için gelen fermândır.

Sayfa: 90

Hüküm:117

Konusu: *Ayntab'de ikâmet eden Ahmed kızı Adile'nin, vefât eden kacası sadrazam çukadârı Hacı Süleyman'ın Battalzâde Mehmed Sadık Ağa'da beş bin beş yüz kuruş alacağı olduğunu bildirmesi üzerine gerekli tahkikatın yapıp belirtilen meblağın tahsil edilmesine dair Haleb vâlisi ve Ayntab kadısına gönderilen fermân.*

Düstûr-i mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Haleb vâlisi vezîrim paşa edâmallâhü ta'âlâ iclâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Ayntab kazâsı nâibi mevlânâ zîde ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Adile bint-i Ahmed nâm hatun südde-i sa'âdetüme arzuhâl edüp bunun zevci ve taraf-ı şer'den bâ-hüccet mansûbe vasiyyeleri olduğu Musa ve Said ve Mehmed Sadık ve Osman nâm sağîrlerin babaları sadr-ı a'zam çukadârlarından el-Hâc Süleyman nâm kimesnenin Ayıntab sükkânından Battalzâde Mehmed Sadık nâm kimesne zimmetinde yüz seksen beş senesinden berü bâ-temessük beş bin beş yüz gurus alacağı olmağla kable'l-ahz mezbûr Süleyman fevt olup meblağ-ı mezbûr irsen mezbûre ile sağîr-i merkûmlara ba'de'l-intikâl mezbûre dahi taleb eylediğinde edâda muhâlefet eylediğin bundan akdem bâ-arzuhâl inhâ ve istid'â ve mübâşir ma'rifetiyle mahallinde vekîl-i şer'îleriyle terâfû' ve ihkâk-ı hak ve eğer edâda muhâlefet eder ise keyfiyet der'aliyyeme arz etmeğin ve i'lâm olunmak üzre doksan dört senesi evâhir-i Şevvâli'nde iki kıt'a emr-i şerîfüm sâdır olmuşiken adek-i itâ'at

birle edâ etmeyüp ve müteveffâ-yı merkûmun yedi kîse akça duyûnu olup edâsı meblağ-ı mezbûrun tahsîline mütevakkıf ve dâînlere bunu tazîye ve ol vecihle gadr irâdesinde olduğı bildirüp sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mükeddemâ sâdır olan emr-i şerîfüm mûcebince mübâşir ma'rifetiyle şer'le rü'yet ve meblağ-ı mezbûr tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sana hitâben müceddeden emr-i şerîfüm ricâ ve Dîvân-ı hümayûnda mahfûz kuyûd-i ahkâma mürâca'at olundukda ber-vech-i muharrer tarih-i mezbûrda emr-i şerîfüm verildiğı mastûr ve mukayyed bulunmağın sen ki Haleb vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhsin mükeddemâ sâdır olan emr-i şerîfüm mûcebince mübâşir ma'rifetiyle şer'le rü'yet ve sâbit olan alacakları tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak emrim olmuştur buyurdum ki mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zamum çukadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zîde kadruhu hükm-i şerîfümle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfüm mûcebince amel dahi siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mezbûru mahallinde huzûr-i şer'a ihzâr ve vekîl-i mezbûr ile terâfû'-i şer' ve mükeddemâ bir def'a şer'le görölüp fasl olunmayan husûsların tamâm mukayyed olup göresiz i'lâm olunduğı üzre ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîm ile amel edüp dahi ber-minvâl-ı muharrer müteveffâ-yı merkûmdan mûntakıl ber-mûceb-i temessük mezbûrun zimmetinde olan ol mikdâr guruşu ba'de's-subût tahsîl ve ihkâk-ı hak ve eğer edâda muhâlefet eder ise keyfiyeti der'aliyyeme arz etmeğîn ve i'lâm eyleyüp mazmûn-i emr-i şerîfümle âmil olasız, şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîran fî evâhiri şehr-i Recebül'l-ferd sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Vasalenâ fî 15 min Ramazân sene 1195

Sayfa: 91

Hüküm:118

Konusu: *Ayntab'deki Câmî-i Atîk vakfının mütevellîsi İbrahim Halife'nin vefâtı nedeniyle yerine Mehmed Emin Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şândır,

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî‘u tevki‘-i refî‘u‘ş-şân-ı hâkânî Mehmed Emin Halîfe zîde kadruhu Dîvân-ı hümâyûnuma arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki‘ Câmi‘-i Atîk vakfının yevmî bir akça vazîfe ile tevliyetine bundan akdem Ali bin İbrahim mahlûlünden mutasarrıf iken İbrahim Halîfe nâm kimesne müteveffânın oğlu olmak üzere bir takrîb evlâdına ba‘de't-tevcîh mezbûr İbrahim dahi bilâ-veled fevt olup tevliyet-i mezkûre mahlû olmağla mahlûlünden kendüye ibkâ ve tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân verilmek bâbında istid‘â ve sâdır olan fermân-ı âlî-şânıma imtisâlen medîne-i mezbûre Âsitâne-i aliyyede Fethiye Medresesi'nde sâkin bî-garaz müslimînden Kara Kakızâde Ömer bin İbrahim ve Muhzırbaşı oğlu Mehmed bin Abdullah ve es-Seyyid Ali bin Osman nâm kimesneler meclis-i şer‘de istihbâr ve istintâk olunduklarında el-yevm tevliyet-i mezkûreye mutasarrıf mezbûr İbrahim iki mâh mukeddem medîne-i mezbûreden Âsitâne-i aliyyeye gelür iken esnâ-yı râhda Hendek nâm mahalde bilâ fevt oldukda biz mezbûr ibh'in cenâze defninde hâzır olup re‘yü'l-ayn müşâhede eyledik deyü her biri alâ-tarîki‘ş-şehâde haber verdiklerinde Mahmud Paşa nâ'ibi mevlânâ Mehmed Salih zîde ilmuhi i‘lâm etmekle i‘lâm mücebince bilâ-veled fevti vâki‘ ise şartıyla tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan dört senesi Şa‘bânı'nın sekizinci günü tarihiyle muvarrah verilen ru‘ûs-i hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed Emin Halîfe zîde kadruhu varup müteveffâ-yı merkûm yerine tevliyet-i mezbûreye mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra ta‘yîn olunan yevmî bir akça vazîfesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden alup mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis aşar min Şa‘bân sene erba‘a ve tis‘în ve mi‘ete ve elf.

Be-mâkmı Kostantîniyye

Tıbk-ı asluhü'l-hatîr nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu

Keçecizâde Mehmed Salih el-müvellâ hilâfeten be-mahkeme-i Mahmudpaşa gufira leh.

Sayfa: 92

Hüküm:119

Konusu: *Ayntab'den Maraş Mutasarrıfı Rişvanzâde Ömer Paşa'ya tahsîs edilen imdâd-ı hazeriye bedeli olan bin beş yüz kuruşun üç beş gün içinde tahsîl edilerek gönderilmesine dair buyuruldu.*

Bâ-hatm-i Rişvanzâde Ömer Paşa Mutasarrıf-ı Mar'aş Mîr-i mîrân-ı kirâm Medîne-i Ayıntab'da seccâde-nişîn-i şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi ve umdetü'l-ulemâ me'zûnin bi'l-iftâ diyânetlü efendi ve kâ'immakâm-ı nakîbü'l-eşrâf şerâfetlü es-Seyyid Mehmed Sadık Ağa ve izzetlü voyvoda ağa ve Kamalakzâde Abdurrahman Ağa ve izzetlü serdâr ağa inhâ olunan budur ki Mar'aş mahkemesinden muhrec pusula-i şer'iyye mücebince taksît-i sâni imdâd-ı hazeriye mâlından gurre-i Receb-i şerîf i'tibârıyla tarafımıza verilecek bin beş yüz kuruşun cem' ve tahsîli hengâmı mürûr etmekle imdi mebâliğ-i mezkûru medîne-i merkûma ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle tevzî' ve üç beş gün zarfında yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve tarafımızdan kabzına me'mûra tamâmen edâ ve teslîm ve tarafımıza irsâl ve îsâle her birerleriniz kemâl-i ihtimâm ve dikkat eylemekleriniz bâbında dîvân-ı Mar'aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (--) ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi ta'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-minvâl-i meşrûh mâl-ı hazeriyyeyi üç beş gün zarfında cem' ve tedârik ve tarafımızdan kabzına me'mûra tamâmen edâ ve teslîm ve tarafımıza irsâl ve îsâle sa'y ve dikkat ve tekâsül ve rehâvetden mübâ'adet ve mûcib-i buyuruldu ile amel ve hareket eyleyesiz deyü buyuruldu. Fî 16 Ş sene 1195 vasalenâ fî 24 Şa'bân

Sayfa: 93

Hüküm:120

Konusu: *Ayntab Mevlevîhânesi merbûtâtından Mustafa Ağa Tekkesi şeyhi ve mütevellisi olan Seyyid Mehmed Dede vefât ettiğinden yerine Seyyid Haşım'ın oğlu Şeyh Seyyid Mehmed'in tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şândır

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehâ ve's-sâlikîn eş-Şeyh es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid eş-Şeyh Haşım zîde sâlihahu Dîvân-ı hümayûna arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki' Mevlevîhâne'ye meşrûta Mustafa Ağa Tekyesi vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile

şeyh ve mütevellîsi olan ammîsi es-Seyyid Mehmed Dede veledêş fevt olup tevliyet ve meşîhat-ı mezbûre mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh olunmak üzere sülâle-i hazret-i Mevlânâ'dan hâlâ âsitânelerinde seccâde-nişîn olan iftihârû's-sulehâ'i's-sâlikîn eş-Şeyh es-Seyyid el-Hâc Ebubekir dâme takvâhuya icâzet vermekle ciheteyn-i mezkûreteyn ammîsi müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden tevcîh ve yedine berât-ı âlî-şân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin mücebince tevcîh olunmak üzre a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâ'i'l-müteverri'în bi'l-fi'l Şeyhü'l-islâm Mevlânâ Mehmed Şerif edâmallâhü ta'âlâ fezâ'ilehu işâret etmekle işâdeti mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan beş senesi Safaru'l-hayrının on altıncı günü tarihiyle muvarrah ru'ûs-i hümayûnum mücebince bu berâ-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh eş-Şeyh es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid eş-Şeyh Haşım zîde sâlihahu varup ammîsi müteveffâ-yı mezbûr yerine tekve-i mezkûrun şeyh ve mütevellîsi olup edâ-i hizmet eyledikden sonra [s. 93] bundan evvel vazîfe-i mu'ayyene ile ciheteyn-i mezkûreteyne mutasarrıf olanlar ne vecihle ola gelmişler ise mûmâ-ileyh dahi ol vecihle vazîfe-i mu'ayyenesini evkâf-ı mezbûr mahsûlünden alup mutasarrıf ola, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' aşar min Safer sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kastantîniyyetü'l-mahrûse

Tıbk-ı asluhü'l-hatîr nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu

Keçecizâde Mehmed Salih el-müvelâ hilâfeten be-mahkeme-i Mahmudpaşa be-dâru'l-hilâfeti

Sayfa: 93

Hüküm:121

Konusu: *Ayntab'de bulunan Muslı Mescidi vakfının üçte bir hisse tevliyetine Abdülgani Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'ü tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî kıdvetül-emâsil ve'l-akrân Abdülgani Halîfe zîde salâhahu Dîvân-ı hümayûna arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki' Muslı Mescidi vakfının sülüs-i mu'ayyene ile sülüs hisse tevliyetine mutasarrıf olan Ahmed veled-i Ömer Halîfe bilâ veled fevt olup mutasarrıf olduğu sülüs hissesi mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp mücebince fevti vâki' is etevcîh edüp bin yüz doksan dört senesi Zi'l-ka'desinin onuncu günü tarihiyle muvarrah veriler ru'ûs-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Abdülgani Halîfe zîde salâhahu varup müteveffâ-yı merkûm yerine sülüs hisse tevliyet-i mezkûreye mutasarrıf olup edâ-i hizmet eyledikten sonra bundan evvel sülüs hisse vazîfe-i mu'ayyene ile sülüs hisse tevliyet-i mezkûreye mutasarrıf olanlar ne minvâl üzre mutasarrıf olagelmişler ise merkûm dahi ol minvâl üzre sülüs vazîfe-i mu'ayyenesin vakf-ı mezbûr mahsûlünden alup mutasarrıf ola şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Be-makâm

Tıbk-ı asluhü'l-hatîr nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu

Keçecizâde Mehmed Salih el-müvellâ hilâfeten be-mahkeme-i Mahmudpaşa gufira leh.

Sayfa: 93

Hüküm:122

Konusu: *Ayıntab'de bulunan Câmi'-i Atîk'in ikinci imamlığına Mehmed Emin Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Medîne-i Ayıntab'da Ammu mahallesinde Câmi'-i Atîk denmekle ma'rûf câmi'-i şerîfde vazîfe-i mu'ayyene ile imâm-ı sâni olan İbrahim bin Şeyh Ali fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'ü tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî Mehmed Emin Halîfe her vecihle lâyük ve mahal ü müstahak olmağın imâmet-i mezkûre müteveffâ-yı mezkûrun mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlî-şânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin fevti vâki' ise mezbûra sadaka edüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm

merkûm Mehmed Emin Halîfe varup zikr olunan câmi'-i şerîfde müteveffâ-yı mezbûrun yerine imâm-ı sâni olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazîfe-i mu'ayyeneleriyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletimçün du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Vasalenâ fî 17 min Ramazân sene 1195

Tıbk-ı asluhü'l-hatîr nemmekahü'l-fakîr ileyhi azze şânuhu

Keçecizâde Mehmed Salih el-müvellâ hilâfeten be-mahkeme-i Mahmudpaşa gufira leh.

Sayfa: 94

Hüküm:123

Konusu: *Ayntab'de bulunan Mihâliye Medresesi'nde eczâ-yı şerîfeye mutasarrıf olan Şeyh Osman vefât ettiğinden yerine Hanefizâde Mustafa'nın oğlu Muhammed Hanefi'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Medîne-i Ayıntab'da Mihâliye Medresesi evkâfından olmak üzre yevmî dört akça vazîfe ile iki aded eczâ-i şerîfelere mutasarrıf olan Şeyh Osman fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i mezkûrlar mahlûl ve mu'attal olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işub râfi'ü tevki'-i refi'ü's-şân-ı şehriyârî Muhemmed Hanefi ibn-i Hanefizâde Mustafa her vecihle lâyük ve mahall ü müstahak olmağın cihet-i mezkûrlar müteveffânın mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfüm verilmek bâbında inâyet recâ etmeğın merkûma sadaka edüp bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm varup müteveffâ-yı mezbûrun yerine iki aded eczâ-yı şerîfe... olup yevmî dört akça vazîfeye mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstereler şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Fî 7 Cemâziye'l-âhir sene 1195

Be-mâkâm-ı Kostantîniyye

Sayfa: 94

Hüküm:124

Konusu: *Ayntab'de bulunan Mustafa Ağa vakfından Mevlevîhâne Tekyesi'nin nâzırlığına Seyyid Mehmed'in tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Medîne-i Ayıntab'da vâki‘ Mustafa Ağa vakfı olan Mevlevîhâne Tekyesi'nin vazîfe-i mu‘ayyene ile nâzırı olan eş-Şeyh Mehmed kendi hüsn-i rızâsıyla erbâb-ı istihkâkdan işub râfî‘u tevkî‘-i refî‘u‘ş-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed zîde kadruhuya ferâgat ve kasr-ı yed edüp merkûm dahi her vecihle lâyük ve mahall ü müstahak olmağın fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlî-şânım verilmek bâbındayesinde olan fâriğ-i mezbûrun atîk berâtı mûcebince inâyet taleb etmeğın vech-i meşrûn üzre merkûma sadaka edüp bu berât-ı hümayûn-ı sa‘âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm mezbûr es-Seyyid Mehmed zîde kadruhu varup zikr olunan tekyenin fâriğ-i mezbûrun yerine nâzırı hizmet-i lâzımesin mer‘î ve mü’eddî kıldıkdan sonra vazîfe-i mu‘ayyenesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du‘âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir vecihle dahl ve ta‘arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar.

Tahrîran fi'r-râbi‘ aşar şehri Safaru'l-hayr li-seneti hamse ve tis‘în ve mi’ete ve elf.

Be-mâkâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Sayfa: 94

Hüküm:125

Konusu: *Ayntab'de bulunan Mustafa Ağa vakfından Mevlevîhâne Tekyesi'nin nâzırlığına Seyyid Mehmed'in tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî‘u tevkî‘-i refî‘u‘ş-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Halîfe zîde salâhahu Dîvân-ı hümayûnuma arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki‘ Mustafa Ağa vakfından almak üzre vazîfe-i mu‘ayyene ile imâmet

cihetine mutasarrıf olan Seyyid Mahmud sâkin-i Ayıntab bilâ-veled fevt olup cihet-i merkûme mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı âlî-şânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın bilâ-veled fevti vâki' ise şartıyla tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan beş senesi Rebî'u'l-evvelinin on üçüncü günü tarihiyle muvarrah verilen ru'ûs-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr es-Seyyid Mehmed Halîfe zîde salâhahu varup müteveffâ-yı merkûm yerine imâmet cihetine mutasarrıf olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel vazîfe-i mu'ayyenesine ne vecihle mutasarrıf olagelmişler ise merkûm dahi ol vecihle vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûr mahsûlünden mütevellî olanlar yedinden alup mutasarrıf ola, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min Rebî'u'l-evvel li-seneti hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf

Be-mâkâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Sayfa: 95

Hüküm:126

Konusu: *Ayntab'de Basmacızâde Seyyid Hacı Abdurrahman'ın Balkalağı çarşısı yanında yaptırdığı mektebin bahçesindeki mescidin imamı olan Şeyh Osman vefât etmesi üzerine yerine Seyyid Mehmed Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Medîne-i Ayıntab'da Basmacızâde es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi nâm sâhibü'l-hayrın medîne-i mezbûrede Balkalağı çarşusunda bostanı derûnunda ihdâs eylediği mektebinde eyyâm-ı sayfda edâ-i salât üzre binâ eylediği mescid-i sayfda ber-vech-i maşrûta evlâdiyyet üzre yevmî on akça vazîfe ile imâm olan Şeyh Osman fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'u tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî es-Seyyid Mehmed Halîfe her vecihle lâıyk ve mahall ümüstahak olmağın imâmet-i mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlî-şânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğın sâdır olan fermân-ı âlî-şânıma imtisâlen arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda medîne-i Ayıntab'da Basmacızâde es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi nâm sâhibü'l-hayrın medîne-i mezbûrede Balkalağı çarşusunda bostanı

derûnunda ihdâs eylediği mektebde eyyâm-ı sayfda edâ-i salât olunmak üzere binâ eylediği mescid-i sayfda ber-vech-i maşrûta evlâdiyet üzere yevmî on akça vazîfe ile imâm olan Şeyh Osman fevt olup mezbûrun fevtini ve evlâd-ı vâkıfın dahi ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mutasarrıf olduğunu ve sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed Halîfe her vecihle ehl ve muhtâr-ı cemâ'at olduğunu kazâ-i mezbûr ahâlilerinden Âsitâne-i aliyyede müsâfîren sâken es-Seyyid Hasan bin el-Hâc Hasan ve Seyyid Halil bin Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Hasan nâm kimesneler alâ-tarîki's-şehâde haber vermeleriyle imâmet-i mezkûr müteveffâ-yı mezbûr mahlûlünden sâhib-i arzuhâl merkûm es-Seyyid Mehmed'e tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlî-şân sadaka ve ihsân buyurulmak recâsına bi'l-fi'l Anadolu Kâdî'askerim mevlânâ Mehmed Sair Hayâtîzâde edâmallâhü ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm etmeğin i'lâmı mücebince tevcîh olunmak deyü bin yüz doksan beş senesi Cumâde'l-ûlânın on yedinci günü tarihiyle muvarrah ve tashîh sâdır olan fermân-ı âlî mücebince tevcîh ve sadaka edüp bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm es-Seyyid Mehmed Halîfe varup zikr olunan mescid-i şerîfde müteveffâ-yı mezbûrun yerine imâm olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî on akça vazîfesin alup mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-evvel sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

Sayfa: 95

Hüküm:127

Konusu: *Ayntab'de bulunan kalede mevcut olan top, tüfek ve diğer mühimmâtın tesbit edilerek kaydının Maraş valiliğine gönderilmesine dair buyuruldu.*

Bâ-hatm-i kebîr Rişvanzâde Ömer Paşa Mutasarrıf-ı Mar'aş hâlâ Mîr-i mîrân-ı kirâm

Medîne-i Ayıntab'da seccâde-nişîn ve şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi ve voyvodası izzetlü ağa ve kal'a dizdârı ağa inhâ olunan budur ki Eyâlet-i Mar'aş'da vâki' kılâ' ve bukâ'ın mühimmât ve cebehâne ve malzemeleri tafahhus ve ma'rifet-i şer'le ketb ü tahrîr ve tarafımıza i'lâm olunup tahsîl-i vukûf olunmak kâ'ide-i kadîm ve merâsim-i müstedîm olmağın binâen-aleyh medîne-i mezkûrede olan kal'anın dahi top ve tüfenk ve mühimmât-ı sâirelerinin mevcûdların ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve tarafımızdan me'mûr ve mübâşir ma'rifetiyle ketb ve tahrîr ve ketbi sihhati üzre tarafımıza i'lâm eylemeniz bâbında dîvân-ı Mar'aş'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (--) ile irsâl olunmuşdur in-şâallâhü ta'âlâ vusûlünde gerekir ki ber-vech-i meşrûh kal'a-i mezkûrenin mühimmât ve malzemelerinin mevcûdların ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve mübâşir ma'rifetiyle ketb ve tahrîr ve sihhati üzre tarafımıza i'lâm-ı şer'iyye ile inhâ ve ifâde eylemeğe mezîd-i sa'y ve ihtimâm eyleyüp tehâvün ve rehâvetden hazer ve mübâ'adet ve mûcib-i buyuruldu ile amel ve hareket eyleyesiz deyü buyuruldu.

Fî 16 Ş sene 1195

Sayfa: 96

Hüküm:128

Konusu: *Bey mahallesinden Hanefîzâde Hacı Mustafa'nın, mahalle ahalisinin bostanını yol olarak kullandıklarını belirterek kendisinin zarara uğratıldığını bildirdiğinden tarafların mahkeme edilerek neticenin bildirilmesi.*

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-mükeşşeri'în Ayıntab kazâsında nâibü's-şer' olan mevlânâ zîde ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Ayıntab ahâlisinden Hanefîzâde el-Hâc Mustafa nâm kimesne sütte-i sa'âdetüme arzuhâl edüp bunun Ayıntab mahallâtından Bey mahallesi kurbünde mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu ma'lûmetü'l-hudûd mülk bostanı kadîmî tarîk-i âmm olmayup derûnunda kimesnenin mürûr eylediği yoğiken bostan-ı mezkûrun cevânib-i erba'asında olan divar harâb olduğundan ahâli-i kasabadan ba'zı kesân bostan-ı mezkûrun derûnunda müceddeden yol peydâ

ve mürûr u ubûr ve ol vecihle ta'addî ve makeddemâ lede'l-murâfa'a men'îyçün cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye verilmişiken mücâb olmayup mürû ve ubûr ile bostan-ı mezkûru harâb ve ol vecihle gadr olunduğun bildirüp men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfüm recâ etmeğin mahallinde şer' le görülmek emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfümle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dahi makeddemâ bir def'a şer' le görölüp fasl olunmayan husûsların tamâm hak u adl üzre mukayyed ve hüccet-i şer' iyyeye tasfîr edüp göresin i'lâm olunduğu üzre zikr olunan mahal kadîmden ahâlinin mürûr ve ubûr edegeldiği tarîk-i âmm olmayup fi'l-vâki' bunun mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bostanı olup tarîk-i âmm değil ise mezbûrlar müceddeden yol peydâ ve mürûr ve ubûr lede'l-murâfa'a men'îyçün cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye verilmişiken yine kasdî irâdesinde oldukları vâki' ise ol bâbda ber-muktezâ-yı şer'-i kavîm ve hüccet-i şer' iyyesi mûcebince amel edüp vech-î meşrûh üzre zarar-ı şer' isini men' ü def' eylesin min ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i celîlü's-şânıma muhâlif kimesneye iş etdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emr-i şerîfüm ısdâr ve irsâline muhtâc eylemeyesin şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîran fî evâsıtı şehr-i Cemâziye'l-evvel sene hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-makâm-ı Kostantîniyyetü'l-mahrûse

Sayfa: 96

Hüküm:129

Konusu: *Ayıntab'de bulunan Tahtalı Camisi vakfının mütevellisi olan Mustafa oğlu Şeyh İsmail'in vefat etmesi üzerine yerine Seyyid Mehmed Halîfe'nin tayin edildiğine dair berât.*

Nişân-ı şerîf

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'u tevkî'-i refî'u's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid Mehmed Halîfe zîde kadruhu Dîvân-ı hümayûnuna arzuhâl edüp Ayıntab'da vâki' Tahtalı Camî'i-i şerîfi vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile mütevellisi olan eş-Şeyh İsmail ibn-i Mustafa fevt olup tevliyet-i mezbûre mahlûl olmağla mahlûlünden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı âlî-

şânum verilmek recâsına istid'â-yı inâyet etmeğin mûcebince tevcîh olunmak üzere a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâ'l-müteverri'în bi'l-fi'l Şeyhülslâm mevlânâ Mehmed Yusuf edâmallâhü ta'âlâ fezâ'ilehu işâret etmekle işâreti mûcebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp bin yüz doksan beş senesi Safaru'l-hayrinin yirminci günü tarihiyle muvarrah verilen ru'ûs-ı hümâyûnum mûcebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Halîfe varup müteveffâ-yı mezbûr yerine vakf-ı mezkûrun mütevellîsi olup edâ-yı hizmet eyledikden sonra bundan evvel vazîfe-i mu'ayyene ile mütevellî olanlar ne vecihle mutasarrıf olagelmışler ise mûmâ-ileyh dahi ol vecihle vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezkûr mahsûlünden alup mutasarrıf ola, ol bâbda tevliyeti umûruna âhardan hiç ferd mâni' ve müzâhim olmayup dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîran fî gurrei Rebî'u'l-evvel li-seneti hamse ve tis'în ve mi'ete ve elf.

Be-mâkâm-ı Kostantîniyye el-mahrûse

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MATERİYAL VE YÖNTEM

3.1.131 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN YÖNTEM

131 numaralı Ayntâb sicilinin mikrofilmlerden çoğaltılan fotokopileri Ankara'daki Milli Kütüphane'den dvd ye taranmış belge olarak temin edildi. İstanbul haricindeki şer'îyye sicillerinin aslı şu an Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne taşınmış bulunmaktadır. Bu çalışmanın yapıldığı sırada defterlerin tasnif işlerinin yapıldığı söylendi.

Defterdeki belgeler numaralandırılmamıştır. Çalışma esnasında kolaylık olması düşüncesiyle okunulan belgelere sayfa, hüküm, konu şeklinde numara verildi. Sayfa 86 daki hükmün devamı 85. sayfadadır bazı yerlerde sayfalar kırıkmış gibi bu bölümlere defterin aslından bakılması gerekiyor, çünkü sayfa numaralamasında hata var.

Okuma esnasında büyük oranda transkripsiyon kaidelerine uyuldu. Kelime içindeki “Ayn harfini (‘) ile gösterirken, sözcük başlarındaki aym harflerini göze hoş gelmediği için belirtme gerekliliği duyulmadı. 131 Numaralı Ayntâb Şer'îyye Sicilinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılırken kelimelerin doğru okunuşlarının bulunması için Kamus-ı Türkîden yararlanıldı. Anlamları için Devellioğlu'nun Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgatından faydalanıldı. Transkripsiyon kaideleri hakkında Osmanlıca Dersleri adlı eser ve Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş adlı eserlerden; yer adlarının doğru telaffuzu açısından ise daha önce yapılmış olan Ayntab'la ilgili yüksek lisans ve doktora çalışmalarından istifade edildi. Şer'îyye sicillerinde geçen flâm, hüccet, mürasele, vakfiye gibi belgeleri okuyup yorumlamak için Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik) ve Şer'îyye Sicilleri adlı eserlerden yararlanıldı. Ayrıca “İlk

İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep” ; karye isimlerinin yazımında “XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Ayntab’ın Sosyal ve Ekonomik Durumu” ; “Miladi XVI, Hicrî X inci Asırda Ayntab” ve “XVI. Yüzyılda Ayntab ve Yöresinde Yer Adları” isimli çalışmalardan yararlandık.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. MAHKEME SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ VE KÂDININ ROLLERİ

Şer‘iyye sicillerindeki belgelerin büyük bir kısmının kâdı tarafından oluşturulduğu daha önce söylendi. Bunların da yine büyük kısmı hüccet ve i’lâm dediğimiz belgelerdir. Aslında Osmanlı sistemindeki kâdının günümüz adliyesindeki hâkim olduğu bilinmekle beraber, noterlik vazifesini de yaptığı kesinlikle unutulmamalıdır. Tabi ki, bu durum tanzimattan sonraki sürecin sonucudur. Daha önceki dönemlerde kâdının çok geniş yetkileri vardı. Denilebilir ki, hüccetler noterlik vazifesi sonucu, i’lâmlar ise hâkimlik vazifesi sonucu ortaya çıkan belgelerdir. Bu nedenle mahkeme sürecinin işleyişi bu iki statü açısından değerlendirildi. Öncelikle herhangi bir hükmün verilmediği, sadece hukuki bir durumun kayıt altına alındığı yani bir nebze noterlik yapıldığı dâvâlarda ortaya çıkan hüccetlere bakalım. Bunu günümüzdeki alış-satış, vekâlet, velâyet, hak devri, alacak-verecek, ferağ, bağışlama, rehin gibi hukuki durumla ömекlendirebiliriz. Taraflara verilen hüccetlerin bir örneği de Sicil defterlerine kaydedilir. O halde bir konuda iki hüccet metni vardır. Birisi, ilgililere verilen hüccet metnidir. İkincisi ise sicile kaydedilen suretidir. Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kâdının imzası ve mührü mutlaka bulunur. Hâlbuki Sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Bunlarda kâdılarının imza ve mühürleri; sadece sicilin baş tarafında veya kâdının başladığı tarih baş kısmında kaydedilir. Göreve başlama tarihi de yazılır .

Tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde belirtilir. “Bostancı mahallesinden Kurubudakoğlu Ali'nin oğulları İbrahim ve Mehmed Ali anneleri Ayşe Hatun'un rızasıyla Ayntab’ın Akkadir köyünden Kamalakoğlu Ali'ye verip ihtiyaçları için günlük sekizer akça nafaka tahsis edildiği.” gibi ifadelerle söz konusu şahsın nerede oturduğu, kimin oğlu veya kızı olduğu kaydedilir. Hüccetin

konusunu teşkil eden mal veya hak, bütün tafsilatıyla tanıtılır. Hukukî muamelenin şekli, şartları ve varsa teslim ve tesellüm işlemleri beyan edilir. İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği, konunun dâvâ ve çekişme konusu yapılmayacağı te'yiden belirtilir. Lehine İkrar yapılan taraf da ikrar beyanını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir. Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih yıl, ay, gün ve bazen de günün belli bir dilimi halinde mutlaka zikredilir. Hüccetin altına mutlaka “Şuhudü'l-hal ” veya “şuhûd-ı muhzır” başlığı ile hukukî muameleye şahit olanların isimleri ve ünvanları kaydedilir.

Tüm bunların sonunda dâvâ sonuçlanır ve kâdı verdiği hükmü deftere geçirirdi. Şunu unutmamak gerekir ki mahkemenin verdiği kararlara Hânı denmesinin sebebi, mahkeme kararlarında muhatabın icra makamları olmasındandır. Yargı görevini ifa eden mahkemeler verdikleri kararları, icrâ makamına bildirmek (i'lam etmek) zorundadır. Kazâda kâdılar verdikleri kararları icranın başı olan padişaha veya onun mutlak vekili addedilen sadrazama i'lâm etmek zorundadırlar .

4.2. 131 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE 1768-1780 YILLARINDA AYNTÂB ŞEHİRİ

4.2.1. İdari Yapı

131 numaralı Ayntâb Şer'iyye sicilinin tutulduğu 1768-1780 yıllarında Ayntâb şehri Halep Vilayetinin önemli kazâlarındandı. Bu durum çalışılan defterdeki bütün belgelerde “Haleb Vilâyet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntâb” şeklinde belirtilmektedir.

131 Numaralı Ayntâb Şer'iyye sicilinde geçen bazı mahalle isimlerinin birçoğu bugün, hâlâ aynı isimle anılmaktadır. Şhreküstü, Kayacık, Kozanlı gibi mahalleler buna örnek verilebilir. Aslında eski bir Osmanlı şehri olan Ayntab'te bulunan mahallelerin isimleri 16. ve 17. yüzyılda da aynı bu şekilde yer alıyordu .

Bu durum Ayntab'teki yerleşim yerlerinin önemini daha da arttırmaktadır.

Tarla-yı Cedit	Hayıkbaba
-----------------------	------------------

4.2.1.1.Mahalleler

Ehli Cefâ	Kayacık
Tarla-yı Atîk	Zincirli
Şehreküstü	İbn-i Şeker
Yahni	Kanalıcı
Tövbe	Bostancı
Karasakal	Kozanlı
Bey	Araplar
İbnikör	Hoşkadem
Ammu	Kanalıcı
Enneccar	Tevbe
Çukur	Seng-i Nakkâş
Kürkçıyan	İbn-i Eyüb
Cabi	Cevizlice
Cevzbahçe	Ali Enneccâr
Kürtünciyan	İbn-i Eyüb
Kayseri	Kanalıcı
Kozluğu	Tevbe

4.2.1.2. XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu

Toplumsal hayatın en küçük birimi olan aile, nikâh akdi ile kurulmaktadır. Nikâh, evlilik engeli olmayan bir erkek ile bir kadın arasında yapılan evlilik sözleşmesidir. İslam dini evlilik için bu sözleşmeyi esas alır ve olmaması halinde evlilik veya aile ilişkisini haram addeder. Yine günümüzde evlilik dışı ilişki gayr-i meşru kabul edilerek, çıkabilecek hukukî durumlar, mahrumiyet olarak sonuçlanmaktadır ve miras, çocukların durumu ve anne-babalık gibi meseleler problem teşkil etmektedir.

Osmanlı hukukunda aile hayatının oluşması ve sonlanması yani evlilik, boşanma, nafaka talep etme, miras hukuku, mehir talepleri gibi meseleler İslam hukukuna göre şekillenmekteydi. Çalışılan sicilde aile hayatıyla ilgili birçok belge mevcuttur. Öncelikle aile hayatının nasıl kurulduğu yani nikâh ve şartları belgeler ışığında açıklandı. Nikâh akdi her zaman mahkeme huzurunda yapılmazdı. Fakat mahkemeye intikal eden evlilik istekleride vardı. Özellikle evliliğin sonlanması ile talep edilen mehir ve nafakalar mahkemede dâvâ konusu olurdu . Evlilik yapan erkeğe zevç, kadına da zevce, nişanlıya, namzedli denirdi. Evlenirken erkek kadına

İslam hukuku gereği mehir vermek veya vadetmek zorundaydı. Mehir, erkeğin nikâh nedeniyle kadına ödemekle yükümlü olduğu meblağdır. Mehrin tamamı peşin ödenebildiği gibi, bir kısmı peşin(mehr-i muaccel), bir kısmı ileride (mehr-i müeccel) ödenebilirdi. Bunlar bazen **mehr-i mukaddem** ve **mehr-i muahhar** olarak ta ifade edilirdi. Mehir, meblâğın önceden tesbit edilip edilmemesi bakımından iki kısımdır: **Mehr-i müsemma**, tarafların evlilik öncesinde konuşup üzerinde anlaştıkları mikdardır. Taraflar mehrin mikdarını önceden tesbit etmemişler, nikâhtan sonra da bir meblâğ üzerinde anlaşamamışlarsa, kadına **mehr-i misi** verilirdi.⁶⁴ Mehir ve benzeri meseleleri halleden erkek kadma evlilik teklif eder, kadında bunu kabul ederse ve aralarında dinen evlenme engeli yoksa nikâh gerçekleşirdi. Durum teşhir ve tescil edilirdi. Böylelikle evlenme gerçekleşmiş olurdu.

Şer‘î hukuka göre evliliğin sona ermesi beş şekilde olur: 1-Ölüm, 2-Talâk, 3-Muhâlaa (anlaşarak boşanma), 4-Tefrik (mahkeme kararıyla boşanma) ve 5-Fesh (kendiliğinden boşanma). Ancak ayrılık denince akla ilk gelen talâktır. Diğer ayrılma şekilleri de talâka benzer hükümler doğurur. Talâk erkeğin veya kadının iradesiyle olmak üzere iki kısımdır. Dolayısıyla şer‘î hukukta boşanma yalnızca erkeğin elinde değildir. Kadının da kendi isteğiyle boşanması mümkündür.

Yine de şunu söylemek gerekir ki; Osmanlı aile hukukunun temeli olan İslâm hukukuna göre prensip olarak boşama hakkı erkeğe aittir. Erkeğin tek taraflı iradesiyle karısından boşandığını yalnızca söz ile bildirmesi dahi yeterli görülmüştür. Durumu mahkemeye kaydettirmesi hukuken şart koşulmamıştır. Fakat mahkeme sicillerinde karşımıza çıkan çok sayıda boşanma belgesi, Osmanlı toplumunda boşanmaların kayda geçirildiğini göstermektedir. Evliliği sona erdirmeyi isteyen erkek değil de kadın olursa onun için de kısıtlı olmakla birlikte İslâm hukukuna göre bazı imkânlar bulunuyordu. Buna göre kadın eğer isterse nikâh akdi esnasında boşanma hakkını elinde bulundurmayı şart olarak öne sürebiliyordu. Bunun yanı sıra kadın, bazı durumlarda bizzat mahkemeye başvurarak evliliği sona erdirebiliyordu. Fakat mahkemenin hangi durumlarda ayrılık kararı vereceğine dair mezhepler arasında ciddi görüş ayrılıkları bulunduğundan, bazen aynı konuda aynı toplumda yaşayan insanlar arasında farklı hükümler verilebiliyordu. Hanefî mezhebine göre mahkemenin boşanma kararı verebilmesi için kocada hastalık ve

kusur bulunması, yeme-içme, kocanın giyim ve barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamaması, kocanın evini uzun süre terk etmesi veya ortadan kaybolması, hanımına kötü davranması gibi sebepler bulunmaktaydı.

Evlilikler boşanmayla sonuçlandığında nafaka meselesi ortaya çıkmaktadır. Nafaka, insanın yaşayabilmesi için lâzım olan şey demektir. Bu da, taam(yiyecek), kisve (giyecek) ve süknâdan (ev) ibarettir. Bu masraflar, şehrin âdetine, piyasaya ve akraba ve arkadaşlara göre ayarlanır. Zamana ve hâle göre değişir. Her memlekette başkadır⁶⁵. İslam hukuku aile geçimini erkeğe yüklediği için, iddet zamanına kadar karısına ve büyüyünceye kadar çocuklarına nafaka vermek zorundaydı. Çocuk sayılarına bakıldığında ise nüfus sayımının sağlıklı yapılmadığı o dönemlerde doğru anlaşılamayacağı rahatlıkla söylenebilir. Durum böyle olmakla beraber kişilerin genellikle 5-6 çocuğunun olduğu görülmektedir. Mirasçılarının tesbit edildiği tereke kayıtlarına bakarak bazı çıkarımlarda bulunulabilir. Belgelere yansıdığı kadarıyla ailelerin günümüze göre çok çocuklu olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Toplumun temel kurumu olan aile, Gaziantep'te İslam hukuku ve şehrin örf ve adetlerine göre oluşmuştur. Nikâh akidi esnasında mihr miktarları tespit edilmekte ve bir gelenek olarak tespit edilen miktar iki eşit parçaya mihr-i mu'accel (peşin mihr) ve mihrimü'ecce(ertelenmiş mihr) olarak ayrılmaktadır. Çok eşliliğin görülmesine rağmen tek eşlilik daha yaygındır.

”Hâlâ zevcesi Halime'ye mihr deyn-i müsbet der-zimmet-i müteveffâ, 200 guruş
Hâlâ zevcesi Ümmehani deyn mihr-i müsbet

150 guruş⁶⁶ “evlilik öncesi hazırlık dönemini oluşturan nişanın kaydedilmesi maksadıyla tescil edilmiş belge bulunmamaktadır

4.2.2.3. Mehr

Tarihin ilk çağlarından bugüne kadar muhtelif hukuk sistemlerinde mevcut olan mihr, erkeğin evlenirken kadına verdiği veya vermeyi taahhüt ettiği para veya maldır. Erkek tarafından kadına mihr verilmesi, geçerli bir şekilde akdedilmiş olan evliliğin doğurduğu sonuçlardan biridir. Mihr tarafların iradesinden veya kanundan doğabilir. Mihrin taraflarca önceden tespiti, genel kural olup sonradan doğabilecek

⁶⁵ Ekinci, a.g.e. s.314; Pakalın. Nafaka, a.g.e. c. II. s. 642

⁶⁶ A.Ş.S S.73

ihtilafları bertaraf etmek gayesine yöneliktir. Bu sebeple mihrin önceden tespit edilmesi de sünnettir. İslâm hukukunca malî bir değeri olan, satış veya kullanılması yasak olmayan her şey mihr olarak verilebilir.⁶⁷

Bahsi geçen bu mehirlerin nikahın mali cephesini ortaya koyduğu da bir gerçektir. Nikah kıyılmadan tesbit edilen mehirlerden "mukaddemi" daha nikah kıyılmadan çoğu zaman nişan esnasında peşin olarak ödenirken; kadının dulluk dönemi sigortası olarak müteala edebileceğimiz mehr-i muahhar boşanma ya da eşin vefatından sonra ödenmekteydi. gerek tereke, gerekse nikah akidlerinden çıkardığımız bilgilere göre en düşük mehr-i mukaddem ve muahhar 2 kuruş'dur. Ödenen ya da taahhüt edilen mehir miktarları ile erkeğin sosyal statü ve dolayısıyla maddi durumu arasında çok yakın bir bağ bulunmaktadır.¹³¹ numaralı şeriiye sicilinde tespit ettiğimiz 10 adet nikah akdinde, Mihr- mukaddem olarak 6(%55) erkeğin 100 krş, 1(%5)'i 200 krş, 1'i 50 krş, 1'i 200 krş vermiştir. Diğer 6(%30) kişi ise 40 krş Mehr'i mukaddem vermişlerdir.

4.2.2.4.Ev Eşyaları

Genelde sade bir hayatı tercih ettikleri anlaşılan Ayıntab insanının kullandığı eşyalarda da bu sadelik gözlenmektedir. Evin döşemesinde çeşitli büyüklükte ve evsafta kilim, halı, seccade, , keçe, şilte, velense, minder, hasır kullanılmaktaydı. Eyaların pratik bir şekilde serilip toplanabilmesinden dolayı oturma, misafir ağırlama ve yatma gibi her türlü günlük ihtiyaca cevap veriyor olmalıdır. Zira tereke kayıtlarında sıkça görülen yorgan ve döşeklerle geceleri yer yataklarının yapıldığını,gündüz de toplanarak bu tür ihtiyaçlar için ayrı odalar tahsis edilmediği bilinmektedir. kahvelerin yapıldığı çeşitli evsafta kahva takımları, fincan ve cezveleri müşahede etmekteyiz.temizlik ve abdest alımında kullanılan leğen, ibrik; kurulanmak için havlu; ayrıca hamam halısı, hamam tası gibi insanların gündelik hayatlarında kullandıkları pek çok eşyalar bulunuyordu.Mutfakta kullanılan eşyalar arasında da şunlar gözümüze takılmaktadır: Sağır, evsat yahut kebir oldukları belirtilen kazan,tava, sahan, sini, tepsi, lenger, teşt, bakraç; kullanma amaçlarına

⁶⁷ Bilmen, Kamus, C.II, s.45

göre hoşaf, şerbet, süt ve su tasları ile maşraba vs. görülmektedir. Mutfakta başta bulgur olmak üzere pirinç, un, nohut, kuru üzüm, pekmez vs. pek çok kuru gıda maddeleri bulunuyordu.

4.2.2.5 Aile Fertleri

Giyim ve kuşamın gündelik hayatta ayrı bir yeri bulunmaktadır. Bu durum kadın ve erkeğin başından ayağına kadar giydiği değişik cins ve evsftaki eşyalarında görülmektedir. Kadınlar başlarına yemeni, yaşmak, çarşaf, peçe giyerlerken; erkekler sarığın muhtelif şekillerini başlarına sarmaktaydılar. Öte yandan kadın ve erkekler belден aşağısı için çoğunlukla don, belден yukarısı için de gömlek giymekteydiler. Bunların üzerine insanlar cinsiyetine göre entari, çakşır, şalvar, hırka, yelek ile birlikte değişik renklerde zikredilen kaftan, kürk, kapama, çuka, cübbe, biniş ve ceket giyiyorlardı.

4.2.2.6 Vasi Tayini

Ebeveynden birisinin veya her ikisinin vefat etmesiyle parçalanmış ailelerin ergenlik yaşına girmemiş çocuklarının ebeveynlerinden kendilerine intikal eden mirasları vardır. Henüz sorumluluk almayan çocuklara intikal eden mal varlığının nasıl korunacağı veya nasıl çalıştırılarak üretim veya ticaret hayatına katkı sağlayacağı önemli bir problemdir. Bu konudaki problemlerin çözümü için Osmanlı aile hukukunun temelini oluşturan İslâm hukuku çerçevesinde vasilik kurumu teşekkül ettirilmiştir. Bu hususla ilgili bazı örnekleri XVIII. yüzyılın başında Ayntab ailesinde de gözlemlemek mümkündür.

İncelenen sicilde vasilerin velayeti altındaki çocukların mallarını koruyabilmeleri için vesayetin gerektirdiği bütün işleri yapmaya gücü yetmesi gerekir. Vasiliği reşit olmayana, sefihe, hasta, yaşlı ve aldatabilecek kimseye vermek sahih değildir . Bu şart sicilde “emanet ile maruf istikamet ile mevsuf ve her vecihle vesayet uhdesinden gelmeye kadir” şeklinde geçmiştir. Vasilerin yapmaları gereken bir diğer iş de vasisi oldukları çocukların menkul ve gayr-i menkul mallarını onlar reşit olup kendi işlerini doğru ve hatasız görebilecekleri zamana kadar (vakt-i rüşd-i sedadlarına), korumak

ve gözetmek (hıfz ve ru'yet) ve çocukların işlerini düzenlemektir (tesviye-i umur). İncelediğimiz sicilde vasi olarak atanan kimsenin saydığımız özelliklere sahip olduğu ifade edildikten sonra bu husus vasinin ikamet ettiği mahallesinin imam, muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından verilen mühürlü bir ilmuhaberle de tescil edilmektedir.

Örneğin, Sayfa: 9 Hüküm: 11'de *Şehreküstü mahallesinden Korkakoğlu Hacı Hüseyin'in kardeşi ve çocuklarının vasisi olan İbrahim Ağa'nın İlbeyli Aşiretinden Ebubekir Ağa ile oğlu Mehmed Ağa'dan alacak taleb.nde bu durum görülür.*

SONUÇ

1768-1780 yıllarındaki Ayntâb Şer'iyeye Mahkemesinde görülen dâvâların kayıtlarını ihtiva eden 131 numaralı Şer'iyeye Sicili'nin tamamının değerlendirilmesi sonucunda Ayntab'le ilgili önemli bilgilere ulaşıldı. Özellikle şehir tarihi açısından işe yarayacak idari, iktisadi ve içtimai verilere ulaşıldı. Bu çalışmanın, Ayntab şehrinin yaklaşık 230 yıl önceki durumuna ışık tutacağı ümit edilmektedir.

Okunulan belgelerden yola çıkarak, tanzimat yıllarındaki Ayntab Şehri'nin döneme göre bir hayli hareketli bir şehir olduğu rahatlıkla söylenebilir. Nitekim sadece belgelere yansıdığı kadarıyla yüzden fazla köyü ve bir o kadar mahallesi olan Ayntab şehri birçok meslek kollarını barındırması ve önemli bir ticaret merkezi olması bunu teyit etmektedir.

Belgelerden anlaşıldığına göre Ayntab'ta tarım ve hayvancılığın canlı olduğu, bağ, bahçe, zeytin ve fıstıkçılığın bugün de olduğu gibi tarım hayatında önemli bir

yerinin olduğu söylenebilir. Toplumda normal düzeyde insanların yanında son derece zengin kişilerinde yaşadığı Ayntab'te ciddi asayiş problemlerine rastlanmadı. Bu kadarı da olur denecek kadar az sayıdaki olumsuz olayların toplumun tamamını huzursuz etmediği ve büyük olaylara sebep olmadığı anlaşıldı.

Aile hayatının İslami kaidelere göre düzenlendiği Osmanlı toplumunda ve bu toplumun bir parçası olan Ayntab'te kadınlar zannedildiğinin aksine söz hakkından mahrum değillerdi. Bir kadın kocasının kendisine sövmesi üzerine, başka bir kadın da kocası içki içtiği için mahkemeye çıkıp boşanma taleb edebiliyor ve sonuca da ulaşabiliyordu. Kocalarından ayrılan kadınlar onlardan nafaka talep ediyor ve bu tür dâvâların tamamında haklı çıkıyorlardı.

Bireyin içinde sosyalleşmeye başladığı, kültürel ve dinî değerleri öğrendiği, toplumların geleceği için yeni neslin yetiştirildiği sosyal bir grup ve toplumun küçük bir örneği olan ailenin, yirminci yüzyılın başında 131 no'lu Ayntab şer'iyye siciline göre sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını ortaya koymaya çalışıldı.

Geçmiş yorumlama iddiasıyla yapılan araştırmaların pek çoğunda gözlemlenen en önemli aksaklıklardan biri kuşkusuz özgün kaynakların gözden kaçırılmasıdır. Bu durum, aileyi konu edinen çalışmalarda da ortaya çıkmaktadır. Çoğu ikincil olan az sayıdaki kaynakların yinelenmesinden oluşan bu tür çalışmalar yeni bir şey getirmediikleri gibi, verilen bilgilerin tartışılmadan doğru kabul edilmesine neden olmaktadır. Daha da önemlisi, ailenin oluşum sürecinin, evlilik tiplerinin, ailenin işlevi ve çözümlerinin, başka bir deyişle aile yapısının, her toplum ve kültüre göre farklılık gösterdiği gözardı edilmektedir.

Her toplumun aile yapısında, insanlığın sosyal yaşamı ve aile yapısı için faydalanılabilecek değerler ve normlar vardır. Her toplumun kendine özgü sosyo-ekonomik ve kültürel kalıpları vardır ve bunlar aile kurumunu etkilemektedir. yazılı tarih kaynağı olan Ayntab şer'iyye sicilleri vasıtasıyla yapılan doğrudan ve dolaylı gözlemlere göre Ayntab ailesi, üyelerinin sosyalleşmesi, topluma kazandırılması, kültürel ve dinî değerlerin yaşanılması, yeni nesle aktarılması ve de toplumun devamının sağlanması gibi önemli rolleri hem tabii hem de dinî bir kurum olarak toplumsal yapıda işlevini yerine getirmiştir.

Ailenin oluşum sürecinde nikâh müessesesi, ister erkek ister kadın olsun her

iki tarafa da belirli statüler kazandırmış ve bu statüler gereği de belirli roller ve sorumluluklar yüklemiştir. Söz konusu dönemde, Ayntab ailesinde koca, ailede mutlak bir otoriteye sahip olmayıp, ailedeki üstünlüğü, aile işleyişini düzenleme, yönetme ve ihtiyaçlarını karşılama şeklindedir. Koca, ailedeki statüsü ve yetkileri dışında dilediği gibi hareket etmeye yöneldiğinde, karısı ve çocukları tarafından uyarılmış veya dava edilmiştir.

İlgili dönemde Ayntab ailesinde kadınlar, ekonomik bakımdan özel mal, mülk edinebilmişler ve bu varlıklarını kendi hür iradelerine göre tasarruf edebilmişlerdir. Nikâhla birlikte almaya hak kazanılan mehirler, kocanın veya babanın değil; bizzat kadınların özel mülkiyeti ve tasarrufunda olmuştur. Ayntab ailesinde kadınların bu sosyo-ekonomik statüsü; onların ev içi yaşamdan ev dışı yaşama katılmalarına fırsat tanımıştır. Kadınlar, İslâm'ın sosyal yaşamla alâkalı değerlerini dikkate alarak üretime katkıda bulunmuşlardır. Sahip oldukları servetleri ile borç para vererek veya ortak olarak ticarî işleri yürütmüşlerdir.

Bu gözlemlere bakılarak, kadınların bugünkü manada kamusal alanda yer aldıkları gibi bir anlayış ve değerlendirme yanlış olabilir. Burada önemli olan sanayi toplumu olmayan ve İslâmî değerlerin sosyal yaşamda ağırlığını hissettirdiği XVII. Yüzyılın başındaki Osmanlı toplumu ve ailesinde kadınların eve hapsedilmedikleri; aksine toplumsal yaşama katılabilmiş olmalarıdır.

Osmanlı ailesinin Anadolu görünümünden bir kesiti temsil eden Ayntab ailesinde XVIII. Yüzyılın başında çok eşlilik sanıldığıının aksine yaygın değildir. Birden fazla kadınla evlilik oranı sayıca çok azdır. İslâm Dini'nde çok eşle evliliğe izin verilmesine rağmen toplumda dini bilgileri ve yönlendiricilikleriyle kabul gören din adamlarının bu tip evlilik yapanlar arasında yer almadıklarını görüyoruz. Daha çok, yönetici statüsündeki kimselerin veya ekonomik durumları iyi olanların bu tip evliliği tercih edişine rastlıyoruz.

Toplumda işlevini yerine getiren aile, ailenin en temel üyelerinden anne veya babadan birinin ölümü sonucu parçalanma ile karşı karşıya kalabilmektedir. Bu durumda, Ayntab ailesinin çocukları, söz konusu tarihi periyotta nafaka, mehir,

vasilik, hacr ve terbiye, eytam sandığı gibi aileyi koruyucu müesseselerle, fiziksel ve ekonomik açıdan himaye edilmişler ve topluma yeniden kazandırılmışlardır. Aileler kadının iradesi dışında çözülmüşse, hem kadın hem de çocukları aynı koruyucu müesseselerle ve mehr-i müeccel kurumuyla belirli bir süre barınma, yiyecek-içecek gibi konularda kocanın zorunlu olarak sorumlu tutulduğu koruma altına alınmışlardır. Böylece çözülmüş/dağılmış aileler, herhangi bir sıkıntı ve endişe hissetmeksizin topluma yeniden uyum sağlayabilmişlerdir.

KAYNAKÇA

Akgündüz, Ahmet vd.(1988).“Şer‘iye Sicilleri” Mahiyeti Toplu Katoloğu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, c.1, İstanbul.

____ (2002). İslâm Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri, Türkler Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, c.X, Ankara.

____ (2002). İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, Ankara.

Altınöz, İsmail. (1999). Dulkadir Eyâleti’nin Kuruluşunda Ayntab Şehri (XVI. Yüzyıl). *Gaziantep*. Küçükdağ, Y. (Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep.

Aydın, M. Akif. (1994). Osmanlı Hukuk. Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, Editör: Ekmeleddin İhsanoğlu, (IRCICA) Yayınları. c.I, İstanbul.

(2002). Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi. Türkler

Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, c.X, Ankara.

(2003). “Mahkeme”. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, Güzel

Sanatlar Matbaası, c.XXVII, Ankara.

(2005). Türk Hukuk Tarihi, 5. Baskı, Ufuk Yayınları, İstanbul.

Bayındır, Abdülaziz. (1986). İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması), İslami İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, c. I, İstanbul.

BİLMEN, Ömer Nasuhi, Hukukî İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu, C.II,

İstanbul
1968.

Bozgeyik, Burhan. (1996). Her Yönüyle Gaziantep Tarih/Kültür/Folklor, İstanbul.

Cebeci, Ahmet. (1999). XVI. Yüzyılda Ayntab ve yöresinde yer adları. Gaziantep, Küçükdağ, Y.(Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep.

Çam, Cuma. (2008) 11 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çam, Nusret. (2006). Türk Kültür Varlıkları Envanteri, Ankara.

Dağlıoğlu, Hikmet T. (1936). Miladi XVI, Hicrî X inci Asırda Ayntab. Gaziantep Halkevi, c.II, Gaziantep.

Devellioğlu, Ferit. (2002). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara.

Doğan, D.Mehmet. (1998).Büyük Türkçe Sözlük, Beyan Yayınları, İstanbul.

Ekinci, Ekrem Buğra. (2004). Tanzimat ve Sonrası “Osmanlı Mahkemeleri”, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul.

(2008). Osmanlı Hukuku, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul.

Eminoğlu, Mehmet. (2003). Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.

Ergenç, Rıfat. (1999). “Gaziantep Kalesi”, Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep.

Ergin, Muharrem. (2000). Osmanlıca Dersleri, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.

Evliya Çelebi. (1935). Evliya Çelebi Seyahatnamesi, c. IX, İstanbul.

(1985). Tam Metin Seyahatnâme, Üçdal Neşriyat, c. IX. İstanbul.

Gedikli, Fethi. (2005). “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri”. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, cJII, İstanbul.

Genç, Mehmet. (2007). Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi. Ötüken Neşriyat. İstanbul.

Göğüş, M.Oğuz. (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep. Gaziantep.

Güzelbey, Cemil Cahit. (1959). Gaziantep Folklorundan Notlar, c.I. Gaziantep

Karasakal, Mehmet. (2011). 109 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu Ve Değerlendirmesi (H.1165/M.1752), Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi. Gaziantep.

Kütükoğlu, Mübahat S. (1998). Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). Kubbealtı Neşriyatı. No:35 İstanbul,

Mardin, Ebu'l-Ula. (1967). "Kadı", maddesi, İA. c. VI, MEB Yayınları, İstanbul.

Mayader, Saadet. (2007). "Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Dergisi, Sayı 1, Bursa.

Pakalın, M.Zeki. (1993). Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I-II-III, MEB Yayınları, İstanbul.

Pamuk, Bilgehan. (2009). Bir Şehrin Direnişi "Ayntab Savunması". IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul.

Peirce, Leslie. (2005) Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntab Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet), Ülkün Tansel (çev.), Tarih Vakfı Yayınları. İstanbul.

Pekdoğan, Celal. (2003). Ayntab'de Türk-Ermeni ilişkileri: 1895-1922. Avrasya Stratejik Araştırmaları, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü Yayını, Ermeni Araştırmaları 1. Türkiye Kongresi Bildirileri, c.III, Ankara.

Sami, Şemseddin. (1992). Kamus-ı Türkî, Alfa Yayınları, İstanbul.

Solmaz, Mehmet. (2002). Gaziantep'in Adaşı ve Fahri Hemşerisi: Atatürk Gaziantep'te, Gaziantep.

Olgun, İbrahim ve Dıaşan, Cemşit. (2005). Farsça-Türkçe Sözlük, Murat Yayınları, Ankara.

Ortaylı, İlber. (1979). Türkiye İdare Tarihi, Ankara.

Önder, Mehmet. (1996). Şehirden Şehire Anadolu, Ankara.

Özdeğer, Hüseyin. (1982). XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Ayntab'ın Sosyal ve Ekonomik Durumu.

(1996). Gaziantep. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. Güzel

Sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul.

Özlü, Zeynel. (2000). XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Adli Mekanizmanın Analizi, Bolu Göynük Örneği, Berikan Yayınevi, Ankara.

(2006). "XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı" Milli Folklor,

Uğur, Yunus. (2003). Mahkeme Kayıtları (Şer'îye Sicilleri): Literatür Değerlendirmesi ve Bibliyografya. TALİD c.I Sayı I.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı. (1988). Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı. TTK, Ankara.

Yediyıldız, Bahaeddin. (1982). "Vakıf" .İA. c. XIII.

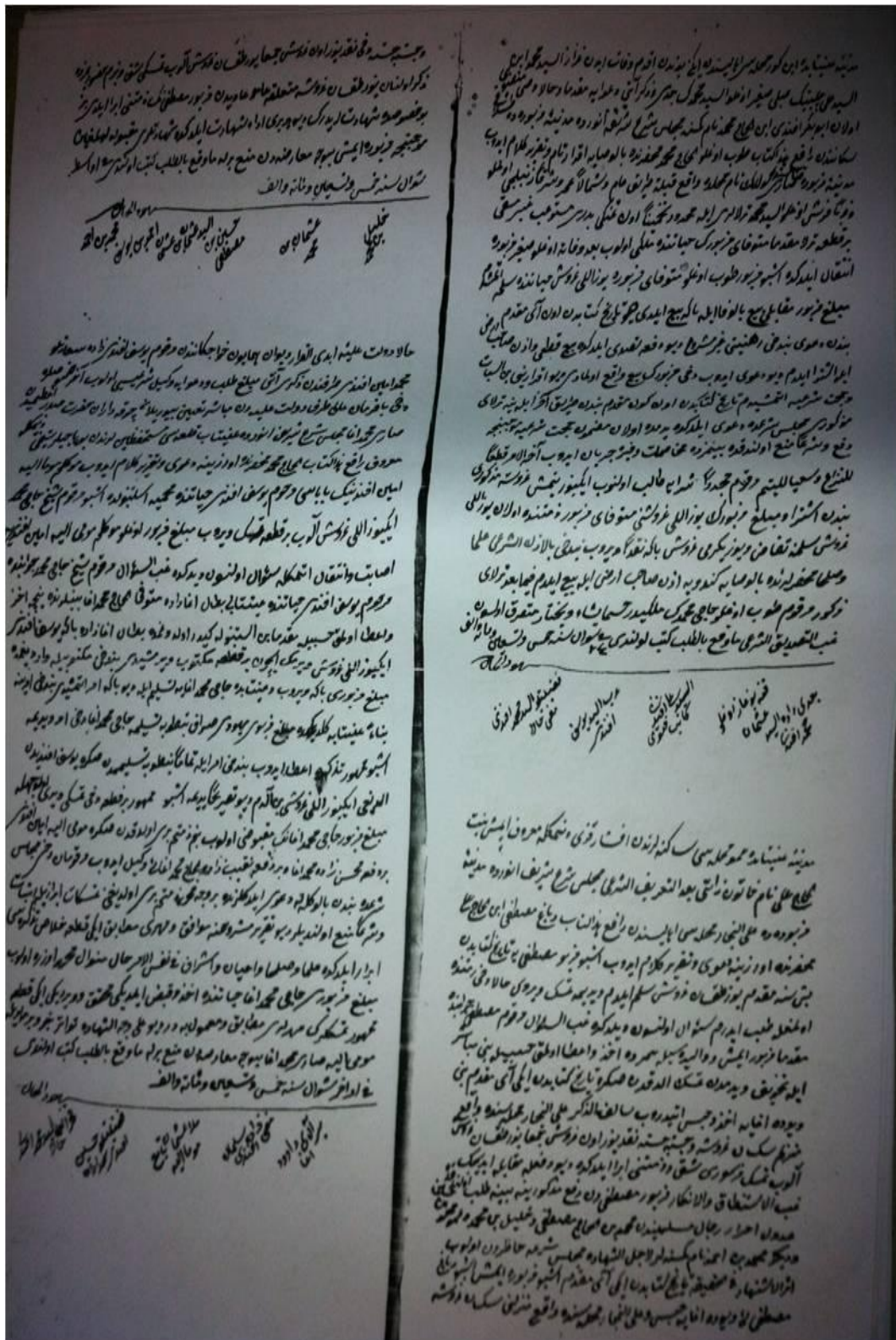
Yetkin, Hulusi. (1968). Gaziantep Tarihi ve Dâvâları. Gaziantep.

Yılmazçelik, İbrahim. (1999). "1736-1739 (H.l 149-1151) Tarihli Amasya Şer'iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi", OTAM, Ankara.

[http: //www. gaziantepkulubu. Org](http://www.gaziantepkulubu.Org)

EKLER

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

1975 yılında Malatya ili Doğanşehir ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini çeşitli okullarda tamamladıktan sonra 1992 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünü kazandı. 1996 yılında mezun olduktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli okullarda öğretmenlik ve yöneticilik yaptı. Eğitim yönetimi ve denetimi alanında yüksek lisans yapan Kemal KUBAT liselere yönelik olarak Tarih dersi üniversite sınav hazırlık kitabı yazmıştır. Halen Gaziantep'te okul yöneticiliği görevine devam etmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır. 2009 yılında Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde yüksek lisans eğitimine başladı ve devam etmektedir.

VİTAE

He was born in 1975 in the town of Malatya Doganşehir. After completing primary and secondary education at various schools in Erzurum Ataturk University Faculty of Arts in 1992 after graduating in kazandı. 1996 Date, attached to the Ministry of Education and served in executive positions at various schools. Master's degree in education administration and supervision of the history textbook for high school students who wrote kemal Kubat. Currently, the school management has continued to serve in Gaziantep. He is married and has three children. Gaziantep University Faculty of Arts and Sciences in 2009, began graduate studies at the Department of History and is continuing.